

ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF COLLABORATIVE STRATEGIC READING INSTRUCTION ON THAI READING
COMPREHENSION ABILITIES OF LOWER SECONDRY SCHOOL STUDENTS

Miss Pannapa Permpoon

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai
Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

พรรณนภา เพิ่มพูล : ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อ
 ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
 (EFFECTS OF COLLABORATIVE STRATEGIC READING INSTRUCTION ON THAI
 READING COMPREHENSION ABILITIES OF LOWER SECONDRY SCHOOL
 STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. กมลมนัสท์ บัณฑิตยานนท์, 246 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อ
 ความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่าน
 แบบร่วมมือ 2) ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา
 ตอนต้น หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ 3) เปรียบเทียบความสามารถใน
 การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 50 คน กลุ่มหนึ่ง
 เป็นกลุ่มทดลอง สอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม สอนอ่าน
 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง ใช้เวลาสอนกลุ่มละ
 2 คาบ ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ
 วัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})
 ค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
 มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ ดี โดยมีค่า
 มัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 76.10
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
 มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
 สาขาวิชา การสอนภาษาไทย
 ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4683715427: MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD: COLLABORATIVE STRTEGIC READING / THAI READING COMPREHENSION ABILITIES

PANNAPA PERMPOON: EFFECTS OF COLLABORATIVE STRATEGIC READING INSTRUCTION ON THAI READING COMPREHENSION ABILITIES OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.KAMONMANAT BUNDITYANOND, Ph.D. 246 pp.

The purposes of this research were 1) to compare Thai reading comprehension abilities of lower secondary school students before and after they have been taught by collaborative strategic reading, 2) to study Thai reading comprehension abilities of lower secondary school students after they have been taught by collaborative strategic reading, 3) to compare Thai reading comprehension abilities of lower secondary school students taught by collaborative strategic reading with those taught by conventional instruction. The subjects were two classes of mathayom sukka two students purposefully selected at Yasothonpithhayakom School, Yasothon in the academic year of 2006. There were 50 students in each class; one class was assigned to be the experimental group taught by collaborative strategic reading; and the other was the controlled group taught by conventional instruction. The researcher taught each group 2 periods a week for 8 weeks. The research instrument was the Thai reading comprehension abilities test. The collected data were analyzed by arithmetic means (\bar{X}), the percentage of arithmetic means, standard deviation (s) and t-test

The research results revealed that :

1. Thai reading comprehension abilities of lower secondary school students taught by collaborative strategic reading was significantly higher than before receiving instruction at the level of .05 and at good level with the percentage of arithmetic mean of 76.10.
2. Thai reading comprehension abilities of lower secondary school students taught by collaborative strategic reading was higher than those taught by conventional instruction at the .05 level of significance.

Department Curriculum, Instruction and Educational Technology
 Field of study Teaching Thai
 Academic year 2006

Student's signature.....
 Advisor's signature.....
 Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างสูงของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลมนัสขันธ์ บัณฑิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยอย่างดียิ่งตลอดมา รวมทั้งให้กำลังใจ ข้อคิดในการดำเนินชีวิต และการทำงานที่มีประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา เตียมอรพรรณ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ เจนเน็ต เค คลิงเนอร์ (Janette K. Klingner) และศาสตราจารย์ ชารอน ไวห์น (Sharon Vaughn) ผู้คิดกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ที่ได้กรุณา สละเวลาในการให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาภัสรา ชิดวรรัตนโณ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษา แนะนำ อันมีประโยชน์ยิ่งในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัย และขอระลึกถึง พระคุณครูอาจารย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าให้กับผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนโยธินวิทยาาคม ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บข้อมูล และขอขอบพระคุณมูลนิธิ หม่อมหลวงจิรายุ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณมารดาอันเป็นที่รัก กำลังใจสำคัญยิ่งในการทำวิจัย ผู้ซึ่ง ให้ความรัก ความห่วงใย อบรมสั่งสอน และส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ ในทุกด้านของชีวิตตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนสนิท รวมทั้งญาติพี่น้องทุกท่านที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจแก่กันเสมอมา จนจบการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
3. ขอบเขตของการวิจัย.....	8
4. สมมติฐานของการวิจัย.....	8
5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	14
1.1 ความหมายของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	14
1.2 ความสำคัญของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	15
1.3 ความเป็นมาของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	16
1.4 ขั้นตอนการสอนตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	28
1.5 บทบาทของครูในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	29
1.6 บทบาทของนักเรียนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	30
1.7 สื่อการเรียนการสอนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	31
2. การอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	33
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	33
2.2 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	44
2.3 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	46
2.4 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	47
2.5 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	50
2.6 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	52

2.7	เกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	57
2.8	การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	58
3.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
3.1	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	63
3.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	66
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
1.	การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	80
2.	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
3.	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
4.	การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
5.	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ.....	102
1.	สรุปผลการวิจัย.....	102
2.	อภิปรายผลการวิจัย.....	102
3.	ข้อเสนอแนะ.....	111
	รายการอ้างอิง.....	114
	ภาคผนวก.....	127
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	128
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	130
	ภาคผนวก ค ที่มาของเรื่องที่น่ามาสร้างแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนรู้.....	131
	ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ.....	135
	ภาคผนวก จ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ....	138
	ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอน.....	181
	ภาคผนวก ช วิธีสืบเสาะบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม.....	239
	ภาคผนวก ซ สื่อการเรียนการสอนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	241
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	246

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของกลุ่มตัวอย่าง.....	82
2.	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของกลุ่มตัวอย่าง.....	83
3.	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง.....	83
4.	แสดงเรื่องที่น่าสนใจนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้.....	85
5.	แผนผังการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แสดงประเภทเนื้อเรื่องและจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความเข้าใจในการอ่าน...	87
6.	แสดงการจัดกลุ่มย่อยซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน.....	91
7.	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองสอนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มทดลอง.....	96
8.	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองสอน.....	97
9.	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และค่ามัธยิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง.....	98
10.	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	99
11.	แสดงการเปลี่ยนแปลงบทบาทของสมาชิกกลุ่มที่ 1 ถึงกลุ่มที่ 10 ซึ่งมีสมาชิก 4 คน.....	240
12.	แสดงการเปลี่ยนแปลงบทบาทของสมาชิกกลุ่มที่ 11 และกลุ่มที่ 12 ซึ่งมีสมาชิก 5 คน....	240

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1	แสดงขั้นตอนการอ่านของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ.....	25
-------------	---	----

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของคนในปัจจุบัน เพราะการอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด และวิจารณญาณ ให้มนุษย์มีความมองงามทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถ ดังที่ ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) นักปรัชญาชาวอังกฤษได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์” (Bacon, 1976 อ้างถึงใน สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์, 2548: 231) การอ่านจึงนับเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นสิ่งจำเป็นและให้ประโยชน์แก่มนุษย์ในทุกด้านทุกโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีข้อมูลข่าวสารแพร่หลายถึงกันอย่างรวดเร็ว ผู้คนจึงต้องแสวงหาความรู้และติดตามข่าวสาร เพื่อให้สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างเท่าทันโลกโดยใช้การอ่านเป็นเครื่องมือ ดังที่ ฌีวักษณ์ บุญยะกาจน (2547: 22) กล่าวว่า “การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยีและความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เกิดมาในโลกปัจจุบันต้องสนใจการอ่าน และต้องอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป”

ยิ่งไปกว่านั้น การต่อสู้รุกรานกันของมนุษย์ยุคใหม่จะใช้ข้อมูล สถิติปัญญา และคุณภาพของคนในชาติมากกว่าการใช้กำลังอาวุธเข้าประหัดประหารกัน ประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา จึงต้องปลูกฝังให้คนมีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน และพัฒนาวิธีการอ่านให้แก่นักอ่านที่ดี เพราะนักอ่านที่ดีจะมีภูมิคุ้มกันการครอบงำทางปัญญาและรู้เท่าทันคน สามารถนำเอาความรู้ความคิดต่างๆ มาช่วยในการแก้ปัญหา สร้างสรรค์คุณภาพชีวิต และพัฒนาตนเองและสังคม (มานพ ศรีเทียม, 2545: 46)

การอ่านจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคม และการพัฒนาคนทุกอาชีพทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน การเรียนวิชาต่างๆ ทั้งในห้องหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ กิจกรรมในสถานศึกษา 80-90 % ต้องอาศัยการอ่าน ซึ่งนักเรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี (Unesco, 1972 อ้างถึงในไพพรรณ อินทนิล, 2546: 8) และหากนักเรียนมีทักษะในการอ่านสูง

ก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาอื่นๆ ดีไปด้วย (สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย, 2538: 136)

นอกจากนี้ ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การอ่านยังมีความสำคัญอย่างมากในฐานะที่เป็นทักษะพื้นฐานของการศึกษาตลอดชีวิต และเป็นพื้นฐานของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังที่สุเมิต ฉัตรชลบุษย์ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนาก่อนอ่านการเขียน ได้กล่าวไว้ว่า “การจะเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้ได้ อยู่ที่คนในสังคมโดยส่วนรวมจะต้องมีนิสัยรักการอ่านเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นเสมือนประตูแห่งปัญญาที่จะทำให้มนุษย์ได้รับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ผ่านประสบการณ์ความคิด ความเห็น และทรรศนะจากภูมิปัญญาของผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อน” (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาจน, 2547: ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งคนในสังคมสามารถใช้ต้นทุนทางปัญญาเหล่านี้ เป็นฐานความรู้ที่จะนำไปแข่งขันกับนานาชาติอารยะประเทศได้อย่างภาคภูมิใจ

การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านนั้นได้มีปรากฏในการดำเนินการต่างๆ ทั้งระดับสากล และระดับชาติ โดยองค์การสหประชาชาติได้เสนอให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศช่วยกันรณรงค์ให้ทุกคนในโลกนี้อ่านหนังสือให้ออกทั้งหมดในปี 2543 เพื่อให้บุคคลมีความสามารถในการอ่าน อันเป็นทักษะเบื้องต้นที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน (ไพพรรณ อินทนิล, 2546: 7-8)

สหรัฐอเมริกาก็เป็นอีกประเทศหนึ่งให้ความสำคัญกับการอ่านเป็นอย่างมาก เห็นได้จากนโยบายของรัฐบาลอเมริกัน ที่ประธานาธิบดี บิล คลินตัน แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรว่าจะสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านให้สำเร็จใน 30 ปี (พุดิสาร์ อัครคะพู, 2544: 22) นอกจากนี้ ในปีคริสต์ศักราช 2001 รัฐบาลอเมริกันยังได้ออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้โรงเรียนของแต่ละรัฐเน้นพัฒนาทักษะการอ่านแก่นักเรียน (“No Child Left Behind” Act) เพื่อเตรียมความพร้อมในการทดสอบการอ่านระดับชาติ ซึ่งจะเริ่มทดสอบในปีคริสต์ศักราช 2005 – 2006 โดยตั้งเป้าหมายว่าภายใน 12 ปี นับจากการออกพระราชบัญญัตินี้ นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกคนจะต้องมีความสามารถด้านการอ่านตามเกณฑ์ที่แต่ละรัฐกำหนดไว้ (Farris, 2004: 75) จึงถือได้ว่า การพัฒนาทักษะอ่านเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพประชากรของสหรัฐอเมริกา

ประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับการอ่านมากเช่นกัน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการ “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา ในปี พ.ศ. 2546 เพื่อ

กระตุ้นให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร พ่อแม่ผู้ปกครอง และประชาชน ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้ และมีมาตรการให้โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและชุมชน ร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้เด็ก เยาวชนและคนไทย ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน อันจะส่งผลให้ตนประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้ให้ความสำคัญของทักษะการอ่าน โดยระบุไว้ใน จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ว่าให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า และกำหนดให้การอ่านเป็นหนึ่งใน สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ สาระที่ 1: การอ่าน ซึ่งกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนนำกระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังได้กำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียนให้ได้ตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนดในทุกช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ทั้งนี้ ทักษะการอ่านที่หลักสูตร ได้ให้ความสำคัญมากก็คือ ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยได้ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นในชั้นที่ 3 ว่า “สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงศัพท์ กว้างขวางขึ้น เข้าใจสำนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบาย อุปมาและสาธก สามารถใช้บริบทการอ่าน สร้างความเข้าใจในการอ่าน”

ความเข้าใจในการอ่านนั้น เป็นเป้าหมายและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของการอ่าน ทุกชนิด เพราะการอ่านทุกระดับตั้งแต่เริ่มต้น ผู้อ่านจะต้องสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่านก็นับได้ว่าการอ่านนั้นไม่ประสบความสำเร็จ ความเข้าใจในการอ่าน จึงเป็นทักษะที่จำเป็นและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ ทั้งในด้านวิชาการ และความรู้รอบตัว ที่จะนำมาใช้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Souvignier and Mokhesgerami, 2006: 69) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ดังที่ ดุ๊ก และเรโนลด์ส (Duke and Reynolds, 2005: 12) ได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านอย่างเข้าใจ จะทำให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับโลกต่างๆ รอบตัว และมีประสบการณ์ที่จะ เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ดีขึ้น จากการทำความเข้าใจบทอ่านหลากหลายแหล่ง และหลากหลาย มุมมองความคิด ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิด ของตนเอง เกิดเป็นความคิดใหม่ในการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นไปอีก”

แม้ว่าหลักสูตรจะเน้นความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ แต่จากงานวิจัยของ ขวัญหทัย สมัครคุณ (2541: 7) พบว่า การสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจในระยะที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการ ประเมินการศึกษานักเรียนไทย ตามโครงการประเมินผลทางการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การ การพัฒนาและความร่วมมือทางเศรษฐกิจโออีซีดี (Organization for Economic Cooperation and Development) ระหว่างปี 2544-2546 ที่เน้นประเมินด้านการอ่าน พบว่านักเรียนไทย มีความรู้และทักษะการอ่านต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยที่โออีซีดีกำหนดไว้ โดยนักเรียนไทยมีความรู้ และทักษะการอ่านต่ำกว่าระดับ 2 จาก 5 ระดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนไทยมีทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจในระดับต่ำมาก (มติชน วันที่ 3 ก.ค. 2546: 1,10)

นอกจากนี้ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านในวิชาภาษาไทยยังพบว่า นักเรียน ส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับต่ำ ขาดความสนใจในการอ่าน ไม่ชอบอ่านข้อความที่มีความยาวหรือเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามมาก เพราะเห็นว่ายากและน่าเบื่อ (วัชรภรณ์ สอนคุณ, 2534:12) ยิ่งไปกว่านั้น นักเรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาในเรื่อง กระบวนการคิด และสรุปความเรื่องทีอ่านได้ไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงกับเรื่อง อีกทั้งยังไม่สามารถ แก้ปัญหาในการอ่านสารที่ยาก หรือสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาอื่นๆ โดยใช้บริบทข้างเคียง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2544: 46) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่อเรียนใน ระดับสูงขึ้น ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544, 46) ได้กล่าวว่า “ปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจ จะสะสมมากขึ้นเมื่อผู้อ่านซึ่งเป็นนักเรียนอยู่ในระดับชั้นสูงขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการสร้างเจตคติ ทางด้านลบของผู้อ่าน อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน”

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าว สาเหตุหนึ่งเกิดจากสภาพการสอนอ่าน ในวิชาภาษาไทยในระยะที่ผ่านมายังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ดังที่งานวิจัยของ จิราภรณ์ จันทา (2543: 2) พบว่า ครูไม่สอนให้นักเรียนรู้จักจับใจความ หรืออ่านโดยใช้เทคนิคสมัยใหม่ ทำให้นักเรียนตีความ แปลความไม่ได้ นอกจากนี้ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531: 37) ยังได้สรุปสภาพ การสอนอ่านในวิชาภาษาไทยว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบบรรยาย และยึดครูเป็น ศูนย์กลางในการเรียน กล่าวคือเป็นผู้ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนของการเรียน ไม่มีวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อ ความเข้าใจของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงชั้นที่ 3 ที่ชี้ให้เห็นว่าความสามารถของนักเรียนในวิชาภาษาไทย ซึ่ง รวมถึงความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546: 5)

กล่าวโดยสรุป ปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น มีสาเหตุจากการที่ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทั้งนี้เพราะขาดวิธีการในการฝึกฝนกระบวนการคิดในการทำความเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญ และแก้ปัญหาโดยใช้บริบทในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง อีกทั้งไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถนำวิธีการอ่านไปใช้ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้การอ่านของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องกระตุ้นให้ครูผู้สอนแสวงหากระบวนการและวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม และใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการอ่านในระดับสูงต่อไป

วิธีสอนอ่านที่น่าสนใจและน่าที่จะนำมาใช้แก้ปัญหการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจได้ คือ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) หรือกลวิธี CSR ผู้คิดกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าวนี้ คือ เจนเน็ต เค คลิงเนอร์ (Janette K. Klingner) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยไมอามี ประเทศสหรัฐอเมริกา และ ชารอน ไวห์น (Sharon Vaughn) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะตอบสนองนโยบายพัฒนาทักษะการอ่านของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ที่กำหนดให้รัฐและโรงเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกาในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่านักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน และขาดกลวิธีในการพัฒนาทักษะการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพ (Clapper and others, 2002: 3) ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ได้รับความสนใจจากครูมัธยมเป็นจำนวนมาก ในการที่จะแสวงหาวิธีการในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีทักษะสำคัญในการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อไป

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) มีพื้นฐานจากการบูรณาการกลวิธีการอ่าน (Reading Strategy) เข้ากับการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งให้ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทหัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน เพื่อช่วยเหลือกันทำความเข้าใจบทอ่านและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่านร่วมกัน โดยเริ่มจากการนำความรู้และประสบการณ์เดิมของแต่ละคนมาใช้เป็นพื้นฐานในการอ่าน และคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน ฝึกการแก้ปัญหาเมื่อพบคำศัพท์ใหม่ ฝึกจับใจความสำคัญ รวมทั้งถามตนเองเพื่อทบทวนและประเมินความเข้าใจ เพื่อให้สรุปสาระความรู้จากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งกลวิธีนี้เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

ผู้เรียนด้วยกันในการสร้างองค์ความรู้จากบทอ่านด้วยตนเองมากกว่าจะรับจากครู และเป็นวิธีที่สอดคล้องกับกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Approach) ซึ่งมองว่าการอ่านเป็นกิจกรรมทางสังคม และถือว่าการเรียนรู้จากเพื่อนเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Wood, 1997 อ้างถึงใน อารีรักษ์ มีแจ้ง, 2547: 6) การร่วมกิจกรรมการอ่านกับกลุ่มเพื่อนด้วยวิธีนี้จะช่วยสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และสนใจเรียนมากยิ่งขึ้น (Johnson and Johnson, 1991: 60)

ยิ่งไปกว่านั้น การให้ผู้เรียนในกลุ่มมีบทบาทที่แนะนำการใช้กลวิธีการอ่านตามที่ได้รับมอบหมาย จะทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งพากันระหว่างผู้ที่มีความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ส่งผลให้ผู้เรียนทุกระดับความสามารถ มีโอกาสพัฒนาทักษะการอ่านในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ยังเป็นวิธีที่สอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่เน้นเรื่องการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และสามารถที่จะพัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

ผลงานวิจัยของ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 1998: 34) ในการทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียนเกรด 4 ในวิชาสังคมศึกษา จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการสนทนากันในเชิงวิชาการสูงถึง 65% รองลงไปเป็นการสนทนาเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน 25% การให้ข้อมูลป้อนกลับ 8% และการสนทนาอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน 2%

นอกจากนี้ คลิงเนอร์และ โวห์น (Klingner and Vaughn, 2000: 69) ยังได้ศึกษาพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือกันของนักเรียนในการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ขณะสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้กับนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมนักเรียนใช้เวลาส่วนมากในการสนทนาเชิงวิชาการ และให้ความร่วมมือกันขณะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทอ่าน ทำความเข้าใจความหมายของคำ จับใจความสำคัญ และตอบคำถาม นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ในประเทศไทย มีผู้นำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมาทดลองใช้ ดังปรากฏในงานวิจัยของ ศรีนยา ชัตติยะ (2544, 44) ซึ่งศึกษาผลของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและมีทักษะทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือดังกล่าวนี้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้ง 5 อย่างสัมพันธ์กัน ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู อีกทั้งฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน จากการบอก การอธิบาย มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อีกทั้งสอดคล้องกับแนวทางสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ รัตเดิล ได้สรุปข้อเสนอแนะจากงานวิจัยต่างๆ ไว้ว่า ในการสอนอ่านครูควรสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน รู้จักเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์ของการอ่านกับการใช้กลวิธีการอ่าน ครูควรสอนให้นักเรียนรู้จักทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน รู้จักตีความ รู้จักนำไปใช้ และสรุปเนื้อหาที่อ่านให้เข้าใจได้ง่ายโดยใช้ภาษาของตนเอง รวมทั้งจัดให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อจะได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย (Ruddell, 2002: 106)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นวิธีสอนที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งเหมาะสมจะนำมาใช้สอนอ่านเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อันเป็นวัยที่สุจริต เพียรชอบ และส่ายใจ อินทรมพรรษ์ (2538: 56) กล่าวว่า “เป็นวัยที่ชอบศึกษาหาความรู้ ชอบคิด ใช้เหตุผล ช่างซักถาม และตอบแสดงความคิดเห็น” ดังนั้น หากนักเรียนในวัยนี้ได้รับการฝึกฝนการใช้กลวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพ จึงน่าจะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และสามารถใช้ประสบการณ์จากการฝึกฝนกลวิธีการอ่านเป็นพื้นฐานในการอ่าน และการเรียนในระดับสูงต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธรเป็นประชากรในการวิจัย เพราะจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษายโสธรมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 (กรมวิชาการ, 2545) อันแสดงถึงความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ควรได้รับการพัฒนาด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนอ่านแก่นักเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอนซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และการสอนอ่านแบบปกติ
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

4. สมมติฐานการวิจัย

ไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 1999: 1) ได้ทำการศึกษาผลการสอนของครูผู้สอนเกรด 7 จำนวน 6 คน ที่สอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจำนวน 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์เป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง

นอกจากนี้ เบตส์ (Betts, 1957: 87) จอห์นสันและเครส (Johnson and Kress, 1971: 159) รวมทั้ง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน โดยกำหนดให้ช่วงคะแนนร้อยละ 75 เป็นเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านที่อยู่ในระดับดีและน่าพอใจ

จากผลงานวิจัยของไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 1999) และจากแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่านของเบตส์ (Betts, 1957:87) จอห์นสัน และเครส (Johnson and Kress, 1971: 159) รวมทั้ง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75

เคียร์ และ เวอร์เฮกี (Keer and Verhaeghe, 2005: 291) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้กลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 2 และเกรด 5 จำนวน 3 ห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนด้วยกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ส่งผลให้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้วิธีปกติ

คลิงเนอร์และคณะ (Klingner and others, 2001 cited in Klingner and others, 2001: 8) ได้ทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียนเกรด 4 จำนวน 5 ห้องเรียน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ

จากผลงานวิจัยของ เคียร์ และ เวอร์เฮกี (Keer and Verhaeghe, 2005: 291) และคลิงเนอร์และคณะ (Klingner and others, 2001 cited in Klingner and others, 2001: 8) ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า

3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ** หมายถึง กลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่านในกลุ่มผู้เรียนที่จัดละความสามารถกลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทหัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน เพื่อช่วยเหลือกันทำความเข้าใจบทอ่าน โดยให้นักเรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดคร่าวๆ จากนั้นแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน ในแต่ละส่วนให้รวบรวมศัพท์และจับใจความสำคัญ เมื่ออ่านครบทุกส่วนให้สรุปบทอ่านทั้งหมด ซึ่งแต่ละขั้นตอน มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ให้ได้ข้อสรุปจากเนื้อหาที่อ่านด้วยตนเอง กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือประกอบด้วยขั้นการสอน 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน ตามที่ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 5) พัฒนาไว้ ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน

หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้ พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2. ขั้นระหว่างอ่าน

2.1 ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ไม่เข้าใจ จากนั้นให้ผู้เรียนอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แจงการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ หาความหมายของคำย่อที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่ม ให้ผู้ประสานงานจดบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แจงให้หาคำตอบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้นำจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปราย และสรุปใจความสำคัญของกลุ่มให้ผู้ประสานงานบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3. ชั้นหลังอ่าน

3.1 เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมด โดยให้ตั้งคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์ และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน

3.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนเขียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปสาระสำคัญของบทอ่านตามความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3.3 ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 1, 2.1, 2.2, 3.1 และ 3.2 ที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

3.4 เมื่อจบการอภิปรายครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

2. **วิธีการสอนแบบปกติ** หมายถึง การสอนตามเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนาซักถาม อธิบาย อภิปราย เพลง หรือเกม เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน

2. **ขั้นสอน** ครูสอนตามเนื้อหาในบทเรียน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องในบทเรียน ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ จับใจความสำคัญ ทำแบบฝึกทักษะท้ายบท และอภิปราย ซักถามร่วมกันในชั้นเรียน

3. **ขั้นสรุป** เป็นการสรุปบทเรียนโดยครูหรือนักเรียน หรือทั้งครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

3. **ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ** หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ที่ผู้อ่านสามารถรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องได้ สามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษา ตั้งแต่ระดับคำ โครงสร้างและระดับความหมาย รวมทั้งคำชี้แนะที่อยู่ในบริบทที่อ่านมาใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องที่ได้ได้อย่างถูกต้อง การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ครอบคลุมพฤติกรรมการอ่าน 3 ระดับตามแนวคิดของ เรย์เกอร์ และเรย์เกอร์ (Raygor and Raygor, 1985: 229-230) คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร ความเข้าใจระดับตีความ และความเข้าใจระดับ

ประยุกต์และนำไปใช้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้วัดได้จากคะแนนในการทำแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ หมายถึง ระดับการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มทดลอง ซึ่งได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ระดับความสามารถสูง คือ นักเรียนที่มีคะแนนสูงกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75

ระดับความสามารถปานกลาง คือ นักเรียนที่มีคะแนนอยู่ระหว่างตำแหน่ง

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25-75

ระดับความสามารถต่ำ คือ นักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทยในการนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาภาษาไทย
2. เป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาภาษาไทย ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างสัมพันธ์กันทั้งการอ่าน การฟัง การเขียน การพูด และการดู
3. เป็นแนวทางแก่ครูวิชาอื่นๆ เช่น ครูวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ในการนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอน
4. เป็นแนวทางแก่นักเรียนในการนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือไปประยุกต์ใช้ในการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง
5. เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่าน และทักษะอื่นๆ ได้แก่ การฟัง การเขียน การพูด และการดู ในวิชาภาษาไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาคำว่า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

- 1.1 ความหมายของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.2 ความสำคัญของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.3 ความเป็นมาของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.4 ขั้นตอนการสอนตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.5 บทบาทของครูในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.6 บทบาทของนักเรียนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.7 สื่อการเรียนการสอนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

2. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

- 2.1 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.2 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.3 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.4 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.5 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.6 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.7 เกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.8 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

1.1 ความหมายของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) หรือ กลวิธี CSR เป็นกลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งคิดค้นโดย เจนเน็ต เค คลิงเนอร์ (Janette K. Klingner) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยไมอามี ประเทศสหรัฐอเมริกา และ ชารอน ไวห์น (Sharon Vaughn) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเทกซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 4) กล่าวถึงกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) เป็นกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่าน ในกลุ่มผู้เรียนที่จัดละความสามารถกลุ่มละ 4 คน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดคร่าวๆ จากนั้นแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน ในแต่ละส่วนให้รวบรวมศัพท์และจับใจความสำคัญ เมื่ออ่านครบทุกส่วนให้สรุปบททวนสาระสำคัญของบทอ่านทั้งหมด ซึ่งทุกขั้นตอนของกิจกรรมการอ่าน มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ให้ได้ข้อสรุปจากเนื้อหาที่ผู้เรียนอ่านด้วยตนเอง

นอกจากนี้ นักการศึกษาอื่นได้กล่าวถึงความหมายของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือไว้ดังนี้

ไบรอันและคณะ (Bryant and others, 2001: 252) กล่าวว่า “กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่ทำกิจกรรมการอ่าน โดยเน้นความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะอ่าน ในกลุ่มผู้เรียนที่จัดละความสามารถ ซึ่งกลวิธีที่ใช้ ได้แก่ การสำรวจบทอ่าน ซึ่งใช้ในขั้นก่อนอ่าน การทำความเข้าใจศัพท์ ซึ่งใช้ในขั้นระหว่างอ่าน การจับใจความสำคัญ ซึ่งใช้ในขั้นระหว่างอ่าน และการสรุปบททวนบทอ่าน ซึ่งใช้ในขั้นหลังอ่าน”

บรีมเมอร์ และคณะ (Bremer and others, 2002: online) กล่าวว่า “กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่รวมเอาการสอนกลวิธีการอ่านซึ่งพัฒนาจากการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ผสมเข้ากับการเรียนแบบร่วมมือ โดยให้ผู้เรียนนำกลวิธีการอ่าน ได้แก่ การสำรวจบทอ่าน ซึ่งใช้กับบทอ่านทั้งหมดเพียงครั้งเดียวก่อนอ่าน การทำความเข้าใจศัพท์ ซึ่งใช้กับบทอ่านทีละย่อหน้าหรือทีละส่วน โดยใช้หลายครั้งระหว่างอ่าน การจับใจความสำคัญ ซึ่งใช้กับบทอ่านทีละย่อหน้าหรือทีละส่วน โดยใช้หลายครั้งระหว่างอ่าน และ

การสรุปบททบทวนบทอ่าน ซึ่งใช้กับบทอ่านทั้งหมดเพียงครั้งเดียวหลังอ่าน ไปใช้ในขณะอ่านบทอ่าน และทำงานร่วมกันในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กล่าวโดยสรุป กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเน้นความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่าน ในกลุ่ม ผู้เรียนที่จัดละความสามารถ โดยให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดคร่าวๆ จากนั้นแบ่งบทอ่าน ให้อ่านทีละส่วนเพื่อรวบรวมศัพท์และจับใจความสำคัญ เมื่ออ่านครบทุกส่วนให้สรุปบททบทวน บทอ่านทั้งหมด โดยทุกขั้นตอนของกิจกรรมการอ่าน ผู้เรียนจะอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในกลุ่ม ให้ได้ข้อสรุปจากเนื้อหาที่ผู้เรียนอ่านด้วยตนเอง

1.2 ความสำคัญของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีขั้นตอนชัดเจน ที่ผู้เรียนสามารถ นำไปใช้ในการอ่านด้วยตนเองได้ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญ และประโยชน์ของกลวิธีการอ่าน แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

ไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 2001: 253) กล่าวถึงความสำคัญของ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือว่า ใช้ได้ผลมากสำหรับชั้นเรียนที่มีผู้เรียนหลากหลาย และมีระดับ ความสามารถแตกต่างกัน ซึ่งนอกจากช่วยพัฒนาทักษะในการทำความเข้าใจบทอ่าน แล้วยัง พัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย

แคลปเปอร์ และคณะ (Clapper and others, 2002: 2) กล่าวถึงความสำคัญของ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือว่า เป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพในการช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษา

บรีมเมอร์ และคณะ (Bremer and others, 2002: 6) กล่าวถึงความสำคัญ ของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า กลวิธีนี้ช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ให้กับผู้เรียน ซึ่งสามารถใช้ได้ผลดีกับชั้นเรียนที่มีผู้เรียนระดับความสามารถแตกต่างกัน และการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน ไปพร้อมกับการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นขณะทำความเข้าใจเนื้อหาบทอ่าน ยังทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีทักษะในการทำงาน กลุ่มเพิ่มขึ้นด้วย

ไวท์น (Vaughn, 2002: online) กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือว่า เป็นกลวิธีที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนทุกระดับความสามารถ ซึ่งครูนำไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยกลวิธีนี้ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและมีความสุขในขณะที่ทำกิจกรรมการอ่าน เพราะผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมกลุ่ม นอกจากนี้ ผู้เรียนยังเห็นว่ากลวิธีนี้มีประโยชน์ต่อตนเองทั้งในการนำไปใช้อ่านบทอ่านวิชาภาษาอังกฤษ และการอ่านเนื้อหาของบทเรียนวิชาอื่นๆ ด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนั้นมีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนทุกระดับชั้นและทุกระดับความสามารถ เนื่องจาก ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน ส่งเสริมการเรียนการสอนคำศัพท์จากบทอ่าน พัฒนาการเรียนการสอนด้านเนื้อหา รวมทั้งช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3 ความเป็นมาของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่าน ของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในสหรัฐอเมริกา ในระหว่างปี 1995-1999 ปรากฏว่า นักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน และขาดกลวิธีการพัฒนาทักษะการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพ (Clapper and others, 2002: 3) ดังนั้น รัฐบาลสหรัฐอเมริกา จึงมีนโยบายทางการศึกษาที่จะแสวงหาวิธีการให้โรงเรียนในแต่ละรัฐ พัฒนาความสามารถในการอ่านของเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายให้หน่วยงานหลักที่มีบทบาทในการพัฒนาทักษะการอ่าน กำหนดเกณฑ์มาตรฐานให้ครูทุกวิชาต้องมีความรู้ด้านการสอนอ่าน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูใหม่ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน ควบคู่ไปกับการเรียนเนื้อหาวิชาต่างๆ (Farris, 2004: 71) ครูมัธยมเป็นจำนวนมากจึงให้ความสนใจ และมีความพยายามอย่างจริงจัง ที่จะแสวงหาวิธีการในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียน ในการนี้ เจเน็ต เค คลิงเนอร์ (Janette K. Klingner) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยไมอามี และคณะ จึงได้ร่วมกันศึกษาทฤษฎี แนวคิดพื้นฐาน และกลวิธีที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน มาพัฒนาเป็นกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ให้ครูสามารถนำไปใช้ได้จริงในชั้นเรียนที่มีนักเรียนหลากหลาย และมีระดับความสามารถแตกต่างกัน โดยให้ชื่อว่า กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ซึ่งมีพื้นฐานจากการบูรณาการกลวิธีการอ่าน (Reading Strategy) เข้ากับการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 กลวิธีการอ่าน (Reading Strategy)

กลวิธีการอ่าน เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่าน ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน ให้ความหมายของกลวิธีการอ่าน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

กลวิธีการอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านใช้ในการทำความเข้าใจ ความหมายจากบทอ่าน โดยพิจารณาบทอ่านอย่างตั้งใจและมีสติรู้ตัว เพื่อให้ทำความเข้าใจบทอ่านได้ง่ายขึ้น (Apasara Chinwonno, 2001: 2) ซึ่งกระบวนการนี้ เป็นกระบวนการทางสมอง ความคิด และความเข้าใจที่ผู้อ่านใช้จัดการกับข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคนิคและวิธีการต่างๆ มาแก้ปัญหาในการอ่าน เพื่อช่วยในการเรียนรู้ความหมายของบทอ่าน เก็บข้อมูล และเรียกใช้ข้อมูลใหม่เมื่อต้องการ (Anderson, 1991: 460-472)

ความหมายของกลวิธีการอ่านข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้อ่านอ่านบทอ่าน ผู้อ่านต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านทั้งในด้านตัวภาษาและจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจก่อให้เกิดปัญหากับผู้อ่านในขณะที่อ่าน ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีต่างๆ ที่เหมาะสมมาช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำข้อมูลที่ได้รับการอ่านไปใช้ได้ต่อไป

การสอนกลวิธีการอ่านเป็นแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญ และได้รับความสนใจ โดยถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการสอนอ่าน ซึ่งนอกจากจะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านแล้วยังช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีกลยุทธ์ในการอ่าน ช่วยให้มีความเป็นอิสระ สามารถอ่านได้ด้วยตนเอง และควบคุมกระบวนการอ่านของตนเองได้ (อารีรักษ์ มีแจ้ง, 2547: 21-22) หากนักเรียนรู้จักนำกลวิธีการอ่านมาใช้ รู้จักประโยชน์ของกลวิธีการอ่าน ก็จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านได้

กลวิธีการอ่าน มีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านของตนเอง และเป็นหนทางสำคัญที่จะไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองในที่สุด นอกจากนี้ กลวิธีการอ่านยังเป็นสิ่งที่สอนและฝึกฝนให้เกิดขึ้นได้ การฝึกใช้กลวิธีการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องแนะนำ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการฝึกฝน การฝึกกลวิธีการอ่านจะสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด เมื่อนักเรียนรู้ว่ากลวิธีใดสำคัญอย่างไร เมื่อไรควรใช้ และใช้อย่างไร ประการสำคัญ คือ นักเรียนต้องรู้ว่าจะถ่ายโอนกลวิธีเหล่านั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่อย่างไร (อุไร ศรีเคลือบ, 2539: 4-5)

การที่นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน มีความเห็นว่ากลวิธีการอ่านเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ จึงทำให้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่าน เพื่ออธิบายถึงกระบวนการในการอ่านว่าผู้อ่านทำอะไร หรือคิดอย่างไรในขณะที่อ่าน ซึ่งมีผู้รวบรวม และเสนอประเภทของกลวิธีการอ่านไว้หลายรูปแบบ ดังต่อไปนี้

สมิท (Schmitt, 1990: 454-461) ได้แบ่งกลวิธีการอ่าน ออกเป็น 3 กลวิธีใหญ่ ๆ ได้แก่

1. กลวิธีก่อนอ่าน ได้แก่ การสำรวจคร่าวๆ ก่อนอ่านจริง การคาดคะเน และการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน
2. กลวิธีระหว่างอ่าน ได้แก่ การตั้งคำถามถามตนเอง และการใช้ความรู้เดิม
3. กลวิธีหลังอ่าน ได้แก่ การสรุปย่อ และการใช้กลวิธีการแก้ไขเมื่อไม่เข้าใจ

ไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 1999 อ้างถึงใน Klingner and others, 2001: 109) ได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านที่ผู้อ่านเก่งและผู้อ่านที่ไม่เก่งใช้ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. กลวิธีก่อนอ่าน ผู้อ่านเก่งจะพิจารณาสิ่งที่ตนรู้เกี่ยวกับบทอ่าน และใช้คำสำคัญ หัวข้อใหญ่ รูปภาพ หรือส่วนประกอบต่างๆ ในบทอ่าน เพื่อเตรียมทำความเข้าใจสิ่งที่จะได้อ่าน ในขณะที่ผู้อ่านไม่เก่งจะเริ่มอ่านโดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน ไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้เดิม ขาดแรงจูงใจ และความสนใจในการอ่าน
2. กลวิธีระหว่างอ่าน ผู้อ่านเก่งจะปฏิบัติ ดังนี้
 - 2.1 ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน ว่าตนไม่เข้าใจส่วนใด และหากกลวิธีแก้ไข
 - 2.2 ใช้บริบทการอ่านเพื่อทำความเข้าใจศัพท์หรือแนวคิดในบทอ่าน
 - 2.3 ระบุใจความสำคัญของบทอ่าน
 - 2.4 อ่านอย่างคล่องแคล่ว
 - 2.5 ใช้กลวิธีระบุความหมายของคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย
 - 2.6 ตระหนักรู้และใช้โครงสร้างของบทอ่านช่วยในการทำความเข้าใจ

ในขณะที่ผู้อ่านไม่เก่งจะปฏิบัติ ดังนี้

- 2.7 อ่านบทอ่านไปเรื่อยๆ แม้ว่าตนจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน
- 2.8 ขาดความคล่องแคล่วในการอ่าน
- 2.9 ไม่ตระหนักถึงโครงสร้างของบทอ่าน
- 2.10 ขาดกลวิธีที่จะใช้ในการหาความหมายของคำศัพท์

- 2.11 ขาดกลวิธีที่จะใช้แก้ไขปัญหาคำความเข้าใจในการอ่าน
3. กลวิธีหลังอ่าน ผู้ที่อ่านเก่งจะสรุปสิ่งที่อ่าน และคิดทบทวนถึงเนื้อหาสาระของบทอ่าน และตีความสิ่งที่อ่าน ในขณะที่ผู้ที่อ่านไม่เก่ง จะไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่านได้ และไม่ใช้กลวิธีที่จะทบทวนสิ่งที่ตนอ่าน

โทวานี (Tovani, 2002 อ้างถึงใน National Agricultural Education Research Workgroup, 2003: 6) กล่าวว่า ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จทุกระดับอายุ ใช้กลวิธี การอ่าน 7 ชนิด ดังต่อไปนี้

1. การใช้ความรู้ที่มีอยู่เพื่อทำความเข้าใจกับข้อมูลใหม่
2. การถามคำถามเกี่ยวกับบทอ่านก่อนอ่าน ขณะอ่าน และหลังอ่าน
3. การตีความจากบทอ่าน
4. การตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง
5. การใช้กลวิธีแก้ไข (Fix-up strategies) เมื่อไม่เข้าใจความหมาย
6. การระบุสิ่งที่สำคัญในบทอ่าน
7. การสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ

นอกจากนี้ โทวานี (Tovani, 2002 อ้างถึงใน National Agricultural Education Research Workgroup, 2003: 6-7) ยังได้ศึกษารวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวกับกลวิธีที่ผู้อ่านที่ดีใช้ไว้ ดังนี้

1. การใช้ความคิดในการโต้ตอบกับตนเองใน 2 ลักษณะ คือ ท่องจำบทอ่าน และ พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่าน
2. การสร้างจินตภาพภายในสมองเกี่ยวกับเรื่องราวของบทอ่าน
3. การมีสติ ควบคุมตนเองได้ เมื่อนึกถึงสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน
4. การเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน
5. การถามคำถามตนเองเพื่อทำความเข้าใจความหมายของบทอ่าน
6. การทำความรู้จักลักษณะนิสัยของตัวเอง
7. การตระหนักรู้ว่าเมื่อใดที่ตนสับสน และมีความสามารถในการหาวิธีการซึ่งจะช่วยให้ตนอ่านต่อไปได้
8. การรู้จักฟังเสียงในความคิดของตนเองขณะอ่าน
9. การใช้กลวิธีแก้ไข (Fix-up strategies) เพื่อขจัดความสับสนขณะอ่าน
10. การใช้ความรู้เดิมเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่าน
11. การถามตนเองเกี่ยวกับบทอ่านเป็นระยะๆ ทั้งก่อนอ่าน ระหว่างอ่านและหลังอ่าน

12. การใช้แหล่งความรู้อื่นๆ เช่น พจนานุกรม เพื่อน ครู เพื่อตอบคำถามที่ตนไม่เข้าใจ
13. การทำเครื่องหมายเพื่อเน้นจุดสนใจและตั้งคำถามไว้ เพื่อกลับมาหาคำตอบหลังจากอ่านจบแล้ว

สตรอง และคณะ (Strong and others, 2002 อ้างถึงใน National Agricultural Education Research Workgroup, 2003: 7) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา และสรุปว่า ผู้อ่านที่มีความสามารถระดับดีมาก (A+ reader) มีกลวิธีในการอ่าน ดังนี้

1. การจัดระบบข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน
2. การใช้คำถามเพื่อถ่วงถ่วงข้อมูล และขจัดความสับสน
3. การใช้จินตนาการเพื่อคาดคะเนและการสร้างภาพในสมองเกี่ยวกับแนวคิดของสิ่งที่อ่าน
4. การสรุปใจความสำคัญเป็นคำพูดของตนเองเพื่อให้ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
5. การตระหนักรู้ความสับสนของตนเองขณะอ่าน และใช้กลวิธีที่ถูกต้องเพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่าน

แบมฟอร์ด และ เดย์ (Bamford and Day, 2004: 177-178) ได้แบ่งกลวิธีการอ่านต่างๆ ออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. กลวิธีการอ่านพื้นฐาน (Basic Reading Strategies) ได้แก่
 - 1.1 การคาดคะเนเนื้อหาของบทอ่าน
 - 1.2 การถามคำถามขณะอ่าน และหาคำตอบจากบทอ่าน
 - 1.3 การหาใจความสำคัญ เพื่อช่วยให้เข้าใจบทอ่านทั้งหมด
 - 1.4 การคาดคะเนความหมายของคำหรือข้อความที่ไม่คุ้นเคย
 - 1.5 การเชื่อมโยงสิ่งที่รู้เข้ากับคำที่พบในบทอ่าน
 - 1.6 ความเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนรู้มาก่อนเพื่อเพิ่มความเข้าใจในบทอ่าน
 - 1.7 การวาดภาพไว้ในใจ เพื่อช่วยในการจำและเข้าใจสิ่งที่อ่าน
 - 1.8 การประเมิน ตรวจสอบ สิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากบทอ่าน และประเมินว่าตนทำได้ดีเพียงใด รวมทั้งการช่วยให้ตนจดจ่ออยู่กับบทอ่าน
 - 1.9 การตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน เพื่อช่วยให้สนใจข้อมูลสำคัญสำหรับตนเอง
2. กลวิธีการอ่านด้านปัญญา (Cognitive Reading Strategies) ได้แก่
 - 2.1 การให้ความสนใจโครงสร้างไวยากรณ์ที่ไม่คุ้นเคย
 - 2.2 การวิเคราะห์หัวข้อเรื่อง รูปแบบ และความเชื่อมโยง เพื่อเพิ่มความเข้าใจ

- 2.3 การแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงและความคิดเห็น
- 2.4 การแยกข้อความยาว ออกเป็นส่วนเล็กๆ เพื่อช่วยทำความเข้าใจบทอ่านที่ยาก
- 2.5 การสร้างแผนที่ หรือการวาดภาพความคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำและความคิด
- 2.6 การเขียนสรุปสั้นๆ จากสิ่งที่อ่าน เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจความสำคัญ
- 2.7 การขยายวงคำศัพท์ และไวยากรณ์ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่าน
3. กลวิธีการอ่านด้านอภิปัญญา (Metacognitive Reading Strategies) ได้แก่
 - 3.1 การเขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อเตรียมตัวในการอ่านบทอ่านใหม่
 - 3.2 การทำงานร่วมกับเพื่อนในห้องเพื่อช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่าน
 - 3.3 การมีโอกาสดึงแสดงสิ่งที่ตนเคยรู้มาก่อน
4. กลวิธีการอ่านทดแทน (Compensating Reading Strategies) ได้แก่
 - 4.1 การบันทึกเพื่อช่วยในการระลึกถึงรายละเอียดสำคัญ
 - 4.2 การพยายามจำสิ่งที่เข้าใจจากบทอ่าน
 - 4.3 การทบทวนวัตถุประสงค์และน้ำเสียงของบทอ่าน
 - 4.4 การทบทวนความคิดหลัก และรายละเอียด
 - 4.5 การใช้การเคลื่อนไหวทางร่างกาย เพื่อช่วยในการจำข้อมูลที่อ่าน
 - 4.6 การจัดประเภทของคำเป็นกลุ่มอย่างมีความหมาย เพื่อช่วยในการจำ

พฤติกรรมการใช้กลวิธีการอ่านดังกล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นกลวิธีการอ่านหลักๆ ที่ผู้ประสบความสำเร็จในการอ่านใช้ ซึ่งสามารถแบ่งตามลักษณะการใช้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านในระดับคำ ซึ่งได้แก่ การใช้บริบทช่วยในการเดาความหมายของคำศัพท์ การรู้หน้าที่ของคำตามหลักไวยากรณ์ การใช้คำอธิบายศัพท์ การศึกษาความหมายของคำโดยอาศัยโครงสร้างคำ และการจัดประเภทของคำ
2. กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านในระดับบทอ่าน ซึ่งได้แก่ การอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อให้รู้ความหมายโดยรวมของบทอ่านทั้งหมด การใช้ความรู้เดิมเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจบทอ่าน การคาดคะเนเนื้อหาของบทอ่านจาก ชื่อเรื่อง คำสำคัญ และภาพประกอบ หรือจากโครงสร้างของบทอ่าน การย้อนกลับมาอ่านบทอ่านซ้ำอีกครั้ง การตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทุกระดับ ทั้งในระดับคำ ระดับประโยค และระดับบทอ่าน และการใช้วิธีการแก้ไขเมื่อไม่เข้าใจ ตลอดจนการสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่าน

กล่าวโดยสรุปแล้ว กลวิธีการอ่าน สะท้อนให้เห็นกระบวนการทางสมอง หรือกลยุทธ์ที่นักอ่านซึ่งประสบความสำเร็จในการอ่านใช้ขณะที่ปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน กลวิธีการอ่าน จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเข้าใจในการอ่านของผู้่านทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งต้องอ่านบทเรียน หรือหนังสือเรียนที่มีเนื้อหาซับซ้อนมากขึ้น (Klingner and others, 2001: 4) ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องสอนกลวิธีการอ่าน ประเภทต่างๆ ซึ่งนักอ่านที่ดีใช้ ทั้งก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังอ่าน เพื่อให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของกลวิธีการอ่าน และสามารถนำกลวิธีเหล่านั้นมาพัฒนาวิธีการอ่านของตน ให้เป็น นักอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำหรับกลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 2-4) ได้พัฒนามาจาก กลวิธีการอ่านที่ใช้ในการสอน แบบแลกเปลี่ยนบทบาท ของพาลินซ์ซาร์ และบราวน์ (Palincsar & Brown, 1984) ซึ่ง ประกอบด้วยกลวิธีการอ่าน 4 กลวิธี ดังนี้

1. **การสำรวจ (Preview)** คือ กลวิธีที่ใช้ก่อนการอ่าน เพื่อเตรียมตัวในการอ่าน บทอ่าน ซึ่งให้ผู้อ่านอ่านบทอ่านทั้งหมดอย่างรวดเร็ว ก่อนที่จะอ่านเนื้อหาสาระในรายละเอียด ซึ่งเป็นการสร้างความสนใจ ปูพื้นฐานความรู้ และเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน กับบทอ่าน และให้ผู้อ่านตรวจสอบข้อมูลหรือเนื้อหาสาระของบทอ่านก่อนอ่าน อันจะส่งผลให้ ผู้อ่านเข้าใจบทอ่านนั้นได้ดีขึ้น ในการสำรวจนี้ผู้อ่านต้องทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ

1.1 **ระดมความคิด** เป็นกิจกรรมที่ให้อ่านสังเกตบทอ่านจากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ แล้วระลึกถึงความรู้ หรือประสบการณ์เดิมที่ตน เคยทราบมาก่อนเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่จะอ่าน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้อ่าน มองเห็นภาพรวม และสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ อ่านเข้ากับข้อมูลใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ง่ายขึ้น เนื่องจาก จะทำให้รู้ทิศทางของการดำเนินเรื่อง รู้จุดสำคัญของเรื่อง รู้ว่าควรให้ความสนใจ ในจุดใดเป็นพิเศษ และช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านได้รู้จักคิด และระลึกได้ว่า เคยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างไร

1.2 **คาดคะเน** เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการระดมความคิด อันเป็นการ สร้างแรงจูงใจในการอ่านที่ให้อ่านคาดคะเนเนื้อหาสาระที่จะกล่าวในบทอ่าน โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ประกอบกับชื่อเรื่อง รูปภาพ และ ข้อความสำคัญ มาประกอบการคาดคะเนให้สมเหตุสมผล

2. **การทำความเข้าใจศัพท์ (Click and Clunk)** คือ กลวิธีที่ใช้ระหว่างการอ่าน ซึ่งจะให้ผู้อ่านตรวจสอบ และประเมินความเข้าใจของตนเองระหว่างอ่าน วิธีการนี้จะสอนทักษะการรู้คิดขั้นสูง หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจที่มีต่อบทอ่าน และสอนวิธีการหาความหมายของคำศัพท์ยาก โดยให้ผู้อ่านหยุดอ่านเป็นช่วงๆ เมื่ออ่านบทอ่านแต่ละย่อหน้า หรือแต่ละส่วนจบ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ จำนวนที่ตนไม่เข้าใจ โดยผู้อ่านต้องตอบคำถามตนเองว่า จุดใดที่ทำให้ตนไม่เข้าใจบทอ่าน และจดบันทึกคำศัพท์ จำนวนที่ตนไม่เข้าใจเอาไว้เพื่อหาวิธีการทำความเข้าใจ ซึ่งวิธีการทำความเข้าใจคำศัพท์สามารถทำได้ 3 วิธี ดังนี้

- 2.1 อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์จำนวนที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นคำอธิบายที่อาจอยู่ในประโยคนั้น
- 2.2 อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นคำอธิบายที่อาจอยู่ในประโยคแวดล้อม
- 2.3 หาความหมายของคำย่อที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์ หรือจำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์เดิม และความรู้ที่ได้จากบทอ่านมาประกอบกันเพื่อทำความเข้าใจ

วิธีการทำความเข้าใจคำศัพท์ทั้ง 3 วิธีนี้ เขียนไว้ใน “บัตรชี้แนะการทำความเข้าใจศัพท์” เพื่อช่วยนักเรียนในการหาความหมายของศัพท์ยาก หากนักเรียนปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวแล้ว ไม่สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากได้ให้สอบถามจากครู

3. **การจับใจความสำคัญ (Get the Gist)** คือ กลวิธีที่ใช้ระหว่างการอ่าน ซึ่งต่อเนื่องจากการทำความเข้าใจศัพท์ หลังจากผู้อ่านหยุดอ่านเป็นช่วงๆ เพื่อรวบรวม และทำความเข้าใจคำศัพท์แล้ว ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของบทอ่านส่วนนั้น โดยเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง ให้ได้ใจความที่กระชับ และครอบคลุมแนวคิดสำคัญของบทอ่านส่วนนั้นๆ อย่างครบถ้วน

การจับใจความสำคัญนี้ผู้อ่านต้องถามตนเองว่ากำลังเรียนรู้หรือค้นพบเกี่ยวกับอะไร โดยตอบคำถาม 2 คำถาม คือ

- 3.1 สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร
- 3.2 สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้เป็นอย่างไร

หมายเหตุ : การหยุดอ่านเป็นช่วงๆ เพื่อทำความเข้าใจศัพท์และจับใจความสำคัญนี้ จะเกิดขึ้นหลายครั้งในระหว่างอ่านบทอ่าน โดยผู้อ่านจะหยุดอ่านเป็นช่วงๆ ประมาณ 3-6 ครั้ง จนกว่าจะอ่านจบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของบทอ่าน

4. การสรุปบทวน (Wrap Up) คือ กลวิธีที่ใช้หลังการอ่าน ซึ่งใช้กับการอ่านบทอ่านทั้งหมด เพื่อให้ผู้อ่านตรวจสอบและประเมินความเข้าใจของตน และสามารถจดจำสาระสำคัญของบทอ่านทั้งหมดได้เมื่ออ่านจบแล้ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ

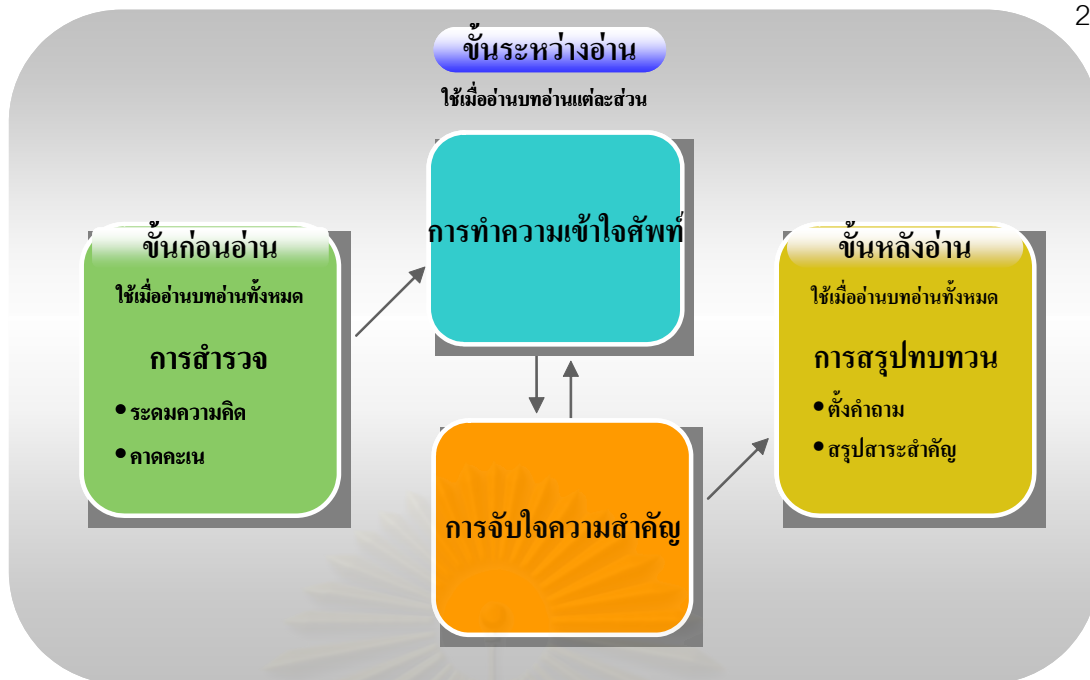
4.1 **ตั้งคำถาม** เป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้อ่านทราบถึงตำแหน่งข้อมูลที่สำคัญในบทอ่านที่จะนำมาตั้งคำถาม โดยจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถจดจำข้อมูลเหล่านั้นได้ดี และช่วยให้ตรวจสอบว่าตนเองเข้าใจบทอ่านมากน้อยเพียงใด ในการตั้งคำถามนั้น ผู้อ่านต้องรู้จักคำถามประเภทต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถาม โดยตั้งคำถามที่สามารถตอบโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในบทอ่าน ได้แก่ คำถามที่มีค่าแสดงคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และคำถามซึ่งคำตอบไม่ได้ปรากฏโดยตรงในบทอ่าน แต่ต้องใช้ข้อมูลจากหลายๆ ประโยค ได้แก่ คำถามที่ถามด้วย ทำไมและอย่างไร รวมทั้งคำถามที่ไม่มีคำตอบปรากฏโดยตรงในบทอ่าน แต่ผู้อ่านต้องประเมินแนวคิดของผู้เขียน และสามารถนำแนวคิดนั้นไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน และนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่มาใช้ในการตอบ ในการตั้งคำถามนั้น ให้ผู้อ่านนึกถึงใจความสำคัญของบทอ่าน แล้วลองสมมติว่าถ้าตนเป็นผู้ออกข้อสอบ จะถามคำถามอย่างไร จากนั้นจึงตอบคำถามที่ตนเองตั้งขึ้น

4.2 **สรุปสาระสำคัญ** เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการตั้งคำถาม ซึ่งให้ผู้อ่านบททวนเนื้อหาสาระและความรู้ที่ได้จากการอ่าน โดยดึงข้อมูลสำคัญทั้งหมดมาเรียบเรียงใหม่ตามลำดับเรื่องราว การสรุปสาระสำคัญนั้นนอกจากจะแสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านแล้ว ยังช่วยในการบททวนความจำและการนำไปใช้ได้อีกด้วย การสรุปสาระสำคัญ อาจทำได้โดยการเขียนเป็นบันทึกย่อ หรือการทำแผนผังสรุปเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆ ในบทอ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

หมายเหตุ

การสำรวจและการสรุปบทวน ใช้เมื่ออ่านบทอ่านทั้งหมด และใช้เพียงครั้งเดียวในขั้นก่อนอ่าน และหลังอ่าน

การทำความเข้าใจศัพท์และการจับใจความสำคัญ ใช้เมื่ออ่านบทอ่านแต่ละส่วน และใช้หลายๆ ครั้ง ในขั้นระหว่างอ่าน จนกว่าจะอ่านบทอ่านจบ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการอ่านของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

1.3.2 การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

จอห์นสันและโฮลลูเบก (Johnson and Holubec, 1993: 1-3) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มจะขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีบทบาทชัดเจน มีทักษะทางสังคม มีการพึ่งพาอาศัยกันจนประสบความสำเร็จ ซึ่งความหมายนี้สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2544, 4) ที่ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า หมายถึง “การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด”

ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มย่อยคละความสามารถ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

แต่ละคน โดยสมาชิกแต่ละคนจะมีบทบาทชัดเจนในการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือกันเพื่อให้ทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมกัน

การเรียนแบบร่วมมือ จะเน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ คณะความสามารถ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้นำศักยภาพของตนมาเสริมสร้างความสำเร็จของกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือที่มีประสิทธิภาพนั้น มีลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากการเรียนโดยทั่วไป ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ประการ ดังที่ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1991: 55-59) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน สมาชิกทุกคนต้องยอมรับว่าผลงานของตนเองมีความสำคัญต่อผู้อื่นและกลุ่ม และผลงานของผู้อื่นก็มีความสำคัญต่อตนเองและต่อกลุ่มด้วย ซึ่งครูสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้ โดยการกำหนดบทบาทให้กับสมาชิกแต่ละคน

2. การปฏิสัมพันธ์โดยตรงของสมาชิก ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่า ผลงานที่ดีมาจากการใช้ความสามารถของบุคคลหลายคน ในการเรียนแบบร่วมมือ ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการอธิบายให้เพื่อนเกิดการเรียนรู้

3. การรับผิดชอบและการตอบสนองของรายบุคคล ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่า สิ่งที่นักเรียนทำร่วมกันเป็นกลุ่ม จะทำให้นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองในวันข้างหน้า นักเรียนต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและเพื่อน การตรวจสอบว่านักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลทำได้โดยการประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคนซึ่งรวมเป็นผลงานกลุ่ม การให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง และการให้นักเรียนจดบันทึกความเห็นจากการทำกิจกรรมลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

4. ทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ลักษณะสำคัญนี้มาจากหลักการที่ว่า การทำงานร่วมกันจะเสริมสร้างความสามารถได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว ทั้งนี้ทักษะทางสังคมและการทำงานเป็นกลุ่มนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียน รู้จักฟังอย่างตั้งใจ รู้จักถามคำถามเพื่อให้เกิดความกระจ่าง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการสับเปลี่ยนกันอธิบาย รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ และร่วมมือกันแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

5. การประเมินผลงานของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มต้องประเมินว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของกลุ่ม และพฤติกรรมใดควรเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมใดควรดำเนินต่อไปเพื่อที่จะทำให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าว ส่งผลให้การเรียนการสอนแบบร่วมมือได้รับความสนใจและนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนทุกวิชาและทุกระดับชั้น เนื่องจาก การเรียนการสอนแบบร่วมมือจะช่วยพัฒนาให้นักเรียนรู้จักตนเอง และเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง รวมทั้งพัฒนาทัศนคติ และค่านิยมในตัวนักเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถส่งผลต่อนักเรียน 3 ประการ คือ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะการทำงานร่วมกัน และการรู้จัก และตระหนักในคุณค่าของตนเอง (มณีรัตน์ ภัทรจินดา, 2548: 7)

นอกจากนี้ การเรียนแบบร่วมมือ ยังมีประโยชน์อย่างมากในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังที่ อังคณา ชัยมณี (2540: 35) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนวิธีหนึ่งซึ่งสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ เนื่องจาก เป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมสมองกันเพื่อทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งนักเรียนต้องบูรณาการความคิดของตนเองเพื่อที่จะนำมาอธิบายให้ผู้ฟัง จึงทำให้เข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น

นอกจากนี้ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 54) ยังได้กล่าวถึงเหตุผลที่นำการเรียนแบบร่วมมือมาใช้ในการสอนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบการเรียนแบบร่วมมือกับวิธีการเรียนแบบแข่งขัน และวิธีการเรียนแบบลำพัง พบว่าการเรียนแบบร่วมมือทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น สร้างแรงจูงใจในการเรียน ทำให้นักเรียนมีเวลาทำงานมากขึ้น สร้างความเคารพนับถือตนเอง และทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมดีขึ้น
2. การเรียนแบบร่วมมือ ส่งเสริมความมีเหตุผล และทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน
3. การเรียนแบบร่วมมือ เหมาะสำหรับชั้นเรียนที่มีนักเรียนต่างวัฒนธรรม ต่างภาษารวมทั้งชั้นเรียนที่นักเรียนมีระดับความสามารถแตกต่างกัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในการสอนชั้นเรียนต่างวัฒนธรรม การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง การศึกษาพิเศษ และการศึกษาทั่วไปต่างแนะนำให้ใช้การเรียนแบบร่วมมือ
4. การเรียนแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกัน มีโอกาสได้เรียนรู้อย่างมีกลวิธีและได้ข้อมูลความรู้จากบทอ่านไปพร้อมกัน

โดยสรุปแล้ว การเรียนแบบร่วมมือ จัดเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการความรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแสดงออก และทักษะการทำงานกลุ่ม ในขณะที่ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยลดความสามารถ โดยครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (2545: 22-23) ที่เสนอไว้ว่า “ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เพราะการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีบทบาทเป็นผู้กระทำในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ รวมทั้งเกิดทักษะและพฤติกรรมตามจุดเน้นที่ต้องการ” ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้ สามารถพัฒนาผลการเรียนรู้ไปพร้อมกับทักษะทางสังคมของนักเรียนได้ นับว่าเป็นวิธีเรียนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน

ข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน (Reading Strategy) และการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นพื้นฐานของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกใช้กลวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพในกลุ่มย่อยลดความสามารถ ที่ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างกระตือรือร้น มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้สมาชิกทุกคนเข้าใจ และสามารถให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง

1.2 ขั้นการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือประกอบด้วยขั้นการสอน 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน ตามที่ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 5) พัฒนาไว้ ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน

หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ (Preview) จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2. ขั้นระหว่างอ่าน

2.1 ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ไม่เข้าใจ (Click and Clunk) จากนั้นให้ผู้นำอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แนะการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้

อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ หาความหมายของคำย่อที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์ หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่ม ให้ผู้ประสานงานจดบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน (Get the Gist) โดยให้ผู้นำจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แนะให้หาคำตอบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่าน ส่วนนี้คืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้นำจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปราย และสรุปใจความสำคัญของกลุ่ม ให้ผู้ประสานงานบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3. ชั้นหลังอ่าน

3.1 เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนสรุปบททวนบทอ่านทั้งหมด (Wrap Up) โดยให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่าน ครอบคลุมคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน

3.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนเขียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปสาระสำคัญของบทอ่านตามความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3.3 ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 1, 2.1, 2.2, 3.1 และ 3.2 ที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

3.4 เมื่อจบการอภิปราย ครูให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

1.3 บทบาทของครูในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

การเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เปิดโอกาสให้ครูได้เปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยาย เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในกลวิธีการอ่าน และสามารถนำกลวิธีการอ่านที่ได้เรียนรู้ไปใช้ด้วยตนเองต่อไป ซึ่งครูมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1.3.1 บทบาททางตรง คือ การเป็นผู้สอน ผู้อธิบาย และสาธิตการใช้กลวิธีต่างๆ รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องของบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน

ลดความสามารถ พร้อมทั้งจัดให้นักเรียนได้สลับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนได้ฝึกปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำการใช้กลวิธีต่างๆ ครบทุกบทบาท และสามารถนำกลวิธีที่ได้ฝึกพร้อมกับเพื่อนไปใช้ในการอ่านด้วยตนเองต่อไป (รายละเอียดวิธีจัดกลุ่มนักเรียนลดความสามารถ ในภาคผนวก ข และวิธีสลับเปลี่ยนบทบาท ในภาคผนวก ซ) นอกจากนี้ ยังต้องชี้แจงกรอบกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจวิธีการและกฎเกณฑ์ในการทำงาน ฝึกทักษะเพื่อให้งานกลุ่มมีประสิทธิภาพ และติดตามการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ตลอดจนให้ความรู้เพิ่มเติม ในการฝึกใช้กลวิธีที่นักเรียนยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในขณะอภิปรายร่วมกับนักเรียน ในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน หรือไม่เข้าใจ รวมทั้งเก็บผลงานของนักเรียนที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านมาศึกษาปัญหา ข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขในชั่วโมงต่อไป

1.3.2 บทบาททางอ้อม คือ การติดตามสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม และทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวกในชั้นเรียน และจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ครูควรสนับสนุน ให้กำลังใจแก่นักเรียนในการทำงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

1.4 บทบาทของนักเรียนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนา และฝึกใช้กลวิธีการอ่าน โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มย่อยลดความสามารถ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือกันทำความเข้าใจบทอ่าน โดยนักเรียนแต่ละคนจะได้รับมอบหมายบทบาทต่างๆ กัน ดังนี้

1.4.1 หัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการทำงานของกลุ่มให้เป็นไปตามขั้นตอนและเวลาที่กำหนด โดยปฏิบัติตามเอกสารชี้แจงการอ่านที่ครูแจกให้ (รายละเอียดในภาคผนวก ซ) และกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น พร้อมกับตรวจสอบให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจบทอ่าน และเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาในสิ่งที่สมาชิกสงสัยหรือไม่เข้าใจ รวมทั้งเป็นผู้นำการอภิปรายในช่วงของการสำรวจบทอ่าน และการสรุปบทวน

1.4.2 ผู้นำอธิบายศัพท์ มีหน้าที่เป็นผู้นำการอภิปรายในช่วงการทำความเข้าใจศัพท์ และเป็นผู้ชี้แนะวิธีการในการทำความเข้าใจคำศัพท์ สำนวนหรือข้อความต่างๆ โดยใช้บัตรชี้แจงการทำความเข้าใจศัพท์ ประกอบการชี้แนะให้สมาชิกทำความเข้าใจบทอ่าน โดยการ

1. อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้
2. อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้
3. หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจ

1.4.3 ผู้นำจับใจความสำคัญ มีหน้าที่เป็นผู้นำอภิปรายในช่วงการสรุปใจความสำคัญ โดยเป็นผู้ชี้แนะวิธีการสรุปใจความสำคัญ และตรวจสอบว่าใจความสำคัญของกลุ่มครอบคลุมแนวคิดสำคัญในบทอ่านครบถ้วน และสรุปโดยใช้ภาษาของตนเอง ทั้งนี้ ผู้นำจับใจความสำคัญจะถามคำถามเพื่อชี้แนะให้นักเรียนจับใจความสำคัญ ดังนี้

1. สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร
2. สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้เป็นอย่างไร

1.4.4 ผู้ประสานงาน มีหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับครู โดยเป็นผู้รับและนำส่งเอกสารและอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารการอ่าน เอกสารชี้นำขั้นตอนการอ่าน เอกสารชี้นำการแสดงบทบาท บรรทัดชี้นำวิธีการทำความเข้าใจศัพท์ แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล และแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม และเป็นผู้จัดบันทึกผลการอภิปรายกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

การทำงานร่วมกันในกลุ่มนี้ นอกจากนักเรียนทุกคนจะทำงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ และทำงานให้เต็มที่ตามความสามารถแล้ว นักเรียนทุกคนต้องแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่ม ช่วยเหลือกันในการอธิบายข้อสงสัยแก่สมาชิกในกลุ่ม โดยมีบรรยากาศแบบเป็นกันเอง รับฟังและเคารพความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มอย่างมีเหตุผล และตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

หมายเหตุ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจำนวน 8 แผน ซึ่งผู้วิจัยจัดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอยู่ในกลุ่มเดิมตลอดระยะเวลาการทดลอง และให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มได้ฝึกบทบาทครบทั้ง 4 บทบาท โดยฝึกทำหน้าที่แต่ละบทบาท คนละ 2 ครั้งต่อเนื่องกัน เพื่อให้มีโอกาสฝึกความชำนาญในการใช้กลวิธีต่าง ๆ จากนั้นจึงสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเมื่อเรียนจบทุก ๆ 2 แผน (รายละเอียดวิธีสลับเปลี่ยนบทบาทในภาคผนวก ข)

1.5 สื่อการเรียนการสอนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

การจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนั้น ครูจะต้องจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้นักเรียนฝึกกลวิธีการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. **เอกสารชี้นำขั้นตอนการอ่าน** ซึ่งหัวหน้ากลุ่มจะใช้เป็นแนวทางในการชี้แนะให้นักเรียนอ่านตามขั้นตอนที่กำหนด (ตัวอย่าง ในภาคผนวก ข)

2. **บัตรชี้นำการแสดงบทบาท** ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะใช้เป็นแนวทางในการแสดงบทบาทของตนเองในการทำงานกลุ่ม (ตัวอย่าง ในภาคผนวก ข)

3. **บัตรชี้นำการทำความเข้าใจคำศัพท์** มีจำนวน 3 บัตร ซึ่งผู้อธิบายคำศัพท์ จะใช้เป็นแนวทางในการชี้แนะวิธีการทำความเข้าใจคำศัพท์ โดยบัตรต่างๆ มีข้อความดังนี้

1. อ่านประโยคซ้ำแล้วหาตัวบ่งชี้
2. อ่านประโยคก่อนและหลังคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่ไม่เข้าใจ
3. หาความหมายของคำย่อที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจ (ตัวอย่าง ในภาคผนวก ข)

4. **แบบบันทึกการอ่าน** ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องใช้เพื่อบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน ตามขั้นตอนของการอ่าน โดยแบ่งเป็นแบบบันทึกรายบุคคล ซึ่งตอบสนองการเรียนรู้รายบุคคล ให้นักเรียนใช้บันทึกข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการอภิปรายกลุ่ม และแบบบันทึกของกลุ่ม ซึ่งจะใช้บันทึกความคิดเห็นโดยสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้ในการนำเสนอต่อชั้นเรียน

คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 74-75) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของแบบบันทึกการอ่านว่า มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้น เนื่องจาก เป็นเครื่องมือที่ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ทักษะการจดบันทึก ที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักทบทวนความคิดของตน ส่งผลให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมีโอกาสพัฒนาความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็นจากการฝึกเสนอความเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม ยิ่งไปกว่านั้น แบบบันทึกการอ่านยังช่วยในการจัดการชั้นเรียน เพราะนักเรียนทุกคนจะต้องจดบันทึกความคิดของตน และมีนักเรียนเพียงคนเดียวในกลุ่มทำหน้าที่บันทึกความเห็นกลุ่ม การใช้แบบบันทึกการอ่านจึงทำให้ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนได้ อีกทั้งยังช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจและความก้าวหน้าของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว

แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ดังกล่าวมานี้ สรุปได้ว่า จุดเน้นของการนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้นำศักยภาพของตนเองมาเสริมสร้างความสำเร็จของกลุ่ม โดยเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการสอนที่มีขั้นตอนชัดเจน ซึ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกใช้กลวิธีการอ่าน ที่สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้อย่างต่อเนื่อง และกำหนดบทบาทให้นักเรียนได้มีโอกาสเป็นผู้นำการใช้กลวิธีการอ่าน

ขณะปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มย่อยจะความสามารถให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานในการอ่านฝึกการรู้คิดขั้นสูงขณะเรียนรู้คำศัพท์ จับใจความสำคัญ และสรุปบทวนเนื้อหาที่อ่าน รวมถึงได้ฝึกทักษะทางสังคม และฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างสัมพันธ์กัน ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน และการดู ส่งผลให้นักเรียนได้รับข้อมูลความรู้ที่หลากหลาย มีแรงจูงใจในการอ่าน และเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น รวมทั้งเกิดความชำนาญในการใช้กลวิธีการอ่าน และเกิดความมั่นใจ เมื่อนักกลวิธีนี้ไปใช้ในการอ่านด้วยตนเองต่อไป

2. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นพื้นฐานของการอ่านและการเรียนรู้ ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ โดยศึกษาทฤษฎีและแนวคิดของการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้เข้าใจที่มาของวิธีการและกลวิธีการสอนอ่านในปัจจุบัน และนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนอ่านอย่างเป็นระบบต่อไป

2.1 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ และพบว่านักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านส่วนมาก ได้อธิบายกระบวนการทำความเข้าใจบทอ่านโดยใช้ทฤษฎีและแนวคิดดังต่อไปนี้

2.1.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยพบว่านักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านส่วนมากได้กล่าวถึงทฤษฎีหลักที่สำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม และทฤษฎีอภิปัญญา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ทฤษฎีจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistics Theory)

จิตวิทยาภาษาศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการคิดกับการใช้ภาษา ทั้งนี้โดยอาศัยพื้นฐานมาจากศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 2 สาขา คือ จิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive psychology) และภาษาศาสตร์ (Linguistics) ในแง่ของจิตวิทยาภาษาศาสตร์นั้น การอ่านจัดเป็นทักษะในการประมวลผลข้อมูล (Information procession) โดยผู้อ่านจะมีบทบาทเป็นผู้จัดกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน

กระบวนการ ได้แก่ การวางแผน ตัดสินใจ และนำทักษะกลวิธีต่าง ๆ มาใช้ในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ (สุธิดา ศิริพงษ์, 2541: 26)

กู๊ดแมน (Goodman, 1967, 1986, 1996 อ้างถึงใน Grabe and Stoller, 2002: 34-35) นักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ ซึ่งมีชื่อเสียงท่านหนึ่งได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการเลือกสรรทางภาษา นั่นคือ ผู้อ่านจะมีการพิจารณาข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่าน เพื่อนำมาช่วยในการตัดสินใจหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การอ่านเปรียบเสมือนเกมการเดาทางจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic guessing game) ภาษาและความคิดของมนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะที่ผู้อ่านจะนำเอาพื้นฐานประสบการณ์เดิมในเชิงภาษาศาสตร์ และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทีอ่านมาใช้เพื่อคาดการณ์ และตรวจสอบสิ่งที่คาดการณ์ว่าตรงกับเนื้อความที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อหรือไม่

รูปแบบแนวคิดของ กู๊ดแมน (Goodman, 1967) เกี่ยวกับการอ่านที่มีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic theory) ได้เสนอถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและการใช้ภาษาของมนุษย์อย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญในช่วงแรกของการพัฒนารูปแบบของการอ่าน (Grabe and Stoller, 2002: 35) ที่นักการศึกษาทั้งหลายต่างให้ความสนใจและใช้เป็นกรอบความคิดในการพัฒนารูปแบบการอ่านอื่น ๆ ตามมา

2.1.1.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับความรู้เดิมของมนุษย์ ผู้ที่นำเสนอทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมคนแรก คือบาร์ทเลทท์ (Bartlett, 1932 อ้างถึงใน Scovel, 2001: 92) โดยได้อธิบายปรัชญาตามหลักของคานท์ (Kant, 1781 อ้างถึงใน Scovel, 2001 : 92) ที่ว่ามนุษย์จะเข้าใจเหตุการณ์รอบข้างตนได้ ก็ต่อเมื่อเหตุการณ์เหล่านั้นสอดคล้องกับแนวความคิดหรือความรู้เดิม ซึ่งมนุษย์มีอยู่แล้วในสมอง ข่าวสาร ความคิดหรือข้อมูลใด ๆ ก็ตาม จะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อ ผู้รับสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลเหล่านั้นเข้ากับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตัวเขามีความรู้ หรือรู้จักอยู่แล้ว

หลักปรัชญาดังกล่าว บาร์ทเลทท์ (Bartlett, 1932 อ้างถึงใน Scovel, 2001: 92) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่า Schema หมายถึง โครงสร้างของความคิดในสมองซึ่งมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่ โดยจะมีการเรียงรายเป็น

ลำดับขั้นตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการคาดคะเน ตีความข้อมูลใหม่ และปรับข้อมูลใหม่ให้เข้ากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป การที่ผู้อ่านสามารถนำข้อมูลความรู้ที่มีอยู่มาคาดคะเน และตีความข้อมูลใหม่ได้ จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมนั้น นอกจากจะอธิบายถึงการจัดระเบียบของความรู้แล้ว ยังเน้นการอธิบายถึงความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างมีความหมาย ดังที่ แมนด์เลอร์ (Mandler, 1983: 97-113) ได้สรุปไว้ ดังนี้

1. โครงสร้างความรู้เดิมที่บุคคลมีอยู่จะมีความสมบูรณ์ลึกซึ้ง และละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น ถ้าบุคคลนั้นมีโอกาสปะทะสัมพันธ์กับสิ่งเร้าภายนอกมากขึ้น ทำให้รู้จักมโนทัศน์ (concept) ในระดับสูงที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นนักเรียนหรือผู้อ่านจะเรียนรู้หรืออ่านอย่างมีความหมาย หรือเข้าใจยิ่งขึ้น

2. การที่บุคคลใช้โครงสร้างความรู้เดิมในการอ่าน จะทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้นเพราะผู้อ่านที่จะเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ไม่ได้เกิดจากการรู้เฉพาะความหมายของคำหรือประโยคที่ประกอบกันเป็นข้อความหรือเนื้อเรื่องเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจกับข่าวสารใหม่ด้วยการอนุมาน (inference) ของผู้อ่านเอง โดยการใช้โครงสร้างความรู้เดิมเป็นพื้นฐานในการให้ความหมายที่สอดคล้อง และตรงกับข้อความหรือเนื้อเรื่องนั้นๆ

3. ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมเป็นตัวชี้้นำในการตัดสินใจว่า ควรจะต้องจดจำอะไรบ้างในข้อความนั้น ผู้อ่านจะเลือกให้ความสนใจต่อข้อมูลที่ทำให้โครงสร้างความรู้เดิมมีความหมายขึ้นมา ในทางตรงกันข้าม ข้อมูลที่รับเข้ามาแล้วไม่สามารถทำให้โครงสร้างความรู้เดิมมีความสมบูรณ์ขึ้น จะเป็นข้อมูลที่ไม่มีความสำคัญ และไม่มีความเกี่ยวข้อง ผู้อ่านก็จะไม่สนใจข้อมูลนั้น

4. โครงสร้างความรู้เดิมที่ไม่สมบูรณ์ และผู้อ่านยังไม่พบข้อมูลใหม่ที่จะต่อเติมให้สมบูรณ์ได้ในเนื้อเรื่อง ในกรณีเช่นนี้ ผู้อ่านจะต้องต่อเติมข่าวสารที่หายไปให้ตรงกับสถานการณ์ของเนื้อเรื่องที่อ่านโดยใช้การอนุมาน

5. ความสามารถในการตีความขึ้นอยู่กับโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งจะมีมากน้อยแตกต่างกัน และมีผลทำให้ความสามารถในการจดจำแตกต่างกันไป ในการตีความเรื่องที่ผู้อ่านรับเข้าไปยังสมอง จะต้องสร้างความสัมพันธ์กับโครงสร้างความรู้เดิม ลักษณะโครงสร้างความรู้เดิมนั้น จะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านรับผ่านเข้าไป ถ้าเนื้อเรื่องที่อ่านไม่มีความ

แจ่มชัด หรืออาจตีความหมายได้หลายทาง ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมที่จดจำไว้มาช่วยในการตีความ

นอกจากนี้ จินดา ยัญทิพย์ (2547: 22) ยังได้สรุปหลักการของ ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อการอ่านไว้ ดังนี้

1. ประสบการณ์ที่กว้างขวางเป็นสิ่งสำคัญต่อความเข้าใจ ถ้านักเรียนไม่มีประสบการณ์นั้น ก็ต้องมีการอธิบาย หรือสนทนาก่อนการอ่าน
2. การอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างกว้างขวาง จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจ เพราะจะได้มีความรู้เรื่องนั้นสะสมไว้มาก ๆ ซึ่งจะสามารถนำไปช่วยให้เกิดความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น
3. ผู้อ่านที่ไม่เก่ง และพบกับความล้มเหลวในการทำ ความเข้าใจ มักขาดความพยายามที่จะใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่ช่วยทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน ดังนั้นครูจึงต้องชี้แนะ และแสดงวิธีให้เห็นว่า จะทำได้อย่างไร

แนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับความเห็นของชนัดดา แนบเกษร (2535, 9) และมณีรัตน์ สุโกษิตีรัตน์ (2548, 99) ที่ว่า ความสามารถในการนำความรู้และ ประสบการณ์เดิมมาสัมพันธ์กับบทอ่านที่กำลังอ่าน ซึ่งเป็นความรู้และประสบการณ์ใหม่ จะช่วย กระตุ้นและขยายความคิดเดิมของผู้อ่านให้กว้างขึ้น ช่วยกระตุ้นความสามารถในการคาดคะเน ทั้งคำหรือข้อความที่ไม่ทราบความหมายหรือเรื่องราวเหตุการณ์ของบทอ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความ เข้าใจบทอ่านมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยบูรณาการความคิดของตนเองให้เข้ากับผู้เขียนซึ่งอาจ กลายเป็นแนวคิดใหม่

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema theory) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญต่อพื้นความรู้ ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อ การเรียนรู้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสร้างความเข้าใจในการอ่าน เพราะ ตัวอักษร คำ หรือข้อความที่ปรากฏในบทอ่านนั้นมีความหมายหลากหลาย ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจ ความหมายได้โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับภาษา ใช้บริบทของความหมายที่คำนั้นๆ ปรากฏอยู่ และใช้ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านประกอบกัน กล่าวคือ ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ก็ต่อเมื่อได้นำความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านได้ อย่างเหมาะสม ถ้าปราศจากพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านแล้ว การเรียนรู้และทำความเข้าใจ กับสิ่งต่าง ๆ จะเต็มไปด้วยความยากลำบาก

2.1.2.3 ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory)

ทฤษฎีอภิปัญญา เป็นทฤษฎีหนึ่งของจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งได้เริ่มมีการศึกษาค้นคว้ากันมาตั้งแต่ปลายปี ค.ศ. 1970 โดยกล่าวถึงการเรียนรู้ของคนเราว่าเป็นกระบวนการประมวลผลข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (Information processing) ภายในสมอง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ของตนเอง และการตัดสินใจของผู้เรียนในการใช้วิธีจัดการกับระบบข้อมูลที่เข้ามาสู่ระบบการเรียนรู้ของตนเอง (Duell, 1986 อ้างถึงใน สุธิดา ศิริพงษ์, 2541: 29; Cross and Paris, 1988: 131) โดยมีการควบคุมความคิด มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิด ตลอดจนการประเมิน วางแผน และจัดระบบความคิดของตนได้ (Cross and Paris, 1988: 131; Flavell, 1979: 906 อ้างถึงใน Wenden, 1991 : 34)

แนวคิดของทฤษฎีอภิปัญญาข้างต้น เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการอ่านจึงหมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่ทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอนของการควบคุมกระบวนการอ่าน โดยที่ผู้อ่านมีความตระหนักรู้ (Awareness) และมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่าน และสามารถควบคุมการใช้วิธีเหล่านั้นจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่าน และตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้ (Baker and others., 1986 อ้างถึงใน Carrell and others, 1989: 650) ซึ่งนักการศึกษาที่มีความเชื่อว่า ความรู้อภิปัญญา (Metacognitive knowledge) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้อ่านใช้เมื่อไม่สามารถตีความหมายของบทอ่านที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาได้ (Block, 1992 อ้างถึงใน Alderson, 2000: 41)

ความรู้อภิปัญญา หรือ ความสามารถในการรู้คิดขั้นสูงนั้นมีประโยชน์ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นอย่างมาก ดังที่ มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2548, 162:165) กล่าวว่า นักเรียนทุกระดับชั้นควรได้รับการสอนให้รู้จักวิธีการถามตนเอง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการรู้คิดขั้นสูง สามารถตระหนักรู้ว่าตนเองรู้อะไร สามารถควบคุมพฤติกรรมการอ่านของตนได้ว่าตนเองควรอ่านอะไร อ่านอย่างไร ใช้กลวิธีใด และเมื่อไร สามารถตรวจสอบและประเมินพฤติกรรมการอ่านของตน ตลอดจนสามารถหาวิธีการที่จะแก้ไขเมื่อประสบปัญหาทางการอ่านได้

นอกจากนี้ มณีรัตน์ สุทธิศิริรัตน์ (2548, 171-172) ยังได้สรุปความเห็นจากนักการศึกษาหลายคนว่า การพัฒนาอภิปัญญา หรือความสามารถในการรู้คิดขั้นสูงในผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ย่อมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น ดังนั้น ครูจึงควรพัฒนานักเรียนทุกระดับ ในด้านของการฝึกถามตนเอง เพื่อฝึกการรู้คิดขั้นสูง ในการพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่สำคัญ ซึ่งได้แก่

1. การกระตุ้นให้ตอบโต้ด้วยการฝึกถามตนเองเกี่ยวกับความเข้าใจบทอ่าน ลักษณะของบทอ่าน การใช้หลักเหตุผลในการเขียนของผู้เขียนหรือในสาระที่อ่าน
2. การเน้นว่าเป้าหมายของการอ่าน แท้จริงไม่ใช่ความสามารถในการตอบคำถามของครูได้ แต่สามารถตอบคำถามที่ฝึกการรู้คิดขั้นสูงของตนเองได้
3. การเป็นต้นแบบแก่นักเรียนในการตั้งคำถามถามตนเอง เพื่อฝึกการรู้คิดขั้นสูงตามขั้นตอน

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory) หรือทฤษฎีการรู้คิดขั้นสูงนั้น เป็นทฤษฎีที่เน้นให้นักเรียนสามารถตรวจสอบตนเอง เพื่อกำหนดชี้แนะตนเองในการเรียนรู้ และมีการวางแผนตรวจสอบ ปรับปรุง และประเมินผลความเข้าใจของตนเอง โดยเลือกใช้กลวิธีในการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ประสบอยู่ในขณะนั้น และอาจมีการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนไปด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และส่งผลให้นักเรียนรู้ว่าตนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่ เช่นเดียวกับการเรียนเรื่องของการอ่าน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของการอ่านโดยการหาความหมายด้วยตนเอง และเน้นความสำคัญของการนำการแก้ปัญหา มาใช้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน เพื่อเป็นการเน้นให้ผู้อ่านรู้จักใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และควบคุมการอ่านเพื่อความเข้าใจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยพบว่านักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านส่วนมาก ต่างกล่าวถึงแนวคิดที่สำคัญ คือ กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process) กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process) และกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.2.1 กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process)

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน มีความเชื่อว่า การอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากบทอ่านสู่สมอง โดยที่ผู้อ่านจะได้รับความหมายจากการวิเคราะห์ตัวอักษร หรือข้อมูลที่ปรากฏ รับรู้และจำแนกคำ กลุ่มคำ ประโยค แล้วถอดรหัส (Decode) ข้อความที่อ่าน โดยอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในบทอ่านนั้น (Nuttall, 1996: 16-17; Gough, 1972 อ้างถึงใน Weir and Urquhart, 1998: 40-41; Nunan, 1999: 252; Alderson, 2000: 16-18; Grabe and Stoller, 2002: 32) ในกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนนี้ ความเข้าใจของผู้อ่านขึ้นอยู่กับสิ่งที่ปรากฏในบทอ่านเท่านั้น ข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านจะเป็นตัวชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ดังนั้น ถ้าเกิดปัญหาในการอ่าน คือ ไม่สามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ ก็อาจจะเป็นเพราะผู้อ่านยังไม่มีความสามารถทางภาษาเพียงพอ จึงไม่สามารถถอดรหัสข้อความที่เขียนไว้ในบทอ่านได้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนนี้ยังมีข้อจำกัดบางประการในการอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะมีผู้อ่านจำนวนไม่น้อยที่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี คือ รู้ความหมายของศัพท์ โครงสร้างประโยค ตลอดจนสัมพันธ์ภาพระหว่างประโยคในข้อความที่อ่าน แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ (Coady, 1979 อ้างถึงใน Dubin, 1982: 14-16) แสดงว่าในกระบวนการอ่านนั้น ความรู้ ความสามารถทางภาษาเป็นสิ่งที่ช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน จึงยังไม่สามารถอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างครอบคลุมเท่าที่ควร

2.1.2.2 กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-down process)

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่าง เป็นแนวคิดที่แนะให้ผู้อ่านใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม โดยอธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการวิเคราะห์จากสมองสู่บทอ่าน โดยที่ผู้อ่านจะได้รับความหมายจากการรับรู้คำ ประโยคและข้อความ และพยายามทำความเข้าใจบทอ่าน โดยการวิเคราะห์จากความรู้และประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับบทอ่านตลอดจนความรู้รอบตัวในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่สะสมไว้ เป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

(Nuttal, 1996: 16-17; Alderson, 2000: 16-18) ในกระบวนการอ่านแบบบนลงล่างนี้ ผู้อ่านได้ข้อมูลทางภาษาจากบทอ่านเป็นเพียงพื้นฐานในการคาดเดาเรื่องราวที่อ่านเท่านั้น และอาศัยพื้นความรู้ของตนเองเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนลงล่างนี้ เห็นได้ชัดว่าเป็นแนวคิดที่ใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นพื้นฐาน คือ เชื่อว่า พื้นความรู้ของผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในบทอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการคาดเดา และสร้างความหมายขึ้นมาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบนลงล่างก็ยังมีข้อจำกัดอยู่บางประการในการอธิบายถึงกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ จากผลการศึกษาและวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านพบว่า ผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพไม่ได้อาศัยแต่เพียงพื้นความรู้ของตนในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านเท่านั้น แต่ได้อาศัยความรู้ในด้านภาษาอยู่มาก ดังนั้นกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงไม่น่าจะอาศัยเพียงพื้นความรู้ของผู้อ่านเป็นหลัก (Eskey, 1986 อ้างถึงใน Carrell, 1991 : 159-179; Carrell, 1991 : 161)

2.1.2.3 กระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process)

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบนี้เชื่อว่าการอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) โดยที่ผู้อ่านจะใช้ความรู้ทางภาษาในการวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับตัวอักษร ความหมายของคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ จนถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และข้อความทั้งหมดที่อ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-up process) โดยที่อาศัยข้อมูลในบทอ่านเป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านในขณะเดียวกัน ผู้อ่านก็ใช้พื้นความรู้และประสบการณ์ที่สะสมไว้เป็นตัวชี้แนะแนวทางในการทำ ความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านแบบบนลงล่าง (Top-down process) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากผู้อ่านมีพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี จะสามารถนำไปใช้ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้มากขึ้น (Nuttal, 1996: 16-17; Rumelhart, 1977 อ้างถึงใน Alderson, 2000: 18)

แนวคิดกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์นี้ ผู้อ่านจะใช้กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บน และกระบวนการอ่านแบบบนลงล่างไปพร้อม ๆ กันโดยไม่รู้ตัว เมื่อใดที่กระบวนการอ่านแบบล่างสู่บนเกิดปัญหาขึ้น โดยอาจเป็นความกำกวมของภาษาในบทอ่าน หรือ

ความบกพร่องทางภาษาของผู้อ่าน กระบวนการอ่านแบบบนสู่ล่างก็จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะผู้อ่านสามารถใช้พื้นความรู้มาคาดคะเนเรื่องที่อ่าน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้น โดยที่ไม่ได้ละเลยความสำคัญของภาษาและตัวบทอ่านแต่อย่างใด แนวคิดนี้จึงได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.3 แนวทางในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

การศึกษาทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน ได้นำทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ มาปรับใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูในการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการศึกษา รวมทั้งการแสวงหาความรู้ต่อไปในอนาคต

ศูนย์ศิลปะภาษาและการอ่านมลรัฐเท็กซัส (Texas Center for Reading and Language Arts, 1999: 4) กล่าวถึง หลักสำคัญของการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า ครูต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้เดิม โดยสอนให้นักเรียนตระหนักถึงสิ่งที่ตนมีความรู้เดิม และสอนกลวิธีที่จะเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทอ่าน
2. การพัฒนาคำศัพท์ โดยสอนให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์ และหัวข้อเรื่องหรือมโนทัศน์ของเรื่อง และสอนกลวิธีที่จะพัฒนาความเข้าใจที่มีต่อคำจำกัดความหรือมโนทัศน์ของบทอ่าน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนใช้คำศัพท์ที่เรียนรู้นอกชั้นเรียน
3. เทคนิคการถาม โดยสอนให้นักเรียนถามตนเองตลอดเวลาในการอ่าน ทั้งก่อนอ่าน ขณะอ่าน และหลังการอ่าน เพื่อฝึกให้เป็นผู้อ่านที่กระตือรือร้น และควบคุมการอ่านของตนได้
4. โอกาสในการอ่านอย่างเป็นอิสระ โดยจัดบรรยากาศที่ดีในการอ่าน ให้โอกาสในการอ่านและการเขียนอย่างมีความหมาย ให้เวลาในการอ่าน แนะนำและส่งเสริมการอ่านหนังสือต่างๆ รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

คณะกรรมการการอ่านแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Reading Panel, 2000 อ้างถึงใน Ruddell, 2002: 24) ได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทของครูในการสอนอ่าน ไว้ดังนี้

1. วิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพที่สุด คือ การสอนกลวิธีการอ่านอย่างหลากหลาย ที่จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจในแบบเรียน

2. การสอนกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดี จะช่วยให้นักเรียนสามารถ
 - 2.1 ระลึกถึงรายละเอียดของเนื้อหา
 - 2.2 สรุปใจความสำคัญของบทอ่าน
 - 2.3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม

ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้รู้จักใช้กลวิธีการอ่านหลายๆ วิธีแล้ว ย่อมทำให้มีความสามารถในการสอบแบบสอบมาตรฐานทางการอ่านได้ดีขึ้น

3. กลวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในเนื้อหาที่เป็นบทอ่านแบบบรรยาย (Expository materials) นับเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

4. การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูเกี่ยวกับกลวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกลวิธีการอ่านเป็นกลวิธีการสอนที่ซับซ้อน

รัตเดล (Ruddell, 2002: 29) สรุปรวบรวมแนวคิดจากงานวิจัย ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ควรประกอบด้วยการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ โดยเน้นความสำคัญของการใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน และควรเน้นสอนเกี่ยวกับการรู้คิดขั้นสูง (Metacognition) ซึ่งได้แก่ การควบคุมตนเอง (Regulating) และการตรวจสอบและประเมินความเข้าใจ (Monitoring) ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน คือ การช่วยให้นักเรียนรู้จักทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน รู้จักตีความ รู้จักนำไปใช้ รวมทั้งการจัดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหลากหลาย เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมได้

แฮริสัน (Harrison, 2004: 91-92) ได้เสนอแนะรายละเอียดและผลของวิธีการซึ่งควรนำมาใช้ในสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งปรับปรุงจากผลงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวบรวมและเสนอแนะโดยคณะกรรมการการอ่านแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Reading Panel, 2000) ดังนี้

1. การสอนการตรวจสอบความเข้าใจ ผู้อ่านที่ได้รับการสอนให้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองจะสามารถตัดสินใจว่าตนเข้าใจบทอ่านได้ดีเพียงใด และสามารถเลือกใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่านของตนเองได้

2. การเรียนแบบร่วมมือ ผู้อ่านที่ได้เรียนรู้การทำงานเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม และได้รับการสอนการฟังเพื่อทำความเข้าใจจากเพื่อน จะส่งเสริมกันและกันให้สนใจบทอ่านและอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสามารถทำคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

3. การสอนอ่านในทุกสาขาวิชา เมื่อผู้อ่านได้รับการสอนกลวิธีการอ่านขณะเรียนหลายๆ วิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่มีลักษณะเป็นเนื้อหา กลวิธีที่ได้รับการสอนมาจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง และซึมซับอยู่ในคลังความรู้ของนักเรียน อีกทั้งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย
4. การแปลงเนื้อหาของบทอ่าน เมื่อผู้อ่านได้รับการสอนให้แปลงเนื้อหาของบทอ่านตามความเข้าใจของตนเอง ผู้อ่านจะเข้าใจบทอ่านและจดจำบทอ่านได้มากขึ้น
5. กิจกรรมการฟัง การอ่านในใจตามไปขณะฟังนั้นมีประโยชน์ และสามารถเพิ่มความสามารภในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการจดจำบทอ่านได้
6. การสร้างจินตภาพ กลวิธีการสร้างจินตภาพ และกลวิธีช่วยความจำ สามารถช่วยให้ผู้อ่านจดจำคำศัพท์และข้อมูลสำคัญของบทอ่านได้
7. กลวิธีที่หลากหลาย กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจถูกนำมาทดลองในลักษณะการนำมาใช้ร่วมกัน ซึ่งการใช้กลวิธีการอ่านหลายๆ กลวิธีนั้นมีประสิทธิภพมากกว่าการใช้กลวิธีเดียว
8. ความรู้เดิม การกระตุ้นความรู้เดิมก่อนการอ่านนั้นมีประโยชน์อย่างมาก ซึ่งช่วยในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างแรงจูงใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์หรือแนวคิดใหม่
9. การใช้จิตวิทยาภาษาศาสตร์ การฝึกให้นักเรียนใช้แนวทางของเสียง และตัวอักษร ความสัมพันธ์ของประโยค การใช้ภาษาในทางปฏิบัติ และใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเนื้อเรื่องที่อ่าน เพื่อช่วยในการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน และโครงสร้างของรูปแบบที่มีหลายชนิด
10. การถามตอบ การสอนให้ผู้อ่านตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน สามารถเพิ่มประสิทธิภพในการทำควมเข้าใจบทอ่านได้
11. การตั้งคำถาม การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถาม เป็นวิธีการสร้างความเข้าใจที่ใช้ได้ผลดี และทำทหายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว
12. โครงสร้างของบทอ่าน การสอนให้ผู้อ่านให้ความสำคัญกับโครงสร้างของบทอ่านจะช่วยสร้างความเข้าใจในการอ่านในระดับกว้าง และช่วยในการจดจำบทอ่านอีกด้วย
13. การสรุปสาระสำคัญ การสรุปสาระสำคัญเป็นทักษะที่ให้ประโยชน์เป็นอย่างมากในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสามารถช่วยในการจดจำบทอ่านทั้งในระดับคำ และระดับบทอ่าน
14. การเตรียมการของครู เมื่อครูเรียนรู้กลวิธีการอ่าน และสอนกลวิธีแก่นักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้

15. ความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์และความเข้าใจ ความเข้าใจในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ด้านคำ เมื่อครูให้ความสำคัญกับวิธีการหาความหมายของคำ จะช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้

การศึกษาแนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสอนอ่านตามแนวคิดปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองของผู้อ่าน โดยมองว่าในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในหลาย ๆ ด้านประกอบกัน และในขณะที่อ่านองค์ประกอบเหล่านี้จะทำงานอย่างสัมพันธ์กัน เกิดเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ขึ้นภายในสมองของผู้อ่าน แนวคิดดังกล่าวก่อให้เกิดแนวทางในการสอนอ่านที่สำคัญ สองประการ คือ การสอนกลวิธีการอ่านให้แก่นักเรียน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อน เพื่อจะได้สนทนา แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และกลวิธีในการอ่านซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ครูต้องสอนกลวิธีการอ่าน ที่เน้นความสำคัญของความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ประกอบกับการสอนการรู้คิดขั้นสูง เพื่อช่วยให้นักเรียนควบคุมการอ่านของตนเองได้ อีกทั้งต้องเน้นให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านทั้งในระดับตัวอักษร ระดับตีความ และระดับการนำไปใช้ รวมทั้งต้องจัดให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น เพื่อให้ได้ข้อมูล ความคิดที่หลากหลาย ซึ่งจะส่งผลให้สามารถทำความเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น จนถึงระดับที่สามารถอ่านเองได้ด้วยความมั่นใจ โดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่นให้ช่วยชี้แนะต่อไป

2.2 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเป็นสำคัญ ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่าน ก็หมายถึงการอ่านนั้นไม่มีประสิทธิภาพ นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน ได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 88) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ กระบวนการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยค สามารถจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียนได้ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อสรุปความหมาย เกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

สมุทร เชนเชาวนิช (2542: 92) กล่าวว่า “ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการอนุมานข้อสนเทศ หรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้ว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเข้าใจเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใด ๆ ก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น”

แอนเดอร์สัน และคณะ (Anderson and others, 1985: 7) กล่าวว่า “ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลายระดับพร้อมกัน เช่น เรื่องคำ โครงสร้างภาษา และความหมาย ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเรื่องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน เพื่อช่วยสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้”

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 108-110) กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า คือการรับเอาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้ โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

สวอน (Swan, 1990: 1) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านสรุปได้ว่าเป็นการที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ข้อมูลจากบทอ่านได้มากที่สุด และเกิดความเข้าใจผิดพลาดน้อยที่สุด

รัตเดล (Ruddell, 2002: 105) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการทางสมองอันซับซ้อน ซึ่งเกิดขึ้นขณะผู้อ่านสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์ และความรู้เดิมของตน ผนวกกับข้อมูลในบทอ่าน”

แฟร์ริส (Farris, 2004: 321) กล่าวว่า “การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ กระบวนการในการทำความเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อ”

กล่าวโดยสรุป การอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นทักษะการอ่านซึ่งเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลบทอ่าน และบริบทการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องใช้ความรู้ทางด้านภาษา ตั้งแต่ระดับคำ โครงสร้าง และระดับความหมาย รวมทั้งคำชี้แนะที่อยู่ในบริบทการอ่าน มาใช้ในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถจับใจความสำคัญของบทอ่าน และบอกแนวคิดของผู้เขียนได้

2.3 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสำคัญอย่างมากสำหรับคนในปัจจุบัน ซึ่งใช้ชีวิตอยู่ในสังคมข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่มีที่สิ้นสุด การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล นักวิชาการ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

สไนท ตั้งทวี (2538: 104-105) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไว้ว่า “ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความสำคัญจาก ข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมให้คุณประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาอัน จำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนที่จำเป็นต้องเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ หลาย สาขาด้วยกันนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ”

วอลเลซ (Wallace, 1992: 4-5) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อความ เข้าใจสรุปได้ว่า การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของชุมชนของผู้ที่อ่านออกเขียนได้ การอ่านสนองต่อความต้องการในยามจำเป็น เช่น การอ่านป้ายเตือนต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ การอ่านอย่างเข้าใจจะทำให้ได้รับความรู้และให้ความเพลิดเพลินอีกด้วย

ศูนย์ศิลปะภาษาและการอ่านมลรัฐเท็กซัส (Texas Center for Reading and Language Arts, 1999: ii) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาว่า “การอ่านเพื่อความเข้าใจจะทำให้ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สามารถเรียนรู้ และพัฒนาการอ่านในระดับสูงของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ซานาคอร์ (Sanacore, 2000: 158-160) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็น ทักษะสำคัญที่นักเรียนสามารถใช้ในการเรียน การดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนการทำงานในอนาคต

ความคิดเห็นของนักการศึกษาดังกล่าวมานี้ สามารถสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อ ความเข้าใจมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทั้งในด้านการศึกษา การติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และนันทนาการ เพราะถือเป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้ที่ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ที่ถูกต้อง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตจริง อีกทั้งยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มพูนประสบการณ์ และ

ให้ความบันเทิงอีกด้วย ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะจะช่วยให้ นักเรียนมีทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต

2.4 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน โดยมีองค์ประกอบหลายประการที่จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่านักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2537: 14) ได้แบ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่านไว้ 2 ประการใหญ่ ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบภายใน ได้แก่

1.1 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางการอ่าน หมายถึง ความพร้อมทางด้านสุขภาพ และความสามารถในการรับสาร

1.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถทางสมอง ความสามารถในการใช้ภาษา ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาและความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ

1.3 พื้นฐานทางประสบการณ์ ซึ่งหมายถึง ประสบการณ์ที่ได้รับเมื่อได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่พบเห็นหรือจากการทดลอง หรือประสบการณ์ทางอ้อม โดยการเรียนรู้จากวิทยุ โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์

1.4 ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง การมีสมาธิ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง รับสารด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ

1.5 สภาวะทางร่างกาย หมายถึง ผู้ที่มีสภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดี สมองปลอดโปร่ง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การอ่านสัมฤทธิ์ผล

1.6 แรงจูงใจ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะเป็นสิ่งเร้าให้ผู้อ่านเกิดความต้องการอยากจะอ่าน ดังนั้น ผู้เขียนจะต้องพยายามสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตาม

2. องค์ประกอบภายนอก ซึ่งประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

2.1 หนังสือ ตำรา โดยการจัดทำรูปเล่มให้กะทัดรัด มีสีสันสวยงาม น่าสนใจ ชื่อเรื่องเร้าความสนใจ

2.2 สิ่งแวดล้อมประกอบการอ่าน เช่น ห้องสมุดควรจะมีบรรยากาศการจัดวางหนังสือควรจัดวางให้หน้าอ่าน หยิบง่าย เป็นต้น

วาสนา บุญสม (2541: 22) ได้จำแนกองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ผู้อ่าน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการอ่าน
2. ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่อง
3. ตัวอักษรและความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษร จึงจะเรียกได้ว่าเป็นการเกิดความเข้าใจในการอ่าน
4. การเลือกความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเลือกความหมายที่ปรากฏอยู่ในหลาย ๆ บริบทได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการพินิจพิจารณา จึงจะถือว่ามี ความเข้าใจในการอ่าน
5. การนำไปใช้ ผู้อ่านต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 4-5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ (Word factor) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจรูปแบบ และความหมายของคำนั้น
2. องค์ประกอบในการเรียบเรียงถ้อยคำ (Verbal factor) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่าง ๆ การเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อย ๆ และความสามารถในการจัดลำดับขั้นตอนของข้อความได้
3. องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล (Abstract reasoning) หมายถึง ความสามารถในการสังเคราะห์ใจความสำคัญของข้อความ การสรุปความคิดหลักของเรื่อง และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันตามโอกาสต่าง ๆ ได้

แลปปี้ และ ฟลัด (Lapp and Flood, 1990: 490) ได้จำแนกองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. ด้านผู้อ่าน (Reader variable) ได้แก่ อายุ ความสามารถ ความรู้สึกลึก และแรงจูงใจ

2. ด้านบทอ่าน (Text) ได้แก่ ธรรมชาติลักษณะ (Genres) ชนิดของบทอ่าน (Type) ส่วนสำคัญของบทอ่าน (Features) การพิจารณาบทอ่าน (Considerateness)

3. ด้านบริบททางการศึกษา (Education context variables) ได้แก่ สภาพแวดล้อม (Environment) งาน (Task) กลุ่มสังคม (Social group) จุดประสงค์ (Purpose)

4. ด้านตัวครู (Teacher variable) ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) เจตคติ (Attitude) และแนวการสอน (Pedagogical approach)

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 2) ได้สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านตัวผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ความสนใจในการอ่าน จุดประสงค์ในการอ่าน และความสามารถในการสะกดคำ

2. ด้านสิ่งที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความยากของคำที่ใช้ ลำดับคำหรือประโยคที่ใช้ ความยาวของบทอ่าน และรูปแบบของบทอ่าน

บัคแมน และคณะ (Bachman and others, 1995: 89-93) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านว่า จำแนกได้ดังนี้

1. สติปัญญา (Intelligence) ความหลากหลายในความสามารถของนักเรียนที่เรียนรู้จากบทอ่านสามารถบ่งชี้ได้จากแบบสอบมาตรฐาน ดังจะเห็นได้ว่า นักเรียนในแต่ละระดับจะมีประสิทธิภาพการอ่านต่างกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีอายุสมองแตกต่างกันจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้แตกต่างกัน

2. คำศัพท์ (Vocabulary) คำศัพท์จะแสดงถึงความหมายที่แต่ละคนเก็บไว้ในสมอง ความสามารถทางคำศัพท์เป็นกรณีนี้ชี้ให้เห็นความสามารถที่จะเข้าใจบทอ่านได้ และคำศัพท์เป็นตัวแสดงโครงสร้างความรู้ที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองบทอ่าน

3. ความสามารถด้านหน่วยคำ (Morphemic ability) ถ้าแต่ละคนไม่รู้ความหมายคำศัพท์อาจใช้ความสามารถในการวิเคราะห์รากคำ (Roots) และวิภัติปัจจัย (Affixes)

4. ความจำคำศัพท์ (Word recognition) ถือเป็นหลักของการเริ่มต้นอ่านซึ่งมีแนวโน้มว่าแต่ละคนจะพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ไปตามระดับชั้น เช่น ผู้ที่เรียนในชั้นสูงกว่าจะมีจำนวนคำศัพท์ที่จำได้มากกว่า

5. ทักษะคติต่อการอ่านและการเรียนการสอนจากบทอ่าน (Attitudes toward reading and learning from text) ทักษะคติมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการอ่าน เป็นความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจของผู้อ่านเอง และเป็นตัวพยากรณ์ความสามารถในการอ่าน

6. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน (Individual differences in reading achievement) มีผลอย่างมากโดยเฉพาะในระดับเริ่มเรียนการอ่าน นักเรียนที่เรียนรู้ในการอ่านจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านจะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคนอื่น

โอ ดอนเนล ไมเคิล และ วูด (O' Donnell, Michael and Wood, 2004: 149-150) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ประการ สรุปได้ ดังนี้

1. ความรู้เดิม ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่องมีผลอย่างมากต่อความเข้าใจในการอ่าน
2. การเชื่อมโยงความรู้ใหม่ การที่ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้ จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การจัดระบบความรู้ใหม่ การที่ผู้อ่านสามารถจัดระบบความรู้ที่มีอยู่เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ซึ่งจะส่งผลผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง และสามารถจดจำข้อมูลความรู้ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และยาวนาน

แนวคิดของนักวิชาการหลายท่านเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าว สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลักที่สำคัญได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบภายในที่มาจากตัวผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถด้านภาษา ไวยากรณ์ ความรู้และประสบการณ์เดิม อารมณ์ สติปัญญา ความสามารถในการเชื่อมโยงและจัดระบบความรู้ใหม่ เป็นต้น
2. องค์ประกอบภายนอกอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาที่อ่าน ความยาว และความยากง่ายของภาษาในบทอ่าน สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้อ่าน ได้แก่ บ้านและโรงเรียน เป็นต้น

2.5 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยทักษะทางปัญญาหลายอย่าง เพื่อที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ดังที่นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายท่าน ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

ธวัชพร เทพพรธนะ (2541: 48) กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจคำศัพท์ เรื่องราวที่อ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง”

วัฒนะ บุญจับ (2541: 101-102) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจตัวอักษร ความคิด ข้อเท็จจริง ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนสาระที่แทรกมากับเนื้อหา รวมทั้งต้องสามารถแปลความ คือสามารถสรุปสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและสามารถขยายความ คือสามารถนำความรู้ที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้”

ศรีวิไล พลมณี (2545: 135-136) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า เป็นความสามารถในการเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ประสมกันเป็นกลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความ โดยต้องอาศัยการตีความโดยมีความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนการใช้ความหมายบริบทเข้าช่วยในการตีความให้ใกล้เคียงกับเจตนา อารมณ์ ความคิด และจุดประสงค์ของผู้เขียน

ฟินอคเชียโร และซาโกะ (Finocchiaro and Sako, 1983: 131-132) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “เป็นการรับรู้ความหมายของสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาเขียน การควบคุมความสัมพันธ์ของภาษาและโครงสร้าง ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และความสามารถในการใช้คำชี้แนะที่อยู่ในบริบทมาช่วยในการอ่าน”

สมิธ (Smith, 1997: 168-174) กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การที่ผู้อ่านสามารถรับเอาความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจใส่ไว้ในตัวอักษรได้ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการ”

โร สตูดท์ และเบิร์น (Roe, Stoodt, and Burn, 2001: 9) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการสร้างความหมาย กล่าวคือ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลในบทอ่าน และบริบทการอ่าน เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถในการอ่าน ที่ผู้อ่านสามารถรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องได้ โดยอาศัยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลบทอ่าน และบริบทการอ่าน และสามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษา ตั้งแต่ระดับคำ โครงสร้าง และระดับความหมาย รวมทั้งคำชี้แนะที่อยู่ในบริบทที่อ่าน มาใช้ในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2.6 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับของความเข้าใจในการอ่านเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่า ผู้อ่านมีความสามารถในการเข้าใจบทอ่านอยู่ในระดับใด มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศได้จำแนกลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านไว้เป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

มณีรัตน์ สุทธิรัตน์ (2532: 54-57) ได้จำแนกความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การอ่านตามตัวอักษร ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 1.1 การชี้คำสรรพนามที่ใช้แทนนาม
- 1.2 การหาประโยคสำคัญ
- 1.3 การตั้งหัวข้อเรื่อง
- 1.4 การเก็บใจความสำคัญ
- 1.5 การหาความเป็นจริงจากเรื่อง
- 1.6 การดำเนินตามคำสั่งหรือทิศทาง
- 1.7 การเรียงลำดับเหตุการณ์
- 1.8 การเปรียบเทียบ
- 1.9 การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล
- 1.10 การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

2. การอ่านตีความ ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

- 2.1 การกล่าวสรุป
- 2.2 การสรุปกฎ
- 2.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า
- 2.4 การเข้าใจสำนวนภาษา
- 2.5 การตั้งหัวข้อเรื่อง
- 2.6 การเก็บใจความสำคัญ
- 2.7 การเรียงลำดับเหตุการณ์
- 2.8 การเปรียบเทียบ
- 2.9 การเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุผล
- 2.10 การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 3.1 การแยกความเป็นจริงกับความคิดเห็น
- 3.2 การแยกเรื่องที่เป็นจริงออกจากเรื่องที่เพ้อฝัน

- 3.3 การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้อง
- 3.4 การพิจารณาชวนเชื่อ
- 3.5 การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ
- 3.6 การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่า และการยอมรับสิ่งที่อ่าน
- 3.7 การชี้วัดอุปประสงค์ของผู้แต่ง

เรย์เกอร์ และเรย์เกอร์ (Raygor and Raygor, 1985: 67) ได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1. ความเข้าใจขั้นตัวอักษร (Literal comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของคำและความคิดของผู้เขียน ตามตัวอักษรที่ปรากฏ
2. ความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretative comprehension) คือ ความสามารถในการตีความข้อความทั่ว ๆ ไปได้ รวมถึงเข้าใจลำดับเหตุการณ์ และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล และสามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่พบในบทอ่านกับประสบการณ์ส่วนตัวได้
3. ความเข้าใจขั้นการประยุกต์และนำไปใช้ (Applied comprehension) คือ ความสามารถในการประเมินแนวคิดของผู้เขียนได้ สามารถนำแนวคิดนั้นไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งความเข้าใจขั้นนี้เป็นการผสมผสานระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียน

แลปปี้ และฟลัด (Lapp and Flood, 1986 : 136 แบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับตรงตามตัวอักษร (Literal comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายข้อความที่อ่านอย่างตรงไปตรงมา
2. ระดับตีความและอ้างสรุป (Inferential comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่าน และสามารถใช้ข้อมูลต่าง ๆ จากการอ่านมาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัย
3. ระดับวิจารณ์ (Critical comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิดประสบการณ์ของตนเอง รวมทั้งความเข้าใจในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 มาช่วยในการตัดสินและประเมินค่าข้อความที่อ่าน

แคมป์ (Kemp, 1989: 139-142) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 5 ระดับ โดยจัดเรียงจากง่ายไปหายาก สรุปได้ดังนี้

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นการอ่านเพื่อให้ได้ความคิดที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจนในข้อความ

2. ความเข้าใจระดับเรียงความ (Reorganizing comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้่านวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรวบรวมความคิด จากสารที่ปรากฏอย่างชัดเจนในข้อความ การสร้างความคิดใหม่โดยอาจใช้ประโยคของผู้แต่งโดยตรง หรืออาจแปลความจากประโยคของผู้แต่งโดยใช้ประโยคใหม่แต่ความหมายคงเดิม

3. ความเข้าใจในระดับสรุปอ้างอิง หรือลงความเห็น (Inferential comprehension) ระดับนี้ ผู้อ่านจะสรุปอ้างอิงลงความเห็นได้เมื่อใช้ความคิดและสารสนเทศที่ปรากฏในข้อความ ใช้สัญชาตญาณและประสบการณ์เป็นพื้นฐานในการนึกคิด จินตนาการและตั้งสมมติฐาน โดยทั่วไปแล้วความเข้าใจระดับนี้ต้องการการคิดและการจินตนาการที่กว้างไกลออกไปจากข้อความที่ปรากฏ

4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation comprehension) คือ ระดับของการตัดสินใจเชิงประเมินค่า โดยเปรียบเทียบความคิดที่เสนอในเรื่องราวที่อ่านกับเกณฑ์ภายนอก ซึ่งได้จากผู้เชี่ยวชาญหรืองานเขียนอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายใน ซึ่งได้จากประสบการณ์ ความรู้ ค่านิยมของผู้อ่านเอง สิ่งสำคัญของการประเมินค่า คือจะต้องมีการตัดสินใจและเน้นคุณภาพในแง่ความถูกต้อง การยอมรับได้ หรือความน่าจะเป็นของเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น

5. ความเข้าใจระดับซาบซึ้ง (Appreciative comprehension) ความเข้าใจระดับนี้รวมเอามิติทางความเข้าใจที่กล่าวมาทั้งหมดไว้ด้วยกัน เพราะเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางจิตวิทยา และความงามของเนื้อหาต่อผู้อ่าน ผู้อ่านจะมีความรู้สึกทางอารมณ์และความงามต่องานเขียนนั้น และจะมีปฏิกิริยาต่อคุณค่าทางจิตวิทยา ความงามของงานนั้น ความซาบซึ้งรวมถึงความรู้และการแสดงออกทางด้านอารมณ์ต่อเทคนิคการเขียน ท่วงทำนอง รูปแบบ หรือโครงสร้าง

แฮร์ริส และไซเป (Harris and Sipay, 1990: 583-586) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึง การเข้าใจความหมายจากข้อมูลที่ได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ

2. ความเข้าใจระดับอ้างอิง (Inferential comprehension) หมายถึง การใช้เหตุผลในการทำความเข้าใจความคิด เหตุการณ์ และความสัมพันธ์

3. ความเข้าใจระดับวิเคราะห์ (Critical reading) หมายถึง การคิดวิเคราะห์เพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน และการพิจารณาความคิดและข้อมูลใหม่โดยอาศัยความรู้และความเชื่อเดิม

4. ความเข้าใจระดับสร้างสรรค์ (Creative reading) หมายถึง การค้นพบแนวคิด และข้อสรุปใหม่ ซึ่งไม่ใช่เพียงการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่านั้น

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านไว้ 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง
 - 1.1 บอกใจความสำคัญในแต่ละอนุเขตได้
 - 1.2 บอกรายละเอียดที่สำคัญและที่ไม่สำคัญในแต่ละอนุเขตได้
 - 1.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้
 - 1.4 ปฏิบัติตามคำแนะนำได้
2. ระดับความเข้าใจแบบตีความหรือสรุปลงความเห็น ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้
 - 2.1 ตอบคำถามโดยใช้การตีความ
 - 2.2 อ้างอิงหรือสรุปความได้
 - 2.3 สามารถทำนายความได้
 - 2.4 เข้าใจอารมณ์และจุดประสงค์ของผู้เขียน
 - 2.5 ย่อความจากสิ่งที่อ่านได้
 - 2.6 เข้าใจความที่เป็นเหตุเป็นผล
 - 2.7 สรุปใจความสำคัญได้
3. ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้
 - 3.1 สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นได้
 - 3.2 สามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้
 - 3.3 สามารถเปรียบเทียบสิ่งที่อ่านได้
 - 3.4 สามารถแปลความหมายของเรื่องได้
 - 3.5 สามารถบอกถึงความโน้มเอียงของผู้เขียนได้
 - 3.6 สามารถบอกเทคนิคที่ผู้เขียนใช้ในงานเขียนได้
4. ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือการนำไปใช้ เป็นการที่สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การอ่านประยุกต์หรือการอ่านอย่างบูรณาการ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังต่อไปนี้

- 4.1 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการแก้ปัญหาได้
- 4.2 สามารถนำกิจกรรมที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้
- 4.3 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้

เฮอร์เบอร์ และเฮอร์เบอร์ (Herber and Herber, 1993: 213-216) แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึง การอ่านในแต่ละบรรทัด (Reading on the lines) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านสามารถระบุข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในบทความได้

2. ความเข้าใจระดับตีความ (Interpretative comprehension) หมายถึง การอ่านระหว่างบรรทัด (Reading between the line) จุดมุ่งหมายของความเข้าใจระดับตีความนี้ เพื่อลงความเห็นอย่างมีเหตุผลจากข้อมูลที่น่าเสนอในบทความ ในระดับตัวอักษร ผู้อ่านจะพยายามหาสิ่งที่คิดว่าผู้เขียนกล่าว แต่ในระดับตีความผู้อ่านต้องพยายามหาความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนกล่าว ในระดับตามตัวอักษรผู้อ่านระบุข้อมูลและผู้เขียนนำเสนอ ในระดับตีความผู้อ่านต้องสามารถบอกสิ่งที่ ผู้เขียนระบุโดยนัย

3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ (Applied comprehension) หมายถึง การอ่านระดับนอกเหนือบรรทัด (Reading beyond the lines) จุดมุ่งหมายของความเข้าใจระดับนี้ เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมและประสบการณ์เข้ากับใจความที่ได้จากบทความ ในระดับตามตัวอักษร ผู้อ่านระบุข้อมูลที่ผู้เขียนนำเสนอ ในระดับตีความผู้อ่านหาแนวคิดจากสิ่งที่ผู้เขียนระบุโดยรวม ส่วนในระดับประยุกต์ผู้อ่านหาข้อสรุปออกมาจากการเชื่อมระหว่างแนวคิดของตนกับผู้เขียน

คอนเลย์ (Conley, 1995: 178-179) มีความคิดเห็นสอดคล้องกับ เฮอร์เบอร์ โดยได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับตัวอักษร คือ ความเข้าใจข้อมูลที่ระบุชัดเจนอยู่ในบทความ
2. ระดับตีความ คือ ความเข้าใจข้อมูลที่แสดงโดยนัยในบทความ
3. ระดับประยุกต์ คือ การเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากบทความกับความรู้จากวิชาต่างๆ และหรือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

นัททอลล์ (Nuttall, 1996: 188-189) แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านไว้ 5 ระดับ ได้แก่

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุชัดเจนในบทความ
2. ความเข้าใจระดับตีความ คือ ความเข้าใจในการตีความข้อเท็จจริง หรือการพยายามให้ได้ข้อเท็จจริงจากบทความด้วยวิธีการต่างๆ

3. ความเข้าใจระดับอ้างอิง คือความเข้าใจในสิ่งที่ระบุโดยนัย ไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง
4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า คือ การตัดสินใจบทอ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด
5. ความเข้าใจระดับการตอบสนองส่วนบุคคล คือ การที่ผู้อ่านตอบสนองบทอ่านโดยตรง โดยมีได้คำนึงถึงอิทธิพลของผู้เขียน แต่การตอบสนองนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏชัดในบทอ่าน กล่าวคือ มิได้ตอบสนองแต่ฐานะผู้อ่าน แต่เป็นการรวมเอาความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาด้วย ดังนั้น อย่างน้อยที่สุดการตอบสนองก็มาจากความเข้าใจจากบทอ่าน และทัศนะของผู้อ่านที่สามารถอธิบายได้ว่า ทำไมจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างนั้น

การจัดแบ่งระดับความสามารถในการอ่านของนักการศึกษาต่างๆ ดังกล่าวมานี้พบว่า ทุกแนวคิดจะประกอบด้วยความเข้าใจในการอ่านตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก และสามารถสรุปได้ว่า ระดับความสามารถในการเพื่อความเข้าใจโดยส่วนใหญ่ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษรหรือตามข้อเท็จจริง ความเข้าใจระดับตีความหรืออ้างอิง และความเข้าใจในระดับสูง คือ การวิเคราะห์ ประเมินผล ประยุกต์ หรือนำไปใช้

2.7 เกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยเกณฑ์ในการวัดที่ครอบคลุมระดับความเข้าใจในการอ่าน เพื่อที่จะสามารถตัดสินระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนจากแบบทดสอบได้อย่างถูกต้อง

ในประเทศไทย ไม่มีผู้ใดให้เกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้โดยตรง นอกจาก เกณฑ์การวัดความสามารถโดยทั่วไป ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ซึ่งได้กำหนดระดับผลการเรียนจากคะแนนในการทดสอบไว้ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ
4	ดีมาก	80 – 100
3	ดี	70 – 79
2	ปานกลาง	60 – 69
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50 – 59
0	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	0 – 49

นอกจากนี้ นักการศึกษาด้านการอ่าน และนักวิชาการต่างประเทศ ได้ให้เกณฑ์ในการวัดความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

เบทส์ (Betts, 1967: 87) กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านจากผลการทดสอบ ดังนี้

1. ระดับการอ่านอิสระ นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านจากการอ่านด้วยตนเอง โดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
2. ระดับการอ่านตามที่สอน นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านจากการอ่านด้วยตนเอง ร่วมกับการอธิบายจากครู โดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75
3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านจากการอธิบายของครูและการค้นคว้าเพิ่มเติม โดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า

จอห์นสัน และเครส (Johnson and Kress, 1971: 159) ได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ระดับการอ่านอิสระ ผู้อ่านได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
2. ระดับการอ่านตามที่สอน ผู้อ่านได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75
3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ ผู้อ่านต้องได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า
4. ระดับการอ่านด้วยการฟังอย่างเข้าใจ ผู้อ่านต้องตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านให้ฟังโดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 75

2.8 การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการสอนอ่าน เพราะการวัดและประเมินผลที่เป็นระบบ จะช่วยให้ทราบถึงระดับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ครูสามารถวางแผนทางการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538: 154 – 155) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินวัดระดับความสามารถทางการอ่านว่าพิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อย และเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถรวม ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย ได้แก่

- 1.1 ความรู้ทางด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์และสำนวนต่างๆ
- 1.2 ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบท การกำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ หรืออนุญาต เป็นต้น

2. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจบทอ่าน และสามารถตอบคำถามโดยเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ให้ได้ใจความเดิมหรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้โดยใช้ความรู้ในด้านคำศัพท์และความรู้ในด้านไวยากรณ์

2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เข้ากับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุนหรือเป็นรายละเอียดที่ให้ข้อมูลขัดแย้งกัน และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดต่างๆ

2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสำคัญของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจวิเคราะห์ ประเมิน และสรุปบทอ่านได้ว่า เป็นสารประเภทใช้ลีลาภาษาแบบทางการหรือไม่เป็นทางการ เข้าใจเจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ วิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนสามารถประเมินบทอ่านได้ว่ามีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้กระชับหรือไม่

แมดเซน (Madsen, 1983: 89 – 92) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการอ่านไว้ว่า จะต้องวัดความสามารถของผู้อ่านทั้ง 3 ด้าน ต่อไปนี้ คือ

1. ด้านการตีความหมายประโยคหรือข้อความที่ปรากฏในบทอ่าน
2. ด้านการสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดสำคัญของเรื่อง
3. ด้านการสรุปความหมายโดยนัยของเรื่อง

จอห์น (John, 1986: 118 – 140) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า จะต้องวัดความสามารถของผู้อ่าน 5 ประการ ดังนี้

1. การหาใจความสำคัญ
2. การหาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียด
3. การจัดลำดับ
4. การสรุปและอ้างอิง
5. การประเมินผลและการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ

ฮิวส์ (Hughes, 1989: 116 – 117) ได้แนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่ควรวัดในการประเมินความสามารถในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ข้อมูลสำคัญในข้อความ
2. รายละเอียดสนับสนุนข้อมูลสำคัญ
3. ความสำคัญของข้อความ โดยพิจารณาจากคำสรรพนามที่ใช้ในบทอ่าน
4. ความหมายของคำศัพท์โดยใช้การเดาจากบริบท
5. การตีความบทอ่านตั้งแต่ต้นเรื่อง การดำเนินเรื่องและการสรุปเรื่อง

นอกจากนี้ ได้มีนักศึกษากล่าวถึง ขั้นตอน วิธีการ และลักษณะของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

จรรยา บุญปลั่ง (2539: 91 – 92) ได้สรุปหลักในการเลือกข้อความเพื่อนำมาทำแบบทดสอบ มีดังนี้

1. ความยาว เนื่องจากแบบทดสอบนั้นจะมีข้อความต่างๆ หลายประเภท ฉะนั้นแต่ละเรื่องควรเป็นเรื่องสั้นๆ ประมาณ 100 – 250 คำ โดยให้มีใจความเพียงพอสำหรับตั้งคำถามได้ 6 – 8 ข้อ
2. เนื้อเรื่อง ควรเป็นเรื่องหลายชนิดรวมกัน เช่น ชีวิตประวัติ นวนิยาย และบทความ เนื้อเรื่องที่ยกมาควรเป็นเรื่องที่มีความสมบูรณ์ในตัว ไม่ต้องอ่านเพิ่มเติมจากที่อื่นอีก และเนื้อเรื่องต้องไม่เป็นเรื่องที่รู้กันโดยทั่วไป ซึ่งนักเรียนสามารถจะตอบคำถามได้โดยไม่ต้องอ่านเนื้อเรื่องเลย
3. ภาษาที่ใช้ หากเนื้อเรื่องประกอบด้วยคำศัพท์หรือโครงสร้างที่ยุ่งยากจนเกินไป ผู้ออกแบบทดสอบควรดัดแปลงให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้สอบ และควรตั้งคำถามอย่างชัดเจน

การจัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน นอกจากจะต้องคัดเลือกข้อความที่นำมาเป็นแบบทดสอบให้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ลักษณะและรูปแบบของแบบทดสอบก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงลักษณะและรูปแบบของแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดและการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

ฟินอคเชียโร และ ซากะ (Finocchiaro and Sako, 1983: 97 – 98) อธิบายถึงแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านว่ามีอยู่ 3 แบบ คือ

1. แบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน โดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาวๆ
2. แบบทดสอบปรนัย ได้แก่ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ เป็นต้น
3. แบบทดสอบกึ่งปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบที่ต้องการคำตอบสั้นๆ ให้เติม หรือต่อให้สมบูรณ์ ให้คะแนนโดยครูหรือผู้ทดสอบที่มีความสามารถในการประเมินผล

Weir (1990: 43-45) เสนอรูปแบบของการประเมินความสามารถในการอ่านไว้ ดังนี้

1. แบบสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple-choice items) เป็นแบบสอบที่ผู้สอบต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ แบบทดสอบนี้นิยมใช้ในการทดสอบอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นแบบสอบที่มีความเที่ยงตรงในการให้คะแนน การตรวจทำได้ง่าย รวดเร็ว สามารถคาดคะเนระดับความยากของแบบสอบแต่ละข้อและทั้งฉบับได้เนื่องจากสามารถนำไปทดสอบก่อนนำมาใช้จริงได้ง่าย และสามารถแก้ไขข้อความที่กำกวมให้ชัดเจน และเหมาะสมยิ่งขึ้น
2. แบบสอบแบบตอบสั้น (Short-answer items) เป็นแบบสอบที่ให้ผู้สอบตอบคำถามเป็นคำๆ เดียว หรือเติมข้อความในส่วนที่ขาดหายไป ซึ่งข้อดีของแบบตอบสั้นคือ ผู้สอบมีอิสระในการเขียนคำตอบเพราะไม่มีการกำหนดคำตอบให้ผู้สอบ เหมือนในแบบเลือกตอบนอกจากนี้สามารถใช้คำถามได้เป็นจำนวนมากเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการทดสอบ และการให้คะแนนสามารถทำได้อย่างยุติธรรม เนื่องจากมีคำตอบที่ถูกต้องเป็นเกณฑ์สำหรับการตรวจให้คะแนน
3. แบบสอบโคลซ (Cloze) ในการสร้างข้อสอบแบบโคลซ คำต่างๆ ในบทอ่านจะถูกลบออกไป หลังจากประโยคเริ่มต้นไม่กี่ประโยค อัตราการลบคำนั้นเป็นการลบอย่างเป็นระบบ มักจะใช้ระหว่างทุกๆ คำที่ 5 ถึง 11 ผู้สอบต้องเติมแต่ละช่องว่างด้วยคำที่คิดว่าเป็นคำที่ถูกลบไป ข้อดีของแบบสอบโคลซ คือ สร้างง่าย และให้คะแนนง่าย ถ้าใช้กระบวนการให้คะแนนคำที่เติมโดยเฉพาะ แบบสอบโคลซได้รับการกล่าวถึงว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความตรงในการวัดความสามารถทางภาษาโดยรวม
4. แบบสอบแบบเติมช่องว่างที่ลบออกอย่างเลือกสรร (Selective deletion gap filling) เป็นแบบสอบที่มีการลบคำจากบทอ่านโดยอาศัยเหตุผล การเลือกสิ่งที่จะลบออกโดยยึดหลักความรู้ทางภาษา ความยากของบทอ่าน และการใช้ภาษากับบทอ่านที่เฉพาะผู้สร้างแบบสอบ

สามารถพิจารณาตำแหน่งที่จะลบบอก โดยเลือกที่มีความสำคัญเฉพาะแก่นักเรียน และเป้าหมายของการทดสอบ สะดวกที่จะสามารถระบุได้ว่ามุ่งที่จะวัดอะไร

5. แบบสอบซี (C-test) เป็นแบบสอบซึ่งพัฒนาจากแบบโคลซ และแบบสอบเติมคำในช่องว่างที่เลือกลบคำ โดยมีการลบคำทุกๆ 2 คำในบทอ่าน และเพื่อแก้ปัญหาความหลากหลายของคำที่จะเติมจึงมีการลบตัวอักษรครึ่งคำหลังของคำออก ข้อดีของแบบสอบซี คือ มีความเป็นปรนัยในการให้คะแนน ประหยัด และผลที่ได้มีความเที่ยงและมีความตรงภายนอกและภายใน

6. แบบสอบให้ตัดคำออกแบบโคลซ (Cloze elide) เป็นเทคนิคที่มีการแทรกคำที่ไม่ถูกต้องหรือเกี่ยวข้องเข้ามาในอนุเฉท ผู้สอบต้องพิจารณาว่าตรงไหนที่ถูกแทรกเข้ามาและตัดคำนั้นออกไป ซึ่งเป็นแบบสอบนี้มีข้อดี คือ การทำความเข้าใจตัวคำถาม ไม่มีปัญหาเมื่อเทียบกับแบบสอบชนิดเลือกตอบหรือแบบสอบสั้น

7. แบบสอบถ่ายโอนข้อมูล (Information transfer) เป็นการพิจารณาลักษณะของการถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น การทำแผนผัง การเติมแผนภูมิหรือการใส่หมายเลขตามลำดับเหตุการณ์ ซึ่งแบบสอบการถ่ายโอนข้อมูลมีข้อดี คือ เหมาะกับการทดสอบความเข้าใจในกระบวนการจัดประเภทหรือการบรรยายลำดับ

รูปแบบทดสอบความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าแบบทดสอบการอ่านมี 3 รูปแบบใหญ่ๆ คือ แบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบกึ่งปรนัย และแบบทดสอบปรนัย โดยแต่ละรูปแบบก็มีชนิดของแบบทดสอบแยกย่อยต่างกันไป

ทั้งนี้ ฮีตัน (Heaton, 1990: 27) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบที่นิยมใช้ประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านนั้น แบบทดสอบที่นิยมใช้คือ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ เพราะเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงและสามารถประเมินผลได้ง่าย

นอกจากนี้ นักวิชาการชาวไทย และต่างประเทศ ต่างให้ข้อคิดเห็นสนับสนุนข้อดีของแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ ดังต่อไปนี้

เมดเซน (Medsen, 1983: 80) สรุปถึงข้อดีของแบบทดสอบแบบปรนัยไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่ง่ายต่อการให้คะแนน เพราะมีคำตอบที่แน่นอน และสามารถประเมินผลนักเรียนได้ทุกระดับ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539: 67) ให้ทรรศนะว่า “แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ เป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง เนื่องจากให้คะแนนเหมือนกันไม่ว่าใครจะเป็นผู้ตรวจ และสะดวกในการให้คะแนน เพราะคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538: 346) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการ วัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งรวมการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ด้วยนั้นว่า “เพื่อให้ การวัดผลครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรได้อย่างทั่วถึง ควรจะได้ออกข้อสอบเป็นแบบปรนัย (Objective) และเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ซึ่งถ้าจะให้ดีควรเป็นแบบ 5 ตัวเลือก หรืออย่างน้อยก็เป็น 4 ตัวเลือก ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูถามได้มากขึ้น และการตรวจให้คะแนนก็ ดำเนินไปได้โดยง่าย”

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธี ที่ได้รับความนิยม คือการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ อย่างไรก็ตาม ผู้ประเมินจะต้องเลือกลักษณะของการประเมินที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน เพื่อให้ สามารถวัดและประเมินความสามารถของนักเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

3.1.1 งานวิจัยในประเทศ

เนื่องจากกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เมื่อปี ค.ศ. 1998 จึงมีงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้เพียงเล่มเดียว คือ งานวิจัยของ ศรีนยา ขัติยะ (2544, 44-48) ซึ่งศึกษาผลของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ในการอ่านและทักษะทางสังคม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และทักษะทางสังคมของนักเรียนก่อนและหลังการสอนด้วย กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชา ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน (อ 025) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการสอนที่ใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบประเมินทักษะทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และมี ทักษะทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

3.1.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คลิงเนอร์ โวห์น และ สคัม (Klingner, Vaugh, and Schumm, 1998: 3) ได้ทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียน เกรด 4 ที่มีความสามารถทางการอ่านต่างกัน ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา จำนวน 2 ห้องเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาหลังจบหน่วยการเรียนรู้ และเทปบันทึกเสียงการสนทนากลุ่ม ผลการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความรู้ในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาเท่ากัน และพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการสนทนากันในเชิงวิชาการสูงถึง 65% รองลงไปเป็นการสนทนาเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน 25% การให้ข้อมูลป้อนกลับ 8% และการสนทนาอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน 2%

ไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 1999) ได้ศึกษาผลการทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียนเกรด 7 ที่เรียนวิชาที่มีลักษณะเป็นเนื้อหา โดยให้ครูผู้สอนใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ 2-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนมีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น

ไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 2000: 24) ได้ศึกษาผลการทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของครูผู้สอนวิชาที่มีลักษณะเป็นเนื้อหา กับนักเรียนเกรด 6 จำนวน 3 ห้องเรียน เป็นเวลา 4 เดือน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบวัดความคล่องแคล่วในการอ่าน และแบบวัดการทำความเข้าใจศัพท์ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 3 ห้องเรียน มีความเข้าใจศัพท์ ความคล่องแคล่วในการอ่าน และมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

คลิงเนอร์และ โวห์น (Klingner and Vaughn, 2000: 69) ได้ศึกษาพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือกันของนักเรียนในการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้กับนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักเรียนใช้เวลาส่วนมากในการสนทนาเชิงวิชาการ ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือกัน ในขณะที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทอ่าน ทำความเข้าใจความหมายของคำ จับใจความสำคัญ และตอบคำถาม นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

คิม และคณะ (Kim and others, 2006: 235) ได้ทำการศึกษาความเข้าใจในบทอ่านของนักเรียนเกรด 6 เกรด 7 และเกรด 8 ที่ด้อยความสามารถ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ชื่อ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CACSR) สำหรับนักเรียนด้อยความสามารถ โดยครูวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน และนักเรียนด้อยความสามารถที่เรียนกับครูดังกล่าว จำนวน 34 คน เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนกลุ่มทดลองได้เรียนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CACSR) โดยใช้เวลาเรียน 50 นาทีต่อครั้ง สองครั้งต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 10 ถึง 12 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า ความเข้าใจบทอ่านระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวัดจากแบบทดสอบความเข้าใจ ในเนื้อหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง (การหาใจความสำคัญ และตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน) และแบบทดสอบมาตรฐานแบบ Distal (แบบทดสอบ Woodcock Reading Mastery Test และ Passage Comprehension) นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ได้แสดงทัศนคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ CACSR และต่างก็เชื่อว่าการอ่านของตนได้พัฒนาขึ้น

การศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า มีผู้นำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมาใช้จัดการเรียนการสอนกับนักเรียนทุกระดับความสามารถ ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยใช้ในการสอนอ่านเนื้อหาวิชาที่มีลักษณะเป็นเนื้อหาสาระ และใช้ในการสอนวิชาการอ่านโดยตรง ซึ่งการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สามารถเพิ่มระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเพิ่มความเข้าใจด้านคำศัพท์ ความคล่องแคล่วในการอ่าน และทักษะทางสังคม นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้กลวิธีนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.2.1 งานวิจัยในประเทศ

กาญจนพรรณ ธรรมาธิวัฒน์ (2537: 77-79) ได้ศึกษาเรื่องผลของวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงขุย จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง และกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มที่เรียนแบบปกติ และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

กิ่งดาว กลิ่นจันทร์ (2537: 69-72) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: 69-71) ได้ศึกษาผลการสอนแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยสุ่มจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมอดินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยการจับคู่คะแนนวิชาภาษาไทยด้านความเข้าใจภาษาเลือกห้องเรียนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เพื่อทดลองสอนด้วยการสอนแบบชี้แนะและการสอนตามปกติ โดยผู้วิจัยเป็นครูด้วยตนเองตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโดยทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่าน

ภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบชี้แนะสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

มาลี นรสิงห์ (2537: 117-120) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเขียน และไม่ใช้กิจกรรมการเขียน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนราษฎร์” จังหวัดสระบุรี จำนวน 64 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมการเขียน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยไม่ใช้กิจกรรมการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมการเขียน และไม่ใช้กิจกรรมการเขียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร (2538: 80-82) ได้ศึกษาเรื่องผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปทุมวันและโรงเรียนวัดปทุมวนาราม จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ฝึกอ่านด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี กลุ่มทดลองที่ 2 ฝึกอ่านด้วยตนเองโดยใช้กิจกรรมการอ่านของ ซี ไอ อาร์ ซี และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมเรียนการอ่านจากครูตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยตนเองโดยใช้การอ่านของ ซี ไอ อาร์ ซี และกลุ่มที่เรียนการอ่านจากครูตามปกติมีความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี มีแนวโน้มว่ามีความสามารถสูงกว่ากลุ่มอื่น

อภิรดี ทักษิการ (2538: 73-76) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน และเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภทของนักเรียนที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน และเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอกไม้ จำนวน 50 คน

แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยการอ่านผังสรุปเรื่องที่อ่าน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการอ่านผังสรุปเรื่องที่อ่านมีความเข้าใจในการอ่านประเภทบรรยาย ประเภทจัดลำดับ ประเภทเปรียบเทียบ ประเภทเหตุผล และประเภทปัญหาและข้อแก้ไข สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สำคัญ .05

กานดา ศรีพรวิศิฐ (2539: 79-83) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมที่นำการคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมที่นำการคิดในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทนา อานมณี (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมต้าคอกนิชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเองและเทคนิคการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมต้าคอกนิชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเองและเทคนิคการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการสอน แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบวัดทักษะด้านเมต้าคอกนิชัน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเอง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และทักษะด้านเมต้าคอกนิชันสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติมา จรรยาธรรม (2539: 62-66) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคณะสัมฤทธิ์ผล ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคณะสัมฤทธิ์ผลที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบบแบ่งกลุ่มคณะสัมฤทธิ์ผล กลุ่มควบคุมฝึก

ทักษะการอ่านด้วยวิธีการสอนตามปกติของครู ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคณะสัมฤทธิ์ผลมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคณะสัมฤทธิ์ผล มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามปกติของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดารณี สมบูรณ์อนุกุล (2539: 113-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์ และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากร คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์ แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุทธิรัตน์ คงไทย (2539: 31) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความสนใจในการอ่านระหว่างนักเรียนสองกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และวิธีการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา แผนการสอนแบบปกติ และแบบวัดความสนใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อีกทั้งความสนใจในการอ่านของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่

เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีความสนใจในการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

พิมพ์พา วิทโยพัรโกวิท (2539: 85-88) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน โดยเรียนด้วยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุขสวัสดิ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง 10 คน ปานกลาง 10 คน และต่ำ 10 คน ทั้งสองกลุ่มได้รับการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำและปานกลางเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง เพิ่มขึ้นมากกว่าคะแนนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำ คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลางและสูงเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

พิสมัย สังข์ทอง (2539: 56-59) ได้ศึกษาเรื่องผลของการร่วมมือในการอ่าน โดยตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการร่วมมือในการอ่าน โดยตั้งเป้าหมายร่วมกัน ที่มีต่อการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนคงวิทยา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 32 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มควบคุม 16 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกด้วยวิธีการร่วมมือในการอ่าน โดยตั้งเป้าหมายร่วมกัน และกลุ่มควบคุมจะเรียนด้วยการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันมีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทัศพร เกตุถนอม (2540: 95) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติ โดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

เย็นจิตต์ ศรีใจงาม (2540: 75-77) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

หิรัญญา อุปลัมภ์ (2540: 39-41) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบ OK5R กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจประกอบด้วยหน่วยการสอน 5 หน่วย ได้แก่ การจับใจความสำคัญ การแปลความ การตีความ การขยายความ และความเข้าใจในการอ่าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบ

ค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ OK5R มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการสอนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อังคณา ชัยมณี (2540: 91-96) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านผือพิทยาคม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเข้าร่วมโปรแกรม สูงกว่าเกณฑ์การประเมินก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนบางส่วนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมอยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก และบางส่วนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมว่าอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ขวัญหทัย สมัครคุณ (2541: 96-97) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3) เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนของการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแผนการสอนการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน และกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อีกทั้งยังมีความคงทนในการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล (2543: 71-73) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ
- 2) เพื่อศึกษาทัศนคติในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ กับวิธีการสอนปกติ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการสอน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมี ทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ

ปิยรัตน์ จินารัตน์ (2544: 109-112) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 88 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เอกสารการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบฝึกความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำยั่วโมง แบบสอบวัดความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานอันดับด้วยการทดสอบ ค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน มีความสามารถในการอ่าน

ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และมีความคงทนในการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

พิมพ์พร พงษ์ตน (2544: 78-79) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ศึกษาแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบแรงจูงใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS/PC ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการอ่านตามความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางในทุกองค์ประกอบ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดของกรมวิชาการ แรงจูงใจในการอ่านรวมทุกองค์ประกอบกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จินดา ย์ญทิพย์ (2547: 190-193) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน และเพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน โดยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการคิด และความสามารถในการสรุปย่อความหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน กับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนครสวรรค์ จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 55 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถ

ในการคิด และแบบวัดความสามารถในการสรุปย่อความ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ใช้กระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ใช้กระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการคิด หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ใช้กระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการสรุปย่อความหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2547: 73-75) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน 2) เพื่อศึกษาความสามารถการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รันมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 71.10 และ 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สตีเวน สลาบิน และแมรี (Stevens Slavin and Marie, 1991: 8-16) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนแบบร่วมมือและการสอนแบบชี้นำที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจใจความสำคัญ การทดลองครั้งนี้นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนสอน 3 รูปแบบ คือ การสอนแบบชี้นำ การเรียนแบบร่วมมือ และการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีจับใจความสำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเพนซิลวาเนีย จำนวน 486 คน มีครู 30 คน กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนแบบชี้นำร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ และการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีจับใจความสำคัญ กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนแบบชี้นำอย่างเดี่ยว และกลุ่มควบคุมสอนแบบดั้งเดิม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบชี้นำร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ และการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีจับใจความสำคัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการจับใจความสำคัญสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ชุนเลอร์ (Schundler, 1992: 72) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน : การวิเคราะห์ผลของแนวการสอนแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Comprehension) โดยได้ทดลองกับนักเรียนเกรด 2 จำนวน 33 คน เป็นเวลา 20 สัปดาห์ แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 17 คน กลุ่มทดลอง จำนวน 16 คน กลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนแบบปกติ กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนแบบ CIRC ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบ CIRC มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ

อัลบาโน (Albano, 1992: 111-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนตอบโต้ และการเขียนบรรยายของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนขนาดกลางที่ลองไอซ์แลนด์ รัฐนิวเจอร์ซีย์ หลังจากให้นักเรียนได้อ่านนวนิยาย 3 เล่ม ระหว่างเรียนแล้ว นักเรียนได้ทำแบบทดสอบวัดระดับความสนใจในนวนิยาย เขียนเรื่องย่อ และตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในนวนิยาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านสูงจะสามารถเขียนโต้ตอบและเขียนบรรยายได้ชัดเจน ถูกต้องและมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจดีกว่านักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการอ่านมีผลต่อการเขียนในระดับสูง

แอนฮอลท์ และคณะ (Anhalt and Others, 1995: 67-68) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 1 เกรด 2 และเกรด 3 โดยในการ ดำเนินการวิจัยนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้น คือ การใช้กลวิธีการอ่านเพื่อพัฒนา ความเข้าใจในการอ่าน การใช้การอ่านแบบปฏิบัติการในชั้นเรียน และการส่งเสริมการอ่านที่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้ วิธีการสอนโดยตรง และกลวิธีการอ่านที่เป็นต้นแบบ การใช้การอ่านแบบปฏิบัติการ และ การส่งเสริมการอ่านที่บ้าน

สาค และคณะ (Salch and Others, 1996: 88) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 3 และเกรด 4 โดยผู้ศึกษาได้ร่วมกันพัฒนาโครงการ พัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน โครงการนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การพัฒนา กิจกรรมในชั้นก่อนอ่าน การใช้ยุทธวิธีการอ่านในชั้นการอ่าน และการไตร่ตรองและการสะท้อน กลับหลังการอ่าน กิจกรรมชั้นก่อนอ่านประกอบด้วย การสร้างความประทับใจในสิ่งที่อ่าน การแนะนำล่วงหน้าเกี่ยวกับโครงสร้างของคำและการวิเคราะห์คำ และกิจกรรมเกี่ยวกับคำศัพท์ กลวิธีการอ่านได้แก่ การชี้้นำการคิดในการอ่าน (DRTA) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงเรื่อง และเรื่อง (GIST) การสร้างโครงสร้างของเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า การใช้กลวิธีการอ่าน มีผลต่อ การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

เคียน (Qian, 1999: abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคำศัพท์ ระดับความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ ที่มีผลต่อการอ่านภาษาเพื่อความเข้าใจ ตัวอย่างประชากรเป็น นักเรียนชาวจีนและชาวเกาหลี ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในออนทARIO เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติและพื้นความรู้ทางภาษา แบบสอบ ภาษาอังกฤษที่ใช้วัดปริมาณคำศัพท์ และแบบวัดระดับความรู้ความเข้าใจคำศัพท์และความรู้ เกี่ยวกับโครงสร้างของคำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ มากกว่า 3,000 คำ จะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูง

วีดแมน (Weedman, 2003: online) ได้ศึกษาผลของการสอนกลวิธีการอ่านโดย ผสมผสานการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทกับการอธิบายตรง ที่มีผลต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประชากรเป็นนักเรียนเกรด 9 ในมิติเวสต์ จำนวน 2 ห้องเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน กลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้น และแบบทดสอบ Gates-MacGinitie Reading Comprehension Test ผลการวิจัย

พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีการอ่านโดยผสมผสานการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทกับการอธิบายตรง มีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และนักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีการอ่านโดยผสมผสานการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทกับการอธิบายตรง มีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าการสอนอ่านโดยใช้การผสมผสานกลวิธีการสอนแบบต่างๆ สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

โฮกิวูด (Hogewood, 2004: online) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามที่มีปัญหาในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจบทอ่านในวิชาสังคมศึกษา โดยมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทเพื่อศึกษาว่าการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทในรูปแบบอย่างง่ายนั้นมีประสิทธิผลในการช่วยสร้างความเข้าใจในบทอ่านได้ดีเทียบเท่ากับการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทในรูปแบบดั้งเดิมหรือไม่ ผู้วิจัยได้สอนวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ในเขตชานเมืองของกรุงวอชิงตัน ดี ซี โดยมีการวัดและเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนที่ใช้วิธีการสอนต่างกัน จำนวน 3 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกจะใช้การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทรูปแบบดั้งเดิมตามวิธีการของพาลินซาร์ และบราว (Palincsar and Brown, 1984) ซึ่งเป็นการฝึกการใช้กลวิธีสี่กลวิธี คือ การคาดคะเน การอธิบายศัพท์ การตั้งคำถาม และการสรุปความ ขณะทำกิจกรรมกลุ่มย่อย กลุ่มที่สองเรียนรู้กลวิธีทั้งสี่ดังกล่าวเช่นเดียวกัน แต่ทำกิจกรรมทั้งชั้นเรียนเท่านั้น และกลุ่มที่สามเรียนรู้กลวิธีการตั้งคำถาม และการสรุปความเท่านั้น และทำกิจกรรมกลุ่มย่อย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านมาตรฐานก่อน และหลังการทดลอง แบบทดสอบความเข้าใจวิชาสังคมศึกษา ก่อน และหลังการทดลอง และแบบทดสอบวิชาสังคมศึกษา รายสัปดาห์จำนวนแปดชุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังทำการศึกษาลักษณะการอภิปรายของนักเรียนเกี่ยวกับบทอ่านโดยใช้การบันทึกเสียงในช่วงการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ผลการศึกษพบว่า นักเรียนทุกกลุ่มมีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้น และผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าครูสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทเพื่อให้ง่ายต่อการใช้ได้ โดยที่ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก็ยังคงเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับการสอนรูปแบบดั้งเดิม

เคียร์ และ เวอร์เฮกกี (Keer and Verhaeghe, 2005: 291) ได้ศึกษาผลการสอนกลวิธีการอ่าน และการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของนักเรียนเกรด 2 จำนวน 444 คน และนักเรียนเกรด 5 จำนวน 454 คน รวมจำนวน 44 ห้องเรียน จาก 25 โรงเรียน ในรัฐเพนซิลเวเนีย ประเทศเบลเยียม โดยกลุ่ม

ทดลองที่ 1 ได้รับการสอนกลวิธีการอ่านโดยมีครูเป็นผู้ชี้้นำการอ่าน กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และกลุ่มที่ 3 ได้รับการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบความคล่องแคล่วในการแปลความหมายคำศัพท์ และแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถด้านการอ่านของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเกรด 2 ที่ได้รับการสอนกลวิธีการอ่านโดยมีครูเป็นผู้ชี้้นำการอ่าน และได้รับการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างนักเรียนกับนักเรียน มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญ และนักเรียนเกรด 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีการอ่าน ทั้ง 3 กลวิธี มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ นักเรียนยังมีทัศนคติที่ดีต่อความสามารถในการอ่านของตนเองมากกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถในการอ่านของนักเรียน

อีเลอร์ (Eilers, 2006: online) ได้ศึกษาผลการสอนกลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive Strategy) ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 1 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบวัดความตระหนักรู้ในการอ่าน และแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความตระหนักรู้ในกลวิธีการอ่าน และมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งในและต่างประเทศข้างต้น สรุปได้ว่า มีผู้นำการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับต่างๆ โดยใช้รูปแบบและกลวิธีที่หลากหลายแตกต่างกันไป ทั้งนี้ครูต่างเลือกใช้กลวิธีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมกับวัย และระดับความสามารถของนักเรียน โดยเน้นกลวิธีที่สามารถสร้างแรงจูงใจในการอ่าน และสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับนักเรียนได้เป็นสำคัญ

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการดำเนินการวิจัย ทั้งในด้านการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินการทดลอง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับขั้นตอนการฝึกอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

- 1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร วารสาร บทความและงานวิจัยทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ และกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3 และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การสร้างแผนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน
- 1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 100 คน ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โรงเรียนที่เลือกเป็นตัวแทนของประชากรที่ดี เนื่องจากมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

2.2.1.1 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม เปิดสอนตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน

2.2.1.2 โรงเรียนแห่งนี้ มีนโยบายที่มุ่งพัฒนาความสามารถทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดที่พัฒนา นักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

2.2.1.3 ผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียนยโสธรพิทยาคม ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

2.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีวิธีการ และขั้นตอน ดังนี้

2.2.2.1 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 11 ห้อง มาหาค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของแต่ละห้อง

2.2.2.2 เลือกนักเรียนจำนวน 2 ห้อง ที่มีค่าเฉลี่ยมัธยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใกล้เคียงกัน แล้วนำมาทดสอบหาค่าความแปรปรวน (F-test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	s	F
ห้องเรียนที่ 1	50	67.64	8.46	.08
ห้องเรียนที่ 2	50	66.68	8.17	

* $p < .05$

ตารางที่ 1 แสดงว่าค่าความแปรปรวนคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ระหว่างนักเรียนของห้องเรียนที่ 1 และนักเรียนของห้องเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีค่า F ที่ได้จากการคำนวณ น้อยกว่าค่า F ที่ได้จากรายการ (F 0.05 = 1.85) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งสองห้อง มีค่าความแปรปรวนของคะแนนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2.3 นำค่าเฉลี่ยมัธยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ระหว่างนักเรียนของห้องเรียนที่ 1 และนักเรียนของห้องเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย โดยการทดสอบค่า t (t-test) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	s	t
ห้องเรียนที่ 1	50	67.64	8.46	.52
ห้องเรียนที่ 2	50	66.68	8.17	

* $p < .05$

ตารางที่ 2 แสดงว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ระหว่างนักเรียนห้องเรียนที่ 1 และนักเรียนห้องเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีค่า t ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่า t ที่ได้จกตาราง ($t = 1.89$) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งสองห้องมีค่าเฉลี่ยของคะแนนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 ห้อง ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) แล้วนำค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของทั้งสองห้อง มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยการทดสอบค่า t (t-test) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	s	t
ห้องเรียนที่ 1	50	32.06	6.70	.49
ห้องเรียนที่ 2	50	31.98	6.27	

ตารางที่ 3 แสดงว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนห้องเรียนที่ 1 และนักเรียนห้องเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีค่า t ที่ได้จากการคำนวณ น้อยกว่าค่า t ที่ได้จากราย ($t = 1.89$) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งสองห้อง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2.5 กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้ห้องเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง มีนักเรียนจำนวน 50 คน เรียนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และห้องเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม มีนักเรียนจำนวน 50 คน เรียนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบปกติ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนการสอน สำหรับกลุ่มทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยการสอน 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นก่อนอ่าน ชั้นระหว่างอ่าน และชั้นหลังอ่าน และกลุ่มควบคุม ใช้วิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยชั้นการสอน 3 ชั้น คือ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.1.1 ศึกษาจุดหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.1.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ และข้อเสนอแนะในการสอนจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.1.3 สัมภาษณ์ความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกบทอ่านที่มีความเหมาะสมกับระดับความสนใจในการอ่านของนักเรียน และกำหนดเนื้อหาบทอ่านตามทฤษฎีการ (2544: 24) ได้ศึกษาพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ความสนใจอ่าน

อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ดังนี้ เนื้อหาเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ วรรณคดี โคลง กลอน ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นันทนาการ ความรู้รอบตัว เทคโนโลยี ปัญหาสังคม ประเพณีและ วัฒนธรรม

3.1.4 กำหนดประเภทของเนื้อเรื่องที่ใช้สอนทั้งสองกลุ่ม โดยพิจารณาจากสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3 ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ระบุว่าให้ “อ่านบทกวีนิพนธ์ประเภทกลอน โคลง กาพย์ บทละคร บทกวีร่วมสมัย และ วรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น นิทาน สารคดี และบทความ” นำเนื้อเรื่องให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา โดยเนื้อเรื่องที่เลือกไว้สร้างแผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย นิทาน 2 เรื่อง สารคดีประเภทต่างๆ 2 เรื่อง บทความ 2 เรื่อง เรื่องสั้น 1 เรื่อง และ ร้อยกรอง 1 เรื่อง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงเรื่องที่น่ามาสสร้างแผนการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ประเภท	ชื่อเรื่อง
1.	นิทาน	นิทานเรื่องนี้
2.	นิทาน	ทำตามพินัยกรรม
3.	สารคดีศิลปวัฒนธรรม	เอกลักษณ์ไทยบนผืนกระดาษสา
4.	สารคดีท่องเที่ยว	หมึกยักษ์ผจญภัย
5.	บทความ	เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน
6.	บทความ	ตามรอยพ่ออย่างพอเพียง
7.	เรื่องสั้น	พรวิเศษ
8.	ร้อยกรอง	วัฒนธรรมเรื่องจำรูญ เกื้อกูลด้วยเทคโนโลยี

3.1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทดลอง จำนวน 8 แผน และกลุ่ม ควบคุมจำนวน 8 แผน ตามเนื้อเรื่องที่เลือกไว้จำนวน 8 เรื่อง โดยแต่ละแผนใช้เวลาในการสอน 2 ชั่วโมง โดยสอนแต่ละกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 8 สัปดาห์ กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนอ่าน ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยมีขั้นตอนการสอน คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน และกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ด้วยการสอนแบบปกติ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนการสอน ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไข และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนการสอน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา และขั้นตอนการสอนในแผนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แนะนำให้แก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 ชุด ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ปรับสำนวนภาษาในแผนการจัดการเรียนการสอนที่ 2 ทำตามพินัยกรรม ให้กะทัดรัดชัดเจนขึ้น

จาก หากเชื่อผู้อื่นโดยขาดการไตร่ตรอง ก็อาจตกเป็นเหยื่อกลโกงของผู้อื่นได้โดยง่าย

เป็น หากหลงเชื่อผู้อื่นโดยขาดการไตร่ตรอง ก็อาจตกเป็นเหยื่อกลโกงได้โดยง่าย

(2) ปรับสำนวนภาษาในแผนการจัดการเรียนการสอนที่ 8 วัฒนธรรมเรื่องจำัญญ์ เกื้อกูลด้วยเทคโนโลยี ให้ชัดเจนขึ้น

จาก ศิลปะการประพันธ์

เป็น ศิลปะการแต่งคำประพันธ์

3.1.8 นำคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอนทั้งสองชุด จากนั้น นำแผนการจัดการเรียนการสอนไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง

3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนการสอนที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ทั้งแผนการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม อย่างละ 1 แผน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยโสธรพิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อดูความเหมาะสมในเรื่องการจัดกิจกรรมและเวลา พบว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.2.1 ศึกษาจุดหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเรื่องการอ่าน เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบและเลือกประเภทเนื้อเรื่องที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบ

3.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัยจากหนังสือ วารสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกัน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ฉบับละ 60 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1.30 ชั่วโมง ลักษณะแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วย บทความที่ได้ตัดตอนมาให้ให้นักเรียนอ่าน และคำถามที่ครอบคลุมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจครอบคลุมพฤติกรรมการอ่าน 3 ระดับ ตามแนวคิดของ เรย์เกอร์ และเรย์เกอร์ (Raygor and Raygor, 1985: 229-230) คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร ความเข้าใจระดับตีความ และความเข้าใจระดับประยุกต์และนำไปใช้ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกและตัดตอนเนื้อเรื่องจากวรรณกรรมเยาวชน วรรณกรรมปัจจุบัน นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่าน และเนื้อเรื่องมีความยากง่าย เหมาะสมกับอายุและความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ผู้วิจัยกำหนดประเภทของเนื้อเรื่องที่ตัดตอนมาให้ครอบคลุมงานเขียนในรูปแบบสารคดี บันเทิงคดี ร้อยแก้ว และร้อยกรอง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความเข้าใจในการอ่าน แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แผนผังการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แสดงประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความเข้าใจในการอ่าน

ประเภทเนื้อเรื่อง \ ระดับความเข้าใจในการอ่าน	บันเทิงคดี			สารคดี		จำนวนข้อ
	นิทาน	เรื่องสั้น	คำประพันธ์	สารคดีประเภทต่างๆ	บทความ	
ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร	4	2	2	5	4	17
ระดับตีความ	4	4	5	3	5	21
ระดับประยุกต์และนำไปใช้	6	4	4	3	5	22
รวม	14	10	11	11	14	60

3.2.4 นำแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อดูความเหมาะสมถูกต้อง และนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก) ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาและข้อคำถาม ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของทั้งสองฉบับ ดังนี้

ฉบับทดสอบก่อนเรียน ให้ปรับสำนวนภาษา ได้แก่

(1) ปรับคำถามในข้อ 3

จาก 3. สิ่งใดซึ่งจัดว่าเป็นสัตว์ที่มีอำนาจ มีความยิ่งใหญ่เหนือสัตว์ทั้งหลาย แต่ต้องมาพลาดท่าเสียทีให้กับสุนัขจิ้งจอกในเรื่องนี้ ตรงกับความหมายของสุภาสิตใด

เป็น 3. สิ่งใดซึ่งจัดว่าเป็นสัตว์ที่มีอำนาจ มีความยิ่งใหญ่เหนือสัตว์ทั้งหลาย ต้องมาเสียทีให้กับสุนัขจิ้งจอกในเรื่องนี้ตรงกับความหมายของสุภาสิตใด

(2) ปรับตัวเลือกในข้อ 15

จาก ง. ท้อแท้

เป็น ง. อ่อนใจ

ฉบับทดสอบหลังเรียน ให้ปรับตัวเลือก ในข้อ 29 เพียงข้อเดียว คือ

(3) ปรับตัวเลือกในข้อ 29

จาก ก. ลำตัด

เป็น ก. การเล่นเกม

จาก ค. ลิเก

เป็น ค. การแสดงดนตรี

3.2.6 นำแบบทดสอบฉบับทดสอบก่อนเรียน ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวน 50 คน นำมาตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 401 (ภคพันธ์ ทองคำ: 2544) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งสอง

ฉบับเท่ากับ .80 จึงคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้จำนวน 49 ข้อ ส่วนข้อสอบข้อที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 11 ข้อ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยปรับข้อความและตัวเลือกให้มีความชัดเจน เหมาะสมยิ่งขึ้น นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้น นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการทดลองใช้ครั้งแรกจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน แล้วตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 และได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด โดยค่าความยากง่ายมีค่าระหว่าง .25 - .79 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .25 - .92 ดังรายละเอียด คือ

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	1	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	5	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	29	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	25	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

ค่าความยากง่ายระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	-	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	14	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	26	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	20	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

3.2.7 นำแบบทดสอบฉบับทดสอบหลังเรียน ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน นำมาตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 401 (ภคพันธ์ ทองคำ: 2544) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งสองฉบับเท่ากับ .81 จึงคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือ ข้อสอบที่มีค่าความยาก

ง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้จำนวน 51 ข้อ ส่วนข้อสอบข้อที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 9 ข้อ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรับข้อคำถามและตัวเลือกให้มีความชัดเจน เหมาะสมยิ่งขึ้น นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนนโยธรพิทยาสรรค์ จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน แล้วตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .85 และได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด โดยค่าความยากง่ายมีค่าระหว่าง .25 - .79 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .25 - .75 ดังรายละเอียด คือ

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	-	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	6	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	22	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	32	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

ค่าความยากง่ายระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	-	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	19	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	22	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	19	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

(ดูรายละเอียดเครื่องมือ ในภาคผนวก ง)

3.2.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิก 4 คน ซึ่งมีนักเรียนชายและหญิงเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

หมายเหตุ: กลุ่มที่ 11 และ 12 มีสมาชิก 5 คน

เมื่อแบ่งกลุ่มแล้ว ครูแจ้งให้นักเรียนแต่ละคนได้ทราบหมายเลขกลุ่มของตน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเข้าประจำกลุ่มเพื่อทำความรู้จักคุ้นเคย และสร้างความสนิทสนมกัน โดยที่นักเรียนทุกคนจะต้องเข้าประจำกลุ่มเดิมทุกครั้ง ตลอดการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จากนั้นจึงปฐมนิเทศให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

4.4 สอนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นจำนวนกลุ่มละ 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการสอนทั้งหมด 32 ชั่วโมง ใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 2 ชั่วโมง / สัปดาห์ รวม 8 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มทดลอง เรียนการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน

หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้ มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2. ขั้นระหว่างอ่าน

2.1 ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ไม่เข้าใจ จากนั้นให้ผู้นำอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แนะการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่ม ให้ผู้ประสานงานจดบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยให้ผู้นำจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แนะให้หาคำตอบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้นำจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปราย และสรุปใจความสำคัญของกลุ่มให้ผู้ประสานงานบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3. ชั้นหลังอ่าน

3.1 เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมด โดยให้ตั้งคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน

3.2 หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่านในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปสาระสำคัญของบทอ่านตามความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3.3 ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 1, 2.1, 2.2, 3.1 และ 3.2 ที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

3.4 เมื่อจบการอภิปรายครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

กลุ่มควบคุม เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถามอธิบาย เพลง หรือเกม เพื่อเร้าความสนใจของนักเรียน

2. **ขั้นสอน** ครูสอนตามเนื้อหาในบทเรียน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องในบทอ่าน ค้นหาความหมายของคำศัพท์ จับใจความสำคัญ ทำแบบฝึกหัดท้ายบท และอภิปรายชักถามร่วมกัน

3. **ขั้นสรุป** เป็นการสรุปบทเรียนโดยครูหรือนักเรียน หรือทั้งครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

4.5 เมื่อสอนครบตามกำหนดการสอนแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 60 ข้อ รวม 60 คะแนน ใช้เวลาในการทดสอบ 1.30 ชั่วโมง

4.6 ตรวจให้คะแนนโดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนนในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก

4.7 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS for window Version 15) โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แล้วเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อน และหลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-test) เพื่อดูความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

5.2 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ จำแนกตามระดับความสามารถของกลุ่มทดลอง แล้วเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อดูความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

5.3 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ เบตส์ (Betts, 1957: 87) จอห์นสัน และเครส (Johnson and Kress, 1971: 159) และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ซึ่งกำหนดให้ ช่วงคะแนนร้อยละ 75 เป็นเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านที่อยู่ในระดับดี และน่าพอใจ

5.4 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของทั้ง 2 กลุ่ม โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามรายละเอียดต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับความสามารถ ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- ตอนที่ 3 การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองสอนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	คะแนนเต็ม	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s)	อัตราส่วนวิกฤต (t-test)
ก่อนการทดลอง	60	32.06	6.70	4.98*
หลังการทดลอง	60	45.66	7.07	

*p<.05

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เท่ากับ 32.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.70 หลังการทดลอง นักเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 45.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.07 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ก่อนและหลังการทดลองได้เท่ากับ 4.98 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 49) ที่ระดับความ มีนัยสำคัญ .05 (t = 1.69) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองสอน

กลุ่มทดลอง		\bar{X}	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่เพิ่มขึ้น
ความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง	ก่อนการทดลอง	36.69	13.16
	หลังการทดลอง	49.85	
ความสามารถในการเรียนภาษาไทยปานกลาง	ก่อนการทดลอง	32.22	13.21
	หลังการทดลอง	45.43	
ความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำ	ก่อนการทดลอง	27.54	14.34
	หลังการทดลอง	41.88	

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนการทดลองเท่ากับ 36.69 และหลังการทดลอง เท่ากับ 49.85 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยปานกลาง มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนการทดลอง เท่ากับ 32.22 และหลังการทดลอง เท่ากับ 45.43 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนการทดลอง เท่ากับ 27.54 และหลังการทดลอง เท่ากับ 41.88 โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็น 14.34 คะแนน รองลงมาได้แก่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น 13.21 คะแนน และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คิดเป็น 13.16 คะแนน

ตอนที่ 3 ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง

ระดับความเข้าใจ ในการอ่าน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	(s)	\bar{X} ของ ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ
ความเข้าใจระดับ ตามตัวอักษร	17	13.49	4.19	79.35	ดี
ความเข้าใจระดับตีความ	21	15.15	5.63	72.14	ดี
ความเข้าใจระดับประยุกต์ และนำไปใช้	22	17.02	3.25	77.36	ดี
รวม	60	45.66	7.07	76.10	ดี

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสอนในระดับดี มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) เท่ากับ 45.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) เท่ากับ 7.07 ค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 76.10 เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเข้าใจระดับตามตัวอักษรได้คะแนนสูงสุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 13.49 คิดเป็นร้อยละ 79.35 รองลงมา ได้แก่ ระดับประยุกต์และนำไปใช้ โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 17.02 คิดเป็นร้อยละ 77.36 และความเข้าใจระดับตีความ โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 15.15 คิดเป็นร้อยละ 72.14 ซึ่งความสามารถในการอ่านระดับความเข้าใจตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ของนักเรียน อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s)	อัตราส่วนวิกฤต (t-test)
กลุ่มทดลอง	50	45.66	7.07	4.47*
กลุ่มควบคุม	50	35.88	6.14	

*p<.05

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลอง มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เท่ากับ 45.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.07 และนักเรียนกลุ่มควบคุม มีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 35.88 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.14 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้เท่ากับ 4.47 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 98) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 (t = 1.67) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ผู้วิจัยเลือกนักเรียนห้องที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใกล้เคียงกัน ได้นักเรียนห้อง ม.2/10 และ ม.2/11 จำนวนห้องละ 50 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน จากนั้น ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) จากนั้น นำคะแนนมาทดสอบค่าที (t-test) พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ให้นักเรียนห้อง ม.2/10 เป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และนักเรียนห้อง ม.2/11 เป็นกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนอ่านแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ได้แก่

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอน 2 ชุด จำนวน 16 แผน ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบปกติ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 2 ชุด ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้น นำแผนการจัดการเรียนการสอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความ ถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) และ แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกัน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ฉบับละ 60 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1.30 ชั่วโมง ประกอบด้วยบทอ่านประเภท นิทาน เรื่องสั้น สารคดีประเภทต่างๆ บทความ และร้อยกรอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของการใช้ภาษาของข้อคำถาม แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้น ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเที่ยงของฉบับที่ 1 เท่ากับ .84 และฉบับที่ 2 เท่ากับ .85 โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง .25-.79 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .25-.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยได้ปฐมนิเทศนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการทดลอง จากนั้น ดำเนินการสอนตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนการสอน จนครบทั้ง 16 แผน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เมื่อดำเนินการสอนจนครบตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม จากนั้น นำคะแนนของนักเรียนกลุ่มทดลองแต่ละคนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนทดสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองสอน แล้วคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤตด้วยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของทั้งสองกลุ่ม

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้การสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ ดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 76.10

1.2 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัย อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ทำให้ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ ดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 76.10 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับผลการทดลองใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของไบรอัน และคณะ (Bryant and others, 2000: 238) ที่พบว่า การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน

เพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยนี้อธิบายได้ว่า การที่ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และอยู่ในระดับดีนั้น เนื่องมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้

(1) กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นการสอนกลวิธีการอ่าน (Reading Strategy) ที่มีพื้นฐานจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) กล่าวคือ สอนให้นำความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมาปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ (Mandler, 1983: 97-113) และใช้ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory) มาใช้พัฒนาความคิดของนักเรียนขณะทำกิจกรรมการอ่าน โดยสอนให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีในการอ่าน รวมทั้งสามารถควบคุมการใช้วิธีเหล่านั้นจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่าน และตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้ (Baker and others, 1986 อ้างถึงใน Carrell and others, 1986: 650) นอกจากนี้ กลวิธีการอ่านที่ใช้ในการอ่านแบบร่วมมือ ยังสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive process) ซึ่งเน้นให้ผู้อ่านใช้ความรู้ทางภาษาและข้อมูลในบทอ่านเป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ในขณะที่เดียวกัน ก็เน้นให้ผู้อ่านใช้พื้นความรู้ และประสบการณ์ที่สะสมไว้ เป็นตัวชี้แนะในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านด้วย (Rumelhart, 1977: อ้างถึงใน Alderson, 2000: 18) นอกจากนี้ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ยังฝึกให้นักเรียนอ่านอย่างมีระบบ โดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือในการจัดกิจกรรมการอ่าน ซึ่งส่งผลดีต่อผู้เรียน 3 ประการ คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน ทักษะทางสังคม รวมถึงการรู้จักและตระหนักในคุณค่าของตนเอง (มณีรัตน์ ภัทรจินดา, 2548: 7) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือดังกล่าวได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีทฤษฎีและแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ และการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางเป็นพื้นฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาที่ว่า การสอนที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนได้นั้น ต้องเป็นการสอนที่มีการจัดระบบที่ดี โดยมีทฤษฎีและแนวคิดเป็นพื้นฐานรองรับ (Gagne and Briggs, 1979; Davies, 1981 อ้างถึงใน ศิริพร ฉันทานนท์, 2539: 117) และสอดคล้องกับผลการศึกษากาใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ของนักการศึกษาหลายท่าน (Clapper and others, 2002 : 2; Bremer and others, 2002 : 6; Bryant and others, 2002 : 2; Vaughn, online 2005) ซึ่งต่างพบว่า กลวิธีนี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทุกระดับความสามารถ เนื่องจากมีการจัดระบบให้นักเรียนทำงานร่วมกัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้น ส่งผลให้พัฒนา

ความสามารถในการอ่านของตนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จึงช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เน้นให้นักเรียนฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกัน จึงส่งผลให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 4) ที่กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบต่อเนื่องกัน ย่อมสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนให้ดีขึ้น

(3) การสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนนำศักยภาพของตนมาเสริมสร้างความสำเร็จของกลุ่ม ด้วยการผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่เป็นผู้นำตามบทบาทที่กำหนดให้ ขณะปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มย่อยลดละความสามารถ ซึ่งบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และ ผู้ประสานงาน ซึ่งการฝึกให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่ชี้แนะการใช้กลวิธีการอ่านแก่เพื่อนในกลุ่ม จะกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนขั้นตอนการอ่านด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดความชำนาญ และเข้าใจวิธีการในการอ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์พา วิทโยพัรโกวิท (2539, 92) ที่พบว่าการให้นักเรียนมีโอกาสทำหน้าที่ผู้นำในการอ่านจะให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะการอ่านด้วยตนเอง เกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น และมีความมั่นใจเมื่อนำกลวิธีนี้ไปใช้ในการอ่านต่อไป

สำหรับวิธีการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในแต่ละกลุ่มนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนสลับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ในทุก 2 แผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำหน้าที่ครบทุกบทบาท และป้องกันมิให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำถูกชี้นำโดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง โดยผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ซึ่งไม่ซับซ้อนก่อน โดยเริ่มจากการเป็นผู้ประสานงาน จากนั้นจึงสลับเปลี่ยนบทบาทเพื่อทำหน้าที่ ผู้นำจับใจความสำคัญ ผู้นำอธิบายศัพท์ และหัวหน้ากลุ่มตามลำดับ ซึ่งการที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยในระดับต่ำกว่าได้ศึกษาวิธีการทำงานในบทบาทต่างๆ จากเพื่อนในกลุ่ม จะทำให้เกิดแรงจูงใจ และเชื่อมั่นว่าตนจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ซับซ้อนและใช้ความสามารถสูงได้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในการเรียนและการอ่านของตนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญหทัย สมัครคุณ (2541: 98-100) ที่พบว่า เมื่อนักเรียนที่มีความสามารถต่ำเห็นแนวทางใน

การเรียนและการทำหน้าที่ต่างๆ จากเพื่อนร่วมกลุ่ม จะไม่รู้สึกกังวลเมื่อตนต้องทำหน้าที่นั้นๆ เนื่องจากได้มีโอกาสเห็นแบบอย่าง พร้อมทั้งได้ฝึกทักษะไปพร้อมกับเพื่อน จึงทำให้เกิดความมั่นใจ และมีความพยายามในการเรียน ส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการแสดงบทบาทหน้าที่และการเรียนมากยิ่งขึ้น

(4) กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีขั้นตอนที่ให้นักเรียนต้องนำข้อมูลที่บ้านทักไว้ในรูปแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล มาใช้ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมกลุ่มซึ่งจัดไว้โดยคณะกรรมการ การที่นักเรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมกลุ่มนั้น ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ความรู้หลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนมากกว่าการเรียนโดยลำพัง เนื่องจากได้รับมุมมองหลายแง่มุมในเนื้อหาเดียวกัน ทำให้มีความคิดแตกฉานกว้างไกล เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอังคณา ชัยมณี (2540: 35) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมสมองกันเพื่อทำความเข้าใจบทอ่านนั้น นักเรียนต้องพยายามรวบรวมความคิดของตนเองเพื่อที่จะนำมาอธิบายให้ผู้อื่นฟัง จึงทำให้เข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีผลการวิจัยอีกจำนวนมากที่สนับสนุนประเด็นดังกล่าว เช่น ผลการวิจัยของกิงดาว กลิ่นจันทร์ (2536: 64) จิตติมา จรรยาธรรม (2539: 59) พิสมัย สังข์ทอง (2539:75) และขวัญหทัย สมัครคุณ (2541: 98) ที่พบว่า การปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้นักเรียนมีการคิดขยายความรู้ต่อ ๆ กันไป นอกจากนี้ ภาษาที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์กันก็เป็นภาษาที่นักเรียนใช้พูดจาสื่อสารกับเพื่อนวัยเดียวกันอย่างเป็นกันเอง ทำให้นักเรียนกล้าพูดจาซักถามเพื่อนร่วมกลุ่ม จึงส่งผลเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

(5) การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนทุกระดับความสามารถ ได้ฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากมีการแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน เพื่ออธิบายรายละเอียด และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขณะฝึกฝนการใช้กลวิธีการอ่าน ซึ่งโครงสร้างการทำงานกลุ่มในลักษณะเช่นนี้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เนื่องจาก นักเรียนแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาหรือความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่แตกต่างกัน การที่นักเรียนที่มีความสามารถในระดับต่ำกว่าได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือผู้ที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี นอกจากนี้ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูงยังมีความรู้ลึกซึ้งมากขึ้น เพราะได้ใช้ความสามารถในการสรุปความรู้ของตนอธิบายแก่เพื่อนที่อ่อนกว่าให้เข้าใจเนื้อหาบทอ่าน จึงส่งผลให้นักเรียนทุกระดับความสามารถมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ

แนวความคิดของ เคียร์ และ เวอร์เฮกี (Keer and Verhaeghe, 2005: 294) ที่ว่า การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นการสอนที่มีพลัง เนื่องจาก ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ โดยนักเรียนที่มีความสามารถสูงจะได้รับการกระตุ้นให้ถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนเพื่อให้เข้าใจบทอ่านมากขึ้น และเมื่อนักเรียนที่มีความสามารถต่ำกว่าได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ก็ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยปานกลาง และสูง ทั้งนี้เนื่องจาก กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือได้เปิดโอกาสให้ผู้อ่านที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำ ได้เรียนรู้กลวิธีการอ่านของผู้ที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง รวมทั้งได้สังเกตและฝึกฝนกลวิธีการอ่านร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของ อังคณา ชัยมณี (2540, 98) ที่กล่าวไว้ว่า “การสังเกตผู้อื่น และฝึกพร้อมกับผู้อื่น จะช่วยให้นักเรียนได้รับความคิดที่แตกต่าง และพยายามพัฒนาตนเองขึ้นมา” และการที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำ สามารถปรับปรุงการอ่านของตนได้ดีขึ้นนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ศรีนวล (2534) ที่พบว่าการสอนกลวิธีการอ่าน จะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น และเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษา หรือมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาปานกลางและต่ำ โดยสามารถยกระดับให้นักเรียนที่มีลักษณะดังกล่าว ให้ได้คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่าน ใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีความสามารถ หรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

(6) การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทางสังคม ไปพร้อมกับทักษะการใช้ภาษาอย่างสัมพันธ์กัน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู เนื่องจากขั้นตอนในการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ได้เน้นให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง และบันทึกข้อมูลความรู้จากการอ่าน เพื่อนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งถือเป็นวิธีการสอนอ่านที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2544, 2-4) ที่ว่า การแสวงหาความรู้ และประสบการณ์โดยการฟัง การอ่าน และการดูจากบุคคลและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จะช่วยพัฒนาสติปัญญา จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ นอกจากนั้น การใช้ภาษาโดยการพูด และการเขียน เพื่อแสดงข้อมูลความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่ออกมาม ดังนั้น การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางสังคมไปพร้อมกับ

การใช้ภาษาทั้ง 5 ทักษะอย่างสัมพันธ์กันดังกล่าว จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น และอยู่ในระดับดี

ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้นกว่าก่อนการทดลองสอน และมีค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละเกินกว่า ร้อยละ 75 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และอยู่ในระดับ ดี

2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คลิงเนอร์และคณะ (Klingner and others, 1998: 5) ที่พบว่า การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงกว่าการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบปกติ ซึ่งสาเหตุที่นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกตินั้น เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ดังนี้

(1) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือได้กระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน จึงส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ดังที่ มณีรัตน์ สุโขศิริรัตน์ (2548, 99) กล่าวไว้ว่า “ความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาสัมพันธ์กับบทอ่านที่กำลังอ่าน ซึ่งเป็นความรู้และประสบการณ์ใหม่ จะช่วยกระตุ้นและขยายความคิดเดิมของผู้อ่านให้กว้างขึ้น ช่วยกระตุ้นความสามารถในการคาดคะเนทั้งคำหรือข้อความที่ไม่ทราบความหมายหรือเรื่องราวเหตุการณ์ของบทอ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจบทอ่านมากขึ้น” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิตดา แนนเกษร (2535:9) ที่กล่าวไว้ว่า “การนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยในการอ่าน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น เนื่องจากผู้อ่านได้ผสมผสานความคิดความรู้เดิมของผู้อ่านกับสิ่งที่ผู้อ่านได้เรียนรู้ในบทอ่าน ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น”

(2) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคาดคะเนบทอ่าน โดยการสำรวจสิ่งที่ปรากฏในบทอ่าน แล้วนำมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเพื่อคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการอ่าน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ ขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร (2538: 9) เสนอความคิดไว้ว่า กิจกรรม การอ่านที่กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างเรื่องและการทำนายเรื่อง โดยอาศัยข้อมูลจากส่วนที่อ่าน เป็นกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักเรียน เพราะเป็นการช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เขาได้อ่าน กับความรู้เดิมที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ กานดา ศรีพรวิศิษฐ์ (2539: 85) ที่กล่าวไว้ว่า “การให้นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์ก่อนอ่าน มีประสิทธิภาพในการทำให้นักเรียนเข้าใจในการอ่านมากขึ้น”

(3) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ได้ฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการรู้คิดขั้นสูง ในการตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน โดยให้หยุดอ่านเป็นช่วง ๆ เพื่อระบุดำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่ยากต่อการเข้าใจ และฝึกหาความหมายโดยการใช้บริบท และใช้ความรู้ด้านโครงสร้างของคำ มาช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสร้างความหมายจากบทอ่าน จึงส่งผลให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และสอดคล้องกับแนวคิดของ แฮริสัน (Harrison, 2004: 92) ที่กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในด้านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า ความเข้าใจในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับการรู้ด้านคำ เมื่อครูให้ความสำคัญกับวิธีการหาความหมายของคำ จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้

(4) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เน้นให้นักเรียนหยุดอ่านเป็นช่วง ๆ เพื่อจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยสรุปเป็นคำพูดของตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนทำความเข้าใจบทอ่านได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของสตรอง และคณะ (Strong and others, 2002 อ้างถึงใน National Agricultural Education Research Workgroup, 2003: 7) ที่กล่าวว่า การสรุปใจความสำคัญเป็นคำพูดของตนเอง ส่งผลให้ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

(5) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกระตือรือร้น โดยการตั้งคำถามเพื่อทบทวนบทอ่าน ทำให้นักเรียนทราบตำแหน่งสำคัญที่จะนำมาตั้งคำถาม ส่งผลให้สามารถจดจำข้อมูลเหล่านั้นได้ดี และเข้าใจบทอ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรวิรัตน์ จันกลิ่น (2544: 83) ที่พบว่า “กลวิธีการตั้งคำถามตนเอง เป็นกลวิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผู้อ่านได้ฝึกอ่านแบบพัฒนาความคิดรวบยอด และจับใจความสาระสำคัญที่ผู้เขียนได้สื่อออกมาเป็นตัวอักษร และมีส่วนร่วมในกระบวนการอ่าน

อย่างลึกซึ้ง” และสอดคล้องกับแนวคิดที่ แฮร์ริสัน (Harrison, 2004: 91) ได้เสนอไว้ว่า “การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถาม เป็นวิธีการสร้างความเข้าใจที่ใช้ได้ผลดี และทำทนายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว”

(6) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ฝึกให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่านได้ด้วยตนเอง โดยนำข้อมูลสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ พร้อมสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านแล้ว ยังช่วยในการทบทวนความจำและการนำไปใช้ ดังที่ แฮร์ริสัน (Harrison, 2004: 92) กล่าวไว้ว่า การสรุปสาระสำคัญเป็นทักษะที่ให้ประโยชน์เป็นอย่างมากในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากสามารถช่วยในการจดจำบทอ่าน ทั้งในระดับคำและระดับบทอ่าน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2540: 7) ที่กล่าวว่า “วิธีอ่านแล้วสรุปย่อสาระสำคัญ ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการแปลความตีความ และขยายความโดยใช้ภาษาของตนเอง เพราะการที่จะเขียนสรุปย่อสาระสำคัญได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการทำความเข้าใจ จับใจความสำคัญ และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในเรื่องนั้น ๆ อย่างดีแล้ว” ดังนั้น การให้นักเรียนฝึกสรุปสาระสำคัญ จึงช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร ความเข้าใจระดับตีความ และความเข้าใจระดับประยุกต์และนำไปใช้ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น

(7) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย คณะความสามารถ ซึ่งการเรียนในลักษณะเช่นนี้ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของนักเรียนตามวิธีการเรียนแบบปกติ ที่นักเรียนจะรวมกลุ่มกันเฉพาะคนที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน หรือสนิทสนมคุ้นเคยกัน ซึ่งอาจส่งผลให้การเรียนของนักเรียนแตกต่างกันมาก และทำให้นักเรียนที่มีความสามารถด้อยกว่าเกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายการเรียน แต่การเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนั้น มีบรรยากาศในการเรียนที่เต็มไปด้วยมิตรภาพและความร่วมมือในการทำงานของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบอันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำการทำความเข้าใจบทอ่านประสบผลสำเร็จ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่าน ทักษะการบริหาร การเป็นผู้นำผู้ตาม และที่สำคัญได้ฝึกการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริง จึงทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีแรงจูงใจ และมีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งดาว กลิ่นจันทร์ (2536)

จิตติมา จรรยาธรรม (2539) พิสมัย สังข์ทอง (2539) และ ขวัญหทัย สมัครคุณ (2541) ซึ่งพบว่าสภาพบรรยากาศในการเรียนรู้แบบมิตรภาพที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม สามารถผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น และส่งผลทำให้ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น

(8) กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสอน โดยให้นักเรียนทำความเข้าใจบทอ่านด้วยตนเองทุกขั้นตอนของกิจกรรมการอ่าน ซึ่งครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้ประสานสัมพันธ์ และช่วยเหลือให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าตนมีความสำคัญ จึงมีความเอาใจใส่ และมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัฒนาพร กระจับทุกซ์ (2545: 22-23) ที่เสนอไว้ว่า “ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เพราะการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีบทบาทเป็นผู้กระทำการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ รวมทั้งเกิดทักษะและพฤติกรรมตามจุดเน้นที่ต้องการ”

(9) การสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงออกในชั้นเรียนมากขึ้น เนื่องจาก นักเรียนได้ฝึกอภิปราย แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นของบทอ่านร่วมกับเพื่อนวัยเดียวกัน ทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ รู้จักการหาเหตุผลมาสนับสนุนความคิดของตน และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยิ่งไปกว่านั้น กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ยังให้นักเรียนทุกคนบันทึกความเห็นจากการอ่านไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล เพื่อช่วยให้นักเรียนทบทวนความคิดของตน และเตรียมข้อมูลที่จะใช้ในการอภิปรายกลุ่ม ซึ่งวิธีการดังกล่าวช่วยให้นักเรียนที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีโอกาสพัฒนาความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็นจากการฝึกเสนอความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้นำเสนอผลงานกลุ่มที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม เพื่ออภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน โดยครูจะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละกลุ่มว่ามีข้อบกพร่องส่วนใด ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตติมา จรรยาธรรม (2539: 59-60) ที่ว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับ จะช่วยให้นักเรียนทราบระดับความสามารถของกลุ่มและทราบข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข ทำให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือและช่วยเหลือกันทำงานมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนสูงขึ้นด้วย

ด้วยเหตุผลทั้งหมดข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีปกติ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

(1) การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าวิธีสอนอ่านแบบปกติ ครูจึงควรนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านในวิชาภาษาไทย โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะแรก ครูควรอธิบายขั้นตอนของการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และบทบาทหน้าที่ที่นักเรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่มให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน และควรมีการฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนให้เข้าใจ เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย และสามารถนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือไปใช้ในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จะต้องจัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละกลุ่มต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำคละกัน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนกลุ่มอื่นที่ตนไม่คุ้นเคยและช่วยเหลือเพื่อนที่มีความสามารถน้อยกว่า วิธีการจัดกลุ่มแบบนี้อาจกระทบกระเทือนความรู้สึกของนักเรียน เนื่องจากไม่คุ้นเคยกับการทำงานร่วมกับเพื่อนกลุ่มอื่นซึ่งไม่สนิทสนมกัน

ในระยะแรกของการเรียนการสอน ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนบางคนไม่ยอมทำงานร่วมกับเพื่อนที่ตนไม่คุ้นเคย และไม่นั่งตามกลุ่มที่ผู้วิจัยจัดให้ ปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้แก้ไขโดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การทำงานในชีวิตจริง นักเรียนอาจไม่สามารถเลือกที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่ตนชื่นชอบเท่านั้น และยกตัวอย่างเหตุการณ์ซึ่งใกล้ตัวนักเรียนว่า หากนักเรียนไม่ยอมเปิดใจทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ก็อาจเกิดปัญหา เช่น หากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วอาจต้องเรียนกับเพื่อนกลุ่มใหม่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หากนักเรียนไม่ยอมเปิดใจ ฝึกทำความรู้จักกับเพื่อนกลุ่มอื่นตั้งแต่วันนี้ก็อาจพบปัญหาเมื่อต้องการทำความรู้จักเพื่อนใหม่ได้ในอนาคต

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า สมาชิกบางกลุ่มไม่ยอมรับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำบางคน เนื่องจากนักเรียนคนดังกล่าว ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ส่งงาน

และไม่ตั้งใจเรียน จึงทำให้สมาชิกในกลุ่มไม่อยากอยู่ร่วมกลุ่มด้วย เพราะคิดว่าต้องเสียเวลาในการอธิบายให้เพื่อนที่มีความสามารถดีกว่าฟัง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน และเกรงว่าหากนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่อทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่ส่งงาน อาจส่งผลให้คะแนนผลงานของกลุ่มลดลง ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาดังกล่าว โดยอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มนั้นเข้าใจเหตุผลที่ต้องแบ่งกลุ่มละความสามารถ และชี้ให้เห็นผลดีที่นักเรียนจะได้รับ และอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มเห็นว่าตนเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยให้เพื่อนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ โดยผู้วิจัยได้ชี้แนะวิธีการในการพูดคุย และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาแก่สมาชิกในกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่มเพิ่มพิเศษเมื่อสมาชิกในกลุ่มสามารถปรับพฤติกรรมเพื่อนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำได้ ซึ่งเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่ำกลับมีพฤติกรรมในการเรียนดีขึ้น อีกทั้งได้รับการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างดี ส่วนสมาชิกในกลุ่มต่างก็รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อน

ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวมานั้น หากครูสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเหตุผลได้ตรงกันแล้ว จะทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างสนุกสนานและเป็นกันเอง ส่งผลให้นักเรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้ มีความภาคภูมิใจในตนเอง และประสบความสำเร็จในการเรียนได้

(3) ขนาดของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ คือ กลุ่มละ 4 คน การนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือไปใช้ในชั้นเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมากและไม่สามารถจัดแบ่งผู้เรียนให้มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คนได้ทั้งหมด ผู้สอนสามารถเพิ่มจำนวนสมาชิกบางกลุ่ม เป็น 5 คน และกำหนดบทบาทเพิ่มเติม เช่น ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม ให้ทำหน้าที่ควบคุมเวลาในการอ่าน แต่ทั้งนี้จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มไม่ควรเกิน 5 คน เนื่องจากจำนวนสมาชิกที่มากเกินไปจะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนน้อยลง อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามวิธีที่เสนอในงานวิจัยนี้

(4) ชั้นระหว่างอ่านของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนอ่านบทอ่านทีละส่วน แล้วนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม แต่นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันจะใช้อัตราเร็วในการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้นครูอาจแก้ปัญหาโดยเลือกนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ให้หมุนเวียนกันอ่านออกเสียงบทอ่านแต่ละตอน แล้วให้นักเรียนกลุ่มอื่นๆ อ่านในใจ

ตามไปพร้อมกัน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่นักเรียนเก่งต้องรอเพื่อนที่อ่านช้า ซึ่งการอ่านในใจขณะที่ฟังไปด้วย มีข้อดีในแง่ที่เป็นการประหยัดเวลา และนำมาใช้ได้ผลดีในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้ที่ด้อยความสามารถในการอ่าน

(5) กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือให้นักเรียนตั้งคำถามเพื่อทบทวนและตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนส่วนมากจะตั้งคำถามในระดับตัวอักษรเท่านั้น ดังนั้น ครูควรยกตัวอย่าง และสอดแทรกวิธีการตั้งคำถามในระดับตีความ และระดับนำไปใช้ ในจังหวะที่เหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาความสามารถในการตั้งคำถามในระดับสูงได้ดียิ่งขึ้น

(6) ครูควรติดตามดูแลพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้คำแนะนำ เกี่ยวกับขั้นตอน หรือบทบาทหน้าที่ ที่นักเรียนรับผิดชอบ และให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการทำกิจกรรมในทุกขั้นตอนของการเรียนการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาผลการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยใช้ระยะเวลาศึกษายาวกว่าการวิจัยในครั้ง นี้ เพื่อศึกษาผลของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือโดยไม่มีผลของความคุ้นเคยกับวิธีการเรียน หรือระยะเวลาที่อาจสั้นไปเข้ามาเกี่ยวข้อง

(2) ควรศึกษาผลการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อพัฒนาการทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน

(3) ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับกลวิธีการสอนอ่านรูปแบบอื่น ๆ

(4) ควรมีการศึกษาการนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือไปประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านในรายวิชาที่มีลักษณะเป็นเนื้อหา ในระดับชั้นต่างๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนพรพนธ์ ธรรมมาธิวัฒน์. 2537. ผลของวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานดา ศรีพรวิสิฐ. 2539. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมซึ่งนำการคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิ่งดาว กลิ่นจันทร์. 2537. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร. 2538. ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญหทัย สมัครคุณ. 2541. ผลของการเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คุณภาพนักเรียนไทยแย่ “สอบตกรวด 3 วิชา ทักษะอ่านต่ำเกณฑ์”. 3 กรกฎาคม 2546. มติชน: 1,10.
- จรรยา บุญมีประเสริฐ. 2537. ผลการสอนแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จรรยา บุญปลั่ง. 2539. การพัฒนารูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อสอนการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุษาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทนา อานมณี. 2539. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมตาคอกนิชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเองและเทคนิคนำการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ จันทา. 2543. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ ประกอบด้วย การเสริมต่อการเรียนรู้โดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จิตติมา จรรยาธรรม. 2539. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคละสัมฤทธิ์ผลที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. 2543. ผลของการใช้กระบวนการสอนแนะแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดา ยัญทิพย์. 2547. การพัฒนากระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุษาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาจน. 2547. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: เชนจูรี.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาจน. 2547. นวัตกรรมการศึกษาชุดจิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542. เทคนิคการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2545. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.

- ชนิดดา แนบอักษร. 2535. ผลของการฝึกการอ่านด้วยวิธีการ เอสคิวทรีอาร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณภัทร เทพวรรณะ. 2541. เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. คณะมนุษย
ศาสตร์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. 2540. ภาษาไทย1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดารณี สมบูรณ์อนุกุล. 2539. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์และ
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนพร เกตุณอม. 2540. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการ
สอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยรัตน์ จินรัตน์. 2544. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏใน
บทอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. 2547. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ตามทฤษฎีการ
ตอบสนองของผู้อ่านเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่าน
เพื่อความเข้าใจ และการคิดไตร่ตรอง ของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุขศึกษบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พร พงษ์ตน. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับ
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิมพ์พา วิทย์พารโกวิท. 2539. การเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยแตกต่างกัน ที่เรียนโดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย สังข์ทอง. 2539. ผลของการร่วมมือในการอ่านโดยกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจความภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุดิสาร์ อัครกะพู่. 2544. การอ่านไม่ใช่เรื่องธรรมดา. การศึกษานอกโรงเรียน. 4, 7 (เมษายน): 22-25.
- ไพพรรณ อินทนิล. 2546. การส่งเสริมการอ่าน Better Reading. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภคพันธ์ ทองคำ. 2544. โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 401. (โปรแกรมคอมพิวเตอร์) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณีรัตน์ ภัทรจินดา. 2548. การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. นวัตกรรมการเรียนการสอน. 2, 4 (มกราคม-เมษายน): 6-10.
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. 2532. การอ่านเพื่อความเข้าใจตามชนิดของการอ่าน. เอกสารรายงานความก้าวหน้าทางทักษะการอ่านของโครงการศูนย์การอ่าน คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. 2548. อ่านเป็น: เรียนก่อน สอนเก่ง. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- มานพ ศรีเทียม. 2545. สร้างสังคมคนรุ่นใหม่ให้เป็นนักอ่าน. วิชาการ. 3, 7 (กรกฎาคม): 46-53.
- มาลี นรสิงห์. 2537. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเขียนและไม่ใช้กิจกรรมเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แม่นมาศ ขวลิต. 2544. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- เย็นจิตต์ ศรีใจงาม. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจการเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน

- โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2546. การศึกษา กทม. 27, 3 (ธันวาคม): 4-6.
- วัฒน์ บุญจับ. 2541. ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: กองวรรณกรรมและ
 ประวัติศาสตร์กรมศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- จิราภรณ์ สอนคุณ. 2534. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา บุญสม. 2541. การใช้ภาษาไทย 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีทาง
 การศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิชาการ, กรม. 2544. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. 2544. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรศาสตร์.
- ศรินยา ชติยะ. 2544. การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและ
ทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีวิไล พลมณี. 2545. ภาษาและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: ศูนย์ไทยศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2534. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2538. คู่มือครู การประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตร
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคลวโรกาส ทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศุภวรรณ สัจจะพิบูล. 2547. ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์วิน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิท ตั้งที. 2536. อ่านไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. 2548. กลเม็ดการอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ฝูงพัฒนการพิมพ์.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. 2531. การอ่านตีความ. เพชรบูรณ์: วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์. (อัดสำเนา)
- สมุทร เข็นเขาวนิช. 2542. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์. 2538. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรัตน์ คงไทย. 2539. การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธิดา ศิริพงศ์. 2543. การใช้กิจกรรมชี้้นำการอ่าน-การคิดเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการอ่านของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2542. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2544. การให้กลวิธีการอ่านเพื่อการนำไปใช้สำหรับนักเรียน. ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 16, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม): 45-54.

- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2531. การสอนอ่าน. สารพัฒนาหลักสูตร. 14 (มีนาคม): 21-25.
- หิรัญญา อูปถัมภ์. 2540. การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิรดี ทักทิกการ. 2538. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องทีอ่านและเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา ชัยมณี. 2540. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. 2539. การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีรักษ์ มีแจ้ง. 2547. การพัฒนารูปแบบการสอนกลวิธีการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมืองานเพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้การอ่านสำหรับนิสิตนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไร ศรีเคลือบ. 2538. การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Adrian, B. 1999. The effect of reading comprehension strategies on the reading and language scores of fifth grade students. Abstracts Item: AAC 135529.
- Albano, T. A. 1992. The effect of interest on reading comprehension and written discourse. Dissertation Abstracts International 53 (January): 111-A.
- Aebersold, J.A. and Field, M. L. 1984. From reader to reading teacher: Issues and strategies for second language classroom. New York: Cambridge University Press.
- Alderson, C. J. 2000. Assessing reading. Cambridge: Cambridge University Press.
- Anderson, N.J. 1991. Individual differences in strategies use in second language teaching and testing. The Modern Language Journal. 75: 440-472.
- Anderson, R.E., Hiebert, J. Scott and I. 1985. Wilkinsem beginning a nation of readers the report of the commission on read. Washington D.C.: National Institute of Educational.
- Annalt and others. 1995. Teaching foreign language skills. Chicago: The University of Chicago Press.
- Apasara Chinwonno. 2001. A comparison of Thai and English reading comprehension strategies of pre service teachers in Thailand. A Dissertation Presented to the Faculty of College of Education of Ohio University.
- Bachman L.F. and others. 1995. Teaching foreign languages. New York: Harper and Row.
- Bamford, Julian and Day, Richard R. 2004. Extensive reading activities for teaching language. New York: Cambridge University Press.
- Betts, E. A. 1957. Foundations of reading instruction. New York: American Company.
- Bremer, C.D., Vaughn, S., Clapper, A.T., and Kim, Ae-Hwa. 2002. Collaborative Strategic Reading (CSR): Improving secondary student's reading comprehension skills. Available from: [http://www.ncset.org/publications\[2004, November 19\]](http://www.ncset.org/publications[2004, November 19]).

- Bryant, D.P., Ugel, N., Hogen, M., Hamff, A., and Vaughn, S. 1999. The effects of Collaborative Strategic Reading on reading outcomes of seventh grade students with learning disabilities in general education classrooms. (Unpublished manuscript)
- Bryant, D.P., Vaughn, S., Linan-Thomson, S., Ugel, N., Hamff, A., and Hogen, M. 2000. Reading outcomes for students with and without learning disabilities in general education middle school content area classes. Learning Disability Quarterly. 23(3): 24-38.
- Bryant, D.P., Linan-Thomson, S., Ugel, N., Hamff, A., and Hogen, M. 2001. The effect of professional development for middle school general and special education teachers on implementation of reading strategies in inclusive content area classes. Learning Disability Quarterly. 24: 251-264.
- Carrell, P. L. 1991. Second Language reading: reading ability of language proficiency. Applied Linguistics. 12:151-179.
- Carrell, P. L. and Eisterhold, J. C. 1988. Schema theory and ESL reading pedagogy. TESOL Quarterly. 17 (December): 553-571.
- Carrell, P. L., Pharis B. G., and Liberto, J. C. 1989. Metacognitive strategy training for ESL reading. TESOL Quarterly. 23 (4): 617-678.
- Clapper, A. T., Bremer, C.D., Kachgal, M.M. 2002. Never too late: Approaches to reading instruction for secondary students with disabilities. Research to practice brief: Improving secondary education and transition service trough research. 1,1 (March): 3-7.
- Conley M. W. 1995. Content reading instruction a communication approach. New York: Mc Graw-Hill.
- Cross, D.R. and Paris, S. G. 1988. Developmental and instructional analyses of children's metacognition and reading comprehension. Journal of Educational Psychology 80:131-142.
- Dubin, J. 1982. What EFL teacher should know about reading. Teaching Forum. 20 (July): 12-20.

- Duke, N.K. and Reynolds, J.M. 2005. Learning from comprehension research: Critical understanding to guide our practices. In L. Hoyt (ed.), Spotlight on comprehension: Building a literacy of thoughtfulness, pp. 9-21. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Eilers, L. H. 2006. Metaconitive strategies help students to comprehend all text. Available from: <http://www.wilson.com/0610500995004>. [2004, December 23].
- Farris, P. J. 2004. Teaching reading : a balanced approach for today's classroom. New York: McGraw-Hill.
- Finchiaro, M. and Sako, S.. 1983. Foreign language testing: Practical approach. New York: Regents.
- Grabe, W. and Stoller, F. L. 2002. Teaching and Researching. Harlow: Longman.
- Harris, A. J., and Sipay, E.R. 1990. How to increase reading ability : A Guide to development & remedial methods. New York: Longman.
- Harrison C. 2004. Understanding Reading Development. Gateshead: Athenaeum Press.
- Heaton, J. B. 1990. Classroom testing. London: Longman.
- Herber, H.L. and Herber, J.N. 1993. Teaching in content areas with reading, writing and reasoning. Boston: Allyn & Bacon.
- Hogewood, R. H. 2004. Available from: <http://proxy.car.chula.ac.th/cgiiproxy/redis>. [2004, June 12].
- Hughes, A. 1989. Testing for language teachings. Cambridge: Cambridge University Press.
- John, J.L. 1986. Handbook for remediation of reading difficulties. New Jersey: Prentice-Hall.
- Johnson and Johnson. 1991. Learning together and alone. New Jersey: Prentice Hall.
- Johnson and Kress. 1971. Foundations of reading instruction. New York: American Company
- Johnson and Holubec. 1993. Circle of Learning: Cooperation in the classroom. 4 th ed. Minnesota: Interaction Book.

- Keer and Verhaeghe. 2005. Effects of explicit reading strategies instruction and peer tutoring on second and fifth graders' reading comprehension and self-efficacy perceptions. The Journal of Experimental Education. 73,4: 291-329.
- Kemp, M. 1989. Reading comprehension. New York: The Center for applied Research in Education.
- Kim, Ae-Hwa, Vaughn, S., Klingner, J.K., Woodruff, A. L., Reutbuch, C. K., and Kouzekanani, K. 2006. Improving the reading comprehension of middle school students with disabilities through computer-assisted collaborative strategic reading. Remedial and Special Education. 27(4): 235-249.
- Klingner, J.K., Vaughn, S., and Schumm, J.S. 1998. Collaborative strategic reading during social studies in heterogeneous fourth-grade classroom. Elementary School Journal. 99: 3-21.
- Klingner and Vaughn. 2000. The helping behaviors of fifth-graders while using collaborative strategic reading (CSR) during ESL content classes. TESSOL Quarterly. 34,1: 69-98.
- Klingner, J. K., Vaughn S., Dimino, J., Schumm, J. S., and Bayant, D. 2001. Collaborative Strategic Reading. Longmont: Sopris West.
- Lapp, D. and Flood J. 1990. Teaching reading to every child. New York: Macmillan.
- Madsen, H. S. 1983. Technique in testing. New York: Oxford.
- Mandler, L. M. 1983. Structural invariants in development. In L. S. Liben (ed.), Piaget and the foundations of knowledge. Pp. 97-113. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Miller, W. H. 1990. Reading Comprehension Activities Kit. New York: The center for applied research in education.
- Miller, W. H. 1997. Teaching reading in the secondary school. Illinois: Chartes C. Thomas.
- National Agricultural Education Research Workgroup. 2003. Strategies for teaching reading in secondary agriscience: A blueprint for research and practice.

Available from: www.teamage.org/ReadingResearchReportDec03.pdf. [2004, June 12]

- Nunan, D. 1999. Second language teaching and learning. Boston: Heinle & Heinle publishers.
- Nuttal, C. 1996. Teaching reading skills in a foreign language. Oxford: Heinemann.
- O' Donnell, Michael, P. and W. M. 2004. 3 rd ed. Becoming a reader : a development approach to reading instruction. Boston: Allyn and Bacon.
- Qian, D.D. 1999. The value of vocabulary knowledge measures in prediction ESL reading comprehension. Eric Database: Ed 433704.
- Raygor, Alton L. and Ragor, Robin D. 1985. Effective reading. New York: Mc Geaw-Hill.
- Roe, Betty D.; Stooode, Barbar D.; and Burns, Paul C. 1983. Secondary school reading instruction: The content areas. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Ruddell, Robert B. 2002. 3 rd ed. Teaching Children to read and write : becoming an effective literacy. Boston: Allyn and Bacon.
- Salch and Others. 1996. Reading research quarterly. New York: Oxford.
- Sanacore, J. 2000. Promoting the lifetime reading habit in middle school student. The Clearing House. 73, 3 (January-February): 157-161.
- Schmitt, C. M. 1990. A questionnaire to measure children's awareness of strategies reading processes. The Reading Teacher 43, 7 (March): 454-461.
- Schundler A.R. 1992. The context of language teaching. New York: International Reading Association.
- Scovel, T. 2001. Learning new languages: A guide to second language acquisition. Canada: Heinle & Heinle.
- Souvignier, E. and Mokhlesgerami, J. 2006. Using self-regulation as a framework for implementing strategy instruction to foster reading comprehension. Learning and Instruction. 16: 57-71.
- Stevens R.T.; Slavin R.E.; and Marie A. 1991. The effects of cooperative learning and Direct instruction in Reading comprehension strategies on Main idea identification. Journal of Educational Psychology 11 (February): 83.

- Swan, M. 1990. Inside meaning: Proficiency reading comprehension. New York: Cambridge University Press.
- Texas Center for Reading and Language Arts. 1999. Enhancing reading comprehension for secondary student-part 2. College of Education, University of Texas at Austin.
- Vaughn, S. 2002. Collaborative Strategic Reading (CSR): Improving reading comprehension skills. Available from: <http://www.ncset.org>[2004, November 19].
- Wallace, C. 1992. Reading. Oxford University Press.
- Weedman, D. L. 2003. Reciprocal teaching effects upon reading comprehension levels on students in 9th grade. Available from: <http://proxy.car.chula.ac.th/cgi-proxy/redis>. [2004, June 12].
- Weir, C. J. 1990. Communicative language testing. London: Prentice Hall.
- Weir, C. J. and Urquhart, A. H. 1998. Reading in a second language: process, product and practice. Harlow: Longman.
- Wenden, A. 1991. Learner strategies for learner autonomy. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

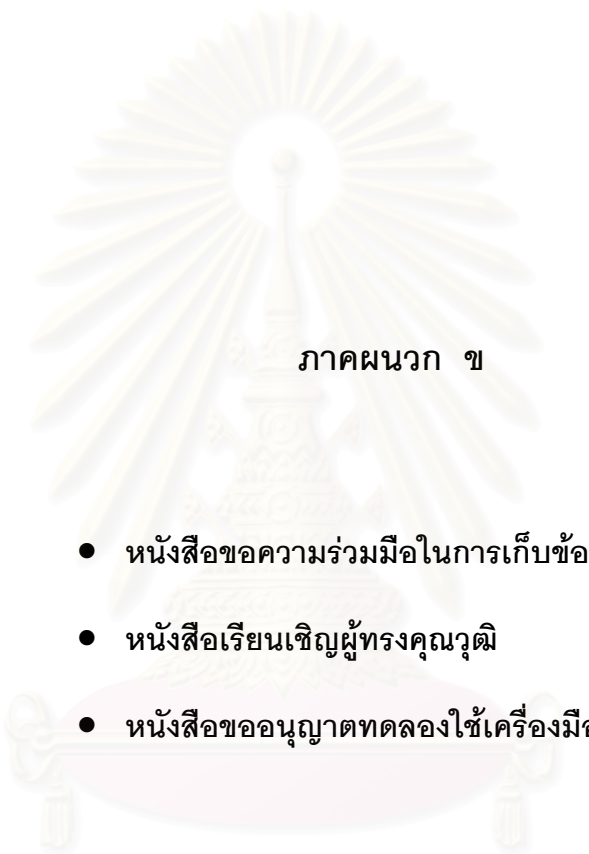
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงใจ ไทยอุบุญ
อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไสย
อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน
ศึกษานิเทศก์ ระดับ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

- หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
- หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ
- หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียนโยธินวิทยา
รับที่ 2388
วันที่ 23 ก.ย. 2548
เวลา 19.30 น.

ที่ ศธ 0512.6(2700.0603)/0694

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

21 สิงหาคม 2548

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการ
เรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการ
อ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียด
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล ได้ทำการเก็บ
ข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการ

ขอแสดงความนับถือ

กัญญาภรณ์
กัญญาภรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.นรุตม์ สุทธิจิตต์

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

กัญญาภรณ์
กัญญาภรณ์
กัญญาภรณ์
กัญญาภรณ์

23 ก.ย. 2548

สำนักงานหลักสูตรและการสอน
โทร. 0-2218-2680

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82425

ที่ ศธ.0512.6(2771)/001

วันที่ 2 มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม และรองคณบดี

ด้วย นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล นิสิตชั้นปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลัมภ์ สขท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญ รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไสย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไสย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)
รองคณบดีด้านหลักสูตรและการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82710

ที่ ศธ.0512.6(2771)/002

วันที่ 2 มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงใจ ไทยอุบุญ

ด้วย นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลมีสขท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดีด้านหลักสูตรและการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0512.6(2771)/003

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

6 มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและ เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลมัทสขท์ บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานหลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2710

- กลุ่มงาน
- วิชาการ
 - บริหารทั่วไป
 - งบประมาณ
 - บุคคล

ที่ ศธ 0512.6(2700.0603)/0695

โรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์
 วันที่ 1879 เวลา _____ น.
 วันที่ 19 เดือน 11 พ.ศ. 2548
 (ลงชื่อ) _____ ผู้รับ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

24 สิงหาคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล นิสิตชั้นปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเจดีย์ ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการ เรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัด ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล ได้ทดลองใช้ เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์

- กุฬารัตน์ มณีพิทักษ์
- อนุชิตา วิจิตรวิชัย
- พิชัยพงษ์ อดิเรก

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

(นางสาวเยาวลักษณ์ มะลาหอม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์

โทร. 0-2218-2680

นายประครอง จันทอง

รองผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์

นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล

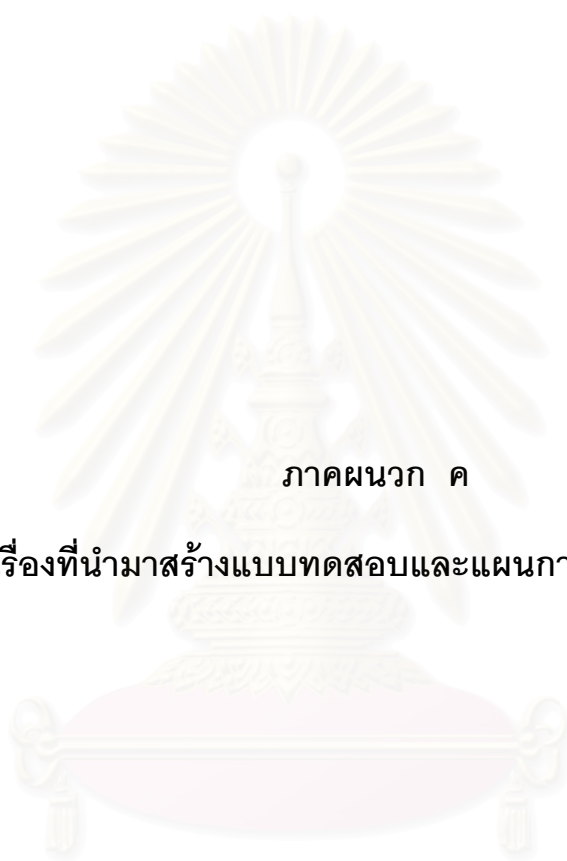
นิสิตชั้นปริญญาโท

นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล

นางสาวพรรณนภา เพิ่มพูล

(นายชาญวิทย์ แสงงาม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยาสรรค์

ภาคผนวก ค

ที่มาของเรื่องที่นำมาสร้างแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แหล่งที่มาและประเภทของเนื้อเรื่องที่น่ามาสรางแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบก่อนเรียน**

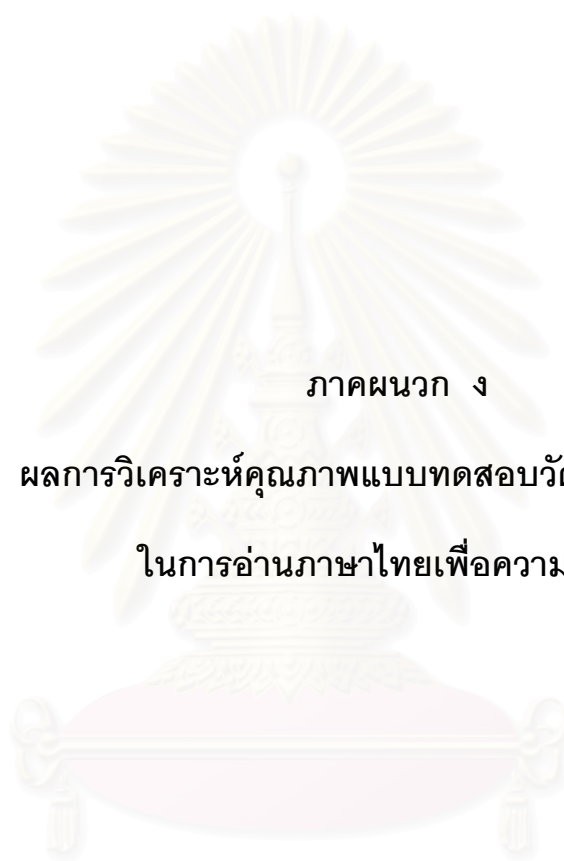
ลำดับที่	แหล่งที่มา	ประเภท
1.	เพชร สุมิตร. 2543. นิทานมองไกลสำหรับผู้มีสติปัญญา. ราชบัณฑิตยสถาน. 28 (3 กรกฎาคม-กันยายน 2549).	นิทาน
2.	เมล็ดพันธุ์ของพ่อ. 2549. แหล่งที่มา: http://www.sanook.com . [15 มีนาคม 2549].	นิทาน
3.	พระพิจิตธรรมพาที. 2549. สะไม้เศรษฐี. แหล่งที่มา: http://www.dhammathai.org . [15 มีนาคม 2549].	นิทาน
4.	ฐิตินาถ ณ พัทลุง. 2548. รอยตะปู. เข็มทิศชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: อักษรสัมพันธ์.	นิทาน
5.	ถวัลย์ มาศจรัส. 2544. กระพอมแสงตะวัน. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.	เรื่องสั้น
6.	ชาตรีย์นรทิพย์ เสวีกุล. 2544. คำคืนหนึ่ง. ดอกกุหลาบแดง. กรุงเทพมหานคร: นิลุบล.	เรื่องสั้น
7.	ถวัลย์ มาศจรัส. 2538. ความพ่ายแพ้ของลูกสาว. <u>เธอคือความหวังของแผ่นดิน</u> . กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.	เรื่องสั้น
8.	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2538. ความซื่อ. <u>ศึกษาภาสิตและร้อยกรอง</u> . พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน.	ร้อยกรอง
9.	พุทธทาสภิกขุ. (ม.ป.ป.). ฟังตน. หัวข้อธรรมในคำกลอน. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.	ร้อยกรอง
10.	พิชชา ถาวรรัตน์. 2547. มือถือ. ความสุขของแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร: โนมิน.	ร้อยกรอง
11.	นิภาพัชร์ ปิ่นสุวรรณ. 2548. แมงกับแมลงต่างกันนะ. <u>What ร้อยรอบเรื่องน่าทึ่งของโลก</u> . กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.	สารคดี วิทยาศาสตร์
12.	ปถพีรดี. 2547. การละเล่นของเด็กไทยสมัยก่อน. <u>สกุลไทย</u> . ปีที่ 51 ฉบับที่ 2617 (15 ธันวาคม 2547): 130-131.	สารคดี ศิลปวัฒนธรรม
13.	กฤษณา ชูติมา. 2547. วงปีต้นไม้บอกอะไรเรา. <u>รู้ไว้ใช่ว่าประสาวิทยาศาสตร์</u> . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.	สารคดี วิทยาศาสตร์
14.	นภินทร ศิริไทย. 2548. เด็กไทยสายพันธุ์ใหม่. <u>นวัตกรรม@โดม</u> . ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (ตุลาคม 2547-มกราคม 2548): 11.	บทความ
15.	สมชาย นำประเสริฐชัย. 2545. "อินเทอร์เน็ตกับอันตรายใกล้ตัว" <u>อินเทอร์เน็ต</u> . ปีที่ 7 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2545): 39.	บทความ
16.	สมเกียรติ อ่อนวิมล. 2546. รักษภาษาไทย. ใน <u>อิทธิฤทธิ์ ประคำทอง (บรรณานิการ)</u> , <u>ร้อยใจรักษไทย</u> . กรุงเทพมหานคร: มีเดีย ออฟมีเดียส์.	บทความ
17.	นิธิดา แสงสิงแก้ว. 2547. บ้านแห่งความรัก. <u>กุลสตรี</u> . ปีที่ 34 ฉบับที่ 798 (เมษายน 2547): 30.	บทความ

**แหล่งที่มาและประเภทของเนื้อเรื่องที่นำมาสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบหลังเรียน**

ลำดับที่	แหล่งที่มา	ประเภท
1.	ลิงก์กับปลาโลมา. 2549. แหล่งที่มา: http://www.dekdek.com/entertaint.htm . [21 สิงหาคม 2548].	นิทาน
2.	สุนัขจิ้งจอกกับแพะ. 2549. แหล่งที่มา : http://www.dekdek.com/entertaint.htm . [21 สิงหาคม 2548].	นิทาน
3.	นวนม สงวนทรัพย์. 2549. ท้องกับอวัยวะ. แหล่งที่มา: http://www.dhammadjak.net/board/viewtopic . [21 มีนาคม 2549].	นิทาน
4.	สมบัติพ่อ. 2549. แหล่งที่มา: http://www.manerger.co.th . [21 สิงหาคม 2548].	นิทาน
5.	อุไรวรรณ บุญเต็ม. 2548. เพียงน้อยนิด...เริ่มวันนี้จึงมีมหาศาล. ใน <i>องอาจ จิระอร</i> (บรรณนิทาน), <i>รู้เก็บรู้ใช้ ระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา</i> . กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.	เรื่องสั้น
6.	วรรณภา. 2546. วันสอบ. <i>สกุลไทย</i> . ปีที่ 49 ฉบับที่ 254 (15 กรกฎาคม 2546) : 60.	เรื่องสั้น
7.	ชมัยภร แสงกระจ่าง. 2548. ลูกผู้ชายตัวเกือบจริง. ใน <i>กระทรวงศึกษาธิการ, วิวิธภาษา</i> <i>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2</i> . กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.	เรื่องสั้น
8.	สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2548. <i>กลอนกัมปนาท</i> . กรุงเทพมหานคร: งานดี.	ร้อยกรอง
9.	วันเนาว์ ยูเด็น. 2545. ตามดูแห่. <i>มานะบันเทิงฟ้า</i> . กรุงเทพมหานคร: องค์การการค้าของครูสภา.	ร้อยกรอง
10.	ขุนพลหอม. 2546. "เกินพอดี" ร้อยสำนวนโคลง กลอน ใน <i>ความทรงจำ</i> . กรุงเทพมหานคร: ภูมิปัญญา.	ร้อยกรอง
11.	นิภาพัชร ปิ่นสุวรรณ. 2548. ทำไมปลาวาฬจึงพ่นน้ำ. <i>Why รอบรู้ความลับของโลก</i> . กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.	สารคดี วิทยาศาสตร์
12.	เจียรระโน. 2545. ของหวานคือศัตรูหมายเลขหนึ่งของฟัน. <i>สารพันเรื่องน่ารู้</i> . กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.	สารคดี วิทยาศาสตร์
13.	เพ็ญชูดา ปัญญาวานิชกุล. 2547. นาโนเทคโนโลยี: ตลาดสินค้าวัสดุนาโน. <i>สิ่งแวดล้อม</i> . ปีที่ 8 ฉบับที่ 32 (ตุลาคม-ธันวาคม 2547): 33.	สารคดี วิทยาศาสตร์
14.	ฐิตินาถ ณ พัทลุง. 2548. ฟังเพราะคิดผิด. <i>เข็มทิศชีวิต</i> . พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: อักษรสัมพันธ์.	บทความ
15.	พีรศักดิ์ วรสุนทรโรสด. 2547. เรียนไปทำอะไร. <i>รอยไอยรา 12</i> . กรุงเทพมหานคร: ศรีเมือง.	บทความ
16.	ศรีนยา พรหมคำ. 2548. ขาเขียวพร้อมดื่ม คุณค่าที่คุ้มค่าหรือไม่. <i>ทำอย่างไรให้ไกลหมอ</i> . ปีที่ 1 ฉบับที่ 10 (มิถุนายน 2548): 5.	บทความ
17.	ประชาชาติธุรกิจ. 2549. (8-11 มิถุนายน 2549): 8.	บทความ

แหล่งที่มาและประเภทของเนื้อเรื่องที่น่ามาสร้างแผนการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	แหล่งที่มา	ประเภท
1.	ชานติอาโก. คุณค่าแห่งตัวตน. โพสต์ทูเดย์. 10 พฤษภาคม 2548: C2.	บทความ
2.	สมชาย นำประเสริฐชัย. 2546. ไอทีในความคิดของเด็กไทย. อินเทอร์เน็ต 8 (3 มกราคม 2546): 38.	บทความ
3.	เรื่องอุไร กุศลาลัย. 2546. นิทานเรื่องนี้. ชุมนุมนิทานหลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุขภาพจิต.	นิทาน
4.	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. 2509. "ทำตามพินัยกรรม" ชุมนุมนิทาน ร.6. (ม.ป.ท.): บรรณาคาร.	นิทาน
5.	รัชนีกร แสงไสย. 2549. เอกลักษณ์ไทยบนผืนกระดาษสา. กินวี. 21(3 มีนาคม 2547): 69-76.	สารคดี ศิลปวัฒนธรรม
6.	ธร อำนวยวาสนาศาสตร์. 2546. หมึกยักษ์ผจญภัย. ปะป๊าปลาการ์ตูน. กรุงเทพมหานคร: บ้านพระอาทิตย์.	สารคดี ท่องเที่ยว
7.	กรรณิการ์ พรหมเสาร์. เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน. ฉลาดซื้อ. ปีที่11 ฉบับที่ 61 (กรกฎาคม 2547) : 50-52.	บทความ
8.	ตามรอยพ่อ...อย่างพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน. 9 มิถุนายน 2549: 38-40.	บทความ
9.	พงศ์ศรณ์ ภูมิวัฒน์. 2548. พรวิเศษ. ใน ของเรา จิระอร (บรรณาธิการ), รู้เก็บรู้ใช้ ระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.	เรื่องสั้น
10.	วาสนา บุญสม. 2547. วัฒนธรรมเรื่องจําจุณู เกื้อกูลด้วยเทคโนโลยี. ร่วมพื้นภูมิสยาม. กรุงเทพมหานคร: ธรรมรักษ์การพิมพ์.	ร้อยกรอง

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถ

ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

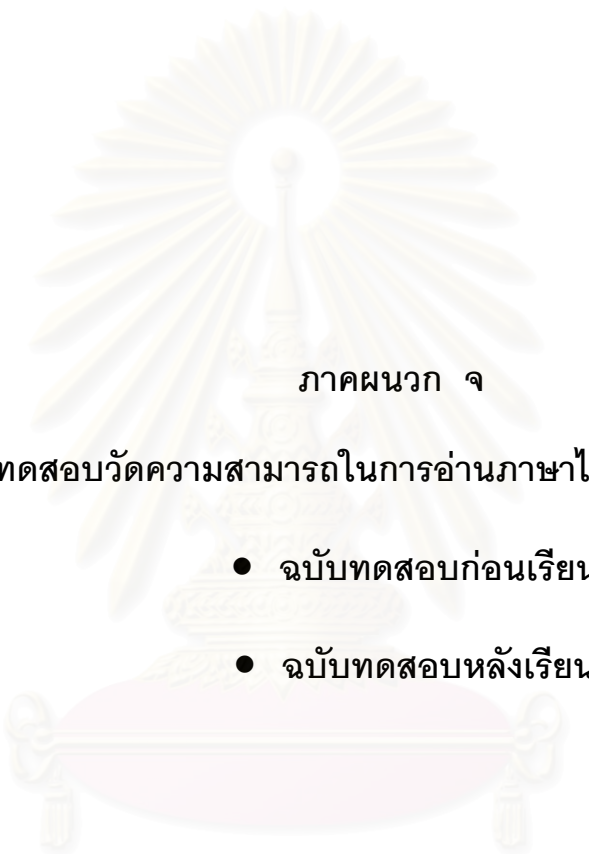
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย
เพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบก่อนเรียน เป็นรายชื่อ
(ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .84)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1 .	.75	.33	31 .	.75	.50
2 .	.33	.58	32 .	.75	.42
3 .	.67	.67	33 .	.79	.42
4 .	.54	.42	34 .	.42	.25
5 .	.38	.42	35 .	.29	.58
6 .	.46	.25	36 .	.67	.33
7 .	.58	.50	37 .	.58	.42
8 .	.42	.33	38 .	.38	.25
9 .	.46	.25	39 .	.46	.58
10 .	.38	.42	40 .	.71	.42
11 .	.46	.25	41 .	.54	.50
12 .	.33	.25	42 .	.58	.33
13 .	.38	.42	43 .	.46	.58
14 .	.67	.33	44 .	.38	.42
15 .	.33	.25	45 .	.54	.67
16 .	.33	.42	46 .	.46	.25
17 .	.33	.33	47 .	.58	.33
18 .	.58	.50	48 .	.42	.50
19 .	.46	.25	49 .	.29	.25
20 .	.33	.58	50 .	.58	.33
21 .	.29	.25	51 .	.38	.42
22 .	.67	.42	52 .	.42	.67
23 .	.79	.42	53 .	.46	.58
24 .	.58	.83	54 .	.54	.42
25 .	.42	.33	55 .	.67	.33
26 .	.38	.50	56 .	.50	.33
27 .	.33	.67	57 .	.46	.58
28 .	.75	.50	58 .	.33	.33
29 .	.75	.33	59 .	.38	.75
30 .	.67	.33	60 .	.29	.58

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย
เพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบหลังเรียน เป็นรายข้อ
(ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .85)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1 .	.71	.25	31 .	.42	.50
2 .	.42	.25	32 .	.38	.75
3 .	.46	.33	33 .	.46	.33
4 .	.54	.33	34 .	.42	.25
5 .	.25	.25	35 .	.71	.42
6 .	.79	.33	36 .	.29	.25
7 .	.54	.33	37 .	.33	.25
8 .	.25	.25	38 .	.63	.25
9 .	.63	.25	39 .	.67	.33
10 .	.58	.42	40 .	.67	.25
11 .	.42	.41	41 .	.29	.50
12 .	.42	.33	42 .	.25	.25
13 .	.29	.25	43 .	.67	.50
14 .	.79	.33	44 .	.58	.42
15 .	.63	.58	45 .	.54	.67
16 .	.33	.25	46 .	.33	.54
17 .	.38	.42	47 .	.29	.33
18 .	.63	.42	48 .	.63	.50
19 .	.42	.75	49 .	.67	.50
20 .	.75	.50	50 .	.29	.25
21 .	.79	.42	51 .	.46	.42
22 .	.42	.25	52 .	.54	.25
23 .	.46	.25	53 .	.46	.75
24 .	.63	.33	54 .	.46	.58
25 .	.25	.33	55 .	.42	.33
26 .	.63	.42	56 .	.42	.42
27 .	.63	.25	57 .	.50	.67
28 .	.42	.67	58 .	.50	.50
29 .	.29	.33	59 .	.54	.58
30 .	.25	.25	60 .	.71	.42

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

- ฉบับทดสอบก่อนเรียน
- ฉบับทดสอบหลังเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายให้เข้าใจโดยตลอดก่อนลงมือทำแบบทดสอบ

1. เขียนชื่อ สกุล เลขที่ลงบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ 60 คะแนน
ใช้เวลาในการตอบ 1.30 ชั่วโมง
3. ห้ามทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบ
4. เปิดแบบทดสอบเมื่อได้รับอนุญาต
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วเขียนเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง โดยให้เขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	

ถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ เช่น จากข้อ ค เป็น ก ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.	X		X	

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-4

มีสิงโตตัวหนึ่งตามปรกติชอบกินสัตว์ต่างๆ สลับกันไป วันหนึ่งถึงคราวที่ต้องกินสุนัข จึงจอก สิ่งโตมองดูเหยื่ออย่างสมเพชพร้อมกับปรามาสว่า “วันนี้ เหยื่อของข้าตัวนิดเดียว ดูไม่น่ากินเลย ไม่พอยาซีฟัน” สุนัขจึงจอกรีบตอบว่า “ข้าแต่ท่านผู้ยิ่งใหญ่ ช่วยรีบกินข้าหน่อยโดยเร็วเถิด เพราะข้าเพิ่งหลบหนีรอดมาจากสัตว์ใหญ่มีลักษณะคล้ายๆ กับท่าน แต่ตัวใหญ่ดูน่าเกรงขามกว่าท่านเสียอีก” สิงโตตะคอกด้วยความโกรธถามว่า “ตัวอะไรที่เอ็งเห็นว่าเหมือนข้าดูยิ่งใหญ่มากกว่าข้า อยู่ไหน ขอให้ข้าได้เห็นสักหน่อยเถิด” สุนัขจึงจอกจึงนำสิงโตไปที่บ่อน้ำใกล้ๆ และชี้ให้สิงโตชะเง้อดูสัตว์ในบ่อน้ำ

สิงโตชะเง้อดูในบ่อน้ำ เห็นสัตว์ใหญ่ตัวหนึ่ง กำลังแยกเขี้ยว ขนตั้งชันอยู่ จึงกระโดดลงไป ในบ่อหมายจะพิชิตสัตว์ที่ตนเห็นนั้นเสีย หารู้ไม่ว่าสัตว์นั้นคือเงาของตนเอง สิงโตก็จมน้ำหายไป

จากวารสารราชบัณฑิตยสถาน ของเพชร สุมิตร, 2543

1. คำว่า “ปรามาส” หมายความว่าอย่างไร
 - ก. เสียศีล
 - ข. ให้ร้าย
 - ค. โอ้อวด
 - ง. ดูถูก

(ระดับตัวอักษร)
2. จากข้อความนี้ อนุมานได้ว่าสุนัขจอกมีอุปนิสัยอย่างไร
 - ก. เจ้าเล่ห์
 - ข. เจ้าคารม
 - ค. เจ้าปัญหา
 - ง. เจ้าปัญญา

(ระดับตีความ)
3. สิงโตซึ่งจัดว่าเป็นสัตว์ที่มีอำนาจ มีความยิ่งใหญ่เหนือสัตว์ทั้งหลาย ต้องมาเสียทีให้กับสุนัขจอกในเรื่องนี้ตรงกับความหมายของสุภาษิตใด
 - ก. ความประมาทเป็นหนทางแห่งหายนะ
 - ข. สี่เท้ายังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง
 - ค. ฟังไม่ได้ศัพท์ จับไปกระเดียด
 - ง. ลิบปากว่า ไม่เท่าตาเห็น

(ระดับตีความ)

4. นิทานข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านตระหนักในคุณค่าของเรื่องใด

- ก. การใช้สติปัญญาไตร่ตรองอย่างรอบคอบในการกระทำต่างๆ
- ข. การรู้จักใช้คำพูดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ตนเอง
- ค. การรักษาตัวให้รอดพ้นจากอันตราย
- ง. การรู้จักควบคุมสติ

(ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

ชายชราคนหนึ่งตัดสินใจจะเลือกใครคนหนึ่งจากลูกชาย 15 คน มาสืบทอดมรดก จึงสั่งให้ลูกชายทั้ง 15 คนมาพบ แล้วแจกเมล็ดดอกไม้ให้ลูกๆ คนละ 1 เมล็ด หากใครสามารถปลูกเมล็ดพืชให้งอกงามจนออกดอกบานสะพรั่ง คนนั้นจะได้เป็นผู้สืบทอดมรดกของแก

ลูกๆ ได้เมล็ดพืชมาแล้ว ต่างนำไปปลูกและดูแลอย่างเอาใจใส่ ลูกชายคนเล็กของชายชราผู้นี้ชื่อว่าเสี่ยวเหลียงจือ เมื่อได้เมล็ดดอกไม้แล้วก็นำไปปลูกในกระถาง รดน้ำเอาใจใส่อย่างดี ทุกวันทุกคืน แต่เมล็ดพืชเมล็ดนั้นก็ยังไม่แตกกล้าสักที เสี่ยวเหลียงจือรู้สึกเศร้าโศกเสียใจมาก

เมื่อถึงวันคัดเลือกกระถางดอกไม้ ลูกทุกคนต่างอุ้มกระถางดอกไม้ที่ออกดอกบานสะพรั่งมาให้ผู้เป็นพ่อชม แต่ชายชราเดินตรวจกระถางดอกไม้ที่สวยงามในมือของลูกๆ ด้วยสีหน้าที่ไม่มีแววยินดีแม้แต่น้อย แกเดินตรวจจากบุตรชายคนโต ถึงบุตรชายคนที่ 14 โดยมีได้หยุดเลย เมื่อเดินมาถึงเสี่ยวเหลียงจือ บุตรชายคนสุดท้ายซึ่งถือกระถางเปล่าที่ไม่มีดอกไม้ ชายชราจึงหยุดก็อยู่ตรงนั้น

เสี่ยวเหลียงจือน้ำตาไหลพราก กล่าวกับบิดาอย่างสำนึกผิดว่า “พ่อครับ ผมไม่มีดอกไม้ให้พ่อ” ชายชรากลับพูดอย่างยินดีว่า “ลูกเอ๋ย สิ่งที่เรามอบให้พ่อนั้น มีค่ามากกว่าดอกไม้มากมายนัก” “ตกลงพ่อจะให้เจ้าเป็นผู้สืบทอดมรดกทั้งหมด”

เมื่อลูกๆ ได้ยินดังนั้นก็ไม่พอใจคำตัดสินของพ่อ ต่างทวงสัญญาที่พ่อบอกว่า หากใครสามารถปลูกเมล็ดพืชให้งอกงามจนออกดอกบานสะพรั่ง คนนั้นจะได้เป็นผู้สืบทอดมรดก

ชายชราจึงเปิดเผยความลับต่อลูกๆ ว่า ที่แท้เมล็ดพืชที่ตนแจกแก่ลูกๆ นั้น เป็นเมล็ดพืชที่ตนนำไปคว่ำจนสุกแล้ว ดังนั้นมันจึงไม่สามารถจะงอกเป็นต้นไม้ผลิดอกสดสวยได้

จาก <http://www.sanook.com>, 2549.

5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสะท้อนให้เห็นภาพสังคมปัจจุบันข้อใดมากที่สุด

- ก. การให้ความสำคัญกับทรัพย์สินมากกว่าความถูกต้องดีงาม
- ข. การเอาใจเอาเปรียบและไร้ซึ่งความยุติธรรม
- ค. การคดโกงผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของตนเอง
- ง. การแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นของคนในสังคม

(ระดับนำไปใช้)

6. นิทานเรื่องนี้ บิดาได้ให้บทเรียนแก่ลูกๆ ว่าอย่างไร

- ก. น้ำขึ้นให้รับตัก
- ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- ค. หว่านพืชย่อมหวังผล
- ง. ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

(ระดับตีความ)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-9

เศรษฐีคนหนึ่งเป็นคนมั่งมีมาก คิดจะให้ลูกชายคนเดียวได้แต่งงานเสียที แต่ท่านเศรษฐีตั้งใจว่า จะต้องหาหญิงที่ฉลาดในการครองเรือนมาเป็นสะใภ้ มิฉะนั้นจะมาผจญสมบัติเสียหมด ท่านเศรษฐีเปิดสอบคัดเลือกตำแหน่งลูกสะใภ้เศรษฐีขึ้น ส่วนข้อสอบท่านเศรษฐีออกเอง มีข้อเดียว คือ ถามว่า "มีปลาอยู่ตัวเดียว ทำอย่างไรจึงจะกินได้ตลอดปี?" พอลูกชายจำข้อสอบได้แล้ว ก็ตระเวนไป เห็นหญิงใดเป็นที่ต้องตา ต้องใจ ก็เข้าไปถามว่า "คุณ ! พ่อให้มาถามว่า "เรามีปลาอยู่ตัวเดียว ทำอย่างไรจึงจะกินได้ตลอดปี" "อ้อ! ง่ายนิดเดียว เราก็ทำปลาร้าไว้ซิ!" แม่คนหนึ่งตอบตก! "ไม่ยาก ๆ ทำเค็มไว้ซิคะ!" คนสวยอีกคนตอบ ตก ! อีกเหมือนกัน มีใครตอบว่าอย่างไร ลูกชายก็จำเอามาบอกคุณพ่อ ผลที่สุดก็สอบตกกันเป็นแถว ทำปลาร้า ปลาเจ่า ปลาแห้ง ปลาเค็ม ไม่ถูกทั้งนั้น เพราะมันปลาตัวเดียวเท่านั้น ต่อให้ทำเค็มเท่าไร ๆ มันก็หมด

ครั้นลูกชายเศรษฐีตระเวนไปถามไป ก็ไปเจอหญิงแก้วคนหนึ่ง แกตอบว่า "ทำอะไรก็ได้ แล้วเอาปลาตัวนั้นมาตัดเป็นท่อน ๆ หลาย ๆ ท่อน เอาท่อนหนึ่งไปให้บ้านป่า อีกท่อนหนึ่งไปให้บ้านน้ำ บ้านเพื่อนบ้าน แจกจ่ายแจกแบ่งปันไป เราัวเมื่อกินท่อนเดียวก็พอ โดยวิธีนี้ปลาตัวนั้น จะช่วยเราไปตลอดปี" พ่อหนุ่มลูกเศรษฐีนำความไปบอกคุณพ่อ ท่านเศรษฐีได้ยินคำตอบก็ประหม่อมหัวเราะด้วยความดีใจ ตกลงแม่คนนี้สอบได้และได้ครองตำแหน่งลูกสะใภ้เศรษฐี!

จาก <http://www.dhammathai.org> ของ พระพิจิตรธรรมพาที, 2549

7. จากนิทานข้างต้น แสดงให้เห็นว่าลูกสะใภ้เศรษฐีมีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. ประหยัด
- ข. ซื่อสัตย์
- ค. มีน้ำใจ
- ง. ขยัน

(ระดับตัวอักษร)

8. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร
- ให้รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - ให้มีความกตัญญูรู้คุณ
 - ให้รู้จักการแบ่งปัน
 - ให้มีเมตตากรุณา (ระดับนำไปใช้)
9. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตด้านใด
- การสร้างครอบครัว
 - การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
 - การเลือกคู่ครอง
 - การครองเรือน (ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10-14

เด็กน้อยคนหนึ่งอารมณ์ไม่ค่อยจะดี พ่อของเขาจึงให้ตะปูกับเขา 1 ถุง และบอกเขาว่า “ทุกครั้งที่ลูกรู้สึกไม่ดี โโมโห หรือโกรธใครก็ตาม ให้ตอกตะปูก 1 ตัวลงไปที่รั้วหลังบ้านก็แล้วกัน”

วันแรกเด็กน้อยตอกตะปูกเข้าไปที่รั้วถึง 37 ตัว วันที่ 2 วันที่ 3 และแต่ละวันที่ผ่านไป ผ่านไป จำนวนตะปูกก็ค่อย ๆ ลดลง ๆ เพราะเด็กน้อยรู้สึกว่าการรู้จักควบคุมอารมณ์ของตัวเองให้สงบง่ายกว่าการตอกตะปูกตั้งเยอะ

แล้ววันหนึ่งหลังจากที่เขาสามารถควบคุมตัวเองได้ดีขึ้น ใจเย็นมากขึ้น เขาก็เดินไปหาพ่อ เพื่อบอกว่าเขาไม่จำเป็นต้องตอกตะปูกแล้ว เพราะเขาควบคุมตัวเองได้ดีขึ้น ไม่มุกะลุเหมือนแต่ก่อนแล้ว

พ่อก็ยิ้ม แล้วบอกกับลูกชายว่า “ถ้าเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ลองพิสูจน์ให้พ่อดูสิ ทุก ๆ ครั้งที่ลูกสามารถควบคุมอารมณ์เฉยๆของตัวเองได้ ให้ถอนตะปูกออกจากรั้วหลังบ้านครั้งละ 1 ตัวนะ”

วันแล้ววันเล่า เด็กชายก็ค่อย ๆ ถอนตะปูกออกทีละตัว ๆ จนในที่สุด วันหนึ่งตะปูกทั้งหมดก็ถูกถอนออก เด็กชายดีใจมากรีบวิ่งไปบอกพ่อของเขาว่า “ผมทำได้แล้วครับ ในที่สุดผมก็ทำสำเร็จ”

พ่อไม่ได้พูดว่าอะไร แต่จูงมือลูกของเขาไปที่รั้วนั้น แล้วบอกว่า “ลูกทำได้ดีมาก ทีนี้ลองมองกลับไปรั้วสิ ลูกเห็นมั้ยว่ารั้วมันไม่เหมือนเดิม มันไม่เหมือนกับที่มันเคยเป็นก่อนหน้านี้ ลูกจำไว้ล่ะว่าเมื่อไหร่ที่เราทำอะไรลงไปด้วยการใช้อารมณ์ สิ่งนั้นมันจะเกิดรอยแผล เหมือนกับการเอา มีดไปกรีดหรือแทงใครเข้า ต่อให้ใช้คำพูดว่า “ขอโทษ” สักกี่หน ก็ไม่อาจลบรอยแผลหรือความเจ็บปวดที่เกิดกับเขาคนนั้นได้ ลูกจงจำคำว่า “ขอโทษ” ไว้เสมอนะ ไม่ว่าเขาจะยกโทษให้เราหรือไม่ก็ตาม จำไว้อีกด้วยว่าสิ่งที่มันเกิดขึ้น รอยร้าวที่เกิดขึ้นกับเขา เขาอาจจะไม่มีวันลืมมันได้... ตลอดไป”

จากหนังสือ เข้มทิศชีวิต ของจิตตินาถ ณ พัทลุง, 2548

10. เพราะเหตุใดพ่อจึงให้ลูกตอกตะปูที่รั้วหลังบ้าน เมื่อรู้สึกโมโหหรือโกรธผู้อื่น
- เพราะต้องการให้ลูกหายโกรธโดยเบี่ยงเบนความสนใจของลูกออกจากเรื่องที่ทำให้โกรธ
 - เพราะต้องการให้ลูกเรียนรู้วิธีระบายความโกรธของตนเอง
 - เพราะต้องการสอนลูกให้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง
 - เพราะต้องการชี้ให้ลูกเห็นผลเสียของความโกรธ (ระดับตัวอักษร)
11. ข้อใดไม่ใช่สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ
- ผู้ที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือผู้ที่ฝึกข่มใจตนอยู่เสมอ
 - บุคคลพึงมีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
 - ผลที่เกิดจากการกระทำที่ขาดสติ ย่อมนำความเสียหายมาให้
 - การกล่าวคำขอโทษ เป็นการยุติปัญหาที่ดีที่สุด (ระดับตัวอักษร)
12. จากนิทานข้างต้น “เด็กน้อย” ชาตคุณธรรมในข้อใด
- ความเพียรพยายาม
 - ความอดทนอดกลั้น
 - ความเมตตากรุณา
 - ความรับผิดชอบ (ระดับตีความ)
13. สำนวนใดสอดคล้องกับข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
- พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง
 - แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร
 - บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น
 - อดเปรี้ยวไว้กินหวาน (ระดับนำไปใช้)
14. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในเรื่องใด
- การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
 - การทำงานให้ประสบความสำเร็จ
 - การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน
 - การทำหน้าที่ของลูกที่ดี (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-18

“ความจริงเรียนไปก็เท่านั้น” ตาเสริมความคิดของคนเหียงพะเนินเหล็ก “เด็กๆ บ้านเราพอเรียนสูงขึ้นก็หนีไปเมืองหลวงกันหมด เตามืดหลายเตาร้างไปตามๆ กัน มีแต่คนแก่เฝ้าบ้านพวกหนุ่มสาวที่เรียนสูงๆ ไม่มีใครกลับมาทำมิดสักคน” ตาถอนใจ

“โธะ...รูปร่างอ่อนแออย่างนั้น มันจะยกพะเนินเหล็กที่ไหนไหว”

“ยิ่งเรียนสูงยิ่งมือตีนบางไปหมด ปิดเทอมแทนที่จะกลับบ้านมาช่วยพ่อแม่ก็กลับมาขอ
 ตั้งค้ไปทำกิจกรรมอะไรของมันก็ไม่วู้” วงสนทนาแม้จะเหนื่อยหอบก็ยังมีจังหวะพูดคุยกันอยู่บ้าง
 “เขาว่าเป็นการศึกษาแผนใหม่ ฝึกให้คนรู้จักช่วยสังคม” ตาออกความเห็น
 “ช่วยแต่สังคมบ้านอื่น สังคมบ้านตัวเองไม่ช่วยก็แยะนะตา” ชายอีกคนหนึ่งออกความเห็น
 จากหนังสือกระท่อมแสงตะวัน ของ ถวัลย์ ภาศจรัส, 2544

15. “เด็ก ๆ บ้านเราพอเรียนสูงขึ้นก็หนีไปเมืองหลวงกันหมด เตามีดหลายเตาร้างไปตาม ๆ กัน
 มีแต่คนแก่เฒ่าบ้าน พวกหนุ่มสาวที่เรียนสูง ๆ ไม่มีใครกลับมาทำมีดสักคน” จากข้อความ
 ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้สึกเช่นใด
- ก. เบื่อหน่าย
 - ข. สลดใจ
 - ค. อ่อนใจ
 - ง. ว้าเหว่ (ระดับตีความ)
16. นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ความผูกพันของหนุ่มสาวและบ้านเกิด แปรเปลี่ยนไป
- ก. ความเป็นอยู่ในเมืองหลวงสะดวกสบายกว่าชนบท
 - ข. ความแตกต่างทางการศึกษาส่งผลให้หนุ่มสาวปัจจุบันและคนรุ่นเก่ามีความคิดแตกต่างกัน
 - ค. ระบบการศึกษาที่ไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกและเห็นความสำคัญของบ้านเกิดและภูมิ
 ปัญญาท้องถิ่น
 - ง. ค่านิยมของสังคมที่เห็นว่าผู้ที่มีชีวิตอยู่ในเมืองหลวงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและจะ
 ประสบความสำเร็จในชีวิต (ระดับตัวอักษร)
17. ผู้เขียนต้องการสะท้อนให้เห็นปัญหาในข้อใดมากที่สุด
- ก. ปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างคนแก่และคนหนุ่มสาว
 - ข. ปัญหาการขาดแรงงานในการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น
 - ค. ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดจากการได้รับโอกาสทางการศึกษาที่แตกต่างกัน
 - ง. ปัญหาการศึกษาที่ไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและขาดจิตสำนึก
 ในการกลับไปรับใช้บ้านเกิด (ระดับนำไปใช้)

18. จากข้อความข้างต้น นักเรียนคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประเทศด้านใดมากที่สุด
- การพัฒนาสังคม
 - การพัฒนาเศรษฐกิจ
 - พัฒนาการศึกษา
 - พัฒนาทรัพยากรบุคคล
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-21

เขาเดินโขยกเขยกกลับมา นั่งบนโซฟาอีกครั้ง ในใจครุ่นคิดว่ามันตลกดีที่คนเราเดี๋ยวนี้มีชีวิต ที่เกี่ยวพันและพึ่งพิงไฟฟ้า และเครื่องใช้ไฟฟ้าเสียจนเรียกว่าแทบจะขาดไม่ได้เลยทีเดียว ไม่ว่าจะเป็นเครื่องปรับอากาศหรือพัดลม เครื่องต้มกาแฟยามเช้า เต้าไม่โครเวฟ ตู้เย็น คอมพิวเตอร์ ทีวีจอแบน วิทยุเครื่องเสียง เครื่องเป่าผม เขาหัวเราะกับตัวเอง มนุษย์สร้างไฟฟ้า และสร้างเครื่องใช้ไฟฟ้าเหล่านี้ขึ้นมาเพื่อความสะดวกสบาย และจากการพึ่งพิง ก็กลายมาเป็นการอาศัยอย่างหัวปักหัวปำ และในคำคืนที่ไฟดับเช่นนี้ก็ทำให้เขาตระหนักว่า มนุษย์ที่มองตัวเองว่าเป็นผู้ค้นคิด เป็นผู้สร้าง ช่างอ่อนแอและบอบบางเสียเหลือเกิน เมื่อขาดสิ่งที่ตนได้สร้างขึ้นมานั้น เขาอดถามตัวเองไม่ได้ว่าเหตุใดโลกจึงเปลี่ยนไปได้ถึงขนาดนี้

จากเมื่อไม่กี่ร้อยปีก่อน ที่ทุกคนยังคงใช้เทียนส่องสว่างในยามค่ำคืน อยู่มาจนถึงวิทยุ โทรานซิสเตอร์และความตื่นเต็นของการได้เห็นภาพขาวดำขยับไปมาบนจอแก้ว แต่ในชั่วเวลาไม่เท่าใดสิ่งเหล่านั้นได้กลายเป็นประวัติศาสตร์ที่ถูกกาลเวลากลิ่นกินเข้าไปแล้ว

จากหนังสือดอกกุหลาบแดง ของชาครีย์นรทิพย์ เสวิกุล, 2545

19. จากข้อความข้างต้น ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด
- คนไทยใช้ไฟฟ้ามานานหลายร้อยปี
 - ปัจจุบันคนไทยพึ่งพิงไฟฟ้ามากเกินไป
 - ตัวละครในเรื่องคิดว่าโลกปัจจุบันไม่จำเป็นต้องใช้ไฟฟ้า
 - เครื่องปรับอากาศ พัดลม หม้อต้มกาแฟเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ฟุ่มเฟือย
- (ระดับตัวอักษร)
20. ข้อความนี้แสดงให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องใด
- มนุษย์มักต้องการมีอำนาจเหนือธรรมชาติ
 - โดยทั่วไปมนุษย์มักเห็นแก่ตัว
 - มนุษย์มักมีกิเลสครอบงำ
 - มนุษย์มักไม่รู้จักรักคำว่าพอ
- (ระดับนำไปใช้)

21. จากข้อความนี้ “เขา” มีความรู้สึกอย่างไร

- ก. ชมชื่น
- ข. ท้อแท้
- ค. เสียใจ
- ง. สับสน

(ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22-24

“คุณรู้ข่าวดีของลูกหรือยัง” ภรรยาผมยืนยิ้มหน้าบานอยู่ที่ประตูบ้าน

“ข่าวดีอะไรลูก” ผมหันไปถามลูกสาว ลูกสาวผมกางมือหมุนตัวอยู่กลางสายฝน

“คุณพ่อ! ทีมหนูชนะเลือกตั้งสถานักเรียนทั้งหมดเลย” แสงไฟฟ้าจับเรียวหน้าลูกสาวที่อยู่กลางสายฝนพร่างพราว ใบหน้านั้นยิ้มรื่น

“เห็นไหมว่าขนมเค้กอร่อยดีกว่าท็อฟฟี่ ลูกเราชนะแล้ว”

“แม่...ลูกสาวเราแพ้เสียแล้วละคุณ”

“คุณพ่อดีใจไหมคะที่ลูกชนะ” ลูกสาวรีบวิ่งไปหมุนสลัดเม็ดฝน เนื้อตัวของเธอเปียกโชก

“ลูกแพ้เพื่อนลูกซะแล้วละลูกเอ๊ย”

“ชนะค่ะคุณพ่อ ชนะท่วมท้นเลย”

“ไม่หรอก! ทุกคนที่โรงเรียนลูกแพ้หมดเลย ทีมคู่แข่งของลูกแพ้ขนาดเม็ดท็อฟฟี่ ลูกแพ้ขนาดขนมเค้ก คนที่เลือกทีมลูกแพ้เท่ากับจำนวนขนมเค้กที่เขากินของลูกเข้าไป ส่วนพ่อ...แพ้หมดทั้งตระกูลเลย”

จากหนังสือเธอคือความหวังของแผ่นดิน ของถวัลย์ มาศจรัส, 2538

22. จากข้อความนี้ อนุমানได้ว่า “ภรรยา” เป็นคนอย่างไร

- ก. รักลูกไม่ถูกทาง
- ข. ยึดมั่นในความถูกต้อง
- ค. ทุ่มเททุกอย่างให้กับลูก
- ง. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

(ระดับตีความ)

23. วลีใดต่อไปนี้ที่สอดคล้องกับความในเนื้อเรื่อง

- ก. ความดีกับความเลว
- ข. ความรักลูกกับความถูกต้อง
- ค. ความสมหวังกับความผิดหวัง
- ง. ความเสียสละกับความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

(ระดับตีความ)

24. จากข้อความข้างต้น ถ้าเพื่อนที่สมัครสถานักเรียนนำดินสอมาแจกให้ นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
- รีบแจ้งให้ครูประจำชั้นทราบ
 - รับดินสอไว้และลงคะแนนให้
 - รับดินสอไว้แต่ไม่ลงคะแนนให้เพราะเพื่อนทำในสิ่งไม่ถูกต้อง
 - ไม่รับดินสอและเตือนเพื่อนว่าการกระทำเช่นนี้ไม่ดี ไม่ควรทำ (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-27

ความเอ๋ย ความซื่อ	แม้ยึดถือได้จริงเป็นมิ่งขวัญ
เป็นเครื่องรางศักดิ์สิทธิ์ฤทธิอันนิตย์	อาจป้องกันสรรพภัยไม่ <u>ปีศา</u>
ในโลกนี้แม้มีแต่คนคด	โลกคงหมดความดีศรีสง่า
เราซื่อสัตย์ไว้เกิดเลิศราคา	จะพลอยพาโลกขึ้นรื่นรมย์เอย

จากหนังสือ ศึกษาภาษาชีวิตและร้อยกรอง ของ สุระปะนิย์ นาครทรรพ, 2538

25. “อาจป้องกันสรรพภัยไม่ปีศา” จากคำประพันธ์นี้ คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
- รบกวน
 - ทำลาย
 - ขัดขวาง
 - หลอกลวง (ระดับตัวอักษร)
26. จากคำประพันธ์นี้ ผู้เขียนกล่าวในลักษณะใด
- ชี้แนะ
 - ตำหนิ
 - ตักเตือน
 - โน้มน้าว (ระดับตีความ)
27. เนื้อหาคำประพันธ์นี้มีลักษณะเด่นในเรื่องใด
- ปลูกฝังคุณธรรม
 - สืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม
 - มีความมั่งคั่งทางวรรณศิลป์
 - ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (ระดับตีความ)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28-30

อันฟังท่าน ฟังได้ แต่บางสิ่ง หรือฟังแรง คนไข้ จนควายว้าว ต้องทำดี จึงเกิดมี ที่ให้ฟัง ทำดีไป ฟังตัว ของตัวไป	เช่นฟังฟัง ผ่านเกล้า เจ้าอยู่หัว ใช้จะฟัง ฟังตัว ไปเมื่อไร ไม่มีดี นิดหนึ่ง ฟังเขาไหน? แล้วจะได้ ที่ฟัง ซึ่งถาวร
---	---

จากหัวข้อธรรมในคำกลอน ของ พุทธทาสภิกขุ, 2541

28. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใด ที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของคำประพันธ์ข้างต้น
- นี่น่าจะอยากเป็นเจ้าของร้านขายขนม จึงเก็บหอมรอมริบจนเปิดร้านของตนเองได้
 - กาลละแมอ่านหนังสือไม่จบ จึงนำหนังสือซ่อนไว้ใต้โต๊ะเพื่อเปิดดูระหว่างสอบ
 - ปู่ยอยากให้ลูกชายชนะการประกวดร้องเพลง จึงติดสินบนคณะกรรมการ
 - มีสุขอยากได้รถคันใหม่ จึงอ้อนแม่ให้ซื้อรถให้เป็นของขวัญวันเกิด (ระดับนำไปใช้)
29. สาระสำคัญของเรื่องสอดคล้องกับแนวคิดใดตามหลักพุทธศาสนา
- หว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น
 - สรรพสิ่งใดใดในโลกล้วนอนิจจัง
 - ผู้ยึดมั่นถือมั่นย่อมเป็นทุกข์
 - ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน (ระดับตีความ)
30. ข้อคิดที่ได้จากคำประพันธ์ข้างต้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดีในเรื่องใด
- การเข้าสังคม
 - การดำเนินชีวิต
 - การประกอบอาชีพ
 - การศึกษาเล่าเรียน (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 31-35

โทรศัพท์เคลื่อนที่มาตีตลาด ธุรกิจก้าวหน้าไกลไม่เนิ่นนาน เหมือนสวรรค์มาเข้าข้างคนช่างพูด ความจำเป็นหรืออวดหรือดูปนเป เมื่อมือถือทะลวงไทยสู่วัยรุ่น ใครไม่มีก็หงอยเหงาเศร้าและทุกข์	ได้โอกาสด้านการค้ามหาศาล เพียงพูดผ่านไม่กี่คำก็ โอ.เค. แรงดึงดูดแล่นลูกกลมความโก้เก๋ ไม่มีใช้ก็ไม่เทไม่ทันสมัย แค่มีถือมืออุ่นอุ่นก็แสนสุข โฆษณาหน้าเลือดปลุกวัตถุนิยม
--	---

จากหนังสือกวีนิพนธ์ ความสุขของแผ่นดิน ของพิชชา ถาวรรัตน์, 2547

31. บทประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นสิ่งใดชัดเจนมากที่สุด
- โทษของการใช้โทรศัพท์มือถือของวัยรุ่น
 - วิธีการโฆษณาช่วยผู้ให้วัยรุ่นใช้โทรศัพท์มือถือ
 - ความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจเกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือ
 - ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยมในการใช้โทรศัพท์มือถือของวัยรุ่น (ระดับตัวอักษร)
32. ผู้ประพันธ์ เขียนข้อความนี้ด้วยความรู้สึกเช่นใด
- เศร้าใจ
 - ห่วงใย
 - สลดใจ
 - ขี้ใจ (ระดับตีความ)
33. จากข้อคิดของคำประพันธ์ข้างต้น ถ้านักเรียนมีโทรศัพท์มือถือใช้อยู่แล้ว แต่เห็นโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ล่าสุดวางขายอยู่ในห้างสรรพสินค้า นักเรียนจะตัดสินใจทำอย่างไร
- ซื้อ เพราะจะได้เป็นคนทันสมัย
 - ซื้อ เพราะเบื่อโทรศัพท์เครื่องเดิมที่ใช้อยู่
 - ไม่ซื้อ เพราะโทรศัพท์รุ่นใหม่มีราคาแพง
 - ไม่ซื้อ เพราะโทรศัพท์เครื่องเดิมยังสามารถใช้งานได้ดี (ระดับนำไปใช้)
34. ผู้แต่งคำประพันธ์ข้างต้น มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
- เพื่อชี้แนะ
 - เพื่อโน้มน้าวใจ
 - เพื่อให้ข้อคิดเตือนใจ
 - เพื่อแสดงความคิดเห็น (ระดับนำไปใช้)
35. ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ
- การบรรยาย
 - การยกตัวอย่าง
 - การเปรียบเทียบ
 - การให้ข้อเท็จจริง (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 36-38

แมง เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง มี 8 ขา หรือ 10 ขา เมื่อสัตว์จำพวกแมงเติบโตเต็มที่ร่างกายจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหัวกับอกรวมเป็นส่วนเดียวกันหนึ่งส่วน และส่วนท้องอีกหนึ่งส่วน

แมลง เป็นสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลังเช่นกัน แต่มีเพียง 6 ขา เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่มีร่างกายจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ ส่วนหัว ส่วนอก และส่วนท้อง และลักษณะที่เห็นได้ชัดว่าเป็นแมลงก็คือปีก 1 คู่หรือ 2 คู่

แมลงเป็นสัตว์ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก ชื่อที่มนุษย์เรียกแมลงต่าง ๆ มีมากกว่า ล้านชื่อ ทั้งนี้ยังมีแมลงที่ยังไม่มีชื่ออยู่อีกกว่า 3 ใน 4 ของแมลงที่เราพบทั้งหมด

แมลงเป็นอาหารตามธรรมชาติของนก ปลา สัตว์เลื้อยคลาน ตามระบบห่วงโซ่อาหาร ดังนั้นสัตว์เหล่านี้จึงคอยควบคุมไม่ให้จำนวนแมลงมีมากเกินไป แต่หากวันใดที่สมดุลธรรมชาตินี้ถูกทำลายลงไป เช่น การยิงนกตกปลา การเบียดเบียนหรือทำลายรังที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่กินแมลงเป็นอาหาร เป็นต้น เมื่อวันนั้นมาถึง แมลงจำนวนมากก็อาจย้อนกลับมาทำความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์ได้

จากหนังสือ What รู้รอบเรื่องน่าทึ่งของโลก ของนิภาพัชร ปิ่นสุวรรณ, 2548

36. ข้อใดกล่าวถูกต้องระหว่างแมงและแมลง
- ร่างกายของแมงแบ่งเป็น 2 ส่วน ซึ่งแตกต่างจากแมลงที่มีร่างกายแบ่งเป็น 3 ส่วน
 - แมงไม่มีกระดูกสันหลัง แต่แมลงมีกระดูกสันหลัง
 - ขาของแมงมี 10 ขา ซึ่งมากกว่าแมลงที่มี 8 ขา
 - แมงมีปีก 1 คู่ ส่วนแมลงมีปีก 2 คู่ (ระดับตัวอักษร)
37. ข้อความนี้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- วงจรชีวิตของแมลง
 - ความแตกต่างระหว่างแมงและแมลง
 - วิธีการควบคุมจำนวนประชากรแมลง
 - ความสำคัญของแมลงที่มีต่อระบบห่วงโซ่อาหาร (ระดับตีความ)
38. ผู้เขียนข้อความนี้ ใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ
- การพรรณนา
 - การยกตัวอย่าง
 - การเปรียบเทียบ
 - การให้ข้อเท็จจริง (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 39-42

การเล่นของเด็กไทยสมัยก่อนมีส่วนอำนวยความสะดวกแก่เด็กมาก ดังตัวอย่างการเล่นกาฬิกไข่ การเล่นแบบนี้ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น ทุกคนหาไข่คือก้อนอิฐขนาดย่อมๆ คนละก้อนมาวางรวมกันไว้ แล้วล้อมวงกันประมาณ 2 เมตรครึ่งจับสลากหรือจับนิ้วมือว่าใครจะเป็น แม่กา ก่อน

คนที่ เป็นแม่กาต้องระวังรักษาไข่จึงต้องเอาตัวคร่อมกองไข่ไว้โดยใช้มือยัน ผู้เล่นอื่นๆ อยู่นอกวง คอยหลอกล่อให้แม่กาเผลอแล้วเข้าแย่งไข่ แม่กาจะป้องกันโดยใช้เท้ายื่นออกมาเตะผู้ที่ล้วงเข้ามา ถ้าเตะถูกผู้ใด คนนั้นต้องมาเป็นแม่กาแทน ถ้าเตะไม่ถูกใครเลย จนถูกแย่งไข่ไปหมด แม่กา ต้องนั่งหลับตา รอให้ผู้แย่งไข้นำไข่

ไปซ่อนตามที่ต่างๆ ในบริเวณที่กำหนดขอบเขตไว้ เสร็จแล้วแม่กาลืมตาขึ้นไปหาไข่ที่ซ่อนไว้ ถ้าหา ของใครพบก่อน คนที่ซ่อนต้องมาทำหน้าที่แม่กาฟักไข่แทน ถ้าแม่กาหาไม่ได้และยอมจำนนเลิกหา ก็ให้ผู้ซ่อนนำไข่กลับมา แล้วแม่กาคนเดิมต้องเป็นกาฟักไข่ต่อไปอีกคราวหนึ่ง

จากวารสารสกุลไทย ของ ปกพีรตี, 2547

39. ข้อความข้างต้นนี้ใช้โวหารประเภทใด

- ก. พรรณนาโวหาร
- ข. บรรยายโวหาร
- ค. เทศนาโวหาร
- ง. สาธกโวหาร

(ระดับตีความ)

40. ข้อใดเป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเล่นกาฟักไข่

- ก. ผู้เล่นคนอื่นๆ จะช่วยกันหลอกล่อให้แม่กาหกล้มเพื่อจะได้เข้าแย่งไข่ได้ง่าย
- ข. ผู้เล่นเป็นแม่กาจะใช้เท้ายื่นออกมาเตะผู้ที่ล้วงล้าเข้ามาแย่งไข่
- ค. ถ้าแม่กาถูกแย่งไข่ไปหมด ผู้เล่นคนอื่นๆ จะนำไข่ไปซ่อน
- ง. ผู้ที่แย่งไข่ต้องเอาไข่ไปซ่อนในบริเวณที่กำหนดไว้เท่านั้น

(ระดับตัวอักษร)

41. จากข้อความนี้ ข้อใดมีประโยชน์ที่เด็กๆจะได้รับจากการเล่นกาฟักไข่

- ก. การได้มีโอกาสออกกำลังกาย
- ข. ความมีน้ำใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- ค. การรู้จักดูแลรักษาสิ่งที่เป็นของตน
- ง. การรู้จักรักษาตัวให้รอดพ้นจากอันตราย

(ระดับนำไปใช้)

42. นักเรียนคิดว่าผู้ที่มีลักษณะเช่นใดสามารถเล่นกาฟักไข่ได้ดีที่สุด

- ก. มีน้ำใจ
- ข. ช่างสังเกต
- ค. มีความอดทน
- ง. แคล่วคล่องว่องไว

(ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 43-46

ในบรรดาพืช ไม้ต้น (tree) มีขนาดใหญ่กว่าไม้พุ่ม และไม้ล้มลุก ลำต้นตรง แข็งแรง และมีอายุยืนนาน เมื่อตัดลำต้นตามขวางจะเห็นวงของความเจริญเติบโตในเนื้อไม้เรียกว่า วงปี เพราะตามปกติจะเกิดขึ้นปีละหนึ่งวงเท่านั้น จำนวนวงปีจึงสามารถบอกอายุต้นไม้ได้

เมื่อดูหน้าตัดของลำต้น จะเห็นส่วนที่อยู่รอบนอก ซึ่งสามารถแกะให้หลุดล่อนออกไปได้โดยง่าย เรียกว่า เปลือก ถัดจากเปลือกเข้าไปเป็นเนื้อไม้ ซึ่งตอนนอกมีสีจางกว่าตอนใน ข้างในตรงกลางลำต้นมีสีเข้มเป็นแก่น

ระหว่างเปลือกกับเนื้อไม้มีแนวเซลล์อยู่โดยรอบต้นแนวหนึ่ง จัดว่าเป็นเซลล์แม่ เพราะจะแบ่งตัวออกเป็นเซลล์ด้านในเรียกว่า ไซเลม และเซลล์ด้านนอกเรียกว่า โพลเอม ซึ่งต่อไปจะกลายเป็นไม้และเปลือก เนื่องจากการแบ่งตัวของเซลล์แม่สร้างเนื้อเยื่อพืชใหม่ดังกล่าว ลำต้นจึงหนาขึ้นเรื่อยๆ เมื่อต้นไม้มีอายุเพิ่มขึ้น

ทั้งไซเลมและโพลเอมเป็นเซลล์ที่มีลักษณะคล้ายท่อ ไซเลมลำเลียงน้ำจากรากไปยังใบซึ่งเป็นที่สร้างอาหารแล้วโพลเอมก็นำอาหารจากใบไปยังส่วนอื่นๆ ของลำต้น พอมีอายุมากเข้าทั้งสองอย่างก็แข็งและตาย ไซเลมที่ตายไปเป็นเนื้อไม้ ส่วนโพลเอมที่ตายก็ไปเป็นเปลือก แล้วเซลล์แม่อีกก็สร้างไซเลมและโพลเอมใหม่ขึ้นมาอีก

ความเติบโตของไม้ต้นไม่สม่ำเสมอตลอดเวลา ตอนต้นฤดูโตเร็วได้เซลล์เป็นเนื้อไม้สีอ่อน ต่อมาโตช้าลง ตอนท้ายความเจริญเติบโตเข้ามาได้เซลล์สีเข้มเป็นเส้นบางๆ แล้วเริ่มต้นปีต่อไปก็ถึงเวลาโตเร็วอีก จึงได้เส้นขึ้นมาปีละเส้น

เส้นวงปีบอกอะไรเราได้หลายอย่าง ถ้าหากแต่ละวงขยายกว้างออกไปสม่ำเสมอ แสดงว่าไม้ต้นนั้นเจริญเป็นปกติ ถ้าวงขยายช่วงกว้างแสดงปีที่ฝนตกชุก ต้นไม้ได้รับความชื้นและแสงเต็มที่ เมื่อช่วงระยะระหว่างวงปีแคบเล็ก เป็นวงติดกันถี่ๆ หมายความว่าปีเหล่านั้นแห้งแล้ง ความกว้างระหว่างวงปีบอกให้ทราบภูมิอากาศของปีนั้นๆ ย้อนหลังไปได้ นอกจากนั้น การตรวจรูปแบบของวงปียังสามารถบอกอายุโบราณสถานได้ถูกต้อง ถ้าหากสิ่งก่อสร้างนั้นมีส่วนประกอบทำด้วยไม้ทั้งต้น ดูไปแล้วเหมือนกับว่าต้นไม้เป็นสมุดบันทึกประวัติศาสตร์

จากหนังสือรู้ไว้ใช้ว่าประสาวิทยาศาสตร์ ของ กฤษณา ชูติมา, 2547

43. ข้อความนี้เป็นงานเขียนประเภทใด

- ก. ตำนาน
- ข. สารคดี
- ค. บทความ
- ง. ความเรียง

(ระดับนำไปใช้)

44. “วงปี” ไม่ได้เกี่ยวข้องกับข้อความใดต่อไปนี้
- การบอกสภาพภูมิอากาศในช่วงที่ต้นไม้เจริญเติบโต
 - การบอกอายุของสิ่งก่อสร้างที่มีไม้เป็นส่วนประกอบ
 - การบอกลักษณะและประเภทของต้นไม้
 - การบอกอายุของต้นไม้ (ระดับตัวอักษร)
45. เมื่อต้นไม้มีอายุเพิ่มขึ้นลำต้นก็หนาขึ้นเรื่อยๆ เป็นเพราะเหตุใด
- เซลล์แมที่อยู่รอบลำต้นผลิตเนื้อเยื่อพีชขึ้นใหม่เมื่อได้รับแร่ธาตุจากดินมากขึ้น
 - เซลล์แมที่อยู่รอบลำต้นขยายกว้างออกเพื่อให้สมดุลกับความสูงของลำต้น
 - เซลล์ที่เป็นแกนไม้ขยายตัวออกเพื่อให้ลำต้นรับน้ำหนักของกิ่งก้านได้
 - เซลล์แมที่อยู่รอบลำต้นแบ่งตัวออกเพื่อสร้างเนื้อเยื่อลำต้นใหม่ (ระดับตัวอักษร)
46. ข้อใดกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างไซเลมและโฟลเอ็มได้ถูกต้อง
- ไซเลมนำอาหารจากใบไปยังส่วนอื่นของลำต้น ส่วนโฟลเอ็มลำเลียงน้ำจากรากไปยังใบ
 - ไซเลมที่ตายไปจะกลายเป็นเนื้อไม้ ส่วนโฟลเอ็มที่ตายไปจะกลายเป็นเปลือกไม้
 - ไซเลมอยู่ส่วนใจกลางของลำต้น ส่วนโฟลเอ็มอยู่ส่วนนอกของลำต้น
 - ไซเลมทำให้เนื้อไม้เป็นสีเข้ม ส่วนโฟลเอ็มทำให้เนื้อไม้มีสีอ่อน (ระดับตัวอักษร)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 47-49

...ปัจจุบันสื่อเข้ามามีอิทธิพลต่อจิตใจเด็กมาก หากเด็กไม่มีวิจารณญาณในการเลือกรับ และไตร่ตรองก็จะก่อให้เกิดค่านิยมความเชื่อที่ผิดๆไป อีกทั้งสื่อยังเป็นตัวแพร่กระจายค่านิยม แนวคิด วัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบใหม่ให้กับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตกที่ ส่งเสริมการบริโภคนิยม ส่งเสริมการซื้อเกินความจำเป็น สร้างความสำคัญให้กับผู้มีอำนาจซื้อ ลดบทบาทของผู้ที่จะสกัดกั้นการซื้ออย่างบ้าระห่ำ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นตลาดใหญ่ที่สุดของการ ขายสินค้าทุกประเภท การตลาดที่สร้างความอยากจะมีให้กับวัยรุ่นแบบเกินวัย และยิ่งให้ไรต์สที่ จะคิดถึงเหตุผลของความจำเป็นยิ่งดี นักการตลาดจึงกระทำการกระตุ้นให้วัยรุ่นอยากได้ อยากมี แบบเกินวัยไปไกล เลยเถิดไปถึงเรื่องเซ็กส์ และการกระตุ้นเซ็กส์เพื่อขายสินค้าให้มากที่สุด...

จากวารสารนวัตกรรม @ โคม ของนภินทร ศรีไทย, 2548

47. “นักการตลาดจึงกระทำการกระตุ้นให้วัยรุ่นอยากได้ อยากมีแบบเกินวัยไปไกล เลยเถิดไปถึงเรื่องเซ็กซ์ และการกระตุ้นเซ็กซ์เพื่อขายสินค้าให้มากที่สุด” จากข้อความนี้อนุมานได้ว่านักการตลาด มีอุปนิสัยอย่างไร
- ไม่รู้จักรักพอ
 - ไม่มีความยุติธรรม
 - ขาดความรับผิดชอบ
 - เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน (ระดับตีความ)
48. ข้อใดไม่ใช่สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ
- สื่อมีอิทธิพลกับเด็กมาก เพราะสามารถโน้มน้าวให้เด็กเชื่อและปฏิบัติตามได้ง่าย
 - เด็กที่ไม่มีวิจารณญาณในการรับสื่อจะมีค่านิยม และความเชื่อที่ผิด
 - วัยรุ่นเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของเศรษฐกิจยุคบริโภคนิยม
 - วัยรุ่นยุคบริโภคนิยมเชื่อว่าเงินสามารถซื้อได้ทุกอย่าง (ระดับตัวอักษร)
49. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน
- การเรียกร้องให้สื่อต่างๆ นำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน
 - การให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดในยุคบริโภคนิยม
 - การให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับวิธีการเลือกรับสื่อ
 - การเสนอวิธีแก้ปัญหาระบบการตลาดของไทย (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 50-52

...อันตรายที่ส่งผลกระทบต่อไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสิ่งที่กล่าวมาแต่คนส่วนใหญ่กลับมองข้ามคืออันตรายจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเยาวชนที่ปราศจากการควบคุมและการวางแผน การใช้งานที่ขาดการควบคุมและปราศจากวัตถุประสงค์นั้นทำให้เยาวชนเสียเวลาโดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ ทำให้เสียสมาธิในการศึกษา ไม่มีเวลาในการออกกำลังกายหรือพักผ่อน

สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นกับนักเรียนของโรงเรียนหลายแห่งที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต นักเรียนส่วนหนึ่งเลิก/รีปรับประทานอาหารกลางวันหรือเลิกเล่นกีฬา เพื่อที่จะได้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในห้องปฏิบัติการ

คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนในช่วงพักกลางวัน ระหว่างเรียนก็จัดจ่อที่จะใช้งานอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อกับนักเรียนหลายประการ เช่น ทำให้การเรียนตกต่ำลง ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทในการแย่งกันใช้งาน รวมทั้งส่งผลให้ร่างกายอ่อนแอ

การใช้งานอินเทอร์เน็ตของเยาวชนนั้น ทั้งผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันอบรมให้เยาวชนนั้นรู้จักผิดชอบชั่วดี ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควร และต้อง

ทำความเข้าใจกับเยาวชนให้รู้ว่าเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก ไม่ใช่ใช้เพื่อความบันเทิงหรือเป็นแฟชั่นเท่านั้น

อย่างไรก็ตามเกราะป้องกันอันตรายจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเยาวชนที่ดีที่สุดคือ ความคิดและจิตสำนึกของเยาวชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเอง เพราะไม่มีผู้ปกครองหรือใครที่สามารถบังคับ ติดตาม ดูแล หรือให้คำแนะนำได้ตลอดเวลา...

จาก www.school.net.th ของสมชาย นำประเสริฐชัย, 2543

50. ผู้เขียนมีความคิดเห็นเช่นใดต่อการใช้อินเตอร์เน็ต
- เห็นว่าควรส่งเสริมให้เยาวชนมีโอกาสใช้อินเตอร์เน็ตกันอย่างทั่วถึง
 - เห็นว่าเยาวชนควรได้รับการอบรมวิธีใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเหมาะสม
 - เห็นว่าอินเตอร์เน็ตเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัย
 - เห็นว่าการใช้อินเตอร์เน็ตให้ทั้งประโยชน์และโทษ (ระดับตีความ)
51. นักเรียนคิดว่าข้อความข้างต้นมีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่อย่างไร
- มี เพราะทำให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้อินเตอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น
 - มี เพราะชี้ให้เห็นปัญหาในการใช้อินเตอร์เน็ตไม่เหมาะสมของเยาวชน
 - ไม่มี เพราะผู้เขียนให้ข้อเสนอแนะที่ยากจะปฏิบัติตาม
 - ไม่มี เพราะสิ่งที่กล่าวถึงเป็นเรื่องที่ไกลตัวเยาวชน (ระดับนำไปใช้)
52. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใดที่นักเรียน**ไม่ควร**นำมาเป็นแบบอย่างในการใช้อินเตอร์เน็ต
- น้ำตาลสั่งซื้อของทางอินเตอร์เน็ตเป็นประจำ
 - แบ่งร่ำค้นหาข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตเพื่อทำรายงาน
 - อบเชยใช้อินเตอร์เน็ตในการติดต่อกับเพื่อนต่างชาติ
 - วุ่นเล่นมักจะดูหนังและดูคลิปวิดีโอขบถนียมทางอินเตอร์เน็ต (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 53-56

...ภาษาไทยกำลังเข้าสู่ยุคเสื่อม แต่การเสื่อมลงเช่นนี้เป็นแบบค่อยๆ เป็นไปที่ละเล็กทีละน้อยโดยไม่รู้ตัว หากไม่ช่วยกันพักเอาไว้จากนี้ไปอีกยี่สิบสามสิบปี ภาษาไทยจะเสื่อมลงเป็นมาตรฐานใหม่โดยเราไม่รู้ตัวเช่นกัน

สื่อกลางที่แสดงความเสื่อมที่วุ่นวายนี้คือ สื่อมวลชน ตรวจจับได้จากภาษาที่อ่านพบในสื่อสิ่งพิมพ์ หรือฟังได้ในสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การเขียนถ้อยคำภาษาเขียนกับภาษาพูด จะหาความแตกต่างกันได้น้อยลงในหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร การออกเสียงตามอักขรวิธี

ถูกละเลยกันมากในวิทยุ และโทรทัศน์ คำควบกล้ำกำลังทยอยหายไปจากภาษาพูดปัจจุบัน การออกเสียง ร-เรื้อ ล-ลิง กำลังเป็นเรื่องที่ยากและไม่เป็นธรรมชาติมากขึ้นสำหรับคนที่พยายามอนุรักษ์ความงดงามของภาษาไทย ที่หายไปแล้วเกือบสิ้นก็คือคำว่า “ครับ” ซึ่งปัจจุบันกลายเป็น “คับ” หรือ “ค้ำบ” ไปหมด ทุกหนแห่งที่ได้ยิน “โรงเรียน” กลายเป็น “โลงเรียน” “ครู” ก็กลายเป็น “คู” ในที่สุด “ประเทศไทย” ก็กลายเป็น “ปะเทศไทย” ภาษาอังกฤษเข้ามาเกาะกะชัดขวาง สุนทรียะในภาษาไทยมากขึ้นโดยไม่มีความจำเป็นและโดยไม่ถูกต้อง “ฮัลโหล” มาแทนที่ “สวัสดี” ทุกครั้งที่ใช้โทรศัพท์โดยไม่จำเป็นและไม่ดีไปกว่าเดิมเลย จากกันตอนจบรายการ ผู้จัดรายการก็ “บ้าย บาย” หรือไม่กี่ “กู๊ดไนท์” แถมไม่ยกมือสวัสดีอีกต่างหาก ขึ้นป่อยไปนานเข้าเจอกัน อาจต้องเฝ้าปากอดจวบแบบฝรั่งเข้าไปอีก ถึงตอนนั้นอาจจะตามแก้ปัญหาวัฒนธรรมไม่ทันแล้ว...

จากหนังสือร้อยใจ รักษ์ไทย ของ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2546

53. ข้อความที่ยกมานี้ เป็นบทความประเภทใด
- ประเภทแสดงทรรศนะ
 - ประเภทวิเคราะห์
 - ประเภทบรรยาย
 - ประเภทวิจารณ์ (ระดับตัวอักษร)
54. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีความรู้สึกเช่นใด
- ไม่พอใจ
 - คับข้องใจ
 - ตำหนิติเตียน
 - ประชดประชัน (ระดับตีความ)
55. จากบทความข้างต้น ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของภาษาไทย
- ภาษาเขียนและภาษาพูดไม่มีความแตกต่างกัน
 - การออกเสียง ร,ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน
 - การนิยมใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - การตัดคำ หรือย่อคำให้สั้นลง (ระดับตัวอักษร)
56. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากการอ่านข้อความนี้
- ได้รับความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของภาษาไทย
 - ได้ทราบถึงปัญหาการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชน
 - ได้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต
 - ได้ข้อคิดว่าคนไทยควรออกเสียง และใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 57-60

ประเทศทางตะวันตกมีวัฒนธรรมการพึ่งตัวเองและอยู่ตัวคนเดียวแบบที่เรียกว่า วัฒนธรรมแบบปัจเจก (Individualistic culture) เปรียบเทียบให้ชัดๆ จะเห็นว่าเด็กฝรั่งกับเด็กไทย แตกต่างกันอย่างสังเกตเห็นได้ เด็กฝรั่งจะมีการพึ่งตัวเองสูง โต้เร็วกว่า ความคิดอาจก้าวไกลกว่า เมื่อเทียบกับตัวแปรตามหลักสากลนิยมที่เรียกว่า “อายุ”

ในขณะที่ครอบครัวฝรั่งมักเลี้ยงลูกแบบ “ผลักออกไปจากอก” ครอบครัวไทยยังนิยมเลี้ยงลูกแบบ “ไม่ปล่อยไปจากอก” มากกว่า จึงเป็นธรรมดาที่เด็กไทยจะ “บินเดี่ยว” ได้ช้ากว่าเด็กฝรั่ง หรือที่หลายคนมักเปรียบเทียบว่าเด็กไทย “โตช้า”

แต่เมื่อเปรียบตัวแปรอื่น เช่น “กาลเทศะ” ไม่ว่าจะชาติไหนก็คงไม่ปฏิเสธว่าเด็กจากประเทศไทยมีความเคารพนบอบ รู้จักผู้หลักผู้ใหญ่ และรู้จักวิธีการแสดงออกอย่างนอบน้อมเมื่ออยู่กับผู้สูงวัยได้ดีกว่าเด็กชาติอื่น ด้วยเพราะเสน่ห์แห่งความเป็นครอบครัวไทยได้ซึมซับเข้าไปในจิตใจของลูกหลานเราจนสามารถแสดงออกสู่สังคมได้อย่างประจักษ์

เป็นกิจวัตรที่ประณีต น่ารัก และน่าอนุรักษ์แบบไม่มีข้อโต้เถียง

ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ใช่ประเด็นของการที่เด็กไทยปีกกล้าขาแข็งหรือยังไม่แยกตัวออกจากบ้านไปตอนอายุ 18 เหมือนเด็กฝรั่ง แต่เพราะ “กาลเทศะ” และ “ความประณีตอ่อนน้อม” ของความเป็นเด็กไทยต่างหากที่กำลังจะหายไปจากวัฒนธรรมที่น่ารักแบบไทยๆ

จะด้วยเพราะสภาพครอบครัวที่ต้องปรับตัวไปตามวิถีแห่งวัตถุนิยม หรือเพราะอิทธิพลแห่งทฤษฎีความเท่าเทียมของมนุษย์ตามหลักสังคมวิทยา หรือจะเพราะผลพวงแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน จึงทำให้ครอบครัวไทยได้แปลงโฉมไปเป็นส่วนผสมของวัฒนธรรม “ลูกครึ่ง” เหมือนปัจจุบันก็ไม่ทราบได้

จากวารสารกุลสตรี ของนิธิตา แสงสิงแก้ว, 2547

57. “เป็นธรรมดาที่เด็กไทยจะบินเดี่ยวได้ช้ากว่าเด็กฝรั่ง” คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร

- ก. สามารถพึ่งพาตนเองได้
- ข. ต่อสู้กับความยากลำบากได้
- ค. ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้
- ง. มีความกล้าที่จะเสี่ยงต่อภัยอันตรายต่างๆ (ระดับตัวอักษร)

58. จากบทความข้างต้น ผู้เขียนปรารถนาให้ครอบครัวไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. คุณภาพชีวิตที่ดีของบุตรหลาน
- ข. ความรักที่มีต่อกันในครอบครัว
- ค. ความเสมอภาคในครอบครัว
- ง. การเคารพนบอบต่อผู้ใหญ่ (ระดับตีความ)

59. ผู้เขียนใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ

- ก. การให้ข้อเท็จจริง
- ข. การเปรียบเทียบ
- ค. การยกตัวอย่าง
- ง. การบรรยาย

(ระดับตีความ)

60. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์สำคัญของผู้เขียน

- ก. เพื่อเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของครอบครัวไทยและครอบครัวตะวันตก
- ข. เพื่อให้ผู้อ่านตระหนักในคุณค่าและความผูกพันของคนในครอบครัวไทย
- ค. เพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าวของเด็กไทยในปัจจุบัน
- ง. เพื่อเสนอวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครอบครัวไทยในปัจจุบัน

(ระดับนำไปใช้)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายให้เข้าใจโดยตลอดก่อนลงมือทำแบบทดสอบ

1. เขียนชื่อ สกุล เลขที่ลงบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ 60 คะแนน
ใช้เวลาในการตอบ 1.30 ชั่วโมง
3. ห้ามทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบ
4. เปิดแบบทดสอบเมื่อได้รับอนุญาต
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วเขียนเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง โดยให้เขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	

ถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ เช่น จากข้อ ค เป็น ก ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.	X		X	

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-4

ในสมัยก่อน เวลาที่มนุษย์จะเดินทางไปไหนมาไหนก็จะนำลูกสุนัข หรือลิงตัวเล็ก ๆ ติดตัวไปด้วยเสมอ ในการเดินทางโดยทางทะเลครั้งหนึ่ง มนุษย์ได้พาลิงไปด้วย ในระหว่างการเดินทางได้เกิดพายุขึ้น จนเรือไปเกยหินโสโครกและอัปปางลง มนุษย์พากันกระโดดลงทะเลเพื่อเอาชีวิตรอด ลิงก็กระโดดตามไปด้วย ปลาโลมาซึ่งว่ายน้ำอยู่ใกล้ ๆ กับเรืออัปปางเห็นลิงลอยคออยู่ในน้ำ จึงเข้ามาช่วย เพราะคิดว่าเป็นมนุษย์ แล้วพาลิงหลังว่ายน้ำเข้าสู่ฝั่งด้วยความเข้าใจผิด

ขณะเข้าใกล้ท่าปิเรอซุ เมืองท่าของกรุงเอเธนส์ ปลาโลมาก็ถามลิงขึ้นว่า เป็นชาวกรุงเอเธนส์หรือเปล่า ลิงตอบว่า "ใช่" แล้วยังคุยโวขึ้นอีกว่า "ข้าณะ มาจากตระกูลที่เก่าแก่เชียวนะ" "ถ้าเช่นนั้น ท่านก็รู้จักปิเรอซุชณะสิ" ลิงได้ฟังดังนั้นก็คิดว่าปลาโลมาพูดถึงมนุษย์ จึงตอบออกไปว่า "อ้อ แน่นอนสิ ข้ารู้จักเขาเป็นอย่างดีทีเดียวละ เขาเป็นเพื่อนสนิทของข้าเอง" ปลาโลมาได้ยินเช่นนั้น ก็รู้สึกเกลียดชังในความโง่เขลาของลิงเป็นอย่างยิ่ง มันสะบัดร่างลิงที่อยู่บนหลังจนตกลงไปในทะเลถึงแก่ความตายทันที

จาก www.dekdek.com/entertaint.htm, 2549

1. ผู้เขียนนิทานเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 - ก. เพื่อเตือนสติผู้รับปัญญา
 - ข. เพื่อสอนให้มีความรอบคอบ
 - ค. เพื่อให้ข้อคิดในการคบเพื่อน
 - ง. เพื่อให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน (ระดับนำไปใช้)
2. จากเรื่องนี้ลิงเกือบจะรอดชีวิต แต่กลับต้องจบชีวิตลงเพราะขาดคุณสมบัติในข้อใด
 - ก. ความถ่อมตน
 - ข. ความซื่อสัตย์
 - ค. ความกตัญญู
 - ง. ความอดทน (ระดับตีความ)
3. ผู้อ่านได้เรียนรู้อะไรจากนิทานเรื่องนี้
 - ก. ไม่ควรพูดปด
 - ข. ไม่ควรเชื่อคนง่าย
 - ค. ไม่ควรพูดจาโอ้อวด
 - ง. ไม่ควรยกตนข่มท่าน (ระดับนำไปใช้)

4. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใด สอดคล้องกับเนื้อความของเรื่อง
- ปุบอกนิว่าเป็นหลานรัฐมนตรี แต่แท้จริงแล้วเป็นลูกคนขับรถรัฐมนตรี
 - แก้วมักเอาปมด้อยของเพื่อนมาพูดล้อเล่น เพื่อความสนุกสนาน
 - กล้าเล่าให้พี่ชายฟังด้วยความภูมิใจว่าตนสอบได้ที่ 1
 - แก้วมักจะพูดจาให้ร้ายเพื่อนอยู่เสมอ (ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-8

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่ง กระจายน้ำเป็นอันมาก มันเดินชอกชอนหาน้ำดื่มไปจนทั่ว จนในที่สุด ก็พบกับบ่อน้ำบ่อหนึ่งเข้า จึงตรงเข้าไปที่บ่อน้ำนั้นอย่างกระจาย และคิดที่จะดื่มกินให้สมใจอยาก แต่แล้ว ด้วยความประมาท ร่างของมันก็ตกลงไปในบ่อน้ำ มันพยายามปีนขึ้นมาเท่าไรก็ไม่สำเร็จ จนกระทั่งมีแพะตัวหนึ่งเดินมาที่บ่อน้ำ เห็นร่างของสุนัขจิ้งจอกลอยคออยู่ในบ่อ จึงร้องถามขึ้นว่า "ท่านลงไปในบ่อนั้นทำไมกันรี" สุนัขจิ้งจอกได้ฟังดังนั้นก็คิดอุบายขึ้นได้ทันที "ที่ข้าลงมาอยู่ในบ่อ นี้ก็เพราะว่าน้ำในบ่อนั้นอร่อยมากนะสิ อร่อยจนข้าคิดที่จะดื่มให้หมดเลย" "อย่างนั้นเชียวรี !!!" เจ้าแพะผู้โง่เขลาจึงถาม และด้วยความเชื่อมั่นเลยกระโดดลงไปบ่อน้ำนั้นโดยไม่คิดอะไรแม้แต่น้อย สุนัขจิ้งจอกได้โอกาสจึงกระโดดขึ้นไปบนหลังแพะแล้วปีนขึ้นมาจากบ่อน้ำได้ในที่สุด ปล่อยให้เจ้าแพะหน้าโง่ลอยคออยู่ในบ่อน้ำนั้น "ท่านหลอกลงข้าเพื่อหวังผลประโยชน์จากข้าเท่านั้น!" เจ้าแพะโง่กล่าว "ก็คงใช่" สุนัขจิ้งจอกตอบได้ "แต่ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะความโง่เขลาของเจ้าเอง ที่กระโดดลงไปโดยไม่คิดแม้แต่น้อย ข้าเชื่อว่าคนที่หมวดบนคางของเจ้านะมีมากกว่ามันสมองของเจ้าที่มีอยู่น้อยนิดเสียอีก"

จาก www.dekdek.com/entertaint.htm, 2549

5. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้ คืออะไร
- รู้จักสัตว์รอดเป็นยอดดี
 - รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง
 - สี่เท้ายังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง
 - ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย (ระดับตัวอักษร)
6. เหตุใด “แพะ” ในเรื่องนี้จึงต้องจบชีวิตลงด้วยความตาย
- เพราะความเลินเล่อ
 - เพราะความซุ่มซ่าม
 - เพราะขาดปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง
 - เพราะต้องการให้อวดว่าตนเองมีความเฉลียวฉลาด (ระดับตัวอักษร)

7. ข้อใดกล่าวถึงอุปนิสัยของแพะไม่ถูกต้อง

- ก. ประมาท
- ข. โง่งเงลา
- ค. ใจร้อน
- ง. หูเบา (ระดับตัวอักษร)

8. การที่แพะ “กระโดดลงไปในบ่อน้ำโดยไม่คิดอะไรแม้แต่หน่อย” สอดคล้องกับสำนวนใด

- ก. หนีน้ำมีดตามัว
- ข. เห็นช้างเท่ามด
- ค. รู้เท่าไม่ถึงการณ์
- ง. ไม่ดูตาม้าตาเรือ (ระดับตีความ)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-11

อดีตกาลนานมาแล้ว คหบดีเจ้าของคฤหาสน์หลังใหญ่ในเมืองกลับจากงานเลี้ยงในบ้านสหายนิกิต ถึงบ้านเกินเวลาเที่ยงคืนไปแล้ว คหบดีอาบน้ำเรียบร้อยแล้ว นอนหลับสนิทบนที่นอนอันอ่อนนุ่ม

“อาหารคืนนี้อร่อยไหม?” ปากเอ่ยถามท้อง “อร่อยมากทีเดียว” ท้องตอบเสียงสดใสว่าจริง

“เจ้าเอาเปรียบและเห็นแก่ตัวมากที่สุด” มือกล่าวประณามท้อง

“เราต้องหยิบอาหารคาว อาหารหวานรสอร่อย ใส่ปากเพื่อทำให้เจ้าอิ่ม”

“เราต้องอมอาหารแทนเจ้า” ปากประณามต่อ “เราต้องเคี้ยวอาหารแทนเจ้า” ฟันเข้าร่วมผสมโรงด้วย

“เราต้องนำร่างท่านคหบดีออกจากบ้าน ไปทำงานทุกวัน แสนเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ายิ่ง”

เท้าสนับสนุนมือปากและฟัน

“แต่เราทำงานแทนพวกท่าน” ท้องอธิบาย พร้อมกับเรียกร้องบุญคุณ

“อาหารที่ปากอมและฟันเคี้ยวส่งมาให้เรา เรา-ท้อง ทำหน้าที่ย่อยอาหารและแปรสภาพอาหาร เป็นสารบำรุงเลี้ยงพวกเจ้า มือ ปาก ฟัน และเท้า และอวัยวะทุกส่วน ถ้าปราศจากเรา-ท้อง อวัยวะทุกส่วนจะเหมือนท่อนไม้”

อวัยวะทุกส่วนของร่างกายคหบดี รวมกำลังกันต่อต้านท้อง... มือไม่หยิบอาหาร ปากไม่อมอาหาร ฟันไม่เคี้ยวอาหาร เท้าไม่พาร่างเดิน... ต้องการจะทรมานท้องให้อดอยาก เพียง 3 วันเท่านั้น ร่างกายคหบดีได้ชুবวมและเสียชีวิตลงในที่สุด

จาก <http://www.dhammadjak.net> ของ นวม สงวนทรัพย์, 2549

9. นิทานเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของสิ่งใด

- ก. ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน
- ข. ความอดทนต่อความยากลำบาก
- ค. ความสามัคคีในหมู่คณะ
- ง. การเสียสละเพื่อส่วนรวม (ระดับตีความ)

10. เหตุใดอวัยวะทั้งหลายจึงพร้อมใจกันต่อต้านท้อง

- ก. เพราะท้องไม่มีน้ำใจต่อผู้อื่น
- ข. เพราะเห็นว่าท้องเอาเปรียบผู้อื่น
- ค. เพราะท้องคำนึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตน
- ง. เพราะไม่พอใจที่ท้องเรียกร้องทวงบุญคุณ (ระดับตัวอักษร)

11. จากนิทานข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดในการอยู่ร่วมกันอย่างไร

- ก. คนในสังคมต้องรู้จักยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- ข. ความสามัคคีของหมู่คณะย่อมนำมาซึ่งความสุขความเจริญ
- ค. ทุกคนควรทำตนให้มีความสุขก่อนจะทำประโยชน์แก่ส่วนรวม
- ง. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะทำให้คนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข (ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12-14

ชายหนุ่มผู้หนึ่งเติบโตมาบนผืนดินกว้างใหญ่ ซึ่งเป็นทั้งไร่นาและที่สวน พ่อแม่ ของเขาผู้ เป็นเจ้าของที่ดินได้จ้างคนงานมากมายไว้ทำงาน เขาจึงใช้ชีวิตอย่างสุขสบายมาตลอด จนกระทั่งแม่ของเขาเสียชีวิต พ่อจึงให้เขามาทำงานร่วมกับคนงานในไร่ ทั้งปลูกต้นไม้ รดน้ำพรวน ดิน มิได้หยุดหย่อน จนเขาต้องตัดพ้อต่อว่าพ่อหลายครั้งว่า ทำไมพ่อแม่ไม่อยู่ พ่อถึงเลี้ยงดูเขา อย่างทิ้งขว้าง บังคับให้ทำงานหนักทั้งๆ ที่คนงานก็มีมาก เงินทองก็มีเหลือกินเหลือใช้ ผู้เป็นพ่อ ก็ได้แต่ตอบว่า “แล้ววันหนึ่งเจ้าจะเข้าใจเอง” แต่แล้วเรื่องไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อพ่อของเขา เกิดล้มป่วยกะทันหัน และก่อนจะสิ้นลมหายใจ พ่อพูดเพียงสั้นๆว่า “พ่อก็แค่ที่ดินและหีบใบ หนึ่งที่จะให้เป็นสมบัติแก่เจ้า”

ชายหนุ่มมัวเศร้าโศกจนไม่ได้สนใจสิ่งที่พ่อบอก และเมื่อไม่มีพ่อแล้ว เขาก็ไม่สนใจที่จะ ดูแลงานในไร่สวน กลับไปใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยจนเงินทองร่อยหรอลง คนงานก็ทยอยลาออก เมื่อเงินทองเริ่มหมด แปลงผลไม้บางแปลงเริ่มว่างเปล่า เขาก็นึกถึงหีบ สมบัติที่พ่อเคยบอกไว้ เมื่อเขาไปค้นหาและเปิดหีบสมบัติออกมา ก็ต้องผิดหวังเมื่อพบว่าในหีบนั้น มีแต่เมล็ดพันธุ์มากมายหลายประเภท ขณะที่เขากำลังคิดว่าจะทำอย่างไรกับชีวิตตัวเองดี

ทันใดนั้นเขารู้สึกเหมือนได้ยินเสียงพ่อแว่วมาอย่าเตือนว่า “พ่อก็แค่ที่ดินและหีบใบหนึ่ง” ชายหนุ่มจึงเริ่มมีสติได้คิดเขาหีบเมล็ดพันธุ์ขึ้นมาจ้องมองและรำพึงกับตัวเองว่า “จริงสินะ พ่อทิ้งเมล็ดพืช และที่ดินไว้ให้ ที่ดินที่สามารถเพาะปลูกต้นไม้ได้ชั่วชีวิต ตั้งแต่นั้นมาเขาก็กลับมาตั้งหน้าตั้งตาพลิกฟื้นผืนดินตามแบบที่พ่อเคยสอน ดูแลไร่สวน รดน้ำพรวนดินอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ที่สำคัญเขาได้คำตอบแล้วว่า ที่พ่อให้เขาตรากรทำงานหนักนั้น ก็เพื่อเขาจะได้มีความรู้ความสามารถและความอดทนที่จะทำงานเหล่านี้ได้ ในยามที่ไม่มีพ่อแม่คอยช่วยเหลือ และทั้งหมดนี้แหละคือมรดกอันล้ำค่าที่พ่อมอบให้เขาด้วยความรักและความห่วงใยเป็นที่สุด

<http://www.manager.co.th>, 2549

12. การดำเนินชีวิตของ “ชายหนุ่ม” ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบเรื่องสอดคล้องกับสำนวนใด
- ต้นร้ายปลายดี
 - ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม
 - ข้าๆ ได้พำรำเล่มงาม
 - อดเปรียบไว้กินหวาน (ระดับนำไปใช้)
13. “พ่อ” ในนิทานข้างต้นต้องการให้ข้อคิดแก่ “ลูกชาย” อย่างไร
- ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
 - ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา
 - มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน (ระดับตีความ)
14. จากนิทานข้างต้น ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอต่อผู้อ่าน
- ผู้ที่มีความมานะอดทนย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต
 - พ่อแม่คือบุคคลที่รักและหวังดีกับลูกมากที่สุด
 - ผลงานเป็นเครื่องวัดคุณค่าของมนุษย์
 - การมีสติเป็นบ่อเกิดแห่งปัญญา (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-17

คุณพ่อคุณแม่ ชี้อรรถโหมให้พลอยเถอะนะคะ” “อะไรนะลูก” พ่ออุทานเหมือนไม่เชื่อหู “ชี้อรรถให้หนูใหม่คะ...ได้ยินไหมคะพ่อ...หนูอยากได้รถสปอร์ตเหมือนสีดาเขา” หล่อนขึ้นเสียงสูง “แต่นั้นมันแพงเกินไปนะลูก แล้วรถสปอร์ตนี้มันไม่เหมาะกับ...” พุดยังไม่จบพลอยก็สวนขึ้น “แพงอะไรกันคะพ่อ...โอ้...ทำไมคะ หนูกับสีดาต่างกันตรงไหน เป็นลูกคนเดียวเหมือนกัน ฐานะก็ไม่ต่างกัน หนูมีอะไร สีดาก็มี หนูได้อะไร สีดาก็จะต้องได้ แค่นี้หนูอยากได้สิ่งที่สีดาได้บ้าง ก็แค่นี้” พลอยเสียงสั้นเครือ

“นะคะพ่อ หนูไม่อยากให้สีตามมาเยาะเย้ยหนูอีก หรือว่าพ่อกับแม่ไม่รักหนูคะ” หล่อนลง
ท้ายด้วยการออดอ้อน พ่ออีกอึกหันไปหาแม่อย่างขอความช่วยเหลือ

“พลอยลูกรัก...อะไรที่ทำให้ลูกคิดว่าพ่อกับแม่ไม่รักลูก ไม่ให้ความสำคัญกับลูก...” แม่เอ่ย
ขึ้นช้าๆ ด้วยน้ำเสียงปรานี แล้วเอื้อมมือเชยคางผู้เป็นลูกสาวให้หันมองสบตาอย่างตั้งใจ

“พ่อกับแม่รักลูกไม่แพ้ใครเลย...แต่ลูกเอ๋ย คุณค่าสิ่งของนั้น บางครั้งมันก็ไม่ได้อยู่ที่ราคา
เสมอไปหรอก หากแต่อยู่ที่ความมุ่งมั่นอดทนเพื่อให้ได้ซึ่งสิ่งนั้นมาต่างหาก ลูกมั่นใจหรือว่าสิ่งที่ลูก
อยากได้นั้นมันสำคัญและจำเป็นกับลูกมากถึงขนาดนั้น หยุดร้องให้เถอะนะ” เสียงทุ้มต่ำนั้น
อ่อนโยนแต่แฝงด้วยอำนาจประหลาดที่สะกดพลอยได้

จากหนังสือ เพียงน้อยนิด...เริ่มวันนี้จึงมีมหาศาล ของ อุไรวรรณ บุญเต็ม, 2548

15. “พลอย” ในเรื่องนี้ขาดคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมี
- ข. ความอวดสาเหวากเพียร
- ค. ความมีสติสัมปชัญญะ
- ง. ความอดทนอดกลั้น (ระดับตีความ)

16. ผู้เขียนต้องการสะท้อนให้เห็นปัญหาใดมากที่สุด

- ก. ช่องว่างระหว่างวัย
- ข. การตกเป็นทาสของวัตถุนิยม
- ค. ความขัดแย้งภายในครอบครัว
- ง. ความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม (ระดับนำไปใช้)

17. แม่ปรารถนาจะสอนพลอยในเรื่องใด เมื่อกล่าวว่า “คุณค่าสิ่งของนั้น บางครั้งมันก็ไม่ได้อยู่ที่
ที่ราคาเสมอไปหรอก หากแต่อยู่ที่ความมุ่งมั่นอดทนเพื่อให้ได้ซึ่งสิ่งนั้นมาต่างหาก ลูก
มั่นใจหรือว่าสิ่งที่ลูกอยากได้นั้นมันสำคัญและจำเป็นกับลูกมากถึงขนาดนั้น”

- ก. การมัธยัสถ์ อุดหนุน
- ข. ความมานะพยายาม
- ค. การรู้จักใช้เหตุผล มากกว่าอารมณ์
- ง. การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18-21

วันทนาเปิดกระดาษแผ่นสีขาวที่ถูกย่นให้ รู้สึกซาบไปทั้งตัว เมื่อเห็นตัวหนังสือในกระดาษแผ่นนั้น...ใช่ มันคือคำตอบข้อหนึ่งของข้อสอบที่หล่อนกำลังปวดหัวกับมันอยู่นั่นเอง แต่ทว่าคำตอบของหล่อนไม่เหมือนกับคำตอบในกระดาษแผ่นสีขาวที่เพื่อนย่นให้เอาเสียเลย โอ...หล่อนจะทำอย่างไรดี น้ำยาลบคำผิดก็มีในกระเป๋าติดินสอ หรือจะขอกระดาษคำตอบใหม่ กรรมการคุมสอบคงไม่หวง “เปลี่ยนเลยจะได้มีคะแนนมาช่วยอีกสักห้าคะแนน” เสียงดังมาจากไหน อ้อ...จากใจหล่อนเอง “อย่าเลย อย่าทุจริตในการสอบ มันจะดียังไงถ้าไม่ใช่สอบได้ด้วยฝีมือตัวเอง บาปนะเธอ” อีกเสียงหนึ่งคัดค้าน มันมาจากไหน...จากใจของหล่อนเองเช่นกัน เจ้าของกระดาษสีขาวเดินกลับเข้ามาในห้องสอบอีกครั้ง เมื่อฝ่ายนั้นเดินมาถึงโต๊ะของวันทนา หล่อนก็ยื่นกระดาษคืนแล้วกล่าวเบาๆ ว่า “ไม่เอาหรอกค่ะ เดี่ยวอาจารย์คุมสอบเห็น” มันเบามากกับเสียงพูดนั้น หากในใจของหล่อนกำลังพองโต ทบทวนกระดาษคำตอบอีกครั้ง ก่อนตัดสินใจส่งที่โต๊ะกรรมการคุมสอบแล้วออกไปสอบสัมภาษณ์ต่อ ช่างมันปะไร หากอีกสองอาทิตย์ข้างหน้าหล่อนจะทราบผลว่าสอบตก แต่ถ้าเกิดโชคดีหล่อนไม่ตก หล่อนคงดีใจกว่าใครที่ตัดสินใจจะทิ้งบางโอกาสในขณะนี้ หล่อนออกมาขึ้นรถเพื่อกลับไปพัก สายลมเย็นพัดมาต้องผิวกาย ในความรู้สึกเย็นสบายนั้น หนึ่งความรู้สึกในใจขณะนั้นบอกว่า ปีนี้หล่อนสอบผ่านแล้ว ตั้งแต่เขายังไม่ประกาศผล

จากวารสารสกุลไทย ของ วรรณภา, 2546

18. เพราะเหตุใด วันทนาจึงคืนกระดาษคำตอบให้แก่เพื่อน

- ก. เพราะกลัวว่าจะได้รับโทษหนักหากกรรมการคุมสอบจับทุจริตได้
- ข. เพราะอยากทำข้อสอบโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง
- ค. เพราะไม่มั่นใจว่าคำตอบของเพื่อนจะถูกต้อง
- ง. เพราะละอายต่อการทำบาป (ระดับตัวอักษร)

19. สาระสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- ค. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
- ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น (ระดับตัวอักษร)

20. ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน หากนักเรียนอ่านหนังสือไม่จบในระหว่างการสอบกลางภาค นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. จดเนื้อหาโดยย่อไว้ในกระดาษแผ่นเล็กๆ และนำเข้าไปอ่านในห้องสอบ
- ข. แจ้งครูประจำชั้นว่าตนไม่สบายและขออนุญาตเข้าสอบภายหลัง
- ค. พยายามตั้งใจทำข้อสอบด้วยตนเองให้ได้มากที่สุด
- ง. แอบมองคำตอบจากเพื่อนที่นั่งอยู่ใกล้ๆ (ระดับนำไปใช้)

21. “ปิ่นหล่อนสอบผ่านแล้ว ตั้งแต่ยังไม่ประกาศผล” ข้อความนี้สื่อความว่าอย่างไร

- ก. วันทนามั่นใจว่าตนทำข้อสอบได้ถูกต้อง
- ข. วันทนาภูมิใจที่ได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อน
- ค. วันทนาได้คะแนนเต็มในการสอบสัมภาษณ์
- ง. วันทนาสามารถเอาชนะใจตนเองที่จะไม่ทำผิด (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22-24

นอกจากเก็บขยะคนเดียวในวันนั้นแล้ว ในตอนเย็นผมยังต้องช่วยงานอาจารย์ พิเศษฐีในเรือนต้นไม้อีกเป็นเวลาเดือนหนึ่งเต็มๆ

นับตั้งแต่ผมถูกทำโทษ ผมมีมติกับเจ้าดาว เพราะมันเป็นต้นเหตุให้ผมอายุ ผู้หญิงที่ผมแอบชอบ มันเคยตามผมมาที่เรือนต้นไม้ แต่ผมไล่มันกลับไป

“แกไม่ต้องมายุ่ง”

มันทำหน้ามึน “แกไม่ปลุกผู้ชาย... ไล่ผู้หญิง”

“แล้วแกละเป็นลูกผู้หญิงหรือเปล่า... ไล่บ้าเอ๊ย”

มันโมโหที่ผมไปตีชนิดทางมัน มันก็เลยกระแทกเท้าบ่าบๆ จากไป อาจารย์ พิเศษฐีมาจากไหนไม่รู้ มายืนอยู่ข้างหลังผม พุดกับผมขึ้นเบาๆ ว่า

“ประธานนท์ ครูรู้ล่ะว่าเราไม่ได้อยากว่าผู้หญิงถึงขนาดนั้น แต่ตอนเราอายุเท่านี้ เรามักทำอะไรไม่ถูก เพื่อนผู้หญิงบางคนก็ดูเป็นผู้หญิง บางคนก็ดูเป็นเหมือนผู้ชาย เรา แยกออกจากกันไม่ได้ บางเวลาเราก็อยากจะจับผู้หญิง บางเวลาเราก็อยากจะทำปฏิบัตต่อ ผู้หญิงเหมือนผู้ชาย ผมมองหน้าอาจารย์พิเศษฐีด้วยความแปลกใจ อาจารย์ที่ว่าดู เป็นเสือเอาเข้าจริงแล้ว ก็ไม่เลวนักหรอก

“จริงครับ... บางทีผมก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรดี... เป็นผู้ชายนี่ลำบากนะครับ”

อาจารย์พิเศษฐีหัวเราะ “ผู้หญิงเขาก็เป็นเหมือนเรานั่นแหละ ต่างคนต่างลำบาก ค่อยๆ ดูไป เดี่ยวมันก็จะดีไปเอง ไม่ต้องรีบร้อนเป็นลูกผู้ชายหรอก แล้วก็ไม่ต้องหนีที่จะเป็น”

จากหนังสือลูกผู้ชายตัวเกือบจริง ของชมัยภร แสงกระจ่าง, 2543

22. ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดแก่วัยรุ่นว่าอย่างไร

- ก. ให้มีความมุ่งมั่น
- ข. ให้มีความเป็นผู้นำ
- ค. ให้เป็นตัวของตัวเอง
- ง. ให้มีความรับผิดชอบ (ระดับตีความ)

23. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียนข้อความนี้

- ก. เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในโรงเรียน
- ข. เพื่อให้ข้อคิดแก่วัยรุ่นในการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ค. เพื่อโน้มน้าวให้วัยรุ่นปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ใหญ่
- ง. เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ใหญ่และวัยรุ่น (ระดับนำไปใช้)

24. ข้อใดไม่ใช่แนวคิดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

- ก. ความประพฤติที่เหมาะสมของหญิงชายที่เป็นสุภาพชน
- ข. การเคารพกฎระเบียบของโรงเรียนหรือสังคม
- ค. ความเป็นกัลยาณมิตรที่ครูพึงมีต่อศิษย์
- ง. ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-28

ถ้าไม่มีกีฬาน่าสงสัย	โลกจะอ่อนแอไข่ม่มเข้มแข็ง
แต่เมื่อมีกีฬากล้ารุนแรง	มุ่งยื้อแย่งเอาชนะก็อันตราย
ยิ่งยุยงบงการชาญฉลาด	ให้คลังชาติชาติคลังยิ่งพังพ่าย
เสน่ห์สนามกีฬาน่าเสียดาย	ให้กลับกลายเป็นสนามสงครามรบ

จากหนังสือกลอนกัมปนาท ของสุจิตต์ วงษ์เทศ, 2548

25. บทประพันธ์นี้ใช้โวหารประเภทใด

- ก. สาธกโวหาร
- ข. เทศนาโวหาร
- ค. บรรยายโวหาร
- ง. พรรณนาโวหาร (ระดับตีความ)

26. ข้อใดคือคุณลักษณะของนักกีฬาที่ผู้เขียนต้องการ

- ก. มีความสามัคคีปรองดองกัน
- ข. สุขภาพร่างกายแข็งแรง
- ค. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- ง. มีความรักชาติ (ระดับตีความ)

27. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ของผู้เขียนข้อความนี้

- ก. เพื่อชักชวนให้คนหันมาสนใจชมการแข่งขันกีฬา
- ข. เพื่อสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นในการแข่งขันกีฬา
- ค. เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องในการเล่นกีฬา
- ง. เพื่อเตือนให้นักกีฬาแข่งขันกันอย่างมีสติ (ระดับนำไปใช้)

28. นักเรียนควรนำแนวคิดที่ได้จากบทประพันธ์ข้างต้นไปใช้ในสถานการณ์ในข้อใด

- ก. ตักเตือนเพื่อนที่คิดถ่มถั่วใส่เพื่อนคนอื่นเพื่อให้ทีมของตนชนะการแข่งขัน
- ข. ให้กำลังใจเพื่อนขณะฝึกซ้อมเพื่อไปแข่งขันเทนนิสระหว่างประเทศ
- ค. ชักชวนให้เพื่อนเข้าสมัครคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาฟุตบอล
- ง. ตำหนิเพื่อนที่ทะเลาะวิวาทกับนักกีฬาทีมอื่นขณะการแข่งขัน (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29-32

ชื่อว่าคนสนใจไปทุกสิ่ง	ละครลึงยังล้อมกันพร้อมหมู่
มีปาที่ที่ไหนไปเป็นพว	รู้ทั้งรู้สาระใดก็ไม่มี
ตามกระแสแห่งนิยมก็ชมชื่น	ต่างแตกตื่นพูดถึงกันอิงมี
ปากต่อปากหากติงสิ่งชั่วดี	กระแสที่คิดเห็นตามเช่นนั้น
อิทธิพลคนรวมร่วมหมู่มาก	จุดกระชากลากถูถูลัด
จะดีแท้แค่ไหนไม่สำคัญ	คนทุกวันรวมหัวชั่วชั่วดี

จากหนังสือมานุษยวิทยา ของวันเนาว์ ยูเด็น, 2545

29. “มีปาที่ที่ไหนไปเป็นพว” จากคำประพันธ์นี้ คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร

- ก. การเล่นเกม
- ข. การขายสินค้า
- ค. การแสดงดนตรี
- ง. การแสดงมายากล (ระดับตัวอักษร)

30. น้ำเสียงของผู้พูดเป็นเช่นใด

- ก. หดหู่
- ข. ห่วงใย
- ค. รำคาญ
- ง. เย้ยหยัน (ระดับตีความ)

31. คุณค่าที่เด่นที่สุดของคำประพันธ์นี้คือข้อใด

- ก. ใช้ภาษาเข้าใจง่าย
- ข. มีคำสัมผัสในไพเราะ
- ค. ให้ข้อคิดสอนใจเป็นอย่างดี
- ง. ใช้คำสื่อความหมายได้ชัดเจน (ระดับตีความ)

32. พฤติกรรมของบุคคลใด ที่สอดคล้องกับคำประพันธ์ข้างต้นมากที่สุด

- ก. ปู้ต้องแต่งกายทันสมัยอยู่เสมอเพราะทำงานด้านออกแบบเสื้อผ้า
- ข. อุ่มชอบดูภาพยนตร์ต่างประเทศเพราะชื่นชอบผลงานที่มีคุณภาพ
- ค. ตามอยากรับประทานโรตีสบายเพราะเห็นคนยืนต่อคิวยาวมาก
- ง. ตีรับประทานอาหารฟาสต์ฟูดเพราะต้องรีบทำงานให้เสร็จ (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 33-35

พล่อยนักมักพลาดพลั้ง	ผลอยผิด
เลือนักมักคว่ำตีด	ต่างพริ้อย
รักนักมักเสียจริต	วิปโยค นะเจ้า
ซังนักเสียนับร้อย	เพื่อนพ้อง เหือดหาย
สนุกนักมักจบด้วย	ความทุกข์
เสร้านักโลกหมดสุข	ละห้อย
บ่นนักเพื่อนหมดสนุก	เบือนพักต์ หนีนา
เบื่อนักได้งานน้อย	ต่ำต้อยหมดดี
เรื่อนักลาภยศไซ้ไร	ตกหล่น
ซ่านักไม่ทันคน	เจ็บซ้ำ
หยาบนักขาดคนสน	จักคบ ค้านา
โลงนักมักเลวล้ำ	ชั่วซ้ำ สามานย์

จากหนังสือร้อยล้านวนโคลง กลอน ในความทรงจำ ของขุนพลหอม, 2546

33. สาระสำคัญที่ได้จากคำประพันธ์ข้างต้นคือข้อใด

- ก. จงรู้จักมองโลกในแง่ดี
- ข. ควรพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
- ค. ควรดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
- ง. จงรู้จักยอมรับการเปลี่ยนแปลง (ระดับตัวอักษร)

34. ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ

- ก. การบรรยาย
- ข. การยกตัวอย่าง
- ค. การเปรียบเทียบ
- ง. การให้ข้อเท็จจริง (ระดับตีความ)

35. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้สามารถใช้ประโยชน์ในด้านใด

- ก. การดำเนินชีวิต
- ข. การเลือกคบเพื่อน
- ค. การประกอบอาชีพ
- ง. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 36-39

ปลาวาฬเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มันคลอดลูกออกมาเป็นตัว ไม่ได้แตกตัวออกจากไข่ ก่อนหน้านั้นปลาวาฬก็เหมือนสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่นๆ ที่อาศัยอยู่ในทะเล บรรพบุรุษของปลาวาฬอาศัยอยู่บนบก ก่อนที่มันจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างของร่างกายเพื่อให้มีชีวิตรอดอยู่ในน้ำได้

ปลาวาฬไม่มีเหงือกสำหรับหายใจในน้ำ แต่มันอาศัยปอดเป็นอวัยวะในการหายใจ ผลจากการศึกษาซากฟอสซิลของปลาวาฬในยุคแรกๆ ปรากฏว่าปลาวาฬมีจมูกอยู่ที่ด้านหน้าของหัว ต่อมาจมูกพัฒนาเลื่อนมาอยู่ด้านบนของหัว เพื่อให้สอดคล้องกับการที่มันต้องโผล่จมูกขึ้นมาหายใจบนผิวน้ำ เมื่อปลาวาฬดำน้ำ จมูกของมันจะถูกปิดด้วยลิ้นกันน้ำ และท่อหายใจก็จะถูกปิดจากปาก ดังนั้นจึงไม่มีทางที่น้ำจะเข้าไปในปอดจากทางปาก

ปลาวาฬต้องขึ้นมาหายใจเอาอากาศจากผิวน้ำทุก 5-10 นาที แต่มันสามารถอยู่ในน้ำได้นานถึง 45 นาทีหากจำเป็น เมื่อปลาวาฬโผล่ขึ้นมาหายใจนั้น สิ่งแรกที่มันทำก็คือ การพ่นลมออกจากจมูก

เพื่อระบายเอาอากาศที่ใช้แล้วออกจากร่างกายโดยเร็ว เสียงพ่นลมของปลาวาฬจึงดังจนสามารถได้ยินไปไกล

การพ่นลมของปลาวาฬนั้นจะมองเห็นเป็นลำของกระแสอากาศที่ประกอบด้วย อากาศที่มันใช้จนหมด ออกซิเจน และไอน้ำ และสามารถทำได้หลายครั้ง จนกว่าอากาศเสียจะหมดจากปอด เมื่อปลาวาฬบรรจุอากาศได้เต็มปอดแล้ว มันจึงดำลึกลงไปในน้ำ ดังนั้นการพ่นน้ำของปลาวาฬที่เราเห็นนั้น แท้จริงก็คือการหายใจออกของปลาวาฬนั่นเอง

จากหนังสือ Why รอบรู้ความลับของโลก ของนิภาพัชร ปิ่นสุวรรณ, 2548

36. ข้อความใดกล่าวไม่ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

- ก. ปลาวาฬใช้จมูกซึ่งอยู่ด้านบนของหัวเพื่อหายใจบนผิวน้ำ
- ข. ปลาวาฬมีท่อหายใจอยู่ที่บริเวณด้านหน้าของหัว
- ค. ปลาวาฬหายใจออกโดยการพ่นน้ำออกทางจมูก
- ง. ปลาวาฬหายใจด้วยปอด (ระดับตัวอักษร)

37. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนข้อความนี้

- ก. อธิบายวิธีการที่ปลาวาฬขับของเสียออกจากร่างกาย
- ข. ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการหายใจของปลาวาฬ
- ค. อธิบายถึงสาเหตุที่ปลาวาฬต้องพ่นน้ำ
- ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการพ่นน้ำของปลาวาฬ (ระดับนำไปใช้)

38. ข้อความนี้ใช้โวหารประเภทใด

- ก. สาธกโวหาร
- ข. เทศนาโวหาร
- ค. บรรยายโวหาร
- ง. พรรณนาโวหาร (ระดับตีความ)

39. นักเรียนคิดว่า จะอ่านข้อความข้างต้นได้จากหนังสือประเภทใด

- ก. หนังสือรวมเรื่องสั้น
- ข. หนังสือสารานุกรม
- ค. หนังสือสารคดี
- ง. หนังสือนิทาน (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 40-42

น้ำตาลในขนมถ้ามาเจอกับแบคทีเรียที่มีอยู่ในปากของคนเราเมื่อไหร่ อันตรายจะตามมาถึงฟันได้โดยทันที แบคทีเรียจะคอยกินน้ำตาลในขนมจนอิมมูน่าสำราญ จากนั้นพอมันกินจนอิมแล้วมันก็จะผลิตเอาของเสียที่มีฤทธิ์เป็นกรดออกมา แล้วเจ้ากรดที่ถูกตัวแบคทีเรียผลิตออกมา

ก็จะไปกัดเอาสารชนิดหนึ่งที่อยู่ในฟันหรือที่เราเรียกว่า “สารเคลือบฟัน” (Enamel) จนทำให้ฟันเกิดเป็นรูโหว่ หรือที่เราเรียกกันง่ายๆ นั่นก็คือ “ฟันผุ” นั่นแหละ

พอฟันผุแล้วเจ้าตัวแบคทีเรียอีกชนิดหนึ่งก็จะคอยเจาะเอาฟันที่ผุนั้นให้มันผุยิ่งขึ้นเรื่อยๆ และจะทะลุเข้าไปถึงชั้นในของฟัน (Dentine) ถึงตอนนั้นเราจะมีความรู้สึกว่าเสียวฟันอยู่บ่อยๆ และในที่สุดชั้นในของฟันก็จะถูกแบคทีเรียทำลายจนเป็นบริเวณกว้างขึ้นไปเรื่อยๆ ความเจ็บปวดจะคอยทรมานเราไปจนถึงขั้นที่ต้องไปพึ่งหมอฟัน (ทันตแพทย์) เพื่อที่จะทำการถอนฟันซี่ที่ถูกแบคทีเรียทำลายให้หลุดออกจากเหงือก จึงจะทำให้ความเจ็บปวดจากฟันที่ผุนั้นทุเลาลง หายจากการปวดฟัน

เห็นฤทธิ์เดชของขนมหวานหรือของหวานหรือยังละ กินแล้วอร่อย พออร่อยแล้วก็ต้องมีปัญหาเหงือกจำฟันลาก่อน แต่ถ้าเรากินแล้วเราหมั่นขยันทันทีที่จะแปรงฟันให้สะอาดที่สุด เราก็อาจจะไม่ต้องพบกับปัญหาแบบนี้ ถ้าเรากินแล้วแปรงฟันอย่างลวกๆ ก็ต้องเป็นอย่างนี้แหละ ความทรมานของฟันที่ผุน่ะมันรุนแรงไม่ใช่หน่อยเลยทีเดียว

จากหนังสือสารพันเรื่องน่ารู้ ของ เจียรระโน, 2545

40. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. โทษของการรับประทานอาหารหวาน
- ข. พิษภัยจากแบคทีเรียในช่องปาก
- ค. ต้นเหตุที่ทำให้เกิดฟันผุ
- ง. วิธีดูแลรักษาฟัน (ระดับตัวอักษร)

41. จากข้อความนี้ สิ่งใดเป็นตัวทำลายสารเคลือบฟัน

- ก. แบคทีเรียที่อยู่ในอาหารที่รับประทาน
- ข. กรดของเสียที่แบคทีเรียผลิตออกมา
- ค. แบคทีเรียตามซอกฟัน
- ง. จุลินทรีย์ในช่องปาก (ระดับตัวอักษร)

42. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

- ก. การบ้วนปากทุกครั้งหลังทานอาหารเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ
- ข. ของหวานต่างๆ ถ้าวางรับประทานได้จะเป็นการดี
- ค. การปล่อยให้ฟันผุนับเป็นความทุกข์ทรมานยิ่ง
- ง. การแปรงฟันอย่างถูกวิธีเป็นเรื่องสำคัญมาก (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 43-46

เมื่อกล่าวถึงนาโนเทคโนโลยี (Nanotechnology) คนส่วนใหญ่จะทราบว่าเป็นเทคโนโลยีที่สร้างขึ้นมาจากอนุภาคที่มีขนาดเล็กมาก แต่มักไม่ทราบว่าแท้จริงแล้วนาโนเทคโนโลยีคืออะไร

นาโนเทคโนโลยี ในศตวรรษที่ 21 ก็คืออีกก้าวหนึ่งของการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ถึงความสามารถสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีขนาดจิ๋ว วัดเป็นขนาดโมเลกุลและอะตอม หรือในความหมายด้านวิทยาศาสตร์นั้น นาโนเทคโนโลยีเป็นอุตสาหกรรมระดับโมเลกุล (โมเลกุลคือการประกอบกันของอะตอมเพื่อทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง) หรือการสร้างสิ่งต่างๆจากอะตอมในหน่วยวัดระดับนาโนเมตรหรือมีขนาดเพียง 1/1,000,000,000 เมตรเท่านั้น (เล็กขนาดที่มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น) และเป็นเทคโนโลยีการประกอบ และผลิตสิ่งต่างๆ ขึ้นจากการเรียงตัวของอนุภาคขนาดเล็ก เช่น อะตอมหรือโมเลกุลเข้าด้วยความแม่นยำในระดับนาโนเมตร ซึ่งต้องอาศัยวิทยาการหลายสาขา ทั้งเคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา อิเล็กทรอนิกส์ และอื่นๆ โดยเฉพาะสาขาคอมพิวเตอร์ (ระดับการใช้หุ่นยนต์แทนแรงงานมนุษย์) สำหรับการทำงาน

การนำเอาแนวคิดนาโนเทคโนโลยีมาพัฒนาปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์จึงเกิดขึ้นตามแต่มนุษย์จะจินตนาการไปถึง อาทิ คอมพิวเตอร์เร็วขึ้นล้านเท่า การเดินทางในอวกาศ การไขปริศนาโรคภัยไข้เจ็บ รวมถึงความเป็นอมตะ การสร้างอาหารที่ไม่มีวันหมด การเพาะพันธุ์สัตว์ที่สูญพันธุ์ขึ้นใหม่ การมีหุ่นยนต์จิ๋วแบบที่มองไม่เห็นมารักษาโรคต่างๆ ตามที่ตั้งโปรแกรมไว้ มีซูเปอร์คอมพิวเตอร์ขนาดเล็กเท่าเซลล์ของมนุษย์ที่สามารถซอกซอนเข้าไปในร่างกายเพื่อรักษาอาการป่วยไข้

ออกจะเป็นเรื่องจินตนาการเหลือเชื่อ หรือนิยายวิทยาศาสตร์ ซึ่งพวกเรานึกภาพไม่ออก แต่เป็นเรื่องจริงของนาโนเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในยุคนี้

จากวารสารสิ่งแวดลอม ของเพ็ญชуда ปัญญาวานิชกุล, 2547

43. “ศตวรรษที่ 21” หมายถึง ระยะเวลาในช่วงใด

- ก. ปี ค.ศ. 2000 ถึง ค.ศ. 2099
- ข. ปี ค.ศ. 2001 ถึง ค.ศ. 2100
- ค. ปี ค.ศ. 2100 ถึง ค.ศ. 2199
- ง. ปี ค.ศ. 2100 ถึง ค.ศ. 2200 (ระดับตัวอักษร)

44. จากข้อความนี้ “นาโนเทคโนโลยี” คืออะไร

- ก. เทคโนโลยีที่ผลิตสิ่งต่างๆ โดยใช้อ่อนุภาคขนาด หนึ่งส่วนหนึ่งพันล้านเมตร
- ข. เทคโนโลยีที่มีโครงสร้างมาจากอะตอมชื่อว่านาโนเมตร
- ค. เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นจากวิทยาการหลากหลายสาขา
- ง. เทคโนโลยีที่ใช้หุ่นยนต์ในการทำงานทั้งหมด (ระดับตัวอักษร)

45. การนำเสนอข้อความข้างต้นนี้ เป็นไปในลักษณะใด

- ก. อธิบาย
- ข. แนะนำ
- ค. โน้มน้าว
- ง. ให้ข้อคิด (ระดับตีความ)

46. ผู้เขียนข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ให้สาระความรู้ที่เป็นนวัตกรรม
- ข. สร้างเสริมจินตนาการของผู้อ่าน
- ค. กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
- ง. ปลุกฝังให้คนไทยรู้จักใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 47-49

หลายสิ่งหลายอย่างมีทั้งคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมตามค่านิยมของสังคม ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการใช้ของเรา เช่น

คอมพิวเตอร์ ประโยชน์แท้เพื่อใช้สร้างสรรค์งานที่เป็นประโยชน์ ประโยชน์เทียมคือ ใช้เล่นเกมเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินจนสาวยตาเสีย สมารถสิ้น และเสียโอกาสที่จะทำสิ่งอื่นที่มีประโยชน์มากกว่า

รถยนต์ พาหนะพาเราไปทำธุระต่างๆ จะเป็นแค่คุณค่าเทียม หากซื้อรถเพราะยี่ห้อเพื่อความโก้ การซื้อรถขนาดใหญ่กินน้ำมันมากเกินไป หรือซื้อเพื่อใช้ขับเที่ยวเล่นไปวันๆ

โทรศัพท์มือถือ หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์มือถือ เราใช้มันเพื่อประโยชน์สร้างสรรค์ หรือใช้เพื่อประดับบารมี มีเพื่อให้เท่าเทียมกับคนอื่น อุปกรณ์เหล่านี้มีแต่จะทำให้เราเสียเวลาที่จะอยู่กับตัวเองหรือคนที่เรารัก

ข้อมูลข่าวสารในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีมากมาย จะเกิดประโยชน์ก็ต้องมีสติปัญญากำกับ ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ก่อนนำมาใช้ หากสักแต่รับข้อมูลโดยไม่ได้พิจารณาความจริงด้วยปัญญา ก็เหมือนอาหารที่ไม่ย่อย ไม่มีประโยชน์อะไรต่อผู้รับประทาน

จากหนังสือเข็มทิศชีวิต ของ สุตินาถ ณ พัทลุง, 2548

47. จากบทความข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้คนไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ค่านิยมของสังคม
- ข. การมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ค. พฤติกรรมบริโภคที่ถูกต้อง
- ง. การดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข (ระดับตีความ)

48. จากบทความข้างต้น ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ในการเขียนอย่างไร
- ให้ข้อคิดในการเลือกซื้อของ
 - สอนให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - แนะนำวิธีวางแผนในการใช้เงิน
 - ชี้แนะให้เลือกใช้สิ่งของที่มีคุณภาพ (ระดับนำไปใช้)
49. ถ้านักเรียนมีคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะอยู่แล้ว แต่เห็นคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊คขนาดพกพารุ่นใหม่ลดราคา 30% นักเรียนจะตัดสินใจทำอะไร จึงจะสอดคล้องกับข้อคิดที่ได้จากข้อความข้างต้น
- ซื้อ เพราะจะได้เป็นคนทันสมัย
 - ซื้อ เพราะเบื่อคอมพิวเตอร์เครื่องเดิมที่ใช้อยู่
 - ไม่ซื้อ เพราะคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊คนี้ยังมีราคาแพง
 - ไม่ซื้อ เพราะคอมพิวเตอร์เครื่องเดิมยังสามารถใช้งานได้ดี (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 50-52

สหประชาชาติได้กล่าวถึงการเรียนไว้อย่างดีมาก ๆ เมื่อถูกถามว่าจะเรียนหนังสือไปทำอะไรว่า การเรียนหนังสือของมนุษยชาตินั้นเรียนเพื่อไปเป็นประโยชน์ 4 อย่าง คือ

ประการแรก เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้ ถ้าไม่เริ่มเรียนเพื่อให้มีพื้นฐานเบื้องต้นในองค์ความรู้แล้ว จะคิดต่อเรื่องได้อย่างไร จะเอาอะไรมาคิด จะเอาอะไรมาตัดสินใจต่อได้เล่า องค์ความรู้ต่างๆ มีประโยชน์ใช้ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิต การหาความรู้เพิ่มเติมโดยการฟัง การอ่าน การเขียน การดู และการสัมผัส เป็นการเรียนเพื่อรู้เป็นอันดับแรก

ประการที่สอง เรียนหนังสือเพื่อไปทำงานประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ความสมบูรณ์ทางความคิดนั้น นอกจากการเรียนเพื่อองค์ความรู้แล้ว ต้องเรียนการประยุกต์เพื่อไปทำงานประกอบอาชีพ โดยต้องอาศัยการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการทำงาน เพราะถ้าคนเราจะก้าวหน้าขึ้นไปในหน้าที่การงาน ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ

ประการที่สาม คือเรียนหนังสือไปเพื่อให้มีชีวิตอยู่ในสังคมโลกร่วมกับคนอื่นได้โดยสันติ เข้าใจสภาวะแวดล้อมของธรรมชาติ ของสังคมในแต่ละกาลเวลา แต่ละสถานที่ รู้จักคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ดนตรี ธรรมชาติ กีฬา อารมณ์ขัน กิริยามารยาทในการเข้าสังคมเพื่อให้อยู่ในสังคมกับคนอื่น ๆ ทั่วโลกได้อย่างมีความสุขสันติ

ประการสุดท้าย คือการเรียนหนังสือไปเพื่อความเป็นมนุษย์ซึ่งต่างออกจากสัตว์ โดยมีวิวัฒนาการทางสมองทางความคิดต่อเนื่อง มีคุณธรรม อันเป็นธรรมะขั้นสูงของทุกศาสนาในโลก

จากหนังสือรอยอัยรา ของ พีรศักดิ์ วรสุนทรโรสถ, 2547

50. ข้อความข้างต้นนี้ ใช้โวหารประเภทใด

- ก. สาธกโวหาร
- ข. เทศนาโวหาร
- ค. บรรยายโวหาร
- ง. พรรณนาโวหาร

(ระดับตีความ)

51. สิ่งใดที่แสดงให้เห็นว่า “มนุษย์แตกต่างจากสัตว์”

- ก. การรู้จักทำงาน
- ข. ความมีคุณธรรม
- ค. ความฉลาดเฉลียว
- ง. การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นโดยสันติ

(ระดับตัวอักษร)

52. ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของสิ่งใด

- ก. การศึกษาเล่าเรียน
- ข. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
- ค. การใช้ปัญญาแก้ปัญหาในชีวิต
- ง. การปฏิบัติตามหลักธรรมในพุทธศาสนา

(ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 53-56

เมื่อคุณค่าของชาเขียวเป็นที่รู้จักของคนไทย กระแสการบริโภคชาเขียวก็มากขึ้น แต่อย่าลืมว่า ไม่ว่าจะชาหรือกาแฟนั้น ถือเป็นพืชที่มีสารคาเฟอีนตามธรรมชาติในปริมาณสูงกว่าพืชชนิดอื่น การดื่มชานอกจากจะได้สารแคเทชินที่มีคุณค่าแล้ว จะต้องได้รับสารคาเฟอีนตามมาด้วย สารคาเฟอีนนั้นเป็นที่รู้ๆ กันว่าเป็นสารออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้การเต้นของหัวใจเร็วขึ้น และยังช่วยขับปัสสาวะทำให้ไตทำงานมากขึ้น ก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกายได้ กระแสการดื่มชาเขียวพร้อมดื่มในบ้านเรานั้นวันจะมากขึ้นจนบางคนดื่มแทนน้ำเปล่าเลยทีเดียว ลองคิดดูว่าวันหนึ่งร่างกายเราต้องการน้ำ 6-8 ลิตร ถ้าดื่มชาเขียวแทนน้ำจะได้รับปริมาณคาเฟอีนเข้าไปเท่าไร เพราะปริมาณสารคาเฟอีนในชาเขียวพร้อมดื่มขนาดบรรจุ 500 มิลลิลิตร มากกว่า 10 ยี่ห้อ มีปริมาณสารคาเฟอีนเกิน 50 มิลลิกรัมต่อขวด ซึ่งร่างกายของคนที่มีสุขภาพสมบูรณ์ไม่ควรได้รับสารคาเฟอีนเกิน 200 มิลลิกรัมต่อวัน หากคุณดื่มวันละ 4 ขวดก็ได้รับสารคาเฟอีนมากแล้ว จึงต้องกลับมาคิดกันว่าถ้าจะดื่มชาเขียวพร้อมดื่ม 1 ขวด ในราคา 20-25 บาทนั้น จะได้สารอาหารที่มีคุณค่าคุ้มกับราคา หรือจะได้สารคาเฟอีนเกินราคากันแน่

จากวารสารทำอย่างไรให้ไกลหมอก ของ ศรีนยา พรหมคำ, 2548

53. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง** เกี่ยวกับข้อความนี้

- ก. ชาเขียวพร้อมดื่มมีส่วนผสมของคาเฟอีนน้อยกว่าชาเขียวรูปแบบอื่น
- ข. สารคาเฟอีนส่งผลให้หัวใจ และไตทำงานหนักขึ้น
- ค. สารคาเฟอีนในชาเขียวมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท
- ง. สารแคชิตินในชาเขียวมีประโยชน์ต่อร่างกาย (ระดับตัวอักษร)

54. ผู้เขียนใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ

- ก. การชี้แจง
- ข. การยกตัวอย่าง
- ค. การเปรียบเทียบ
- ง. การอ้างข้อเท็จจริง (ระดับตีความ)

55. บุคคลใดน่าจะเป็นคนกล่าวข้อความข้างต้นนี้มากที่สุด

- ก. แม่บ้าน
- ข. โภชนากร
- ค. นักวิทยาศาสตร์
- ง. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ระดับตีความ)

56. ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการเขียนข้อความนี้

- ก. เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณที่เหมาะสมในการดื่มชาเขียวพร้อมดื่ม
- ข. เพื่อให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับส่วนประกอบที่มีอยู่ในชาเขียวพร้อมดื่ม
- ค. เพื่อชี้แนะให้คนทั่วไปเห็นผลเสียของการดื่มชาเขียวพร้อมดื่ม
- ง. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการดื่มชาเขียว (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 57-60

“นายโคฟี อันนัน” เลขาธิการ สหประชาชาติได้ถวายเป็นรางวัลสูงสุดเรื่องการพัฒนาคนแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และกล่าวยกย่องว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เน้นเรื่องความพอประมาณ เน้นเรื่องการบริหารอย่างมีสติ และมีระบบภูมิคุ้มกันสำหรับผลกระทบจากภายนอก เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ เหมาะสมกับชุมชนทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง เวลาที่กระแสโลกาภิวัตน์กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว !

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

จากหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับที่ 8-11 มิถุนายน 2549

57. จากข้อความข้างต้นข้อใด**ไม่ใช่**แนวทางการปฏิบัติตามหลัก “เศรษฐกิจพอเพียง”

- ก. การใช้ชีวิตอย่างพออยู่ พอกิน
- ข. การใช้ชีวิตอยู่บนหลักของเหตุผล
- ค. การสร้างความเท่าเทียมให้เกิดขึ้นในสังคม
- ง. การใช้ชีวิตให้ก้าวทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์ (ระดับตัวอักษร)

58. ข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นสิ่งใดชัดเจนที่สุด

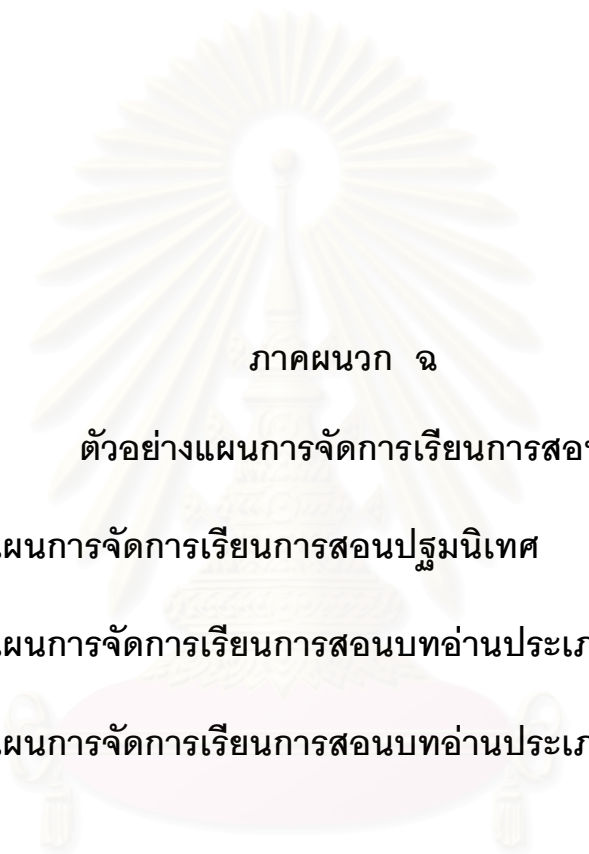
- ก. ปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง”
- ข. ประโยชน์ของการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
- ค. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ
- ง. พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ระดับตัวอักษร)

59. ถ้าทุกคนปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลที่ตามาน่าจะเป็นเช่นไร

- ก. สภาพเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
- ข. สังคมมีสันติสุข ผู้คนมีความสุข และมีความเป็นอยู่ดีขึ้น
- ค. ประเทศจะร่ำรวย มั่งคั่ง และเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว
- ง. ประเทศจะเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลก (ระดับตีความ)

60. จากข้อความข้างต้น ข้อใด**ไม่ใช่**แนวคิดที่ผู้เขียนต้องการให้นักเรียนยึดปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

- ก. จงรู้จักมองโลกในแง่ดี
- ข. จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
- ค. จงใช้คุณธรรมนำทางชีวิต
- ง. จงใช้สติปัญญาในการตัดสินใจ (ระดับนำไปใช้)

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอน

- แผนการจัดการเรียนการสอนปฐมนิเทศ
- แผนการจัดการเรียนการสอนบทอ่านประเภทบันเทิงคดี
- แผนการจัดการเรียนการสอนบทอ่านประเภทสารคดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนการสอนปฐมนิเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

เวลา 2 คาบ 120 นาที

สาระสำคัญ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านในกลุ่มผู้เรียนที่จัดละความสามารถ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีบทบาทในการช่วยเหลือแนะนำและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น บทความเรื่อง “คุณค่าแห่งตัวตน” เป็นบทความที่ผู้เขียนให้แง่คิดแก่คนทั่วไปเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง โดยการไม่นำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น พร้อมกับชี้แนะให้นำจุดด้อยของตนมาพัฒนา และปรับปรุงตนเองให้มีคุณค่าเพิ่มขึ้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านด้วยการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมาย ลำดับขั้นและประโยชน์ของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือได้
2. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือได้
3. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
4. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
7. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย ขั้นตอนและประโยชน์ของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
2. การปฏิบัติตามขั้นตอนของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
3. ทุกคนต่างมีคุณค่าในตนเอง แต่มักจะมองข้ามคุณค่าเหล่านั้นไปเพราะมัวแต่นำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น

เนื้อหา

1. กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นกลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่าน ในกลุ่มผู้เรียนที่จัดละความสามารถกลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาไทยสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทหัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน เพื่อช่วยเหลือกันทำความเข้าใจบทอ่าน โดยให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดคร่าวๆ จากนั้นแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน ในแต่ละส่วนให้รวบรวมศัพท์และจับใจความสำคัญ เมื่ออ่านครบทุกส่วนให้สรุปบททวนบทอ่านทั้งหมด ซึ่งแต่ละขั้นตอน มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ให้ได้ข้อสรุปจากเนื้อหาที่อ่านด้วยตนเอง

2. บทความเรื่อง “คุณค่าแห่งตัวตน” โดย ชานติอาโก จาก หนังสือพิมพ์ โฟสต์ทูเดย์ ฉบับวันอาทิตย์ที่ 10 พฤษภาคม 2548 ความว่า

ผู้เขียนให้แง่คิดแก่บุคคลทั่วไปว่า คนเรามักมองข้ามคุณค่าของตนเอง เพราะมัวแต่นำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น ซึ่งหากเราไม่รู้เท่าทันแล้ว ข้อเสียหรือจุดด้อยเหล่านั้นจะทำให้เราเป็นทุกข์ ผู้เขียนจึงเสนอแนะให้คนพยายามมองหาจุดเด่นหรือคุณค่าของตนเอง พร้อมกับนำจุดด้อยที่ค้นพบมาพัฒนา และปรับปรุงตนเองให้มีคุณค่าเพิ่มขึ้น

ศัพท์สำนวนจากเรื่อง

คุณค่า	หมายถึง	สิ่งที่มีประโยชน์หรือมีมูลค่าสูงสุด
รู้เท่าทัน	หมายถึง	รู้ตามความเป็นจริง
บั่นทอนจิตใจ	หมายถึง	ทำให้เสียกำลังใจ
ข้องแวง	หมายถึง	ติดต่อกัน เอาใจใส่ เกี่ยวกับ เกี่ยวข้อง
อบายมุข	หมายถึง	ทางแห่งความฉิบหาย
อีเมล	หมายถึง	จดหมายอิเล็กทรอนิกส์
น้อยเนื้อต่ำใจ	หมายถึง	รู้สึกเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม
สมประกอบ	หมายถึง	มีอวัยวะสมบูรณ์เป็นปกติ
ละอายใจ	หมายถึง	รู้สึกอายที่จะทำสิ่งไม่ถูกไม่ควร
ถือโทษโกรธเคือง	หมายถึง	คุมแค้น ผูกใจโกรธ
ตระหนักรู้	หมายถึง	รู้ประจักษ์ชัด รู้ชัดแจ้ง
เงื่อนไข	หมายถึง	ข้อแม้
จมปลัก	หมายถึง	ติดอยู่กับที่ ไม่ก้าวหน้า

การจัดกระบวนการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทักทายนักเรียน แนะนำตนเอง และแจ้งจุดประสงค์ ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอน จากนั้นพูดคุยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนว่า นักเรียนชอบอ่านหนังสือหรือไม่ เพราะเหตุใด พร้อมซักถามนักเรียนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือว่า ในขณะที่อ่านนักเรียนมีปัญหาในการอ่านหรือไม่ อย่างไร จากนั้นครูติดแถบข้อความ “ปัญหาการอ่าน” บนกระดาน แล้วสุ่มเรียกนักเรียน 5-6 คนออกมาเขียนปัญหาที่ตนพบระหว่างอ่านหนังสือ จากนั้นครูสรุปว่าปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นนั้นเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ คือ นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน แล้วโยงเข้าสู่วิธีแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยการฝึกทำความเข้าใจบทอ่าน โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (5 นาที)

ขั้นสอน

1. ครูติดแถบข้อความ “กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ” พร้อมซักถามนักเรียนว่าเมื่ออ่านเรื่องนี้แล้ว นักเรียนคิดว่ากลวิธีการอ่านนี้มีลักษณะอย่างไร จากนั้น ครูติดภาพการแข่งขันฟุตบอล พร้อมสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะการเล่นและหน้าที่ของผู้เล่นฟุตบอล จากนั้นครูสรุปโดยเปรียบเทียบว่า ทีมฟุตบอลจะประสบความสำเร็จได้ นักฟุตบอลต้องเรียนรู้กลวิธีในการเล่น แบ่งหน้าที่และทำงานร่วมกันเป็นทีม เช่นเดียวกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่นักเรียนต้องเรียนรู้กลวิธีในการอ่าน เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาอภิปรายในกลุ่ม ซึ่งสมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในการช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จและเข้าใจบทอ่านร่วมกัน แล้วครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง “กลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ” ให้นักเรียนอ่าน 5 นาที จากนั้นครูซักถาม พร้อมทั้งอธิบายกลวิธีทั้ง 4 ชนิด โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย (15 นาที)

2. ครูสาธิตการใช้กลวิธีทั้ง 4 ชนิด ตามขั้นตอนการอ่านเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน โดยแจกบทอ่าน เรื่อง “ไอทีในความคิดของเด็กไทย” และใบงานที่ 1 ให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หลังกลวิธีที่ครูใช้ขณะสาธิตการใช้กลวิธีทั้ง 4 ชนิด โดยขณะอ่านครูจะบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านลงในแผ่นใสแบบบันทึกการอ่านประกอบการอธิบาย (15 นาที)

3. ครูนำนักเรียนสนทนาว่า การอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ เมื่อนักเรียนแต่ละคนอ่านบทอ่านแล้ว ต้องนำข้อมูลที่ตนบันทึกไว้มาอภิปรายในกลุ่ม เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด และในขณะที่อภิปรายกลุ่มนี้ นักเรียนแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบเพื่อช่วยให้ทุกคนในกลุ่มเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น จากนั้นครูแจกใบความรู้ ที่ 2 เรื่อง “บทบาทหน้าที่ของนักเรียนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ” ให้นักเรียนทุกคนอ่าน 5 นาที จากนั้นครู

อธิบายทักษะพื้นฐานในการเรียนแบบร่วมมือ บทบาทหน้าที่ และความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย (10 นาที)

4. ครุณำนักเรียนเข้าสู่การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ แล้วแจก ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง “การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ”, “แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล” และ “แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม” ให้นักเรียนอ่าน 5 นาที แล้วครูซักถามพร้อมทั้งอธิบายความหมาย ขั้นตอน รวมทั้งประโยชน์ของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย

5. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน คละกัน ให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทำหน้าที่ต่างกัน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน จากนั้นครูแจกเอกสารชี้แนะขั้นตอนการอ่านแก่หัวหน้ากลุ่ม และแจกบัตรชี้แนะการทำความเข้าใจศัพท์แก่ผู้นำอธิบายศัพท์

6. ครูปูพื้นความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับบทความเรื่อง “คุณค่าแห่งตัวตน” โดยสุ่มเรียกนักเรียน 3-4 คน ให้นักเรียนบอกข้อดีหรือคุณค่าของตนเองคนละ 1 ข้อ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ จากนั้นให้นักเรียนในห้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีในการมองเห็นคุณค่าของตนเอง ครูสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

7. **(ขั้นก่อนอ่าน)** ครูแจกบทความเรื่อง “คุณค่าแห่งตัวตน” ให้นักเรียน จากนั้นหัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้ พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

8. **(ขั้นระหว่างอ่าน)** ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้เพื่อรวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ไม่เข้าใจ จากนั้นผู้นำอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แนะการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยคที่มีคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่มให้ผู้ประสานงานจดบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

9. หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยมีผู้นำจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แนะให้หาคำตอบว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านนี้คืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ใน

แบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้นำจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปราย และสรุปใจความสำคัญของกลุ่มให้ผู้ประสานงานบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

10. **(ขั้นหลังอ่าน)** เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมด โดยให้ตั้งคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน

11. หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน ได้แก่ เนื้อเรื่อง โดยสรุป จุดมุ่งหมายของผู้เขียน ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปสาระสำคัญของบทอ่านตามความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

12. ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 7 ถึงข้อ 11 ที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

13. เมื่อจบการอภิปรายครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ ความหมาย ขั้นตอน และประโยชน์ของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และกล่าวสรุปถึงการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยใช้แถบข้อความประกอบการอธิบาย

การวัดและประเมินผล

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแข่งขันเรียงแถบประโยคลำดับขั้นตอนของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จากนั้นครูตรวจสอบและเฉลยให้ถูกต้อง
2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
4. ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล
5. ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบข้อความ “ปัญหาการอ่าน”
2. แถบข้อความ “กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ”
3. ภาพการแข่งขันฟุตบอล
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง “กลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ”
5. ใบงานที่ 1 เรื่อง “การใช้กลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ”
6. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง “บทบาทหน้าที่ของนักเรียนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ”
7. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง “การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ”
8. บทความเรื่อง “ไอทีในความคิดของเด็กไทย”
9. บทความเรื่อง “คุณค่าแห่งตัวตน”
10. แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล
11. แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม
12. แถบข้อความลำดับขั้นตอนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
13. บัตรชี้แนะวิธีการทำความเข้าใจศัพท์
14. เอกสารชี้แนะขั้นตอนการอ่าน
15. เอกสารชี้แนะการแสดงบทบาท

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไอทีในความคิดของเด็กไทย

สมชาย นำประเสริฐชัย

1.

ประโยคที่ว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศไทย” กลายเป็นประโยคที่คนส่วนใหญ่เริ่มคุ้นเคยและยอมรับโดยปริยาย และยิ่งเป็นการตอกย้ำความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เมื่อมีการตั้งกระทรวงใหม่ที่ทำหน้าที่โดยเฉพาะเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร ที่นิยมเรียกกันย่อๆว่า กระทรวงไอซีที แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีควบคู่กันไปด้วย เยาวชนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาจึงเห็นได้ว่ามีหน่วยงานหลายๆแห่ง ได้พยายามช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีให้มากขึ้น ถึงขั้นมีการปรับหลักสูตรใหม่ให้มีการเรียนการสอนวิชาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับชั้นต่างๆ ตั้งแต่ประถม มัธยม เพื่อเตรียมความรู้ ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.

ในปัจจุบันเยาวชนไทยเริ่มมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอทีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร เช่น เยาวชนที่เป็นนักเรียนในระดับประถมเริ่มใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการติดต่อกับผู้ปกครองและเพื่อน นักเรียนในระดับมัธยม นิสิต นักศึกษา ก็เริ่มใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสาร ค้นหาข่าวสารหรือข้อมูลที่ต้องการ

อย่างไรก็ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับไอทีของเยาวชนจำนวนมากนั้นยังมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง เยาวชนส่วนใหญ่ยังคิดว่าเทคโนโลยีสารสนเทศคือทุกสิ่งทุกอย่าง คือคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาของทุกๆเรื่อง ตัวอย่างเช่น เยาวชนที่เข้าร่วมแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในรายการทีวีและวิทยุต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่ยังแสดงความคิดเห็นที่เป็นไปในทางเดียวกันว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้” “เทคโนโลยีสารสนเทศคืออินเทอร์เน็ต” หรือ “หากไม่มีเทคโนโลยีสารสนเทศแล้วก็จะไม่มีการเรียนรู้” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเยาวชนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีมาก แต่ยังไม่เข้าใจความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ถูกต้อง เพราะหากพิจารณาให้ดีจะเห็นได้ว่า ความคิดดังกล่าวนั้นไม่ถูกต้องทีเดียว เช่น ในอดีตมีการเรียนรู้ มีการพัฒนาและสังคมยังสามารถดำรงให้อยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ ทั้งๆที่ในอดีตไม่ได้มีเทคโนโลยีเหมือนอย่างในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามความคิดเหล่านี้ก็ยังเป็นภาพสะท้อนที่แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมาก และเป็นด้านบวก

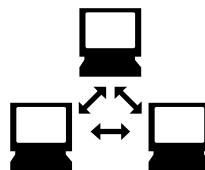
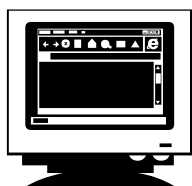
3.

แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ ยังมีเยาวชนกลุ่มหนึ่งเห็นว่าเทคโนโลยีคือแฟชั่นที่แสดงถึงความมีฐานะ ความทันสมัย ความเก่งของผู้ใช้ ซึ่งทำให้เยาวชนกลุ่มนี้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังเห็นได้จากเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ราคาแพงแต่ใช้ในช่วงเวลาสั้นๆ แล้วเปลี่ยนไปใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นใหม่ที่ดีว่าทันสมัยกว่า ทั้งๆ ที่ของเดิมยังสามารถใช้งานได้ดี หรือใช้ในการส่งข้อความ และรูปภาพกันในกลุ่มวัยรุ่น หรือเยาวชนที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มือถือเพียงเพื่อสำหรับจดตารางนัดหมายแทนสมุดพก หรือไว้ใช้เล่นเกมเท่านั้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการใช้งานที่ไม่คุ้มกับการลงทุน และความสูญเสียนี้มีจำนวนไม่น้อยในแต่ละปี

4.

ในโลกของความเป็นจริงนั้น ความสำเร็จ หรือประสิทธิภาพในการดำเนินการอะไรก็ตาม มีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ ความตั้งใจ ความพร้อมและความมุ่งมั่น ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น เป็นเพียงเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการดำเนินการให้ง่ายและคล่องตัวมากขึ้นเท่านั้น การที่บุคคลหรือองค์กรจะสามารถใช้เทคโนโลยีเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ จำเป็นต้องมีการเรียนรู้การใช้งานเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับงานด้วย ไม่เช่นนั้นเทคโนโลยีก็เป็นเพียงการลงทุนที่สูญเปล่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆทั้งสิ้น เหมือนกับองค์กรจำนวนมากที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผิดประเภท เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์แทนเครื่องพิมพ์ดีด ใช้ศูนย์คอมพิวเตอร์เป็นห้องเล่นเกมหรือเป็นที่พบปะสังสรรค์

เส้นทางสู่ความสำเร็จในปัจจุบัน ต้องผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีและความสามารถของผู้ใช้ หากเยาวชนต้องการบรรลุความสำเร็จในเรื่องใดๆก็ตาม จำเป็นต้องมีความรู้ ความตั้งใจ ความอดทนในการดำเนินการต่างๆ ไม่ใช่หวังที่จะประสบความสำเร็จเพียงแค่การพึ่งเทคโนโลยีหรือสิ่งภายนอกเท่านั้น ดังนั้นเยาวชนจึงต้องเริ่มฝึกฝน เรียนรู้ ตั้งใจและมุ่งมั่นตั้งแต่วันนี้ เพื่อความสำเร็จในวันนี้และอนาคต

คุณค่าแห่งตัวตน

ซานติอาโก

1.

บ่อยครั้งเลยทีเดียวที่เรามองข้ามคุณค่าภายในตัวตนของเราไป เพียงเพราะว่าเรานำตนเองไปเปรียบเทียบกับใครคนอื่น

เด็กหนุ่มบางคนรู้สึกน้อยใจอยู่ตลอดเวลา เพียงเพราะว่าไม่สามารถทำผลการเรียนให้เทียบเท่ากับพี่น้องได้ ทำให้เขารู้สึกว่าพ่อแม่รักเขาน้อยกว่าพี่น้องคนอื่นในครอบครัว เมื่อนำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น เราจึงมักจะมองเห็นแต่ข้อเสียของตนเอง และหากไม่รู้เท่าทันแล้วละก็ ข้อเสียเหล่านั้นจะกลับมาเป็นหนามทิ่มแทงให้เราต้องทุกข์ทรมานอยู่ตลอดเวลา แทนที่จะเป็นเครื่องเตือนใจให้เราปรับปรุงตัวให้ดีขึ้นกว่าเดิม

เมื่อเด็กหนุ่มไม่รู้เท่าทันข้อเสียในเรื่องความสามารถในการเรียนหนังสือของตัวเอง เขาจึงปล่อยให้ข้อเสียเหล่านั้นบั่นทอนจิตใจอยู่ตลอดเวลา และที่สำคัญก็คือเขาลืมไปว่าเขายังมีคุณค่าแห่งตัวตนอีกมากมายที่ได้มองข้ามไป เช่น แม้ว่าจะเรียนหนังสือไม่เก่งเท่าผู้อื่น แต่เขาก็ไม่เคยข้องแหวะบายมุข หรือนำเงินที่ได้จากพ่อแม่ไปผลาญอย่างไร้ประโยชน์

2.

อีเมลจากเพื่อนคนหนึ่ง ได้ส่งนิทานบางเรื่องจาก www.budpage.com มาให้อ่านว่า

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ได้มีชาวอินเดีย ซึ่งเป็นข้ารับใช้ของบ้านเศรษฐีใหญ่ในเมืองหลวง ได้เดินแบกหม้อดิน 2 ใบ เพื่อเติมน้ำกลับมาบ้านเจ้านายทุกวัน ซึ่งหม้อดินของหนุ่มชาวอินเดียนั้น ใบหนึ่งมีรอยร้าวขณะที่อีกใบมีความสมบูรณ์สวยงาม เมื่อนำมาบรรจุน้ำหม้อใบสวยก็สามารถบรรจุน้ำได้เต็มเปี่ยมตั้งแต่ลำธารจนถึงบ้านเจ้านาย ส่วนหม้อดินที่มีรอยร้าวนั้น กว่าจะมาถึงปลายทาง ก็มักจะเหลือน้ำแค่ครึ่งเดียวเสมอ เพราะรอยร้าวบนหม้อทำให้น้ำรั่วซึมออกไปตลอดเส้นทาง เท่ากับว่าหนุ่มผู้นี้ต้องขนน้ำได้เที่ยวละหม้อครึ่งเสมอ แม้จะแบกหม้อไป 2 ใบก็ตาม

เมื่อเป็นเช่นนี้ หม้อดินใบสวยจึงย่อมภาคภูมิใจในตนเอง ที่ทำหน้าที่บรรจุน้ำกลับไปปลายทางได้อย่างสมบูรณ์แบบถ้วน ส่วนหม้อดินใบร้าว นอกจากอดไม่ได้ที่จะรู้สึกน้อยใจต่อตัวเองในความไม่สมบูรณ์แบบของตนเองแล้ว ยังรู้สึกผิดอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากไม่สามารถทำหน้าที่บรรจุน้ำได้เต็มที่อีกด้วย

3.

หลังจาก 2 ปีเต็ม ที่หม้อดินใบร้าวได้แบกรับความทุกข์ของตนเองเอาไว้ วันหนึ่งมันจึงตัดสินใจเอ่ยกับคนหาบน้ำระหว่างที่กำลังตักน้ำในลำธารว่า

“นายท่าน ฉันรู้สึกละเอียดใจเหลือเกิน ฉันอยากขอโทษท่าน เพราะตลอด 2 ปีที่ผ่านมาฉันทำงานให้ท่านให้ท่านได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น เนื่องจากรอยร้าวบนตัวฉันทำให้น้ำรั่วไหลไปตลอดทาง ระหว่างที่ท่านเดินแบกฉันกลับบ้าน เมื่อถึงบ้านในตัวของฉันจึงมีน้ำเหลือเพียงครั้งเดียวเท่านั้น”

เมื่อได้ฟังหม้อดินกล่าวเช่นนั้น หม่อมอินเดียก็พลอยรู้สึกเสียใจไปด้วย เขาจึงเงยไปชั่วคราวก่อนที่จะเอ่ยปากบอกกับหม้อดินว่า

“เอาละ เรื่องที่เจ้าทำน้ำหกตลอดทางกลับบ้านนั้น ข้าไม่ถือโทษโกรธเคืองเจ้า แต่ระหว่างทางที่ข้าได้แบกเจ้าเดินทางกลับไปบ้านเจ้านายนั้น เจ้าได้สังเกตดอกไม้ข้างทางหรือไม่ว่า มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากน้อยเพียงไร”

“ฉันไม่เคยสังเกตดอกไม้ข้างทางเลยแม้แต่น้อย เพราะฉันมัวแต่กังวลและเสียใจกับรอยร้าวบนตัวที่ทำให้น้ำไหลออกตลอดทาง” หม้อดินตอบ

หม่อมอินเดียจึงกล่าวต่อว่า “เธอไม่ได้สังเกตหรือว่า ทำไมดอกไม้ป่าตลอดเส้นทางที่ฉันแบกเธอกลับบ้านถึงได้งอกงามเฉพาะฝั่งที่ฉันแบกเธอเท่านั้น ทำไมมันไม่ขึ้นอีกฟากหนึ่งด้วยล่ะ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าฉันได้ตระหนักถึงข้อจำกัดของตัวเอง และได้อาศัยเงื่อนไขนี้เพาะเมล็ดพันธุ์ดอกไม้ป่าข้างทางเดินฝั่งที่ฉันแบกเธอเสมอมา ตั้งแต่แรกเริ่มที่ฉันแบกเธอมานั้น ฉันก็ได้โปรยเมล็ดพันธุ์ดอกไม้ป่าเอาไว้ และทุกๆวัน ขณะที่เราเดินทางกลับบ้านด้วยกัน เธอเองก็ได้ช่วยฉันรดน้ำให้มันอย่างต่อเนื่องมาตลอด 2 ปี รู้ไหมว่าฉันได้เด็ดดอกไม้สวยๆ เหล่านั้นไปปักแจกันให้กับเจ้านายของเราด้วย หากไม่มีเธอแล้วล่ะก็ เจ้านายของเราคงไม่มีโอกาสได้ดอกไม้ป่าแสนสวยงามที่ผลิตบานอยู่ข้างทางมาประดับบ้านเป็นแน่”

4.

จริงๆ แล้วทุกคนต่างมีคุณค่าอยู่ในตัวทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าบางครั้งเรามักจะมองข้ามคุณค่าเหล่านี้ไป เพราะเราได้นำตนเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่น และเฝ้าแต่ทุกข์ทนไปกับข้อเสียที่เราได้เห็น กระทั่งจมปลักอยู่กับความเศร้าเหล่านี้ตลอดไป ฉะนั้นอย่าลืมนึกถึงคุณค่าแห่งตัวตน และนำเอาข้อเสียที่เราได้เห็นมาเป็นเครื่องเตือนสติ เพื่อให้เราปรับปรุงตนเองให้ได้ดียิ่งขึ้น

การค้นพบว่าตนเองมีจุดด้อยกว่าผู้อื่น ไม่ได้หมายความว่าคุณค่าแห่งตัวตนของเราได้ลดลง แต่นั่นเท่ากับว่าทำให้เราได้เห็นหนทางที่จะพัฒนาคุณค่าภายในตัวเราให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

ใบความรู้ที่ 1

กลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ คลิงเนอร์ และคณะ (Klingner and others, 2001: 2-4) ได้พัฒนามาจาก กลวิธีการอ่านที่ใช้ในการสอนแบบ แลกเปลี่ยนบทบาท ของพาลินซ์ซาร์ และบราวน์ (Palincsar & Brown, 1984) ซึ่งประกอบด้วย กลวิธีการอ่าน 4 กลวิธี ดังนี้

1. **การสำรวจ (Preview)** คือ กลวิธีที่ใช้ก่อนการอ่าน เพื่อเตรียมตัวในการอ่านบทอ่าน ซึ่งให้ผู้อ่านอ่านบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ ก่อนที่จะอ่านเนื้อหาสาระในรายละเอียด ซึ่งเป็นการสร้างความสนใจ ปูพื้นฐานความรู้ และเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านกับบทอ่าน และให้ผู้อ่านตรวจสอบข้อมูลหรือเนื้อหาสาระของบทอ่านก่อนอ่าน อันจะส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจบทอ่านนั้นได้ดีขึ้น ในการสำรวจนี้ผู้อ่านต้องทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ

1.1 **ระดมความคิด** เป็นกิจกรรมที่ให้อ่านสังเกตบทอ่านจากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ แล้วระลึกถึงความรู้ หรือประสบการณ์เดิมที่ตนเคยทราบมาก่อนเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่จะอ่าน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวม และสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่านเข้ากับข้อมูลใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ง่ายขึ้น เนื่องจากจะทำให้รู้ทิศทางของการดำเนินเรื่อง รู้จุดสำคัญของเรื่อง รู้ว่าควรให้ความสนใจในจุดใดเป็นพิเศษ และช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านได้รู้จักคิด และระลึกได้ว่าเคยมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อย่างไร

1.2 **คาดคะเน** เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการระดมความคิด อันเป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่าน ที่ให้ผู้อ่านคาดคะเนเนื้อหาสาระที่จะกล่าวในบทอ่าน โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ประกอบกับชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ มาประกอบการคาดคะเนให้สมเหตุสมผล

2. **การทำความเข้าใจศัพท์ (Click and Clunk)** คือ กลวิธีที่ใช้ระหว่างการอ่าน ซึ่งจะให้ผู้อ่านตรวจสอบ และประเมินความเข้าใจของตนเองระหว่างอ่าน วิธีการนี้จะสอนทักษะการรู้คิดขั้นสูง หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจที่มีต่อบทอ่าน และสอนวิธีการหาความหมายของคำศัพท์ยาก โดยให้ผู้อ่านหยุดอ่านเป็นช่วงๆ เมื่ออ่านบทอ่านแต่ละย่อหน้า หรือแต่ละส่วนจบ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ตนไม่เข้าใจ โดยผู้อ่านต้องตอบคำถามตนเองว่า

จุดใดที่ทำให้ตนไม่เข้าใจบทอ่าน และจดบันทึกคำศัพท์ สำนวนที่ตนไม่เข้าใจเอาไว้เพื่อหาวิธีการทำความเข้าใจ ซึ่งวิธีการทำความเข้าใจคำศัพท์สามารถทำได้ 3 วิธี ดังนี้

- 2.1 อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์สำนวนที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นคำอธิบายที่อาจอยู่ในประโยคนั้น
- 2.2 อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นคำอธิบายที่อาจอยู่ในประโยคแวดล้อม
- 2.3 หาความหมายของคำย่อที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์ หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์เดิม และความรู้ที่ได้จากบทอ่านมาประกอบกันเพื่อทำความเข้าใจ

วิธีการทำความเข้าใจคำศัพท์ทั้ง 3 วิธีนี้ เขียนไว้ใน “บัตรชี้้นำการทำความเข้าใจคำศัพท์” เพื่อช่วยนักเรียนในการหาความหมายของศัพท์ยาก หากนักเรียนปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวแล้วไม่สามารถอธิบายความหมายของศัพท์ยากได้ ให้สอบถามจากครูผู้สอน

3. การจับใจความสำคัญ (Get the Gist) คือ กลวิธีที่ใช้ระหว่างการอ่าน ซึ่งต่อเนื่องจากการทำความเข้าใจศัพท์ หลังจากผู้อ่านหยุดอ่านเป็นช่วงๆ เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจคำศัพท์แล้ว ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของบทอ่านส่วนนั้น โดยเรียงเรียงเป็นภาษาของตนเอง ให้ได้ใจความที่กระชับ และครอบคลุมแนวคิดสำคัญของบทอ่านส่วนนั้นๆ อย่างครบถ้วน การจับใจความสำคัญนี้ผู้อ่านต้องถามตนเองว่ากำลังเรียนรู้หรือค้นพบเกี่ยวกับอะไร โดยตอบคำถาม 2 คำถาม คือ

- 3.1 สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร
- 3.2 สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้เป็นอย่างไร

หมายเหตุ : การหยุดอ่านเป็นช่วงๆ เพื่อทำความเข้าใจศัพท์และจับใจความสำคัญนี้ จะเกิดขึ้นหลายครั้งในระหว่างอ่านบทอ่าน โดยผู้อ่านจะหยุดอ่านเป็นช่วงๆ ประมาณ 3-6 ครั้ง จนกว่าจะอ่านจบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของบทอ่าน

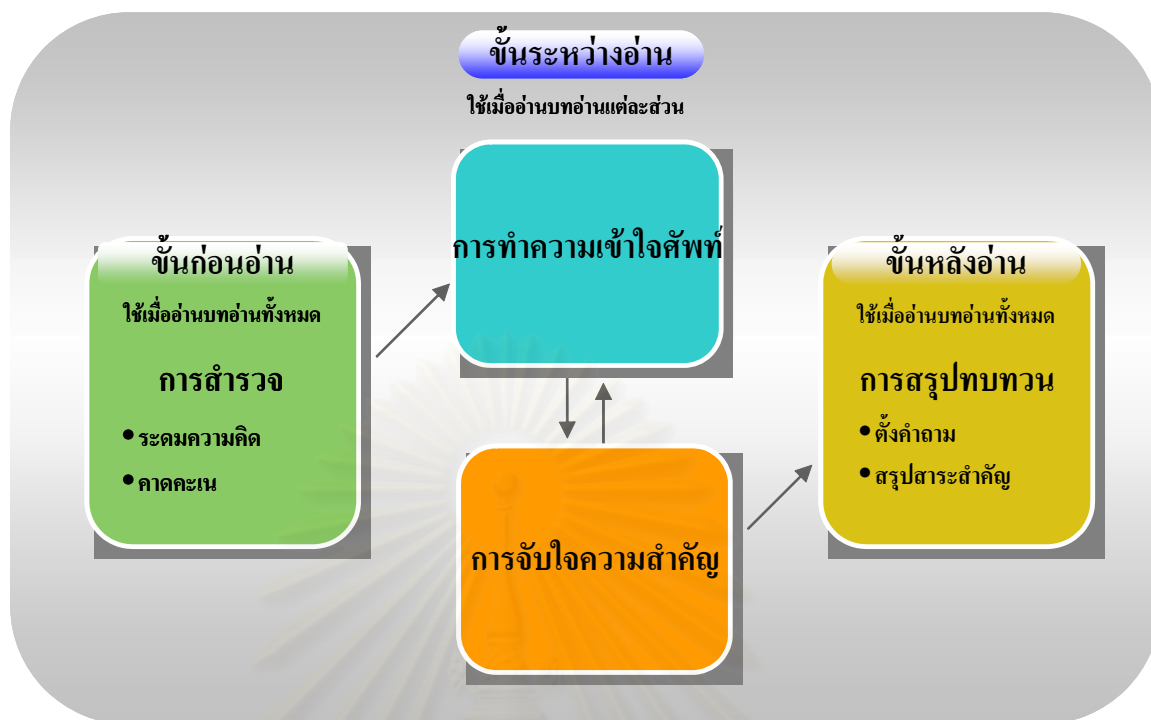
3. การสรุปบททวน (Wrap Up) คือ กลวิธีที่ใช้หลังการอ่านซึ่งใช้กับการอ่านบทอ่านทั้งหมด เพื่อให้ผู้อ่านตรวจสอบและประเมินความเข้าใจของตน และสามารถจดจำสาระสำคัญของบทอ่านทั้งหมดได้เมื่ออ่านจบแล้ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องทำกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ

4.1 ตั้งคำถาม เป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้อ่านทราบถึงตำแหน่งข้อมูลที่สำคัญในบทอ่านที่จะนำมาตั้งคำถาม โดยจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถจดจำข้อมูลเหล่านั้นได้ดี และช่วยให้ตรวจสอบว่าตนเองเข้าใจบทอ่านมากน้อยเพียงใด ในการตั้งคำถามนั้น ผู้อ่านต้องรู้จักคำถามประเภทต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถาม โดยตั้งคำถามที่สามารถตอบโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในบทอ่าน ได้แก่ คำถามที่มีค่าแสดงคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และคำถามซึ่งคำตอบไม่ได้ปรากฏโดยตรงในบทอ่าน แต่ต้องใช้ข้อมูลจากหลายๆ ประโยค ได้แก่ คำถามที่ถามด้วย ทำไมและอย่างไร รวมทั้งคำถามที่ไม่มีคำตอบปรากฏโดยตรงในบทอ่าน แต่ผู้อ่านต้องประเมินแนวคิดของผู้เขียน และสามารถนำแนวคิดนั้นไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน และนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่มาใช้ในการตอบ ในการตั้งคำถามนั้น ให้ผู้อ่านนึกถึงใจความสำคัญของบทอ่าน แล้วลองสมมติว่าถ้าตนเป็นผู้ออกข้อสอบ จะถามคำถามอย่างไร จากนั้นจึงตอบคำถามที่ตนเองตั้งขึ้น

4.2 สรุปสาระสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการตั้งคำถาม ซึ่งให้ผู้อ่านทบทวนเนื้อหาสาระและความรู้ที่ได้จากการอ่าน โดยดึงข้อมูลสำคัญทั้งหมดมาเรียบเรียงใหม่ตามลำดับเรื่องราว การสรุปสาระสำคัญนั้นนอกจากจะแสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านแล้ว ยังช่วยในการทบทวนความจำและการนำไปใช้ได้อีกด้วย การสรุปสาระสำคัญ อาจทำได้โดยการเขียนเป็นบันทึกย่อ หรือการทำแผนผังสรุปเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆ ในบทอ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

หมายเหตุ การสำรวจและการสรุปทบทวน ใช้เมื่ออ่านบทอ่านทั้งหมด และใช้เพียงครั้งเดียวในขั้นก่อนอ่าน และหลังอ่าน

การทำความเข้าใจศัพท์และการจับใจความสำคัญ ใช้เมื่ออ่านบทอ่านแต่ละส่วน และใช้หลายๆ ครั้งในขั้นระหว่างอ่าน จนกว่าจะอ่านบทอ่านจบ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพ แสดงขั้นตอนการใช้กลวิธีการอ่านของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบงานที่ 1

การใช้กลวิธีการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังการสาธิตการอ่านและทำเครื่องหมาย ✓ ต่อจากกลวิธีการอ่านที่ครูใช้ในการอ่านบทอ่าน

ก่อนอ่าน

- ◆ คิดเชื่อมโยงไปถึงสิ่งที่เคยรู้มาแล้วในหัวข้อเรื่องที่จะอ่าน _____
- ◆ คาดคะเนเนื้อหาหรือเรื่องราวที่คิดว่าจะได้อ่าน _____

ระหว่างอ่าน

- ◆ ระบุคำศัพท์ สำนวน ข้อความหรือเนื้อหาที่ไม่เข้าใจและหาความหมายของคำและข้อความเหล่านั้น โดย
 - อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ _____
 - อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ _____
 - หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจ _____
- ◆ จับใจความสำคัญของบทอ่าน _____

หลังอ่าน

- ◆ ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน _____
- ◆ หาคำตอบของคำถามนั้น _____
- ◆ สรุปสาระสำคัญของบทอ่าน _____

ใบความรู้ที่ 2

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนา และฝึกใช้กลวิธีการอ่าน โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มย่อยคละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน ในการช่วยเหลือกันทำความเข้าใจบทอ่าน โดยผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับมอบหมายบทบาทต่างๆ กัน ดังต่อไปนี้

1. หัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการทำงานของกลุ่มให้เป็นไปตามขั้นตอนและเวลาที่กำหนด โดยปฏิบัติตามเอกสารซึ่งนำการอ่านที่ครูแจกให้ (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ) และกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น พร้อมกับตรวจสอบให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจบทอ่าน และเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาในสิ่งที่สมาชิกสงสัยหรือไม่เข้าใจ รวมทั้งเป็นผู้นำการอภิปรายในช่วงของการสำรวจบทอ่าน และการสรุปบทวน

2. ผู้นำอธิบายศัพท์ มีหน้าที่เป็นผู้นำการอภิปรายในช่วงการทำความเข้าใจศัพท์ และเป็นผู้ชี้แนะวิธีการในการทำความเข้าใจคำศัพท์ สำนวนหรือข้อความต่างๆ โดยใช้บัตรซึ่งนำการทำความเข้าใจศัพท์ ประกอบการชี้แนะให้สมาชิกทำความเข้าใจบทอ่าน โดยการ

- 2.1 อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้
- 2.2 อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้
- 2.3 หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจ

3. ผู้นำจับใจความสำคัญ มีหน้าที่เป็นผู้นำอภิปรายในช่วงการสรุปใจความสำคัญ โดยเป็นผู้ชี้แนะวิธีการสรุปใจความสำคัญ และตรวจสอบว่าใจความสำคัญของกลุ่มครอบคลุมแนวคิดสำคัญในบทอ่านครบถ้วน และสรุปโดยใช้ภาษาของนักเรียนเอง ทั้งนี้ ผู้นำจับใจความสำคัญจะถามคำถามเพื่อชี้แนะให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญ ดังนี้

- 3.1 สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร
- 3.2 สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้เป็นอย่างไร

4. ผู้ประสานงาน มีหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับครู โดยเป็นผู้รับและนำส่งเอกสารและอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารการอ่าน เอกสารซึ่งนำขั้นตอนการอ่าน เอกสารซึ่งนำการแสดงบทบาท บัตรชี้แนะวิธีการทำความเข้าใจศัพท์ แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล และแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม และเป็นผู้จดบันทึกผลการอภิปรายกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

การทำงานร่วมกันในกลุ่มนี้ นอกจากผู้เรียนทุกคนจะทำงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ และทำงานให้เต็มที่ตามความสามารถแล้ว ผู้เรียนทุกคนต้องแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่ม ช่วยเหลือกันในการอธิบายข้อสงสัยแก่สมาชิกในกลุ่ม โดยมีบรรยากาศแบบเป็นกันเอง รับฟังและเคารพความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มอย่างมีเหตุผล และตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน ซึ่งผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องอยู่ในกลุ่มเดิมตลอดระยะเวลาการทดลอง และผู้เรียนทุกคนในกลุ่มจะได้ฝึกบทบาทครบทั้ง 4 บทบาท โดยฝึกทำหน้าที่แต่ละบทบาท คนละ 2 ครั้งต่อเนื่องกัน เพื่อให้มีโอกาสฝึกความชำนาญในการใช้กลวิธีต่าง ๆ จากนั้นจึงสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเมื่อเรียนจบทุก ๆ 2 แผน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบความรู้ที่ 3

การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เป็นวิธีการสอนอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน โดยเน้นความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่าน ในกลุ่มผู้เรียนที่จัดละความสามารถกลุ่มละ 4 คน มีหัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน วิธีการอ่านที่ใช้ในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจอันเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งมุ่งให้นักเรียนอ่านได้อย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงคำศัพท์และสำนวนกว้างขวางขึ้น ใช้บริบทการอ่านสร้างความเข้าใจในการอ่านได้ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีขั้นตอนในการอ่าน เริ่มจากให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดคร่าวๆ จากนั้นแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน ในแต่ละส่วนให้รวบรวมศัพท์และจับใจความสำคัญ เมื่ออ่านครบทุกส่วนให้ตั้งคำถามและบันทึกสาระสำคัญของบทอ่านทั้งหมด โดยในแต่ละส่วนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ให้ได้ข้อสรุปจากเนื้อหาที่ผู้เรียนอ่านด้วยตนเอง กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน ตามที่ เจเน็ต เค คลิงเนอร์ และคณะ (Janette, K. Klingner and others, 2001) พัฒนาไว้ ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน

หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้ พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2. ขั้นระหว่างอ่าน

2.1 ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ไม่เข้าใจ จากนั้นให้ผู้นำอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แนะการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในคำศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่ม ให้ผู้ประสานงานจดบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

2.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยให้ผู้เฝ้าจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แนะให้หาคำตอบว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้เฝ้าจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปรายและสรุปใจความสำคัญของกลุ่มให้ผู้ประสานงานบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3. ขั้นหลังอ่าน

3.1 เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมด โดยให้ตั้งคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมี ผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน

3.2 หัวหน้ากลุ่มให้ผู้เรียนเขียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปสาระสำคัญของบทอ่านตามความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

3.3 ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 1, 2.1, 2.2, 3.1 และ 3.2 และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

3.4 เมื่อจบการอภิปรายครูให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ รูปภาพ และข้อความที่เน้นตัวเข้ม นำมาเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของตนแล้วบันทึกความรู้เกี่ยวกับบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้นักเรียนคาดเดาสิ่งที่คุณคิดว่าจะได้อ่านล่วงหน้า แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านและบันทึกคำศัพท์ที่สับสน หรือข้อความที่ไม่เข้าใจลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านและบันทึกใจความสำคัญของบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้
5. ให้นักเรียนตั้งคำถามพร้อมเฉลยจากบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
6. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปความรู้ที่ได้จากบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ชั้นก่อนอ่าน

ความรู้พื้นฐานของข้าพเจ้าเกี่ยวกับบทอ่าน

.....

.....

.....

สิ่งที่ข้าพเจ้าคาดคะเนล่วงหน้าว่าจะได้อ่าน

.....

.....

.....

2. ชั้นระหว่างอ่าน

คำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของบทอ่านแต่ละส่วน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ชั้นหลังอ่านคำถามพร้อมเฉลยจากบทอ่าน

1.
2.
3.
4.
5.

สาระสำคัญจากบทอ่านทั้งหมด

เนื้อเรื่องโดยสรุป.....

จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง.....

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง.....

ข้อสรุปทั้งหมดที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้จากบทอ่าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

กำหนดบทบาทสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม แล้วอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้ข้อมูลที่สมาชิกแต่ละคน

บันทึกไว้มาประกอบการอภิปราย และผู้ประสานงานบันทึกข้อสรุปของกลุ่มลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

หัวหน้ากลุ่ม.....ผู้นำอธิบายศัพท์.....

ผู้นำสรุปใจความสำคัญ.....ผู้ประสานงาน.....

1. ข้อสรุปของกลุ่มเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเดิม และการคาดคะเนเนื้อหาหรือเหตุการณ์ล่วงหน้า
ของบทอ่าน.....

2. ข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่สมาชิกในกลุ่มไม่เข้าใจ

3. ใจความสำคัญของบทอ่านแต่ละส่วน

4. ข้อคำถามและเฉลยของกลุ่ม

6. สาระสำคัญที่กลุ่มได้เรียนรู้จากบทอ่าน

เนื้อเรื่องโดยสรุป.....

จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง.....

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง.....

แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
นิทานเรื่อง นิทานเรื่องนี้...

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลา 2 คาบ 120 นาที

สาระสำคัญ

บันเทิงคดีประเภทนิทานที่มีคุณค่านั้น นอกจากให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านแล้ว ยังแฝงข้อคิดคติธรรมในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนจึงควรรู้จักขณะและประเภทของนิทาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน นิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...” เป็นนิทานสอนใจผู้อ่านให้พิจารณาให้รอบคอบก่อนช่วยเหลือผู้อื่น และให้ใช้สติปัญญาแก้ไขสถานการณ์ที่คับขัน ซึ่งข้อคิดเหล่านี้ นักเรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในการอ่านงานเขียนประเภทนิทาน พร้อมทั้งสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องมาใช้ในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...” แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะงานเขียนประเภทนิทานได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
3. จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
4. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้
5. ระบุลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องได้
6. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้
7. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย ประเภท และคุณค่าของนิทาน
2. การจะช่วยเหลือหรือทำคุณแก่ใคร ควรใช้วิจรรย์ญาณพิจารณาให้รอบคอบ ว่าผู้นั้นเป็นคนดีหรือคนชั่ว เพราะการช่วยเหลือคนอันธพาล เห็นแก่ตัว และไม่รู้จักผู้อื่น ย่อมไม่ส่งผลดี บางครั้งอาจนำความเดือดร้อนมาสู่ตนจนอาจเอาชีวิตไม่รอด
3. คน สัตว์ และธรรมชาติต้องพึ่งพาอาศัยกัน มนุษย์ไม่ควรเบียดเบียนหรือทำลายธรรมชาติ และสัตว์

4. คนฉลาด มีไหวพริบปฏิภาณ ย่อมใช้ปัญญาแก้ไขปัญญา สามารถรักษาตัวให้อยู่รอดปลอดภัย ทั้งยังเป็นที่พักพิงของผู้อื่นได้เมื่อยามประสบภัย

เนื้อหา

1. นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานาน เป็นวรรณกรรมร้อยแก้ว ที่มุ่งให้ผู้อ่านได้สาระ ความบันเทิง เป็นประการสำคัญ แต่ในขณะเดียวกัน ก็สอดแทรกสาระความรู้ คติธรรม หรือคำสอน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้กับผู้อ่านด้วย

2. ประเภทของนิทาน คือ นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่น นิทานเทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ และนิทานตลกขบขัน คุณค่าของนิทาน คือ ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยกระชับความสัมพันธ์ ให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ ให้อ่านคิดคติเตือนใจ และช่วยสะท้อนสภาพสังคม

3. นิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...” จาก ชุมนุมนิทานหลากหลาย ของ เรื่องอุไร กุศลาสัย มีเรื่องย่อ ดังนี้

เสือซึ่งติดอยู่ในกรงขอร้องพร้าหมณ์ ช่วยเปิดประตูกรงให้ตนออกไปกินน้ำ แต่พร้าหมณ์ไม่ยอมเปิดประตูกรงให้เพราะไม่ไว้ใจเสือ แต่เมื่อเสือพูดจาหวานล้อมพร้าหมณ์ก็เปิดกรงให้ เมื่อเสือออกจากกรงแล้วก็จะกินพร้าหมณ์ เมื่อพร้าหมณ์ทวงบุญคุณจากเสือ เสือก็ย้อนกลับว่า ความกตัญญูรู้คุณนั้นไม่มีในหมู่มนุษย์ และทำให้พร้าหมณ์ถามสิ่งมีชีวิต 5 ชนิด หากกรรมการแม้แต่ผู้เดียวเห็นว่าความเห็นของเสือผิด เสือก็จะไม่กินพร้าหมณ์ ต้นมะม่วง กระบือ เหยี่ยว และจระเข้ต่างเห็นด้วยกับเสือ พร้าหมณ์จึงขอความเห็นสุดท้ายจากสุนัขจิ้งจอก ตอนแรกสุนัขจิ้งจอกลังเล แต่เมื่อถูกเสือข่มขู่จึงจำต้องแสดงความเห็น สุนัขจิ้งจอกจึงออกอุบายช่วยพร้าหมณ์ โดยหลอกให้เสือเดินเข้าไปในกรงแล้วปิดประตู เมื่อเสือหมดอิสรภาพ สุนัขจิ้งจอกก็สั่งสอนเสือ ไม่ให้ดูถูกผู้ที่อ่อนแอกว่า และหันไปพูดกับพร้าหมณ์ว่า ควรไตร่ตรองให้มาก ก่อนจะช่วยเหลือผู้อื่น

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

เอ็นดู	หมายถึง	มีใจรักใคร่ ปราณี
วรรณะ	หมายถึง	ชั้นชน
อิสรภาพ	หมายถึง	ความเป็นไทแก่ตัว การปกครองตนเอง
วิสัย	หมายถึง	ความประพฤติที่เคยชิน ความสามารถ
ประหัตประหาร	หมายถึง	ฆ่า ทำลาย เอาถึงเป็นถึงตาย
ถวายเป็น	หมายถึง	เอาชีวิตเป็นประกัน ทำจนสุดความสามารถ
ฉิปาณะ	หมายถึง	สารพัด ไม่เลือกว่าอะไร
ศรัทธา	หมายถึง	ความเชื่อ ความเลื่อมใส

ทัศนะ	หมายถึง	ความเห็น
รังควาน	หมายถึง	รบกวน ทำให้รำคาญหรือเดือดร้อน
ศตวรรษ	หมายถึง	รอบร้อยปี
ปฏิบัติ	หมายถึง	เข้าศึก ศัตรู
อภิสิทธิ์	หมายถึง	สิทธิเหนือกฎหมายหรือระเบียบที่วางไว้
ยกท่า	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงกันได้
ผยอง	หมายถึง	ลำพอง เย่อหยิ่ง อีโก้
สามัญสำนึก	หมายถึง	ความสำนึกหรือความเฉลียวใจที่คนปรกติธรรมดาทั่วไปควร จะต้องรู้โดยไม่จำเป็นต้องได้รับคำแนะนำสั่งสอน

ลักษณะนิสัยตัวละคร

พรหมณ์เฒ่า	-	ใจอ่อน ขาดวิจารณญาณในการตัดสินใจ ไม่พิจารณาถึงผลที่จะตามมาให้รอบคอบ
เสื่อ	-	เจ้าเล่ห์ อันทพาล ไร้สัจจะ ไม่รู้คุณผู้อื่น หยิ่งทะนง หลงตัวเอง
สุนัขจิ้งจอก	-	ฉลาด มีไหวพริบสติปัญญา

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. การช่วยเหลือคนอันทพาล ย่อมไม่เกิดประโยชน์อันใด มีแต่จะนำความเดือดร้อนมาให้ (ทำคุณนุชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป)
2. สัจจะย่อมไม่มีในหมู่มัจฉริยะ อย่ายใจอ่อนช่วยเหลือคนอันทพาลเป็นอันขาด (เอ็นดูเขา เอ็นเราขาด)
3. มนุษย์ไม่ควรเบียดเบียนหรือทำลายธรรมชาติและสัตว์ เพราะสิ่งเหล่านี้มีชีวิต มีความรู้สึก เช่นเดียวกับมนุษย์
4. ปัญญาเป็นอาวุธป้องกันตัวในทุกสมรภูมิ
5. คนที่มีกำลังเข้มแข็ง แต่หากหยิ่งทะนง หลงตัวเอง อาจจะถูกภัยพิบัติเข้าสักวันก็เป็นได้

การจัดกระบวนการเรียนการสอน

การสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ	วิธีการสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำหนังสือประเภทต่างๆ มาให้นักเรียนดู แล้วถามความคิดเห็นว่าหนังสือประเภทใดที่เด็กๆ น่าจะชอบอ่านที่สุด ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “การอ่านนิทาน”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูซักถามนักเรียนถึงความหมาย ประเภท และคุณค่าของนิทาน จากนั้น แจกใบความรู้ เรื่อง “การอ่านนิทาน” ให้นักเรียนศึกษา แล้วครูอธิบายโดยใช้แผนภูมิสรุป (ขั้นก่อนอ่าน) ครูแจกนิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...” ให้นักเรียน จากนั้นหัวหน้ากลุ่มให้สำรวจบทอ่านทั้งหมดอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม (ขั้นระหว่างอ่าน) ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้เพื่อ รวบรวมคำศัพท์ สำนวนที่ไม่เข้าใจ จากนั้นผู้นำอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แจงการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยค 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำหนังสือประเภทต่างๆ มาให้นักเรียนดู แล้วถามความคิดเห็นว่าหนังสือประเภทใดที่เด็กๆ น่าจะชอบอ่านที่สุด ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “การอ่านนิทาน”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแจกใบความรู้เรื่อง “การอ่านนิทาน” ให้นักเรียนทุกคนศึกษา แล้วซักถามถึงความหมาย ประเภท และคุณค่าของนิทาน จากนั้นครูอธิบายโดยใช้แผนภูมิสรุป ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แล้วแจกนิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...” ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้แต่ละกลุ่มแข่งกันรวบรวมและหาความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่พบในเรื่องจากพจนานุกรมที่ครูเตรียมไว้ จากนั้นส่งผู้แทนกลุ่มมาเขียนบนกระดาน กลุ่มใดรวบรวมได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุดจะเป็นผู้ชนะ ครูติชมและอธิบายเพิ่มเติมศัพท์สำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยใช้บัตรคำและแถบข้อความ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง แล้วนำเสนอหน้าห้อง ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ และให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด ครูติดบัตรคำชื่อตัวละครในเรื่องบนกระดาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายลักษณะนิสัยของตัวละคร แล้วให้นักเรียนสมมุติตนเป็นสื่อ

<p>ที่มีคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้หาความหมายของคำย่อที่รู้จักซึ่งอยู่ในคำศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่มให้ผู้ประสานงานจดบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>4. หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยมีผู้นำจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แนะให้หาคำตอบว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านคืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้นำจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปรายและสรุปใจความสำคัญของกลุ่มให้ผู้ประสานงานบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>5. (ขั้นหลังอ่าน) เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมด โดยให้ตั้งคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน</p> <p>6. หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้จากบทอ่าน ได้แก่ เนื้อเรื่อง โดยสรุป ลักษณะนิสัยตัวละคร คุณค่าของ</p>	<p>พราหมณ์ หรือสุนัขจิ้งจอก และให้คิดว่าตนเองจะทำเช่นไร ภายใต้สถานการณ์ในเรื่อง ครูสุ่มถามนักเรียน จากนั้นครูสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>5. ครูให้นักเรียนทุกคนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณค่าของนิทาน - ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน - ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน - การนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง <p>ครูสุ่มนักเรียน 3-5 คน นำเสนอผลงานครุติชมและสรุปให้สมบูรณ์</p> <p>6. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องคนละ 3 คำถาม พร้อมเฉลยลงในสมุด แล้วให้นักเรียนจับคู่แลกเปลี่ยนคำถามกัน จากนั้นครูสุ่มนักเรียนบางคู่ออกมานำเสนอคำถาม และให้นักเรียนในห้องช่วยกันตอบคำถาม จากนั้นครูสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p>
---	--

<p>นิทาน ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>7. ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 2 ถึงข้อ 6 และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น</p> <p>8. เมื่อจบการอภิปรายครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มเรียกนักเรียน 4 คน ออกมาเล่นเกมเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องภายในเวลาที่กำหนด ครูตรวจสอบ และให้คำชมเชย จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 6 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็น 3. คิดเห็นและการให้ความร่วมมือกันในกลุ่ม 4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 5. ตรวจแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล 6. ตรวจแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม 	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มเรียกนักเรียน 4 คน ออกมาเล่นเกมเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องภายในเวลาที่กำหนด ครูตรวจสอบ และให้คำชมเชย จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 6 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 5. ตรวจผลงานในสมุด
---	---

สื่อการเรียนการสอน	สื่อการเรียนการสอน
1. หนังสือประเภทต่างๆ	1. หนังสือประเภทต่างๆ
2. ใบความรู้เรื่องการอ่านนิทาน	2. ใบความรู้เรื่องการอ่านนิทาน
3. แผนภูมิสรุปการอ่านนิทาน	3. แผนภูมิสรุปการอ่านนิทาน
4. นิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...”	4. นิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...”
5. บัตรชี้นำวิธีอ่านเพื่อทำความเข้าใจศัพท์	5. พจนานุกรม
6. เอกสารชี้นำขั้นตอนการอ่าน	6. บัตรคำชื่อตัวละคร
7. เอกสารชี้นำการแสดงบทบาท	7. บัตรคำศัพท์
8. แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล	8. แถบข้อความ
9. แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม	9. เกมเรียงลำดับเหตุการณ์
10. เกมเรียงลำดับเหตุการณ์	10. แบบฝึกทักษะ
11. แบบฝึกทักษะ	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกทักษะ
เรื่อง นิทานเรื่องนี้

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 1. สามัญสำนึก.....
 -
 2. ประทัดประหาร.....
 -
 3. จีปาละ.....
 -
 4. ถวายหัว.....
 -
 5. ยักทำ.....
 -
2. เพราะเหตุใดพราหมณ์เฒ่าจึงตัดสินใจเปิดกรงเพื่อช่วยเหลือ
-
-
3. ลักษณะนิสัยของพราหมณ์ เสือ และสุนัขจิ้งจอก จากเรื่องนี้เป็นอย่างไร เห็นได้จากอะไร
-
-
4. ใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “นิทานเรื่องนี้...” คืออะไร.....
-
-
-
5. จงยกตัวอย่างสถานการณ์ที่นักเรียนคิดว่าสอดคล้องกับใจความสำคัญของเรื่อง.....
-
-
-
6. ข้อคิดและประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากนิทานเรื่องนี้คืออะไร และนักเรียนคิดว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร.....
-
-
-

ใบความรู้ การอ่านนิทาน

นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานาน แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ามาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อสอนใจไปด้วย

ประเภทของนิทาน

ประเภทของนิทานแบ่งออกตามรูปแบบได้ 5 ประเภท คือ

1. นิทานปรัมปรา (Fairy tale) เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมติว่าเกิดขึ้นใดที่หนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษประการใดประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มีอำนาจ มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาบู่ทอง สโนไวท์ และซินเดอเรลลา และมักนิยมขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง...”

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ไซโคลง หรือคตินิยม แต่เชื่อว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง หรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริง ๆ มีสถานที่จริง กำหนดแน่นอนกว่านิทานปรัมปรา

3. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา-รามสูร ท้าวมหาสงกรานต์

4. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal Tale) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ และมีความคิดและการกระทำต่างๆ ตลอดจนพูดจาอย่างคน หรืออาจมีคนเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย ทั้งคนทั้งสัตว์สามารถพูดจาโต้ตอบ และปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

4.1 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม (Fable) ได้แก่ นิทานอีสป ชาติกต่าง ๆ

4.2 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำ หรือเล่าไม่รู้จบ (Commutative Fable) เช่น เรื่องยายกะตา

5. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานเรื่องสั้น ๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าจะเป็นไปได้ของเรื่อง อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแก้แค้นแก้แค้น การแสดงปฏิภาณ ไหวพริบ

การวิเคราะห์คุณค่าของนิทาน

1. คุณค่าด้านอารมณ์ เป็นการให้ความเพลิดเพลิน และสนองอารมณ์ผู้อ่านให้เกิดความสนุกสนาน
2. คุณค่าด้านจิตใจ เป็นการแฝงข้อคิด ให้คติสอนใจ
3. คุณค่าด้านความรู้ เป็นการให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ด้านตำนาน ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี
4. คุณค่าด้านสังคม เป็นการปลูกฝังจริยธรรมและรักษาบรรทัดฐานของสังคม และช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทานเรื่องนี้...

กรอุณา กุศลาสัย

1.

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีเสือตัวหนึ่ง ติดกรงที่นายพรานดักไว้ที่ในป่า ขณะนั้นยังมีพรานหมณ์ชราผู้หนึ่งเดินผ่านมาทางนั้น เจ้าเสือจึงขอร้องให้พรานหมณ์หยุด แล้วเอ่ยขึ้นด้วยน้ำตานองหน้าว่า “คุณพ่อขอรับ ได้โปรดเอ็นดูผมเถิด ผมกระหายน้ำเต็มทีแล้ว โปรดเข้ามาใกล้ๆ ผมสักนิด ผมมีเรื่องจะขอพูดกับคุณพ่อสักหน่อย” “คุณพ่อผู้ใจบุญขอรับ ผมมิได้ทำผิดคิดร้ายแต่ประการใดเลย แต่นายพรานใจร้ายกลับวางกรงดักผม คุณพ่อได้โปรดเมตตาผม ช่วยเปิดประตูกรงให้ผมสักหน่อย เพื่อผมจะได้ออกไปกินน้ำดับความกระหายขอรับ พรานหมณ์ตอบว่า “เราไม่มีสิทธิ์ที่จะทำเช่นนั้นได้ เจ้าจะทำผิดคิดร้ายอะไรหรือไม่เป็นเรื่องระหว่างเจ้ากับนายพราน เราจะปล่อยให้เจ้าเป็นอิสระไม่ได้ดอก เพราะเรามีผู้วางกรงดักเจ้า”

“คุณพ่อขอรับ ผมมิได้ขอร้องให้คุณพ่อปล่อยผมเป็นอิสระทีเดียวเลยนะขอรับ ผมขอร้องแต่เพียงให้คุณเปิดประตูกรงให้ผมไปกินน้ำดับความกระหายสักหน่อยเท่านั้น เสร็จแล้วผมก็จะกลับเข้ามาอยู่ในกรงอีก หากคุณพ่อไม่เชื่อ จะเดินคุมผมไปกินน้ำ ผมก็ไม่ขัดข้องนะขอรับ”

“เราจะไปเชื่อเจ้าได้อย่างไรได้? เจ้าเป็นสัตว์หน้าขน แล้วนอกจากนั้นก็ยังเป็นสัตว์ที่ดุร้ายอีกด้วย เพราะฉะนั้นแม้เราสงสารเจ้า เราก็ช่วยอะไรเจ้าไม่ได้ ดีไม่ดีขึ้นปล่อยเจ้าไป เจ้าก็จะกลับมาเล่นเอาเราเข้า เราก็จะแย้ไปเท่านั้นเอง”

“พิไรเอ๊ย! ทำไมคุณพ่อจึงพูดเช่นนั้นเล่าขอรับ? ผมกระหายน้ำแทบจะเอาชีวิตไม่รอดอยู่แล้ว ผมจะออกตัณญูไม่รู้คุณจนถึงกับทำร้ายคุณพ่อผู้ช่วยชีวิตผมได้อย่างไร? คุณพ่อโปรดเชื่อผมเถิด ผมขอสาบานว่าจะไม่มีอันตรายใดๆ เกิดขึ้นเป็นอันขาด คุณพ่อเป็นพรานหมณ์ คุณพ่อย่อมทราบดีนะขอรับว่า การไม่ให้ น้ำแก่ผู้กระหายหิวนั้นเป็นบาปอย่างยิ่ง”

ในที่สุดพรานหมณ์เฒ่าก็ใจอ่อน เปิดประตูกรงปล่อยเสือออกมาข้างนอก

2.

ทันใดที่เสือได้รับอิสรภาพ หลุดออกมานอกกรง เจ้าสัตว์หน้าขนก็คำรามเข้าไปพรานหมณ์ผู้ใจบุญ พลังพูดใส่หน้าแก้วว่า “เจ้าพรานหมณ์ใจ เจ้าจงสวดมนต์ เตรียมตัวตายได้แล้ว”

พรานหมณ์ผู้เฒ่าตกใจจนตัวสั่น พูดละล้าละลักว่า “อ้าวก็ไหนเจ้าให้สัตญญากับเราเมื่อตะกี้ว่าจะไม่ทำอันตรายแก่เราอย่างไรเล่า? เจ้าลืมคำพูดของเจ้าเสียแล้วหรือ และนี่หรือ เป็นวิธีที่เจ้าแสดงความกตัญญูรู้คุณแก่ผู้ที่ช่วยชีวิตเจ้า”

“เราไม่รู้อะไรทั้งนั้น เรารู้แต่ว่าเวลานี้เราทั้งหิวน้ำ และกระหายใคร่จะกินเจ้าเสียให้สมอยาก เจ้าอย่ามาพูดอะไรถึงเรื่องความกตัญญูรู้คุณ หรือเรื่องคำมั่นสัตญญาดเลย เจ้าเป็นมนุษย์ เจ้าก็

ยอมจะรู้ดีว่า ในระหว่างมนุษย์ด้วยกันทุกวันนี้ ความกตัญญูรู้คุณ หรือความซื่อสัตย์ที่มนุษย์ปฏิบัติต่อกันอยู่ ก็คือการทำลายผู้ที่ช่วยเหลือตนให้พินาศอดตายไป”

“โอ! ไม่จริงดอก” พราหมณ์ผู้ насоสสารอุทาน พร้อมกับยกมือขึ้นโบกปฏิเสธ

“เฮอะ! ไม่จริงหรือ” เจ้าเสือร้ายตอบสวน “เอาละ เราจะให้เจ้าลองถามสรรพชีวิตที่อยู่ใกล้ๆ ตัวเจ้าสิว่า ระหว่างคำพูดของเรากับของเจ้านั้น ของใครจะได้เสียงสนับสนุนมากกว่ากัน เราจะยอมให้เจ้าเลือกกรรมการได้ห้าคน หากมีแม้แต่ผู้เดียวที่ให้ความเห็นว่าคำพูดของเราผิด เราจะมิกินเจ้า และจะปล่อยตัวเจ้าไปทันทีทีเดียว

3.

ครั้นแล้ว ทั้งเสือและพราหมณ์ผู้ซาราก็ไปยังต้นมะม่วงแก่ต้นหนึ่งซึ่งขึ้นอยู่ใกล้ๆ แล้วถามว่า การสนองตอบความดีด้วยความไม่ดีนั้นผิดหรือถูก?

ต้นมะม่วงตอบว่า “อะไรจะผิด อะไรจะถูก เราไม่รู้หรอก รู้แต่ว่าวิสัยมนุษย์นั้น มักจะตอบสนองความดีด้วยความไม่ดีเสมอ เราสู้อุตสาหะผลิตดอกออกดอกมาให้ฝูงชนได้รับรมย์กับกลิ่นอันหอมหวาน อุตสาหะออกผลมาให้ทั้งผู้ใหญ่และเด็กได้กินอย่างเอร็ดอร่อย และเรายังแบ่งกิ่งก้านสาขาให้มนุษย์ได้อาศัยเป็นที่กำบังแดดกำบังฝน แต่ผลที่มนุษย์ตอบแทนเรานั้นเป็นอย่างไรบ้าง หักขาของเรา ชอบเอาไม้ตีมาฟันตัวเราเล่น และชอบทำลายเราด้วยวิธีอื่นๆ สารพัดพอเราแก่เข้าหน่อย ออกลูกมาให้กินไม่ทัน หรือหากมีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียนเราเข้า มนุษย์ก็ประหารประหารเรา ฟันแทงฟันขา และร่างกายของเราเป็นชิ้นๆ สัมคุณงามความดีที่เราได้เคยทำไว้เสียสิ้น แล้วอย่างนี้จะให้เราออกความเห็นที่เสียผิดไม่ควรกินพราหมณ์เผ่าอย่างไรได้?”

“ได้ยินไหม เจ้าพราหมณ์เผ่า? ต้นมะม่วงเขาว่าอย่างไร?” เจ้าเสือร้ายคำรามด้วยความยินดีแล้วพูดต่อไปว่า “เอาสิ เจ้าอยากจะขอความเห็นจากใครอีกบ้างกับออกมา”

ขณะนั้นมีกระป๋องตัวหนึ่งกำลังนอนอยู่ในหนองน้ำใกล้ๆ นั้น พราหมณ์ก็เล่าเรื่องให้กระป๋องฟัง เจ้ากระป๋องตอบพราหมณ์ไปซ้ำๆ ว่า “พ่อลุงเอ๊ย ผมน่าจะอยากเห็นใจพ่อลุงจริงๆ แต่ก็จนปัญญา พ่อลุงดูผมเป็นตัวอย่างก็แล้วกันว่าใครจะผิด ใครจะถูก?”

“ตัวผมนี้ เมื่อยามหนุ่มแน่น ก็เคยรับใช้มนุษย์ผู้เป็นเจ้านายมาอย่างถวายหัวให้ ผมไถนาให้เขา ทนหนักแอกพาดคอลากเกวียน ให้เขาทนทรมาน ให้ลูกหลานเขาขี่หลังเล่น เวลามีธุระจะไปไกลๆ เขาก็ขึ้นหลังผมไป โอ๊ย! จิปาถะ ทั้งหมดนี้ผมรับใช้เขาด้วยความซื่อสัตย์และจงรักภักดีตลอดเวลา... ครั้นมาบัดนี้ ผมซบถลง ไม่สามารถจะรับใช้เขาค่องแคล่วเหมือนแต่ก่อนแล้ว แล้วพ่อลุงดูสิครับ เขาปฏิบัติอย่างไรกับผม เขาเลือกไล่ไล่ส่งให้ผมออกไปจากบ้าน ในคอกก็ไม่ให้อยู่ ผมจึงต้องมาหากินข้างนอก และมานอนเคี้ยวเอื้องอยู่ในหนองนี้ ผมจึงหมดศรัทธาในมนุษยชาติ ผมเห็นว่าชาติมนุษย์นี้มีแต่ความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักบุญคุณ ไม่มีศีลธรรม และไม่รู้จักรักษาคำพูดของตนด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าหากเสือจะกินลุง ผมก็เห็นว่าเป็นเรื่องช่วยไม่ได้”

“ว่ายังไงเจ้าพราหมณ์เฒ่า? เจ้าได้ยินควายมันพูดว่าอะไรไหม?” เสือถาม
 ขณะนั้น มีเหยี่ยวตัวหนึ่งบินมาเกาะอยู่บนต้นไม้ใกล้ๆ นั้น พราหมณ์คิดว่าเหยี่ยวคงจะมี
 ทักษะต่างกับสัตว์ที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน จึงเข้าไปถามความเห็น

กรรมการคนที่ 3 คือ เหยี่ยว ตอบว่า “ท่านพราหมณ์ผู้ใจบุญ ผมอยากจะทำอย่าง
 เปิดเผยว่า เพื่อนร่วมชาติของท่าน คือมนุษย์ทั้งหลายนั้น เต็มไปด้วยความขี้ขลาดและเห็นแก่ตัว
 พวกผมอยู่ในท้องฟ้า จึงสามารถมองเห็นพฤติกรรมของพวกท่านได้อย่างดี ท่านมีชีวิตอยู่ด้วยการ
 ทำลายล้างกันเอง แต่ปากของท่านทำเป็นผู้ดีมีศีลธรรม ไม่ยอมให้ใครทำร้ายใคร อย่างพวกผม
 จะจับนกจับหนูหรือสัตว์อื่นๆ มากินเป็นอาหาร พวกท่านก็ว่าเป็นบาปเป็นกรรมไม่ควรทำ แต่เวลา
 พวกท่านเอาธนูมายิงพวกผมได้ ท่านกลับดีใจเฉลิมฉลองกันด้วยเหล้ายาปลาบั้ง ไม่เห็นมีใครว่า
 อะไร ไซ้แต่เท่านั้นะขอรับ พวกท่านยังตามรังควานพวกผมและลูกหลานจนถึงรังที่พวกผมแอบ
 ไปทำไว้ในซอกเขา แล้วอย่างนี้จะให้ผมพูดว่าเสือเป็นฝ่ายผิดอย่างไรได้? ขอท่านจงยอมเป็น
 อาหารของเสือแต่โดยดีเถิด นึกว่าเอาบุญก็แล้วกันนะขอรับ” แล้วเหยี่ยวก็บินขึ้นสู่ท้องฟ้าไป

“เป็นยังไง? เจ้าพราหมณ์หน้าโง่ พอใจหรือยังเล่าในคำพูดของกรรมการคนที่ 3 นี้”
 พราหมณ์งั้น ไม่รู้จะตอบประการใดดี เสือจึงหัวเราะโฮกๆ แล้วพูดต่อไปว่า “นี่แน่เจ้าพราหมณ์
 เฒ่า ยังมีระแค้นแก่อีกตัวหนึ่ง ในฐานะที่เขาเห็นโลกมานานกว่าเจ้า เราก็จะพาเจ้าไป และเขาจะ
 เป็นกรรมการคนที่ 4 ตามข้อตกลงของเรา”

จะระแค้นหัวเราะแล้วตอบพราหมณ์อย่างซ้าๆ ว่า “เจ้าหลานแก้วเอ๊ย หลานไม่น่าจะยก
 เอาปัญหาต่างๆ อย่างนี้มาถามเราเลย เรามีชีวิตอยู่ในโลกมาเกือบจะครบศตวรรษ หรือครบร้อยปี
 แล้ว แต่เราก็มองไม่เห็นคุณงามความดีของพวกเจ้าที่เป็นมนุษย์เลย เมื่อเรายังหนุ่มยังแน่น ยัง
 มีกำลังวังชาติอยู่ พวกเจ้าก็มีจิตใจเป็นศีลเป็นธรรมดีอยู่หรือก ยังไม่กล้าข่มเหงรังแกเรา แต่พอ
 เราแก่เข้าลี พวกเจ้าก็ตามมารังควานเราอยู่ตลอดเวลา เรานอน อ้าปากผึ่งแดดอยู่เฉยๆ พวก
 เจ้าก็เอาก้อนกรวดขว้างเข้ามาในปากเราก็มึ เราคิดว่าพวกเจ้าที่เป็นมนุษย์นี่นะ เป็นคนที่คบไม่ได้
 จริงๆ เพราะฉะนั้น การที่เสือเขาจะให้เจ้าเป็นอาหารของเขานะ นับว่าเหมาะสมแล้ว เรานะเห็น
 ด้วยกับการกระทำของเสือเป็นอย่างยิ่ง” พูดจบ จะระแค้นตัวนั้นก็นอนหลับตา อ้าปากผึ่งแดดต่อไป

“จบกรรมการคนที่ 4 แล้วนะ เราจะยอมให้เจ้าถามกรรมการได้อีกคนเดียว เป็นคนที่ 5
 ให้เจ้าเลือกเอาใครก็ได้ตามใจ” เสือพูดพลางแยกเขี้ยวอ้าปากหัวร่อว่า จนเห็นเขี้ยวทั้ง 4 เขี้ยว

ถึงตอนนี้สีหน้าของพราหมณ์เฒ่าผู้่น่าสงสารซีดเผือดลงอย่างเห็นได้ถนัด พลังรำพันอยู่
 ในใจด้วยความเศร้าสลดว่า “เออหนอ! เราเห็นทีจะไม่รอดแน่คราวนี้ ใครเล่าเขาจะมาเห็นใจเรา
 เพราะแม้แต่ธรรมชาติและสิ่งสวราสัตว์ บรรดาชีวิตทั้งหลายในป่าดงพงไพรนี้ก็ดูเหมือนจะเป็น
 ปฏิปักษ์ต่อมนุษย์เสียโดยสิ้นเชิง และทั้งๆ ที่เป็นเช่นนี้พวกเราชาวมนุษย์ ก็ยังถือตนดีกว่า

วิเศษกว่าสิ่งที่มีชีวิตอื่น ๆ อยู่แน่นอน มนุษย์นั้นมีอภิสิทธิ์อันใดเล่า ที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ และคุณค่าของตนเองขึ้นให้เห็นชีวิตเขาอื่นเช่นนี้

4.

ขณะนั้นมีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งวิ่งผ่านมา เจ้าเสือจึงตะโกนว่า “นี่แน่ะ! เจ้าหนูม! หยุดก่อน! เรามีธุระจะพูดอะไรกับเจ้าสักหน่อย” พอได้ยินเสียงเสือ สุนัขจิ้งจอกก็แผนแนบแทบไม่คิดชีวิต...

“หยุด! ถ้าเจ้ายังไม่อยากตาย ต้องหยุดเดี๋ยวนี้ มิฉะนั้นก็อย่าหาว่าเราทารุณนะ”

ในฉับพลัน สุนัขจิ้งจอกก็หยุดวิ่ง...มืออ่อนขาอ่อนลงทันที เสือจึงพยักหน้าให้พราหมณ์ เฒ่าขอความเห็นจากสุนัขจิ้งจอก แล้วอ่อนวอนว่า “ช่วยดูหน่อยเถอะ พ่อคุณเอ๋ย ช่วยออกความเห็นที่เถิดว่า ในกรณีอย่างนี้เนะ สมควรแล้วหรือที่เสือเขาจะประพடுத்தอูงเช่นนี้?”

สุนัขจิ้งจอกลงใจอยู่ครู่หนึ่งก็ตอบว่า “หมู่นี้ผมไม่ค่อยสบายเลย ไปถามความเห็นคนอื่นได้ไหมขอรับ ถ้าผมให้ไปกลัวจะผิดพลาดหรือขาดความเป็นธรรม แล้วจะเสียหายด้วยกันทุกฝ่าย”

“นี่! เจ้าอย่ายกทำให้มันมากไปนักเลย เรากำลังหิว” เสือคำราม สุนัขจิ้งจอกจึงโค้งให้เสือ แล้วถามว่า “ที่ท่านพราหมณ์เฒ่าพูดมานี้ เป็นความจริงหรือขอรับ?” “เออ จริงทุกอย่างเจ้าเห็น ว่าใครผิดใครถูกก็ว่ามาไวๆ อย่ามัวชักช้าอยู่เลย เราหิวเต็มทีแล้ว” เสือตะคอกต่อ

ถึงตอนนี้พราหมณ์ตัวสั่นระริก ส่วนเสือนั้นแลบลิ้น เลียริมฝีปากกระชั้นขึ้นกว่าเดิม

“ก่อนที่จะให้ความเห็น ผมขอดูกรงซึ่งเป็นพยานหลักฐานสักหน่อยจะได้ไหมขอรับ?”

สุนัขจิ้งจอกหันไปก้มตัวลงค้ำับเสือพลางถาม

“ได้ดี” เสือตอบแล้วก็พาสุนัขจิ้งจอกกับพราหมณ์เดินกลับไปท่กรง “อ้อ! กรงธรรมดาๆ อย่างนี้เนะหรือขอรับ? เอ๊ะ! อย่างนี้ใครๆก็เดินเข้าออกได้นี่ขอรับ ไม่น่าจะเป็นปัญหาอะไรที่ถึงกับจะให้ท่านต้องหันไปพึ่งอิตาพราหมณ์แก่คนนี้เลย” สุนัขจิ้งจอกหันไปพูดกับเสือ

“เจ้าโง่! เจ้าละมันโง่เสียจริงๆ ก็ตอนนั้นประตูกรงมันปิดอยู่ เจ้าจะให้เราออกได้อย่างไร” เสือพูดแกมหัวเราะขบขันในความโง่ของจิ้งจอก แต่จิ้งจอกก็ยังแสรังทำเป็นยั้งง ไม่เข้าใจอยู่แน่นอน

อารามผยองและขาดความยังคืด เสื่อจึงพูดขึ้นว่า “พุทโธเอ๊ย! ตั้งแต่เกิดมา ยังไม่เคยเห็นใครโง่เหมือนเจ้าเลย นี่เรื่องมันเป็นอย่างนี้ เราจะแสดงให้เจ้าดู จะได้เข้าใจเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น” พุดพลางเสื่อก็เดินเข้าไปในกรงด้วยความองอาจ

พอเสื่อเดินคล้อยหลังเข้ากรง สุณัชจึงจอกก็พยักหน้าให้พราหมณรีบปิดประตูกรง เมื่อเห็นว่าเขี้ยวเล็บของเสื่อไม่สามารถจะเป็นภัยแก่ตนได้แล้ว จึงจอกหนุ่มจึงหันไปสั่งสอนเสื่อว่า “ถึงแม้จะเก่งกล้าและมีกำลังวังชาสักปานใดก็ตาม จงอย่าได้ทะนงดูถูกผู้ที่มีกำลังด้อยกว่าตน เพราะกำลังกายนั้น บางครั้งก็ให้ประโยชน์น้อยกว่ากำลังสมอง” พร้อมกับนั้นจึงจอกหนุ่มยังได้พูดกับพราหมณด้วยว่า “สามัญสำนึกเพียงซ้นเดียวณะ มีค่าเท่ากับความเป็นผู้มีปัญญาล้วนๆ เป็นถึงๆ ที่เดียวนา” พุดจบ จึงจอกหนุ่มก็ไค้งให้แก่เสื่อร้ายและพราหมณเฒ่า แล้วก็เดินลับตาไปจากที่นั้น

(จากหนังสือชุมนุมนิทานหลากรส, 2546)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ รูปภาพ และข้อความที่เน้นตัวเข้ม นำมาเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของตนแล้วบันทึกความรู้เกี่ยวกับบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้นักเรียนคาดเดาสิ่งที่จะได้อ่านล่วงหน้า แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านและบันทึกคำศัพท์สำนวน หรือข้อความที่ไม่เข้าใจลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านและบันทึกใจความสำคัญของบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้
5. ให้นักเรียนตั้งคำถามพร้อมเฉลยจากบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
6. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปความรู้ที่ได้จากบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ชั้นก่อนอ่าน

ความรู้พื้นฐานของข้าพเจ้าเกี่ยวกับบทอ่าน

.....

.....

.....

สิ่งที่ข้าพเจ้าคาดคะเนล่วงหน้าว่าจะได้อ่าน

.....

.....

.....

2. ชั้นระหว่างอ่าน

คำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของบทอ่านแต่ละส่วน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ชั้นหลังอ่านคำถามพร้อมเฉลยจากบทอ่าน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

สาระสำคัญจากบทอ่านทั้งหมด

เนื้อเรื่องโดยสรุป.....

ลักษณะนิสัยตัวละคร.....

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง.....

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....

ข้อสรุปทั้งหมดที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้จากบทอ่าน

สถาบันนวมวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

กำหนดบทบาทสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม แล้วอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้ข้อมูลที่สมาชิกแต่ละคน

บันทึกไว้มาประกอบการอภิปราย และผู้ประสานงานบันทึกข้อสรุปของกลุ่มลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

หัวหน้ากลุ่ม.....ผู้นำอธิบายศัพท์.....

ผู้นำสรุปใจความสำคัญ.....ผู้ประสานงาน.....

1. ข้อสรุปของกลุ่มเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเดิมและการคาดคะเนเนื้อหาหรือเหตุการณ์ล่วงหน้า
ของบทอ่าน.....

2. ข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่สมาชิกในกลุ่มไม่เข้าใจ

3. ใจความสำคัญของบทอ่านแต่ละส่วน

4. ข้อคำถามและคำตอบของกลุ่ม

5. สาระสำคัญที่กลุ่มได้เรียนรู้จากบทอ่าน

เนื้อเรื่องโดยสรุป.....

ลักษณะนิสัยตัวละคร.....

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง.....

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.....

แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทความเรื่อง เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน

เวลา 2 คาบ 120 นาที

สาระสำคัญ

บทความ คือ ความเรียงที่มีเรื่องราวจากความเป็นจริง หรือเป็นเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจทั่วไปในขณะที่เขียน บทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” เป็นบทความที่ผู้เขียนแสดงความเป็นห่วงเกี่ยวกับการที่เด็กไทยรับสื่อโฆษณาโดยไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง กับโฆษณาได้ ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจกับเด็กเพื่อให้เด็กรู้เท่าทัน และไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาในยุคบริโภคนิยม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอ่านงานเขียนประเภทบทความ และมีวิจรรณญาณในการรับสารจากโฆษณา

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนบทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะงานเขียนประเภทบทความได้
2. บอกคุณค่าของงานเขียนประเภทบทความได้
3. บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้
4. สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. แยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นได้
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
7. ยกตัวอย่างโฆษณาตามที่กำหนดให้ได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย ประเภท คุณค่าและหลักการอ่านบทความ
2. การเห็นแก่ประโยชน์ทางธุรกิจในยุคบริโภคนิยม ที่สินค้าต่างๆ ผลิตโฆษณาออกมา โฉมหน้าและงูใจผู้ซื้อ ทำให้เด็กไทยซึ่งยังไม่รู้จักการแยกแยะ หลงเชื่อและตกเป็นเหยื่อของคำโฆษณา

เนื้อหา

1. บทความ หมายถึง ความเรียงที่มีเรื่องราวจากความเป็นจริง หรือเป็นเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจในขณะที่เขียน ผู้เขียนบทความจะเขียนเสนอเรื่องราวด้วยการวิเคราะห์ปัญหา ข้อขัดแย้งต่างๆ โดยอ้างอิงข้อมูลต่างๆ ประกอบ บทความจึงมีเนื้อหาที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของผู้เขียน

ประเภทของบทความ แบ่งเป็น บทความเชิงวิชาการ บทความแสดงความคิดเห็น บทความเชิงวิจารณ์ บทความเสนอแนะหรือชักชวน

การอ่านและพิจารณาบทความ ควรอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ จับใจความสำคัญของเรื่อง บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และบอกข้อคิดหรือประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่อง รวมทั้งสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็นได้

2. บทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” โดย กรรณิการ์ พรมเสาร จากฉลาดซื้อ ปีที่ 11 ฉบับที่ 61 กรกฎาคม 2547 สรุปได้ว่า

ผู้เขียนแสดงความเป็นห่วงเกี่ยวกับการรับสื่อโฆษณาของเด็กไทยที่เห็นคล้อยตาม และหลงเชื่อวาทศิลป์ที่นำมาโฆษณาเป็นสินค้าที่ดี และไม่สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับโฆษณา ทั้งๆ ที่โฆษณานั้นจัดทำขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ โดยให้ผู้ชมรับสารซ้ำแล้วซ้ำอีก เป็นปริมาณมาก เพื่อโน้มน้าวให้คนเห็นคล้อยตามจนกระทั่งหันมาใช้สินค้าของตน ซึ่งเด็กเป็นกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบ และถูกชักจูงให้มีค่านิยมผิดๆตามโฆษณาได้ง่าย เนื่องจากขาดวิจารณญาณในการแยกแยะสิ่งต่างๆ ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องอธิบาย ให้ความรู้ความเข้าใจกับเด็ก เพื่อให้เด็กรู้เท่าทัน พร้อมทั้งสามารถแยกแยะระหว่างโฆษณาและข้อเท็จจริงได้ และไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาสินค้าในยุคบริโภคนิยม

ศัพท์สำนวนจากเรื่อง

วิพากษ์วิจารณ์	หมายถึง	วิจารณ์ ตีชม ให้คำตัดสินโดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือ ได้ว่ามีค่าความงาม ความดีอย่างไร หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง
โฆษณา	หมายถึง	การอธิบายเผยแพร่ความคิดต่อมวลชน โดยทำให้มวลชนเชื่อ และปฏิบัติตาม
กระบวนการ	หมายถึง	ปรากฏการณ์ที่ค่อยๆเปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอย่างหนึ่ง
ตระหนักรู้	หมายถึง	รู้ประจักษ์ชัด รู้ชัดแจ้ง
ผลิตภัณฑ์	หมายถึง	สิ่งที่ทำขึ้น

ดาหน้า	หมายถึง	เรียงหน้ากันเข้าไปเป็นหน้ากระดาน มากมาย เกลื่อนกลาด มีทั่วไป
จริยธรรม	หมายถึง	ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม
ภาพพจน์	หมายถึง	ถ้อยคำที่เป็นสำนวนโวหารทำให้นึกเป็นภาพ มีเจตนา ให้มีประสิทธิผลต่อความคิด ความเข้าใจ ให้จินตนาการ และถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งกว่าการ บอกเล่าที่ตรงไปตรงมา
ทัศนคติ	หมายถึง	แนวความคิดเห็น
อุดมคติ	หมายถึง	จินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความงาม และความจริง ทางใดทางหนึ่งที่มนุษย์ถือว่าเป็น เป้าหมายแห่งชีวิตของตน
บริโภคนิยม	หมายถึง	ทฤษฎีที่เน้นการกินดีอยู่ดี การมีชีวิตที่สุขสบาย ใช้ชีวิต อยู่กับความหรูหราฟุ้งเฟ้อ
ภักดี	หมายถึง	จงรักภักดี ซื่อสัตย์ต่อ เลื่อมใส
ภูมิคุ้มกัน	หมายถึง	สภาพที่ร่างกายมีแรงต่อต้านเชื้อโรคที่เข้าสู่ร่างกาย
วิจารณ์ญาณ	หมายถึง	ปัญญาหรือความสามารถที่สันนิษฐานเหตุผล
วิเคราะห์วิจารณ์	หมายถึง	ตัดสิน แสดงความคิดเห็น ที่ผ่านการใคร่ครวญ แยกแยะออกเป็นส่วนๆ จากการศึกษาอย่างถ่องแท้
ข้อเท็จจริง	หมายถึง	ความเป็นจริง

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. การโฆษณาสินค้ามักออกมาในรูปแบบที่เกินจริง เพื่อโน้มน้าวให้คนเห็นคล้อยตามและ
เชื่อมั่นในคุณภาพของสินค้านั้นๆ ดังนั้น ผู้บริโภคจึงต้องใช้ปัญญาพิจารณาอย่างมีเหตุผลก่อน
ตัดสินใจใช้บริการหรือซื้อสินค้าต่างๆ
2. เด็กซึ่งได้รับผลกระทบจากการโฆษณามากที่สุด ควรได้รับการแนะนำจากผู้ใหญ่ในการดู
โฆษณา โดยต้องรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากคำโฆษณาที่เกินจริง
3. ผู้ใหญ่ต้องอธิบาย ให้ความรู้ความเข้าใจกับเด็กเกี่ยวกับวิธีการโฆษณาสินค้า โดยสอนให้
เด็กแยกแยะระหว่างโฆษณาและข้อเท็จจริง เพื่อจะไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาสินค้าในยุค
บริโภคนิยม

การจัดกระบวนการเรียนการสอน

การสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ	วิธีการสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำบทความต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ มาให้นักเรียนดู พร้อมสนทนาซักถามว่า งานเขียนนี้จัดเป็นงานเขียนประเภทใด และ โยงเข้าสู่เรื่อง “การอ่านบทความ”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านบทความ แล้วให้นักเรียนอ่านบทความจากแผ่นใสและสังเกตลักษณะของบทความ ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คนสรุปลักษณะของบทความ และบอกคุณค่าของงานเขียนประเภทบทความ ครูติชมและอธิบายเพิ่มเติม แล้วอธิบายวิธีการอ่านบทความแก่นักเรียนโดยใช้แผ่นใสประกอบ แล้วให้นักเรียนดูวิดีโอเทปบันทึกภาพโฆษณา และให้บอกโฆษณาที่ชอบพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ จากนั้นครูนำเข้าสู่บทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” (ขั้นก่อนอ่าน) ครูแจกบทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” ให้นักเรียน จากนั้นหัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนสำรวจบทความทั้งหมดอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับบทอ่าน บันทึกไว้พร้อมกับคาดคะเนเนื้อหาที่จะได้อ่าน เขียนลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่บ้านที่ไว้มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุป 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำบทความต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ มาให้นักเรียนดู พร้อมสนทนาซักถามว่า งานเขียนนี้จัดเป็นงานเขียนประเภทใด และ โยงเข้าสู่เรื่อง “การอ่านบทความ”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูซักถามลักษณะของบทความ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แล้วให้นักเรียนสรุปลักษณะของบทความ และบอกคุณค่าของบทความ จากนั้นครูแจกใบความรู้เรื่องการอ่านบทความ ให้นักเรียนอ่าน ครูซักถามและอธิบายเพิ่มเติมโดยใช้แผ่นใสประกอบ ครูให้นักเรียนให้นักเรียนดูวิดีโอเทปบันทึกภาพโฆษณา แล้วให้นักเรียนบอกโฆษณาที่ตนชื่นชอบพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ แล้วแจกบทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” ให้นักเรียนอ่านในใจ ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับสาระสำคัญของบทอ่าน จากนั้นสุ่มนักเรียน 3-4 คนสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน จากนั้นครูให้ข้อเสนอแนะ และสรุปเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้แข่งขันกันบอกข้อเท็จจริง และความคิดเห็นจากเรื่อง โดยกลุ่มที่ระบุได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากบัตรรางวัล โดยในแต่ละบัตรรางวัลมีประเด็น ดังนี้

<p>ความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>3. (ขั้นระหว่างอ่าน) ครูแบ่งบทอ่านให้อ่านทีละส่วน โดยหัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนอ่านส่วนที่กำหนดให้เพื่อ รวบรวมคำศัพท์ จำนวนที่ไม่เข้าใจ จากนั้นผู้นำอธิบายศัพท์รับหน้าที่ชี้แจงการหาความหมายศัพท์ โดยให้อ่านซ้ำประโยคที่มีคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในหรือจำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น โดยผู้นำอธิบายศัพท์เป็นผู้สรุปความเห็นของกลุ่ม ให้ผู้ประสานงานฉบับที่กลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>4. หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนจับใจความสำคัญของบทอ่าน โดยมีผู้นำจับใจความสำคัญรับหน้าที่ชี้แจงให้หาคำตอบว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านนี้คืออะไร และเป็นอย่างไร หากผู้เรียนตอบไม่ได้ให้อ่านบทอ่านส่วนนั้นซ้ำอีกครั้ง แล้วบันทึกใจความสำคัญไว้ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคลเพื่อใช้อภิปรายกลุ่ม โดยผู้นำจับใจความสำคัญเป็นผู้นำอภิปรายและสรุปใจความสำคัญของกลุ่มให้ผู้ประสานงานบันทึกกลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>5. (ขั้นหลังอ่าน) เมื่ออ่านบทอ่านครบทุกส่วนแล้ว หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมด โดยให้ตั้งคำถามระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับประยุกต์และนำไปใช้ พร้อมเฉลยคำตอบในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมี</p>	<p>บัตรงานที่ 1 บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน</p> <p>บัตรงานที่ 2 บอกความคิดเห็นที่มีต่อบทความ</p> <p>บัตรงานที่ 3 บอกปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา</p> <p>บัตรงานที่ 4 ยกตัวอย่างโฆษณาที่ดี และโฆษณาที่ไม่ดี พร้อมแสดงความคิดเห็นประกอบ</p> <p>บัตรงานที่ 5 วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ และการใช้ภาษา</p> <p>7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปผลงานลงในแผ่นใส และส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน ครุชมเชย สรุป และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>8. ครูกำหนดเวลา 5 นาที ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำโฆษณาสินค้าของตนเองแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านคำโฆษณาของกลุ่มให้เพื่อนฟัง ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ</p>
---	--

<p>ผู้ประสานงานสรุปคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่มไว้ในแบบบันทึกการอ่าน</p> <p>6. หัวหน้ากลุ่มให้นักเรียนเขียนสรุปสาระสำคัญของที่ได้เรียนรู้จากบทอ่าน ได้แก่ เนื้อเรื่อง โดยสรุป จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นจากเรื่อง ปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา ความน่าเชื่อถือ การใช้ภาษา และเขียนตัวอย่างโฆษณาที่ดีและโฆษณาที่ไม่ดี พร้อมแสดงความคิดเห็นประกอบ ในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอภิปราย และมีผู้ประสานงานเป็นผู้สรุปความเห็นกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม</p> <p>7. ครูให้ผู้แทนทุกกลุ่มนำเสนอผลงานจากข้อ 2 ถึง ข้อ 6 และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น</p> <p>8. เมื่อจบการอภิปรายครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คน ออกมาตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง “เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” ให้เพื่อนตอบ จากนั้นครูซักถามและสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 8 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของ</p>	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คน ออกมาตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง “เด็กกับโฆษณา: ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” ให้เพื่อนตอบ จากนั้นครูซักถามและสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์</p> <p>การวัดและประเมินผล</p> <p>1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 8 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของ</p>
--	---

<p>นักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. สังเกตจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการให้ความร่วมมือกันในกลุ่ม 3. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจสอบบันทึกการอ่านรายบุคคล 5. ตรวจสอบบันทึกการอ่านของกลุ่ม <p>สื่อการเรียนการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บทความจากหนังสือพิมพ์ 2. วิดีโอเทปบันทึกภาพโฆษณา 3. แผ่นใสบทความ 4. แผ่นใสสรุปการอ่านบทความ 5. ใบความรู้เรื่อง การอ่านบทความ 6. บทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” 7. บัตรชี้นำวิธีอ่านเพื่อทำความเข้าใจศัพท์ 8. เอกสารชี้นำขั้นตอนการอ่าน 9. เอกสารชี้นำการแสดงบทบาท 10. แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล 11. แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม 12. แบบฝึกทักษะ 	<p>นักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 5. ตรวจสอบผลงานในสมุด <p>สื่อการเรียนการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บทความจากหนังสือพิมพ์ 2. วิดีโอเทปบันทึกภาพโฆษณา 3. แผ่นใสบทความ 4. แผ่นใสสรุปการอ่านบทความ 5. ใบความรู้เรื่อง การอ่านบทความ 6. บทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” 7. บัตรงาน 8. แผ่นใส 9. แบบฝึกทักษะ
---	--

แบบฝึกทักษะ

เรื่อง เด็กกับโฆษณา ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 1. ดาหน้า.....
 -
 2. ภาพพจน์.....
 -
 3. บริโภคนิยม.....
 -
 4. วิจัย.....
 -
2. ใจความสำคัญของบทความเรื่อง “เด็กกับโฆษณา ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน” คืออะไร

.....

.....
3. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียนบทความนี้.....

.....

.....
4. อะไรคือผลกระทบของการรับข้อมูลจากโฆษณาโดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง

.....

.....

.....
5. “ผู้บริโภคก็เหมือนแมลงสาบ เราพ่นยาฆ่าแมลงใส่มันทุกวัน มันก็จะค่อยๆพัฒนาความต้านทานขึ้นมาเอง ผู้บริโภคก็เหมือนกัน ถูกน้ำยาการตลาดพ่นใส่ทุกวัน เดี่ยวก็จะค่อยๆพัฒนาความภักดีต่อยี่ห้อสินค้าขึ้นมาเอง” หมายความว่าอย่างไร.....

.....

.....

.....

6. ให้นักเรียนยกตัวอย่างโฆษณาที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

7. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการรับข้อมูลจากโฆษณาที่ถูกต้อง.....

.....

.....

.....

.....

8. นักเรียนได้รับประโยชน์จากเรื่องนี้อย่างไรบ้าง และคิดว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบความรู้ การอ่านบทความ

บทความ คืองานเขียนประเภทสารคดี มีลักษณะให้เนื้อหาสาระและทรรศนะความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีข้อมูลอ้างอิงให้มีประโยชน์ต่อการเชื่อถือ มีวิธีการเขียนที่ชวนอ่าน ชวนติดตาม

ประเภทของบทความ

1. บทความเชิงวิชาการ อาจมีเนื้อหาสาระทางวิชาการในสาขาใดๆ ก็ได้ เช่น เศรษฐศาสตร์ การแพทย์ จิตวิทยา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ
2. บทความแสดงความคิดเห็น ผู้เขียนอาจแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนได้ผ่านพบ
3. บทความเชิงวิจารณ์ หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่าบทวิจารณ์ อาจเป็นบทวิจารณ์นวนิยาย ภาพยนตร์ ข่าว ฯลฯ
4. บทความเสนอแนะหรือชักชวน ให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บทความชักชวนให้คนบริจาคเงินเป็นค่าอาหารกลางวันแก่เด็กยากจน บทความสวดดีผู้ทำประโยชน์แก่สาธารณชน ฯลฯ

การอ่านและพิจารณาบทความ

1. อ่านให้ตลอดเรื่อง อันจะทำให้ผู้อ่าน
 - 1.1. รู้ความมุ่งหมายของเขียน เช่น มุ่งจะให้ความรู้หรือแสดงข้อคิดเห็นรวมไปถึงแนวความคิดและเจตคติของผู้เขียน
 - 1.2. รู้เนื้อหาของเรื่อง รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง แต่ละตอนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ฯลฯ
 - 1.3. รู้ท่วงทำนองการเขียน รู้ว่าผู้เขียนใช้กลวิธีการเขียนอย่างไร เช่น เสนอความเห็นอย่างตรงไปตรงมา หรือประชดเสียดสี หรือเขียนเป็นนัยๆ

2. วิเคราะห์ส่วนประกอบ

ส่วนนำ

วิธีเปิดเรื่องของผู้เขียนเป็นอย่างไร ส่วนนำเรื่องสอดคล้องกับส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องหรือไม่ เปิดเรื่องได้น่าสนใจหรือไม่ ช่วยให้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้นเพียงใด บางบทความอาจไม่มีส่วนนำก็ได้

ส่วนเนื้อเรื่อง

1. ถ้าเป็นบทความที่มุ่งเสนอความรู้ ข้อความนั้นจะต้องถูกต้อง มีหลักฐานการค้นคว้าอ้างอิงครบถ้วน หรือเป็นข้อความรู้ที่เป็นประสบการณ์ของผู้เขียนในฐานะผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นโดยตรง ถ้ามีความเห็นประกอบควรเป็นความเห็นที่มีเหตุผล มีพื้นฐานมาจากความรู้ที่แน่นๆ
2. ถ้าเป็นบทความแสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นนั้นควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม หรือสาธารณชนอันเป็นส่วนรวม ไม่แสดงความคิดเห็นลำเอียง หรือเป็นประโยชน์ของคนหรือของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และไม่เป็นการโจมตีที่ชักจูงคนให้ประพฤติผิด
3. ถ้าเป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ ข้อวิจารณ์นั้นต้องมีหลักวิชาเป็นพื้นฐานรองรับอยู่ เช่น ถ้าเป็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ก็แสดงความรู้เกี่ยวกับบทภาพยนตร์ เทคนิคการถ่ายทำพอสมควร การวิจารณ์นั้นต้องวิจารณ์โดยใช้หลักวิชาและมีความบริสุทธิ์ใจในการวิจารณ์ ไม่เป็นไปเพื่อทับถม สรรเสริญ หรือมีจุดมุ่งหมายอื่นแอบแฝงอยู่

ส่วนท้าย

ควรพิจารณาว่าการปิดเรื่องของบทความนั้น ผู้เขียนใช้การสรุป หรือย่อความปิดท้ายเรื่องหรือไม่ใช้แบบใดเลย เมื่อหมดข้อความที่จะกล่าวแล้วก็จบเรื่องไปเลย และการปิดเรื่องเช่นนั้นเหมาะสมแก่เนื้อหาสาระหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมควรแสดงความคิดเห็นได้ว่า ไม่เหมาะสมอย่างไร

3. พิจารณาการนำเสนอบทความ พิจารณาว่าผู้เขียนใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ โดยทั่วไปใช้วิธีการบรรยาย การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ การแทรกข้อคิดคำคม การแสดงทรรศนะ การใช้ภาษา การวางโครงเรื่องไม่ซับซ้อน เข้าใจได้ง่าย

คุณค่าของบทความ

5. คุณค่าด้านความรู้ เป็นการให้ความรู้ที่มีหลักฐานการค้นคว้าอ้างอิงแก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้รับประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ จากผู้เขียนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น
6. คุณค่าด้านสังคม เป็นการปลูกฝังจริยธรรมและรักษาบรรทัดฐานของสังคม และให้ความคิดเห็นในทางสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคมในส่วนรวม

เด็กกับโฆษณา : ทำอย่างไรเด็กไทยจึงจะรู้ทัน

กรรณิการ์ พรหมเสาร์

ผู้บริโภคก็เหมือนแมลงสาบ เราฟันยาฆ่าแมลงใส่มันทุกวัน มันก็จะค่อยๆพัฒนาความต้านทานขึ้นมาเอง ผู้บริโภคก็เหมือนกัน ถูกน้ำยาการตลาดฟันใส่ทุกวัน เดี่ยวก็จะค่อยๆพัฒนาความภักดีต่อยี่ห้อสินค้าขึ้นมาเอง

1.

เมื่อไม่นานมานี้ มีการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องโฆษณาขนมเด็กตอนเช้าวันเสาร์อาทิตย์กันอย่างมากมายไปแล้ว ซึ่งนำไปสู่กระบวนการให้ความรู้เพื่อให้ “เด็กไทยรู้ทัน”

เด็กไทยยังต้องรู้อะไรอีกมาก และมีประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจไม่น้อยเลย คือ การแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับโฆษณา เวลาดูทีวี คุณแยกออกอยู่แล้วใช่ไหมคะ ว่าอะไรคือโฆษณา อะไรคือการตูน ละคร รายการที่ให้สาระบันเทิง รายการที่ให้ข้อเท็จจริง แต่คุณเคยคิดหรือเปล่าว่า ยังมีเด็กอีกจำนวนมากที่ไม่รู้ว่าโฆษณาไม่ใช่ข้อเท็จจริง

ผู้เขียนเคยคุยกับเด็กอายุ 11-12 ปี สองคน เรื่องขนมกรุบกรอบว่า กินไปทำไม ไม่เห็นจะมีประโยชน์อะไรเลย แล้วชี้ให้อ่านส่วนประกอบหลังซองขนม เด็กสองคนถามกลับมาว่า ถ้าไม่มีประโยชน์ทำไมถึงมีโฆษณาในทีวี ??

ใครกันนะทำให้ลูกหลานไทยคิดได้แบบนี้ และเราเองก็ไม่ทันตระหนักว่า นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องชี้แนะเด็กๆ ให้พวกเขาเข้าใจว่า ทีวีและโฆษณาทางทีวีไม่ใช่พระเจ้าที่จะมาชี้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เงินต่างหากที่ทำให้โฆษณาบ้าบอทั้งหลาย ดาหน้ากันขึ้นมาปรากฏโฉมบนจอทีวี และเม็ดเงินที่หลั่งลงไปกับโฆษณาก็มหาศาลจนคุณอาจนึกไม่ถึง

มีตัวเลขของบริษัทออปติ่มมี มีเดีย ไคเร็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด อ้างในมติชนสุดสัปดาห์ว่า เม็ดเงินค่าโฆษณาปี 2546 ตลอดทั้งปีสูงถึง 21,806,486 พันล้านบาท ขณะที่ เพียง 4 เดือนแรกของปี 2547 ตัวเลขพุ่งไปแล้วถึง 26,867,095 พันล้านบาท

เมื่อมองในมุมกลับ ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ย่อมได้ผลกำไรกลับไปในจำนวนที่ไม่น้อยไปกว่านี้เลย !

ดังนั้นเมื่อเราดูโฆษณา เราจำเป็นต้องแยกแยะให้ได้ว่าอะไรเป็นโฆษณาที่ดี และอะไรถือเป็นโฆษณาที่เลว ดี-เลวในที่นี้ ไม่ใช่ผลของโฆษณาที่มีต่อยอดขาย แต่เรามองมันในแง่ของจริยธรรม ซึ่งแยกออกเป็นโฆษณาที่เหมาะสมกับไม่เหมาะสม

โฆษณาที่เหมาะสมต้องให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวข้องกับตัวสินค้า และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อ เช่น คุณภาพสินค้า ข้อดีของตัวสินค้า ราคา ขณะที่โฆษณาที่ไม่เหมาะสมมักเล่นกับอารมณ์คนเป็นหลัก สร้างความอยาก โน้มน้าวให้เราเชื่อว่าถ้ามีสิ่งนี้แล้วเราจะมีความสุข นอกจากนี้ยังนำเสนอเรื่องราวด้วยอารมณ์ขัน ให้ความเพลิดเพลิน สร้างภาพพจน์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับใดๆเลยกับตัวสินค้าหรือบริการที่กำลังโฆษณาอยู่ ใช้ความสุข ความงาม และความสำเร็จเป็นตัวล่อทำให้เราคิดถึงแต่ตัวเอง และคิดสั้นๆเท่านั้น

และผู้ที่ย่อยแอต่อโฆษณาก็คือเด็ก เพราะพวกเขายังไม่รู้จักแยกแยะ

2.

ยกตัวอย่างโฆษณาที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานความงามของผู้หญิง มีตัวเลขหนึ่งจาก About-Face Facts on MEDIA (Dittrich,L) ระบุว่าเด็กผู้หญิงแต่ละคน จะได้รับสารจากการโฆษณาเข้ามาวันละ 400-600 ครั้ง พออายุ 17 ปี เธอจะได้รับมากกว่า 250,000 ครั้ง และโฆษณาส่วนมากก็นั้นถึงความสำคัญของความงาม การได้รับสารซ้ำซากในปริมาณมากขนาดนี้สามารถสร้างทัศนคติที่เธอมีต่อความงามได้ตามที่โฆษณابอก

ความงามในอุดมคติสำหรับเด็กหญิงที่โฆษณาสื่อออกมาก็คือ ความผอม โดยมีนางแบบทั้งหลายเป็นผู้นำเสนอ ทั้งที่นางแบบส่วนใหญ่ น้ำหนักตัวจะต่ำกว่ามาตรฐานประมาณ 23% นักวิจัยมองว่าที่สื่อโฆษณายกยอแนะนำเสนอภาพถึงความงามต้องผอม เพราะว่ามันเป็นเป้าหมายที่ยากจะไปถึง ทำให้เกิดช่องว่างสำหรับผลิตภัณฑ์ เบียดแทรกเข้ามาอวดอ้างว่าต้องใช้ผลิตภัณฑ์โน่น นี้ ของตน ก็จะไปถึงความงามในฝันได้ ทั้งๆที่ผลิตภัณฑ์ไม่ได้เกี่ยวอะไรกับความอ้วน ความผอมของผู้ใช้เลย

การนำเสนอภาพความงามในอุดมคติดังกล่าว ส่งผลให้เด็กหญิงอเมริกันเริ่มกลัวอ้วน ตั้งแต่อายุ 5 ขวบ (Media Influence on Teens, Allison Lavoie) พอ 10 ขวบ พบว่าเด็กร้อยละ 47 ของเด็กหญิงอยากผอมกว่าเดิม ทั้งๆที่มีเพียงร้อยละ 29 เท่านั้นที่มีน้ำหนักเกิน

ความอยากผอมเกิดขึ้นเนื่องจาก เห็นภาพนางแบบตามแม็กกาซีนและสื่อโฆษณาต่างๆ ซ้ำซาก ส่งผลให้พฤติกรรมการกินผิดเพี้ยนไป เด็กอาจจะเกิดอาการของโรคบูลิเมีย คือ กินมากเกินแล้วก็เครียด รู้สึกผิด ตามมาด้วยการพยายามทำให้ตัวเองอาเจียนออกมา เด็กหญิงจำนวนมากเริ่มสูบบุหรี่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น เพื่อควบคุมความอยากอาหาร

เด็กผู้ชายก็เช่นกัน ภาพพจน์พระเอกในการ์ตูนที่เต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อส่งผลต่อความเชื่อมั่นในรูปร่างหน้าตาของตัวเอง แม้จะไม่มากเท่าเด็กผู้หญิง แต่ผลก็คือทำให้เด็กหันไปกินยา

ลดความอ้วนที่อาจมีสารสเตียรอยด์ และกินอาหารเสริม สุดท้ายก็ลงเอยที่ใช้น้ำหรือควบคุมความอยากอาหารของตัวเอง

สำหรับโฆษณาในบ้านเรา คุณอาจเจอคำนิยมความงามอีกข้อหนึ่ง คือ ความขาว เด็กไทยไม่รู้ทันโฆษณาจะเห็นว่าเป็นผู้หญิงก็ต้องสวย และความสวยคือ ต้องผอม ต้องขาว และที่สำคัญต้องขาวอมชมพูแบบฝรั่งด้วย ทั้งๆที่พ่อแม่ก็คนไทยผิวเหลืองคล้ำแดดกันทั้งนั้น

3.

โฆษณากับบริโภคนิยมเป็นของคู่กัน นักเขียนสองคน คือ Jonathan Bond กับ Richard Kirshenbaum กล่าวไว้ในหนังสือของเขาที่ชื่อ “Under the Radar-Talking to Today’s Cynical Consumer” ว่าผู้บริโภคก็เหมือนแมลงสาบ เราพ่นยาฆ่าแมลงใส่มันทุกวัน มันก็จะค่อยๆ พัฒนาความต้านทานขึ้นมาเอง ผู้บริโภคก็เหมือนกัน ถูกล้ำยากการตลาดพ่นใส่ทุกวัน เดี่ยวก็จะค่อยๆ พัฒนาคความภักดีต่อยี่ห้อสินค้าขึ้นมาเอง

โลกของธุรกิจ เป็นโลกที่ห่างไกลเกินกว่าเด็กจะตามทัน และเด็กเองก็ต้องการภูมิคุ้มกัน มาปกป้องตัวเองไม่ให้ตกเป็นทาสของสินค้าเหล่านี้ การโฆษณาจึงส่งผลอย่างมหาศาลต่อเด็ก เพราะพวกเขายังขาดวิจารณญาณในการวิเคราะห์วิจารณ์ และยังมีช่วงเวลาที่ต้องสัมผัสมัน อีกยาวนานผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณาต่างๆ

วิธีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุดก็คือ ผู้ใหญ่ต้องให้ข้อเท็จจริงแก่เขา ซึ่งให้เขาเห็นว่าโฆษณาเป็นเรื่องของธุรกิจ อย่ากลัวว่ามันจะเป็นเรื่องยากเกินไปสำหรับพวกเขา

ถ้าเด็กของเราไม่รู้เสียแต่วันนี้ พรุ่งนี้เขาอาจเป็นแมลงสาบอีกตัวหนึ่ง ที่ถ้าไม่ตายเพราะยาฆ่าแมลงที่พ่นใส่ ก็อาจจะกลายเป็นลูกค้ายี่ห้อผู้ภักดีของสินค้าหลายยี่ห้อไป

(จากวารสารฉลาดซื้อ ฉบับที่ 61 กรกฎาคม 2547, 50-52)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

- 7. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง คำสำคัญ รูปภาพ และข้อความที่เน้นตัวเข้ม นำมาเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของตนแล้วบันทึกความรู้เกี่ยวกับบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้
- 8. ให้นักเรียนคาดเดาสิ่งที่คุณคิดว่าจะได้อ่านล่วงหน้า แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
- 9. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านและบันทึกคำศัพท์สำนวน หรือข้อความที่ไม่เข้าใจลงในช่องว่างที่กำหนดให้
- 10. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านและบันทึกใจความสำคัญของบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้
- 11. ให้นักเรียนตั้งคำถามพร้อมเฉลยจากบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
- 12. ให้นักเรียนเขียนบันทึกสรุปความรู้ที่ได้จากบทอ่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ชั้นก่อนอ่าน

สิ่งที่ข้าพเจ้ารู้เกี่ยวกับบทอ่าน

.....

.....

.....

สิ่งที่ข้าพเจ้าคาดคะเนล่วงหน้าว่าจะได้อ่าน

.....

.....

.....

2. ชั้นระหว่างอ่าน

คำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ

.....

.....

.....

ใจความสำคัญของบทอ่านแต่ละส่วน

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

กำหนดบทบาทสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม แล้วอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้ข้อมูลที่สมาชิกแต่ละคน

บันทึกไว้มาประกอบการอภิปราย และผู้ประสานงานบันทึกข้อสรุปของกลุ่มลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

หัวหน้ากลุ่ม..... ผู้นำอธิบายศัพท์.....

ผู้นำสรุปใจความสำคัญ..... ผู้ประสานงาน.....

2. ข้อสรุปของกลุ่มเกี่ยวกับความรู้เดิมและการคาดคะเนเนื้อหาหรือเหตุการณ์ของบทอ่าน

.....
.....

2. ข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่สมาชิกในกลุ่มไม่เข้าใจ

.....
.....

3. ใจความสำคัญของบทอ่านแต่ละส่วน

.....
.....

4. ข้อคำถามและคำตอบของกลุ่ม

.....
.....

5. สาระสำคัญที่กลุ่มได้เรียนรู้จากบทอ่าน

เนื้อเรื่องโดยสรุป.....

.....
.....

จุดมุ่งหมายของผู้เขียน.....

.....
.....

ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นจากเรื่อง.....

.....
.....

ปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา.....

.....
.....

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง.....

.....
.....

ความน่าเชื่อถือและการใช้ภาษา.....

.....
.....

ภาคผนวก ช

วิธีสืบเปลี่ยนบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

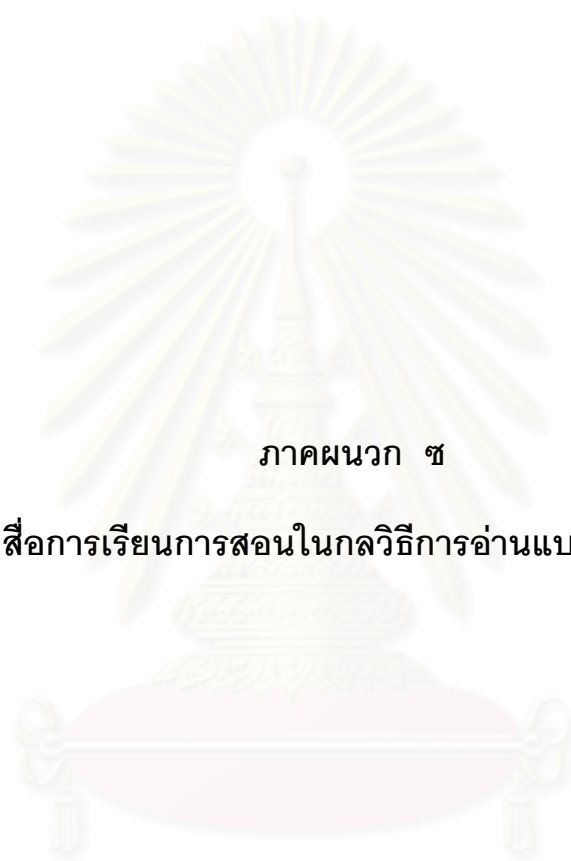
วิธีสับเปลี่ยนบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ตารางที่ 11 การเปลี่ยนบทบาทของสมาชิกในกลุ่มที่ 1 ถึงกลุ่มที่ 10 ซึ่งมีสมาชิก 4 คน

ระยะเวลา	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 1-2	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 3-4	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 5-6	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 7-8
สมาชิกคนที่ 1	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้ประสานงาน	ผู้นำสรุปใจความสำคัญ	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์
สมาชิกคนที่ 2	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้ประสานงาน	ผู้นำสรุปใจความสำคัญ
สมาชิกคนที่ 3	ผู้นำสรุปใจความสำคัญ	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้ประสานงาน
สมาชิกคนที่ 4	ผู้ประสานงาน	ผู้นำการสรุปใจความสำคัญ	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม

ตารางที่ 12 การเปลี่ยนบทบาทของสมาชิกกลุ่มที่ 11 และกลุ่มที่ 12 ซึ่งมีสมาชิก 5 คน

ระยะเวลา	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 1-2	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 3-4	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 5-6	แผนการจัดการเรียนการสอนที่ 7-8
สมาชิกคนที่ 1	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม	ผู้ประสานงาน	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์
สมาชิกคนที่ 2	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม	ผู้ประสานงาน
สมาชิกคนที่ 3	ผู้นำสรุปใจความสำคัญ	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม	ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม
สมาชิกคนที่ 4	ผู้ประสานงาน	ผู้นำการสรุปใจความสำคัญ	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม
สมาชิกคนที่ 5	ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม	ผู้ประสานงาน	ผู้นำสรุปใจความสำคัญ	ผู้นำการทำความเข้าใจศัพท์

ภาคผนวก ซ

สื่อการเรียนการสอนในกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารชี้นำขั้นตอนการอ่าน

ก่อนอ่าน		
ขั้นตอน	ผู้นำ	การสนทนา คำถามและคำแนะนำ
1. การสำรวจ - การเชื่อมโยงความคิด - การคาดคะเน	หัวหน้ากลุ่ม	1. เมื่อพิจารณาชื่อเรื่อง รูปภาพ และข้อความสำคัญแล้ว เพื่อนๆ คิดว่า บทอ่านนี้น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร 2. เพื่อนๆ เคยมีความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับบทอ่านนี้หรือไม่ อย่างไร 3. เพื่อนๆ จะคาดคะเนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระหรือเหตุการณ์ของบทอ่านนี้จะดำเนินไปอย่างไร
ระหว่างอ่าน		
2. การทำความเข้าใจคำศัพท์	หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายคำศัพท์	1. เพื่อนๆ เข้าใจบทอ่านหรือไม่ เพื่อนๆ คิดว่าจุดใดทำให้ตนไม่เข้าใจบทอ่านส่วนนี้ 2. เพื่อนๆ จดบันทึกคำใดที่ไม่เข้าใจไว้บ้าง 3. ผู้นำการทำความเข้าใจคำศัพท์จะช่วยเหลือพวกเขาได้อย่างไร 4. เพื่อนๆ คิดว่า เมื่อไม่เข้าใจบทอ่าน เพื่อนๆ ควรทำอย่างไร ผม/ฉัน ขอแนะนำให้เพื่อนๆ ทำความเข้าใจตามวิธีการนี้ <ul style="list-style-type: none"> - อ่านซ้ำประโยคหรือข้อความที่มีศัพท์สำนวนที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้ - อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้ - หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจนั้น
3. การสรุปใจความสำคัญ	หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำจับใจความสำคัญ	1. เพื่อนๆ ต้องสรุปใจความสำคัญของบทอ่านส่วนนี้ 2. ผู้นำสรุปใจความสำคัญจะแนะนำเราอย่างไรบ้าง 3. เพื่อนๆ คิดว่าสิ่งสำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้ คืออะไร 4. สิ่งสำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้เป็นอย่างไร 5. เพื่อนๆ ต้องสรุปใจความสำคัญเป็นภาษาของตนเอง 6. เพื่อนๆ คิดว่าใจความสำคัญที่นำเสนอ ครอบคลุมแนวคิดสำคัญในบทอ่านครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร

หลังอ่าน		
4. การสรุป ทบทวน - การตั้งคำถาม - การสรุป สาระสำคัญ	หัวหน้ากลุ่ม	1. เมื่ออ่านบทอ่านแล้ว เพื่อนๆ คิดว่าควรตั้งคำถามอะไรบ้าง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของตน 2. เพื่อนๆ ตอบคำถามที่ตนตั้งขึ้นว่าอย่างไร 3. เมื่ออ่านบทอ่านจบแล้ว เพื่อนๆ ได้เรียนรู้หรือค้นพบอะไรบ้าง

ขั้นตอนการอ่านทั้ง 3 ชั้น สรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัตรชี้้นำการแสดงผลบท

หัวหน้ากลุ่ม

- ดูแลรับผิดชอบการทำงานของกลุ่มให้เป็นไปตามขั้นตอนและเวลาที่กำหนด โดยปฏิบัติตามเอกสารชี้้นำการอ่าน
- กระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น
- ตรวจสอบให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจบทอ่าน
- เป็นผู้ดำเนินการแก้ปัญหาในสิ่งที่สมาชิกสงสัยหรือไม่เข้าใจ
- เป็นผู้นำการอภิปรายในช่วงของการสำรวจบทอ่าน และการสรุปบทบทวน

ผู้นำอธิบายศัพท์

- เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายในช่วงการทำความเข้าใจศัพท์
- ชี้แนะวิธีการในการทำความเข้าใจคำศัพท์ สำนวนหรือข้อความต่างๆ โดยใช้บัตรชี้้นำการทำความเข้าใจศัพท์ ประกอบการชี้แนะให้สมาชิกทำความเข้าใจบทอ่าน โดยการ
 1. อ่านซ้ำประโยคที่มีศัพท์ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัวบ่งชี้
 2. อ่านซ้ำประโยคที่มาก่อนและหลังเพื่อหาตัวบ่งชี้
 3. หาความหมายของคำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ในศัพท์หรือสำนวนที่ไม่เข้าใจ

ผู้นำจับใจความสำคัญ

- เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายในช่วงการสรุปใจความสำคัญ
- ชี้แนะวิธีการสรุปใจความสำคัญ และตรวจสอบว่าใจความสำคัญของกลุ่มครอบคลุมแนวคิดสำคัญในบทอ่านครบถ้วน และสรุปโดยใช้ภาษาของนักเรียนเอง
- ถามคำถามเพื่อชี้แนะให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญ ดังนี้
 1. สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้คืออะไร
 2. สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กล่าวถึงในบทอ่านส่วนนี้เป็นอย่างไร

ผู้ประสานงาน

- เป็นผู้ประสานงานกับครู โดยเป็นผู้รับและนำส่งเอกสารและอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารการอ่าน เอกสารชี้นำขั้นตอนการอ่าน เอกสารชี้นำการแสดงผลบท บทชี้นำวิธีการทำความเข้าใจศัพท์ แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล และแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม
- เป็นผู้จัดบันทึกผลการอภิปรายกลุ่มลงในแบบบันทึกการอ่านของกลุ่ม

บัตรชี้แจงการทำความเข้าใจศัพท์

วิธีที่ 1

อ่านซ้ำประโยคหรือ
ข้อความที่มีศัพท์สำนวน
ที่ไม่เข้าใจเพื่อหาตัว
บ่งชี้

วิธีที่ 2

อ่านซ้ำประโยคที่
มาก่อนและหลัง
เพื่อหาตัวบ่งชี้

วิธีที่ 3

หาความหมายของ
คำย่อยที่รู้จักซึ่งอยู่ใน
คำศัพท์หรือสำนวน
ที่ไม่เข้าใจนั้น

เมื่อสมาชิกในกลุ่มไม่สามารถ
ทำความเข้าใจศัพท์ได้

ปรึกษาครู

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว พรรณนภา เพิ่มพูล เกิดเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2522 ที่จังหวัดยโสธร สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546 ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ สอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทย และสอนนาฏศิลป์ไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย